

ဒါနုဒိဋ္ဌိပနိ

နိဒါန်း

.....

ဗုဒ္ဓါဒိဋ္ဌေ အနုပ္ပန္နေ၊ ဗုဒ္ဓစန္ဒေ အနုဂ္ဂတေ။

တေသံ သဘာဂဓမ္မာနံ၊ နာမမတ္တံ န နာယတိ။ ။

(ပရိဝါပါဠိတော်)

ဗုဒ္ဓါဒိဋ္ဌေ၊ အဝိဇ္ဇာမှောင်တိုက်ကို၊ မဂ်ဝိဇ္ဇာအခေါင်စိုက်လျက်၊ ပယ်မြှိုက်ချေခွင်း၊ ဘုရားတည်းဟူသော ရှင်နေမင်းကြီးသည်။ အနုပ္ပန္နေ၊ ကမ္ဘာနဲ့ကျော်၊ မထွက်ပေါ်သည်ရှိသော်။ ဗုဒ္ဓစန္ဒေ၊ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်နှလုံးကို၊ ရှင်ပြီးစေတတ်၊ မြင့်မြတ်ဂုဏ်ထိန်၊ ဘုရားတည်းဟူသော ပုဏ္ဏမိန်လမင်းကြီးသည်။ အနုဂ္ဂတေ၊ ကမ္ဘာ ကျော်လျက်၊ မပေါ်မတက်သည်ရှိသော်။ တေသံသဘာဂဓမ္မာနံ၊ စိမ့်သူကင်း၊ အကြောင်းရင်းကြောင့်၊ မယွင်းဖြစ်ပေါ်၊ နှစ်ဘော် ရုပ်နာမ်၊ သဘာဂမည်သော ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ နာမ မတ္တံ၊ ဗဿဝေဒနာ၊ သညာပထဝီ၊ စသည်ထွေပြား၊ အမည်များ သော်မျှလည်း။ နာယတိ၊ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့၏၊ ဉာဏ်သွား မထက်၊ ပျက်ပျက်ပြင်ပြင်၊ ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်းကြီး မထင် မမြင်နိုင်ကြလေသတည်း။

ဤသို့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဟောကြားတော်မူအပ်သော ပရိဝါ ပါဠိတော်မြတ်နှင့်အညီ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါ များတို့ ဖြစ်ပျက်သင်္ခါ နှစ်ဖြာရုပ်နာမ် သမုဋ္ဌာန်တို့ကို အဟုတ် ကြိယ နိဗ္ဗာန်ထိအောင် ဉာဏ်မိကြသို့အရေးအချက်မှာ ဘုရား ရှင်တည်းဟူသော နေမင်း၊ လမင်းကြီးသည် ဖွေးဖွေးလက်လက် ကမ္ဘာပေါ်မှာ ပေါ်ထွက်၍လာမှသာလျှင် အမှန်လိုရင်းသို့ ရောက် နိုင်ကြပေသည်။ ထိုဘုရားရှင်တည်းဟူသော နေမင်း၊ လမင်းကြီး သည်လည်း ဖွေးဖွေးလက်လက် ကမ္ဘာပေါ်မှာ ပေါ်ထွက်၍လာ လေသောကြောင့် ၄၅-ဝါ ကာလပတ်လုံး တရားရေအေး အမြိုက်

နိဒါန်း

ဆေးကိုတိုက်ကျွေးတော်မူကာ ဒုလ္လဘသာသနာတော်ကြီးကို ဖန်တီးတည်ထောင်တော်မူခဲ့ရကား ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့အတွက် နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင်သော အကျိုး အဆက်ဆက်တို့ကို အချက်ကျကျ ခံစားနိုင်ကြပေကုန်သည်။ သို့ရာတွင် ခုခေတ်သမယကြီးသည် ကားအမှားကိုအမှန်ထင်ဉာဏ်အမြင်ချော်စောင်းအကောင်းလည်း အဆိုးဖြစ် မောဟမီး ထွန်းသစ်သည့်ခေတ်သမယကြီးဖြစ်သည့်အလျောက် အာဒိ မဏ္ဍိ ပရိယောသာနဟူသော ကလျာဏသုံးတန်ဖြင့် အမှန်ပြည့်စုံစွာ သွာက္ခာတဂုဏ်ရှိသော ဘုရားရှင်၏ ဒေသနာဓမ္မကို နေရာတကျ သိမြင်ခြင်းငှါ ခဲယဉ်းလှပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပိဋကတ္တယပါရဂူ ဝိစိတ္တနယဝိဒူဖြစ်တော်မူသော **မုရ္ဗာမြို့ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး**သည် အသဘာဝသိဒ္ဓ ပညတ္တိဓမ္မ၌ တည်၍ပင်သော်လည်း လူနတ်နိဗ္ဗာန်သုံးတန် ချမ်းသာရနိုင်ရာ နည်းလမ်း ဒါနစသောကုသိုလ်ငြိမ်းကို လမ်းမှန်အောင်ပြုတတ်တို့အရေးကို စိတ်တွေးလျက် **ဒါနာဒိဒီပနီ**ကျမ်းကို ရေးသားစီရင်တော်မူခဲ့ပေသတည်း။ ၎င်းပြင် ထိုလယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်ပင် သဘာဝသိဒ္ဓ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏ ထိပ်ဆောင်းဖြစ်သော အရိယသစ္စာဓမ္မ၌ လှလှ သန်သန် အမြင်မှန်၍ နိဗ္ဗာန်ပေါက်တို့အရေးကို စိတ်တွေးလျက် **စတုသစ္စဒီပနီ** ကျမ်းကို ကြိုးပမ်းစီရင်တော်မူခဲ့ပြန်သတည်း။ ထို့ပြင် အဆိုပါလယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်ပင် သလက္ခဏ သသဘာဝ ပရမတ္ထဓမ္မဟူသော နိယာမဓမ္မတို့၌ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ပစ္စယပရိဋ္ဌဟဉာဏ် အမြင်မှန်၍ မြန်မြန်ကြီး သောတာပန် ဖြစ်နိုင်ကြစေတို့အရေးကို စိတ်တွေးလျက် **နိယာမဒီပနီ** ကျမ်းကိုလည်း ကြိုးပမ်း စီရင်တော်မူခဲ့ပြန်သတည်း။

ယင်းသို့ မုရ္ဗာမြို့ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားစီရင်တော်မူခဲ့ရာ **ဒါနာဒိဒီပနီ**၊ **စတုသစ္စဒီပနီ**၊ **နိယာမဒီပနီ** ကျမ်းသုံးဖြာကို **ပါဠိဆရာကြီး ဆရာဥဇာဏ်** အမှူး ရှိသော

နိဒါန်း

ဦးမောင်ကြီး၊ ဦးကြင်မောင်၊ ဦးစိုးဝင်း၊ ဆရာကြင်၊
ဦးစိုးမြင့်၊ ဦးကျော်တင့်၊ ဦးထွန်းမင်း တို့က မှားယွင်းချက်မရှိ
စေမူ၍ အထပ်ထပ်ပြင်ဆင်လျက် မင်ကျမင်နမူ၍ လိုလေသေး
မရှိရအောင် တန်ဆာဆင်ကာ ဟံသာဝတီပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်
၌ သိုက်မြိုက်စွာ ပုံနှိပ်လုပ်ဆောင်အပ်ပါသတည်း။

မာတိကာ

ဒါနာဒိဒိပနီ

ဒါနခဏ်း

နှစ်ပါးစုမာတိကာ	၁
သုံးပါးစုမာတိကာ	၃
လေးပါးစုမာတိကာ	၄
ငါးပါးစုမာတိကာ	၅
ခြောက်ပါးစုမာတိကာ	၅
ခုနစ်ပါးစုမာတိကာ	၆
ရှစ်ပါးစုမာတိကာ	၆
ကိုးပါးစုမာတိကာ	၇
ဆယ်ပါးစုမာတိကာ	၇
ဆယ့်လေးပါးစုမာတိကာ	၈
ဒါနခဏ်း အဓိပ္ပါယ်	၁၁

သီလခဏ်း

ဟိနာဒိဋ္ဌိကြောင်းစု	၂၅
ကျိုး၊ ပေါက်၊ ကြောင်၊ ကွက်	၂၇
နှစ်ပါးစုမာတိကာ	၂၈
သုံးပါးစုမာတိကာ	၂၉
လေးပါးစုမာတိကာ	၃၀
ငါးပါးစုမာတိကာ	၃၀
ရှစ်ပါးစုမာတိကာ	၃၁
ကိုးပါးစုမာတိကာ	၃၂
ဒါနသီလအဓိပ္ပါယ်အကျယ်	၃၃
အာဝေဏိကရုဏ်တော်ပါဌ်	၄၉

မာတိကာ

အာဝေဏိကဂုဏ်တော်အနက်	၅၀
ပန်းပူဇော်ရန်	၅၅
ရေလှူဒါန်းရန်	၅၆
ဆီမီးပူဇော်ရန်	၅၇

ဒါနာဒိဒိပနိကျမ်းပြီး၏။

စတုသစ္စဒိပနိ

ခန္ဓာငါးပါး	၅၉
အာယတန ၁၂-ပါး	၆၀
ဓာတ် ၁၈-ပါး	၆၁
ဓာတ်သုံးပါး တွဲပုဒ်စွသမုပ္ပါန်	၆၁
သစ္စာအနက် ၁၆-ချက်ပါဌ်	၆၅
သစ္စာအနက် ၁၆-ချက်၏အနက်	၆၅
ဒုက္ခသစ္စာအနက် ၄-ချက်အဓိပ္ပါယ်	၆၇
သမုဒယသစ္စာအနက် ၄-ချက်အဓိပ္ပါယ်	၈၈
မဂ္ဂသစ္စာအနက် ၄-ချက်အဓိပ္ပါယ်	၉၃
နိရောဓသစ္စာအနက် ၄-ချက်အဓိပ္ပါယ်	၉၇
နိဂုံး	၁၀၆
ဘာဝနာလေးဆယ်အနက်	၁၁၆

စတုသစ္စဒိပနိကျမ်းပြီး၏။

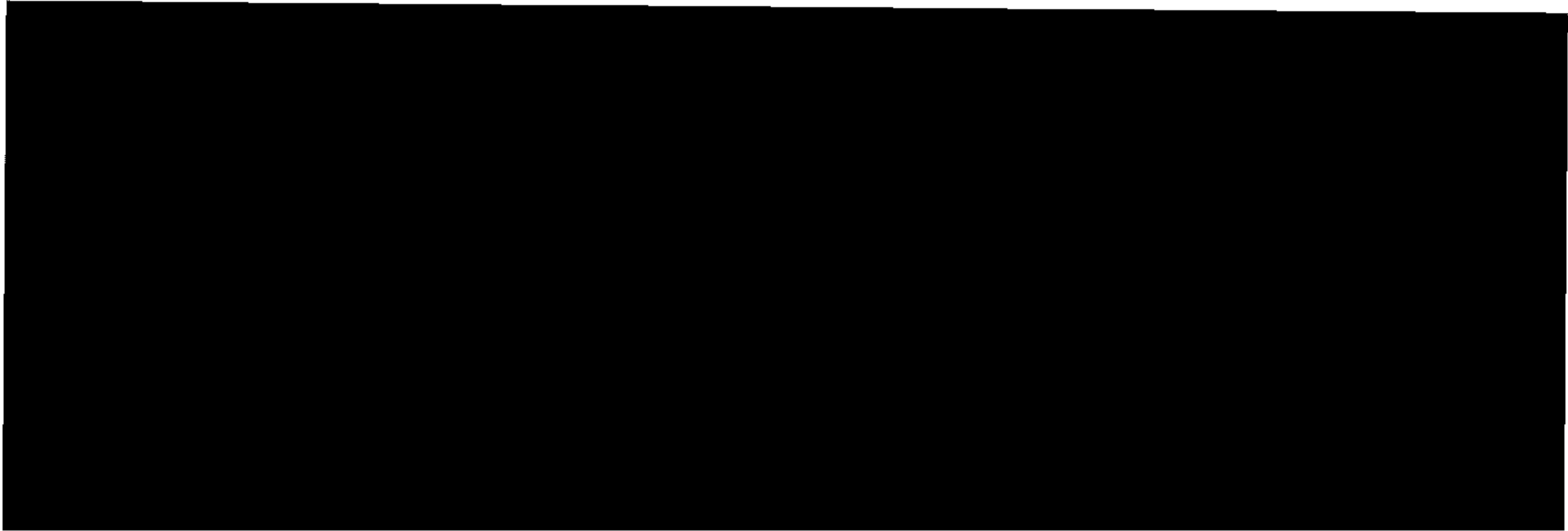
နိယာမဒိပနိ

ပဏာမနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်ညာဉ်	၁၀၉
လယ်ဘိဆရာတော်၏ အမှာစာ	၁၁၀
နိယာမ၏အဓိပ္ပါယ်	၁၁၀
ပဓာနစကား ကြံ သုံးခွန်း	၁၁၁

မာတိကာ

နိယာမစကားကြီးငါးခွန်း	၁၁၆
ပညတ်ပရမတ် ၂-ပါး	၁၂၀
နိယာမတို့၏အစွမ်းသတ္တိ	၁၂၇
ကမ္ဘာကပ် ၄-ပါး	၁၂၉
သံဝဋ္ဌကပ်	၁၃၀
သံဝဋ္ဌဌာယိကပ်	၁၃၂
ဝိဝဋ္ဌကပ်	၁၃၃
ဝိဝဋ္ဌဌာယိကပ်	၁၃၆
ဩကာသလောက	၁၃၈
သင်္ခါရလောက	၁၃၈
ဩကာသနှင့်သင်္ခါရ	၁၄၄
သတ္တလောက၌ကမ္မနိယာမ	၁၄၅
သတ္တလောက၌ဝိတ္တနိယာမ	၁၅၁
သတ္တလောက၌ဓမ္မနိယာမ	၁၅၇
ပညတ်နှင့်ပရမတ်ခွဲပုံ	၁၆၁
ရုပ်ဓာတ်ခွဲပုံဥပမာ	၁၆၄
လောကသုံးပါး၏အချုပ်အခြာ	၁၇၂
နိဂုံး	၁၇၂

နိယာမဒီပနီကျမ်းပြီး၏။

ဒါ န ခ ခ ခ ခ ခ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဒါနခဏ်း

၁။ နှစ်ပါးစု မာတိကာ.....(က) ဒါနံ၊ ဒါနသညံ။ အာမိသ
ဓမ္မတော၊ ပစ္စည်းဝတ္ထုကို ပေးလှူ
သော “အာမိသဒါန” မိမိသိသော တရားကျင်းဂန် ပညာသိပ္ပံကို
သူတပါးတို့အား ဖြန့်ဖြူးသော “ဓမ္မဒါန” ဟူ၍လည်းကောင်း။

(ခ) သက္ကစ္စ အသက္ကစ္စတော၊ အရိုအသေ ပြု၍လှူသော
“သက္ကစ္စဒါန” အရိုအသေမရှိဘဲလှူသော “အသက္ကစ္စဒါန” ဟူ၍
လည်းကောင်း။

(ဂ) ပူဇာနူဂဟတော၊ မြတ်သောသူကိုပူဇော်မှုဖြင့် လှူ
ဒါန်းသော “ပူဇာဒါန” ယုတ်ညံ့သောသူကို ချီးမြှင့်မှုဖြင့် လှူဒါန်း
သော “အနူဂဟဒါန” ဟူ၍လည်းကောင်း။

(ဃ) သာဟတ္ထိက အာဇာတ္တိကတော၊ ကိုယ်တိုင်လှူသော
“သာဟတ္ထိက ဒါန” သူတပါးကိုစေခိုင်းလှူသော “အာဇာတ္တိက
ဒါန” ဟူ၍လည်းကောင်း။

(င) ထာဝရ အထာဝရတော၊ စေတီပုထိုး စရပ် တန်ဆောင်း ဂူ ကျောင်း ဘုံရား တံတား စောင်းတန်း ရေတွင်း ရေကန် အာရာမ်ဥယျာဉ် သစ်ပင်တောစိုး အစရှိသော “ထာဝရဒါန” ဆွမ်း သင်္ကန်းစသော “အထာဝရဒါန” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

(စ) သပရိဝါရ အပရိဝါရတော၊ အမွမ်း အမံ အခြံအရံ ဝတ္ထုတို့နှင့် အစုံအလင်ပြု၍လှူသော “သပရိဝါရဒါန” အခြံအရံ မပါဘဲလှူသော “အပရိဝါရဒါန” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

(ဆ) နိစ္စအနိစ္စတော၊ အမြဲဝတ်တည်၍လှူသော “နိစ္စဒါန” ရံခါ ရံဘန်လှူသော “အနိစ္စဒါန” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

(ဇ) သသင်္ခါရ အသင်္ခါရတော၊ သူတပါးတို့ နှိုးဆော်တိုက်တွန်း၍လှူသော “သသင်္ခါရဒါန” မိမိစိတ်သဘော သက်သက်နှင့်လှူသော “အသင်္ခါရဒါန” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

(ဈ) ဇာန အဇာနတော၊ အကျိုးကိုသိ၍ပြုသော “ဇာနဒါန” အကျိုးကိုမသိဘဲပြုသော “အဇာနဒါန” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

(ည) ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇတော၊ လောကီချမ်းသာကိုတောင့်တ၍ လှူသော “ဝဇ္ဇနိဿိတဒါန” လောကုတ္တရာချမ်းသာကိုတောင့်တ၍ လှူသော “ဝိဝဇ္ဇနိဿိတဒါန” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

(ဋ) ဓမ္မ အဓမ္မတော၊ ထမင်းအဖျော် စသော လှူထိုက်သောဝတ္ထုကိုလှူသော “ဓမ္မဒါန” မကောင်းမှုကို လိုလားသောသူတို့အား သေရည် သေရက် လက်နက် ကြိယာစသော မလှူထိုက်သော ဝတ္ထုတို့ကို ပေးလှူသော “အဓမ္မဒါန” ဟူ၍လည်းကောင်း။

(ဌ) ဓမ္မိက အဓမ္မိကတော၊ ရည်စူးရင်း ပုဂ္ဂိုလ် သံဃာ စေတီ ပုထိုးကိုလှူသော “ဓမ္မိကဒါန ဇ-ပါး” နဂိုရ်ရည်စူးရင်းမှ ပြောင်းလွှဲ၍လှူသော “အဓမ္မိကဒါန ဇ-ပါး” ဟူ၍လည်းကောင်း။

(ခု) ဝတ္ထုဒါန အဘယဒါနတော၊ ပစ္စည်းဝတ္ထုကို ပေးလှူသော “ဝတ္ထုဒါန” အသက်စည်းစိမ် တေးမဲ့ချမ်းသာကို ပေးလှူသော ငါးပါး သီလ စသော “အဘယဒါန” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

(ဗ) အဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိရတော၊ အသက်ခန္ဓာအင်္ဂါကြီးငယ်ကိုလှူသော “အဇ္ဈတ္တိကဒါန” အပဝတ္ထုကို လှူသော “ဗာဟိရဒါန” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

(ဏ) သာဝဇ္ဇ အနဝဇ္ဇတော၊ သမင် ငါးသား နွား ကျွဲ ကြက် ဝက်တို့ကို သတ်ဖြတ် ညှဉ်းပန်းမှုနှင့်ရော၍ အပြစ်မကင်းသော “သာဝဇ္ဇဒါန” အသက်သတ်ခြင်း ညှဉ်းဆဲခြင်းမှ ကင်း၍ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော “အနဝဇ္ဇဒါန” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

(တ) အဂ္ဂဥန္တိဋ္ဌတော၊ အဦးအဖျား အမွန် အမြတ်ကို လှူသော “အဂ္ဂဒါန” အယုတ်အညံ့ အကြွင်းအကျန်ကို လှူသော “ဥန္တိဋ္ဌဒါန” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

(ထ) ဟိနပဏီတတော၊ မိမိသုံးဆောင်သည့် အောက်အယုတ်အညံ့ကိုလှူသော “ဟိနဒါန” မိမိသုံးဆောင်သည်ထက် အကောင်းအမွန်ကိုလှူသော “ပဏီတဒါန” ဟူ၍ လည်းကောင်း။
ဒုဝိဓံ၊ အယုတ်အမြတ်အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။

နှစ်ပါးစုမာတိကာပြီး၏။

၂။ သုံးပါးစုမာတိကာ.....(က) ဒါနံ၊ ဒါနသည်။ ဟိနမဇ္ဈိမပဏီတတော၊ ယုတ်ညံ့သော “ဟိနဒါန” အလယ်အလတ်ရှိသော “မဇ္ဈိမဒါန” အထွတ် အမြတ် ဖြစ်သော “ပဏီတဒါန” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

(ခ) ဒါသ သဟာယ သာမိတော၊ မိမိ သုံးဆောင်သည့် အောက် ယုတ်ညံ့သော ဝတ္ထုကို လှူသည်ဖြစ်၍ ကျွန်နှင့်တူသော

“ဒါသဒါန” မိမိသုံးဆောင်သည်နှင့်တူရုံရှိသော ဝတ္ထုကို လှူသည် ဖြစ်၍ အပေါင်းအဘော်နှင့်တူသော “သဟာယဒါန” မိမိသုံးဆောင်သည်ထက် ကောင်းမွန်သော ဝတ္ထုကို လှူသည်ဖြစ်၍ အရှင်သခင်နှင့်တူသော “သာမိဒါန” ဟူ၍လည်းကောင်း။

(ဂ) ဝတ္ထု အဘယဓမ္မတော၊ ပစ္စည်းဝတ္ထုကို ပေးလှူသော “ဝတ္ထုဒါန” သူတပါးအသက် သူတပါးဥစ္စာကို ကယ်ဆယ်သော “အဘယဒါန” တရားကျမ်းဂန်ကို ပြောဟောပြသသော “ဓမ္မဒါန” ဟူ၍လည်းကောင်း။

(ဃ) လောက အတ္တ ဓမ္မတော၊ လောကကို အလေးပြု၍ လှူသော “လောကာဓိပတေယျဒါန” မိမိဂုဏ်ကို အလေးပြု၍ လှူသော “အတ္တာဓိပတေယျဒါန” သူတော်ကောင်း တရားကို အလေးပြု၍ လှူသော “ဓမ္မာဓိပတေယျဒါန” ဟူ၍လည်းကောင်း။
တိပိဓံ၊ အယုတ်အလတ်အမြတ်အားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏။

သုံးပါးစုမာတိကာပြီး၏။

၃။ လေးပါးစုမာတိကာ.....(က) ဒါနံ၊ ဒါနသည်။ စတုပစ္စယတော၊ အဝတ်သင်္ကန်းကိုလှူသော “စီဝရဒါန” အစာအာဟာရကိုလှူသော “ပိဏ္ဍပါတဒါန” စရပ်တန်ဆောင်း ကျောင်းအရိပ်အာဝါသကို လှူသော “သေနာသနဒါန” ဆေးဝါးဓာတ်စာကိုလှူသော “ဘေသဇ္ဇဒါန” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

(ခ) ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိတော၊ လှူသူသီလရှိ၍ ခံသူသီလမရှိသောဒါန၊ ခံသူသီလရှိ၍ လှူသူသီလမရှိသောဒါန၊ လှူသူခံသူ ၂-ပါးသီလမရှိသောဒါန၊ လှူသူခံသူ ၂-ပါးသီလရှိသော ဒါနဟူ၍ လည်းကောင်း။ စတုပ္ပိဓံ၊ ၄-ပါးအပြားရှိ၏။

လေးပါးစုမာတိကာပြီး၏။

၄။ ငါးပါးစုမာတိကာ.....(က) ဒါနံ၊ ဒါနသည။အဓမ္မဒါနံ
တော၊မူးယစ်စေတတ်သောသေ
ရည် သေရက်ကိုလှူသော “အဓမ္မဒါနံ” တပါး၊ရုပ်သေး အငြိမ့်
စသော ကချေသဘင်ကိုလှူသော“အဓမ္မဒါနံ”တပါး၊ ကာမဂုဏ်
အတွက် နွားလားဥသဘာကိုလှူသော “အဓမ္မဒါနံ” တပါး၊ ကာမ
ဂုဏ်အတွက် မိန်းမတို့ကိုလှူသော “အဓမ္မဒါနံ” တပါး၊ မိန်းမ
ယောက်ျား ရှင်ခြင်းအစရှိသော ကိလေသာတို့ကို ဖြစ်စေတတ်
သော ပန်းချိုဆေးရေးရုပ်ကိုလှူသော “အဓမ္မဒါနံ” တပါး ဟူ၍
အဓမ္မဒါနံအပြားအားဖြင့်။ပဉ္စမိဓံ၊ ၅-ပါးအပြားရှိ၏။

ငါးပါးစုမာတိကာပြီး၏။

၅။ ခြောက်ပါးစုမာတိကာ.....(က) ဒါနံ၊ဒါနသည။ဝဏ္ဏ
ဒါနံ၊ အဆင်း အရောင်
ကောင်းသောပန်းမျိုး အဝတ်အထည်မျိုးဟူသော “ရူပါရုံအလှူ”။
သဒ္ဓါဒါနံ၊အသိသာယာသောကြေးစည်ခေါင်းလောင်း စောင်းပတ္တ
ရားစသော“သဒ္ဓါရုံအလှူ”။ဂန္ဓဒါနံ၊အနံ့ အထုံ ကောင်းသော ပန်း
မျိုး နံ့သာမျိုး ဟူသော “ဂန္ဓာရုံအလှူ”။ရသဒါနံ၊ လျှာအရသာ
ကောင်းသောခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ဟူသော“ရသာရုံအလှူ”။ဖောဋ္ဌဗ္ဗ
ဒါနံ၊အတွေ့ကောင်းသော အခင်းမျိုးအရုံမျိုးဟူသော “ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ
အလှူ”။ဓမ္မဒါနံ၊အသက်ရှည်ကြောင်း ဩဇာကောင်းသော ဆီဦး
ထောပတ်ဆေးမျိုးဝါးမျိုး ဟူသော “ဓမ္မာရုံအလှူ” ဟူ၍လည်း
ကောင်း။

(ခ) အာရာမော၊လူအများသုံးဆောင်ရန် သစ်သီးအာရာမ်
ပန်းအာရာမ်ဟူသော “ထာဝရအလှူ”။သေတု၊ တံတားနင်းကြမ်း
စောင်းတန်းငွေကား ဟူသော “ထာဝရအလှူ”။ ဝနုပ္ပတိ၊ အရိပ်
ကောင်းသောတောစိုးသစ်ပင်ကြီးဟူသော“ထာဝရအလှူ”။ ပပံ၊
အမြဲရေချမ်းစင်တည်သော“ထာဝရအလှူ”။ဥဒပါနံ၊သောက်ရေ

ကန် သောက်ရေတွင်းဟူသော “ထာဝရအလှူ” ဥပဿယော၊
စရပ်တန်ဆောင်း ဂူ ကျောင်း ဥမင် ဟူသော “ထာဝရအလှူ”
ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဆဗ္ဗိဓံ၊ ၆-ပါး အပြားရှိ၏။

ခြောက်ပါးစုမာတိကာပြီး၏။

၆။ ခုနစ်ပါးစုမာတိကာ.....(က) ဒါနံ၊ ဒါနသညံ။ သံဃိ
ကတော၊ ဘုရားအမှူးရှိသော
ဘိက္ခုသံဃာ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာ နှစ်ပါးစုံကိုလှူသော သံဃိကဒါန
တပါး။

သက်သက်သော ဘိက္ခုသံဃာ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာ နှစ်ပါးစုံကို
လှူသော သံဃိကဒါနတပါး။

ဘိက္ခုသံဃာသက်သက်အား လှူသောသံဃိကဒါနတပါး။

ဘိက္ခုနီသံဃာသက်သက်အား လှူသော သံဃိကဒါနတပါး။

ဘိက္ခုသံဃာ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာ နှစ်ပါးစုံတို့မှ ညွှန်း၍ရသော
သံဃာအား လှူသော သံဃိကဒါနတပါး။

ဘိက္ခုသံဃာမှ ညွှန်း၍ရသော သံဃာအားလှူသော သံဃိက
ဒါနတပါး။

ဘိက္ခုနီသံဃာမှညွှန်း၍ရသော သံဃာအားလှူသော သံဃိက
ဒါနတပါး။

ဟူ၍သံဃိကဒါနအပြားအားဖြင့်။ သတ္တဝိဓံ၊ ၇-ပါးအပြားရှိ၏။

ခုနစ်ပါးစုမာတိကာပြီး၏။

၇။ နှစ်ပါးစုမာတိကာ.....(က)ဒါနံ၊ ဒါနသညံ။ ဒါနုပပတ္တိ၊
လှူချမ်းသာကို တောင့်တ၍
ပြုသော ဒါနသညံ လှူချမ်းသာ၌သာဖြစ်သော ဒါနတပါး။

နတ်ချမ်းသာကို အသီးအသီး တောင့်တ၍ပြုသော ဒါနသည်
နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၌သာဖြစ်သော ဒါန ၆-ပါး။

ဗြဟ္မဒုချမ်းသာကို တောင့်တ၍ ပြုသောဒါနသည် ဗြဟ္မဒုချမ်း
သာ၌သာဖြစ်သော ဈာနလာဘီ ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ ဒါနတပါး ဟူ၍။
အဋ္ဌပိဋံ၊ ၈-ပါးအပြားရှိ၏။

ရှစ်ပါးစု မာတိကာပြီး၏။

၈။ ကိုးပါးစုမာတိကာ.....(က) ဒါနံ၊ ဒါနသည်။ အဓမ္မိက
တော၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို
ညွတ်ပြီးမှ တခြားသောပုဂ္ဂိုလ်ကို လှူသော အဓမ္မိကဒါန တပါး။
ပုဂ္ဂိုလ်ကိုညွတ်ပြီးမှ သံဃာကိုလှူသော အဓမ္မိကဒါန တပါး။
ပုဂ္ဂိုလ်ကိုညွတ်ပြီးမှ စေတီကိုလှူသော အဓမ္မိကဒါနတပါး။
သံဃာကိုညွတ်ပြီးမှပုဂ္ဂိုလ်ကိုလှူသော အဓမ္မိကဒါနတပါး။
တပါးသောသံဃာကို ညွတ်ပြီးမှ တခြားသော သံဃာကို လှူ
သော အဓမ္မိကဒါနတပါး။
သံဃာကိုညွတ်ပြီးမှ စေတီကိုလှူသော အဓမ္မိကဒါနတပါး။
စေတီကိုညွတ်ပြီးမှ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလှူသော အဓမ္မိကဒါနတပါး။
စေတီကိုညွတ်ပြီးမှ သံဃာကိုလှူသော အဓမ္မိကဒါနတပါး။
တပါးသော စေတီကိုညွတ်ပြီးမှ တခြားသောစေတီကို လှူ
သော အဓမ္မိကဒါနတပါးဟူ၍ အဓမ္မိကဒါနအပြားအားဖြင့်။ နဝ
ပိဋံ၊ ၉-ပါးအပြားရှိ၏။

ကိုးပါးစု မာတိကာပြီး၏။

၉။ ဆယ်ပါးစု မာတိကာ.....(က) ဒါနံ၊ ဒါနသည်။ အန္တံ၊
ထမင်းအစာမျိုးကိုလှူသော
“အန္တဒါန” တပါး။
ပါနံ၊ အဖျော်မျိုးကိုလှူသော “ပါနဒါန” တပါး။

ဃာရံ၊ နေရာအိမ်ကျောင်းကိုလှူသော “ဃာရဒါန” တပါး။
 ဝတ္ထံ၊ အပတ်အထည်မျိုးကိုလှူသော “ဝတ္ထဒါန” တပါး။
 မာလာ၊ ပန်းမျိုးကိုလှူသော “မာလာဒါန” တပါး။ ။
 ဂန္ဓော၊ နို့သာမျိုးကိုလှူသော “ဂန္ဓဒါန” တပါး။
 ဝိလေပနံ၊ အညက်ကြိတ်ပြီးသော နို့သာပျောင်းကိုလှူသော
 “ဝိလေပနဒါန” တပါး။

သေယျံ၊ ညောင်စောင်း ကုတင် အင်းပျဉ် ကွပ်ပျဉ် ဖျာယိုင်သင်
 ပြူး အခင်းအနှီးမျိုးကိုလှူသော “သေယျဒါန” တပါး။

အာဝသထော၊ ဧည့်သည်တို့တည်းခိုရန်စရပ်တန်ဆောင်းကို
 လှူသော “အာဝသထဒါန” တပါး။

ပဒီပေယျံ၊ အရောင်အလင်း အဆောက်အဦကို လှူသော “ပဒီ
 ပေယျဒါန” တပါး။

ဝတ္ထုတော၊ ဝတ္ထုအားဖြင့်။ ဒသဝိဓံ၊ ၁၀-ပါးအပြားရှိ၏။

ဆယ်ပါးစုံ မာတိကာပြီး၏။

၁၀။ ဆယ့်လေးပါးစုမာတိကာ.....(က) ဒါနံ၊ ဒါနသည်။
 ပုဂ္ဂလိကတော၊ “ဘိ
 ရစ္ဆာနံ” သတ္တဝါအား ပေးလှူသော ပုဂ္ဂလိကဒါနတပါး။

မူဆိုးတံငါ စသော “ဒုဿီလ” တို့အား ပေးလှူသော ပုဂ္ဂလိက
 ဒါနတပါး။

သရဏဂုံမရှိသော သာသနာပ “လူသီလဝန္တ” တို့အား ပေးလှူ
 သော ပုဂ္ဂလိကဒါနတပါး။

သာသနာပ “ဈာန်ရ ရသေ့” တို့အား ပေးလှူသော ပုဂ္ဂလိက
 ဒါနတပါး။

သရဏဂုံသီလရှိသော “လူသာမဏေ” တို့မှစ၍ “သောတာ
 ပတ္တိမဂ် ပုဂ္ဂိုလ်” တို့အား ပေးလှူသော ပုဂ္ဂလိကဒါနတပါး။

“သောတာပတ္တိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်”အား ပေးလှူသော ပုဂ္ဂလိကဒါန
တပါး။

“သကဒါဂါမိမဂ် ပုဂ္ဂိုလ်”အား ပေးလှူသော ပုဂ္ဂလိကဒါန
တပါး။

“သကဒါဂါမိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်”အား ပေးလှူသော ပုဂ္ဂလိကဒါန
တပါး။

“အနာဂါမိမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်”အား ပေးလှူသော ပုဂ္ဂလိကဒါနတပါး။

“အနာဂါမိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်”အား ပေးလှူသော ပုဂ္ဂလိကဒါနတပါး။

“အရဟတ္တမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်”အား ပေးလှူသော ပုဂ္ဂလိကဒါနတပါး။

“အရဟတ္တဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်”အား ပေးလှူသော ပုဂ္ဂလိက ဒါန
တပါး။

“ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ”အား ပေးလှူသော ပုဂ္ဂလိက ဒါနတပါး။

“သဗ္ဗညုဘုရား”အား ပေးလှူသော ပုဂ္ဂလိက ဒါနတပါး။

ဟူ၍ ပုဂ္ဂလိကဒါနအပြားအားဖြင့်။ စုဒ္ဒသဝိသံ၊ ၁၄-ပါး အပြားရှိ၏။

(အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် ၄-ယောက် အရကျက်ရန်)

ဆယ်လေးပါးစု မာတိကာပြီး၏။

ဒါနခဏ်း၌ မာတိကာ အစဉ် ပြီး၏။

ဒါနခဏ်းအဓိပ္ပါယ်

သုဿုသာ လဘတေ ပညံ၊ ဥဋ္ဌာတာ ဝိန္ဒတေ ဓနံ။

သုဿုသာ၊ ပညာရှိတို့စကားကို ရိုသေလေးမြတ်စွာ နှာခံမှ။
ပညံ၊ အသိပညာအလိမ်မာကို။ လဘတေ၊ ရတတ်၏။ ဥဋ္ဌာတာ၊
နေ့နေ့ညည ထကြွပေါ့ပါး အလကားမနေတတ်မှ။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကို။
ဝိန္ဒတေ၊ ရတတ်၏။ (ပါဠိတော်ရစေ)

သုဝိဇာနော ဘဝံဟောတိ၊ ဒုဗ္ဗိဇာနော ပရာဘဝေါ။

သုဝိဇာနော၊ ကောင်းကောင်း လိမ်မာသောသူသည်။ ဘဝံ၊
ပစ္စုပ္ပန်သံသရာနှစ်ဖြာကောင်းကျိုး တိုးပွားစည်ကားသည်။ ဟော

တိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုဗ္ဗိဇာနော၊ အသိအလိင်္ဂမာ ပညာနည်းပါးသောသူ
သည်။ ပရာဘဝေါ၊ ဘဝအဆက်ဆက် ပျက်စီးယုတ်ညံ့သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပါဠိတော်ရစေ)

ဓမ္မကာမော ဘဝံ ဟောတိ၊ ဓမ္မဒေသီ ပရာဘဝေါ။

ဓမ္မကာမော၊ အသိတရား အကျင့်တရားကို လိုလားသောသူ
သည်။ ဘဝံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ ချမ်းသာစီးပွား များမြတ်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဓမ္မဒေသီ၊ အသိတရား အကျင့်တရားကို မလို
လားသောသူသည်။ ပရာဘဝေါ၊ ဘဝအဆက်ဆက်ပျက်စီးဆုံးရှုံး
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပါဠိတော်ရစေ)

ကလျာဏ ကာရိ ကလျာဏံ၊ ပါပကာရိ စ ပါပကံ။

ကလျာဏကာရိ၊ အကောင်းအမွန်ကို ပြုလေ့ရှိသောသူသည်။
ကလျာဏံ၊ အကောင်းအမွန်ကို လာဘတေ၊ ရတတ်၏။ ပါပကာရိ၊
မကောင်းမှုကို ပြုလေ့ရှိသောသူသည်။ ပါပကံ၊ မကောင်းမှုကို
လာဘတေ၊ ရတတ်၏။ (ပါဠိတော်ရစေ)

[ယခုဘဝအကောင်းကိုပြုမှ နောက်နောက်ဘဝ အကောင်းကို
ရသည်။ ယခုဘဝမကောင်းသည်ကိုပြုလျှင် နောက်နောက်ဘဝ
မကောင်းသည်ကိုရသည်။]

ယာဒိသံ ဝပတေ ဗိဇံ၊ တာဒိသံ ဟရတေ ဖလံ။

ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ဗိဇံ၊ မျိုးစေ့ကို။ ဝပတေ၊
စိုက်ပျိုး၏။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဖလံ၊ အသီးကို။
ဟရတေ၊ ဆောင်၏။ (ပါဠိတော်ရစေ)

[ဆန်ဖြူဆန်ကောင်းမျိုးကို စိုက်ပျိုးမှ ဆန်ဖြူစပါး ဆန်ကောင်း
စပါး ဖြစ်ထွန်းသည်။ ဆန်နီ ဆန်ကြမ်းမျိုးကို စိုက်ပျိုးလျှင် ဆန်
နီစပါး ဆန်ကြမ်းစပါး ဖြစ်ထွန်းသည်။ အချဉ်မျိုး အခါးမျိုးကို
စိုက်လျှင် အချဉ်သီး အခါးသီးသာသီးသည်။ အချိုမျိုး အဆိမ့်မျိုး
ကိုစိုက်မှ အချိုသီး အဆိမ့်သီး သီးသည်။ လောကမျက်မြင်
ဥပမာ။]

သဒိသံ ပါကံ ဇနေတိ။

သဒိသံ၊ အကြောင်းကံနှင့်တူသော။ ပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ (အဋ္ဌကထာ ရစေ)

[ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့ မည်သည့် များသောအားဖြင့် ကံနှင့်အလားတူတတ်သည်။]

မနာပဒါယီ လဘတေ မနာပံ။

မနာပဒါယီ၊ အလှူခံယူဂြိုဟ် နှစ်သက်ဘွယ်ကို လှူဒါန်းလေ့ ရှိသောသူသည်။ မနာပံ၊ နှစ်သက်ဘွယ်သော အကျိုးကို။ လဘတေ၊ ရတတ်၏။ (ပါဠိတော်ရစေ)

တနည်းကား။ ။မနာပဒါယီ၊ မိမိနှစ်သက်သော ဝတ္ထုကို လှူဒါန်းသောသူသည်။ မနာပံ၊ နှစ်သက်ဘွယ်သော အကျိုးကို။ လဘတေ၊ ရတတ်၏။ [မိမိနှစ်သက်မှ သူတပါးလည်း နှစ်သက် မည်၊ အလှူခံနှစ်သက်မှ အလှူလည်း အကျိုးကြီးမည်ဟုသိ၍ မိမိ နှစ်သက်လောက်မှ သူတပါးကိုလည်းပေးလှူသူသည် မနာပဒါ ယီမည်၏။ အလှူခံနှစ်သက်သည်သာလိုရင်း။ သည်က နောက်ကို စကားပြင်သက်သက်စုမှာ အရမကျက်နှင့်။ မှတ်မိအောင်ကြည့်။ ပါဠိအနက်ဖြစ်လျှင် အရကျက်။]

နှစ်ပါးစုအဓိပ္ပာယ် (က)ဒါနနှစ်ပါးစုတို့တွင်အာမိသဒါန၊ ဓမ္မဒါနနှစ်ပါးတွင် ဓမ္မဒါနမြတ်သည်။

သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ။

သဗ္ဗဒါနံ၊ အလုံးစုံသော အာမိသအလှူကို။ ဓမ္မဒါနံ၊ တရား အလှူက။ ဇိနာတိ၊ အောင်၏။ (ပါဠိတော်ရစေ)

[အာမိသအလှူ၊ ဓမ္မအလှူနှစ်ပါးပြိုင်ကြလျှင် ဓမ္မအလှူက နိုင်သည်သာဟူလို။ အာမိသအလှူကား ဥစ္စာစည်းစိမ်ကို ပေးတတ်သည်။ ဓမ္မအလှူကား အသိအလိမ်မာဉာဏ်ပညာ ကိုပေးတတ်သည်။]

(ခ) သက္ကစ္စဒါန, အသက္ကစ္စဒါနနှစ်ပါးတွင် သက္ကစ္စဒါနမြတ်သည်။ သက္ကစ္စ မမြောက်သော အလှူသည် အကျိုးပေးသော အခါ ထိုသူကို မိမိ၏သားမယား ကျေးကျွန်တို့ကပင် ရိုသေခြင်းမရှိကုန်။ သက္ကစ္စ မြောက်သော အလှူသည် အကျိုးပေးသော အခါ ထိုသူကို အများရိုသေရသည်။ **သဒိသံ ပါကံ ဇနေတိ။**

(ဂ) ပူဇာဒါန, အနုဂ္ဂဟဒါနနှစ်ပါးတွင် ပူဇာဒါနမြတ်သည်။ သို့သော်လည်း အနုဂ္ဂဟဒါနကိုလည်း အလေးပြုရသည်ပင်။ အနုဂ္ဂဟဒါနပင်ဖြစ်သော်လည်း စေတနာ ထက်ထက်နှင့် သက္ကစ္စမြောက်အောင် လှူရမည်။ ခွေး ဝက် ကြက် ဌက်ကိုပင် ကျွေးမွေးသော်လည်း ကောင်းမွန်စွာစီစဉ်၍ ကျွေးမွေးလျှင် သက္ကစ္စဒါနဖြစ်၏။ မြေအလူးလူး၊ ရွှံ့အလူးလူး ပုံ၍ ကျွေးလျှင် အသက္ကစ္စဖြစ်၏။

(ဃ) သာဟတ္ထိကဒါန, အာဇာတ္တိကဒါန နှစ်ပါးတွင် သာဟတ္ထိကဒါနမြတ်၏။ ကိုယ်တိုင်ပင်မထဘဲ သူတပါးကိုသာ ခိုင်းစေ၍ လှူသောဒါနသည် အကျိုးပေးသော အခါ အခြွေအရံ နည်းတတ်သည်။ ။ ရာဇညမင်းကြီးသည် အာဇာတ္တိက ဒါနအတွက် စာတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်တွင် ဘုံဟောင်း ဗိမာန်ဟောင်းကြီး တခု၌ အခြွေအရံမရှိဘဲ တယောက်အထီးတည်း နတ်ကြီးဖြစ်ရသည်ဟု ကျမ်းဂန်ရှိသည်။ ။ ထို့ကြောင့် တတ်နိုင်လျက်နှင့် အထပျင်းသည့်အတွက် သူတပါးကိုသာ မခိုင်းကြနှင့်။ သာဟတ္ထိက မြောက်အောင်ပြုကြ။

(င) ထာဝရဒါန, အထာဝရဒါနနှစ်ပါးတွင် ထာဝရဒါန အကျိုးပေးနိုင်ပြီသည်။ နေ့စဉ်ဝတ်တည်၍ပြုသော ဆွမ်းစသော နိစ္စဘတ်ဒါနသည်လည်း ထာဝရဒါန အလားရှိ၏။

တေသံ ဒိဝါစ ရတ္တော စ၊ သဒါ ပုညံ ပဝေဓုတိ။

တေသံ၊ ထိုထာဝရဒါန, နိစ္စဘတ်ဒါနရှိကြကုန်သော သူတို့အား။ ဒိဝါစ၊ နေ့၌၎င်း။ ရတ္တောစ၊ ည၌၌၎င်း။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။

ပုညံ၊ ကုသိုလ်သည်။ ပဝဗုတိ၊ မြစ်ရေအယဉ်ကဲ့သို့ပွားစီး၏။
(ပါဠိတော်ရစေ)

(စ) သပရိဝါရဒါန၊ အပရိဝါရဒါနနှစ်ပါးတွင် သပရိဝါရဒါနမြတ်၏။ ။သင်္ကန်းကိုလှူလျှင် သင်္ကန်းသက်သက် လှူသည်ကား အပရိဝါရဒါနမည်၏။ ။သင်္ကန်းလှူလျှင် သင်္ကန်းနှင့် စပ်သော အခြံအရံစုကို အစုံအလင်ပြု၍ လှူသည်ကား သပရိဝါရဒါနမည်၏။ အလုံးစုံသော အဗ္ဗုဒ္ဓိတို့မှာလည်း ဤနည်းချည်း။ ။ အပရိဝါရဒါနသည် အကျိုးပေးသောအခါ ထမင်းကို လိုလျှင် ထမင်းသက်သက်ကိုသာ ရတတ်၏။ “ပျားရှိ၍ ဖက်မရှိ၊ ဖက်ရှိ၍ ပျားမရှိ” ဆိုဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်၏။ သပရိဝါရဒါနမှာ အကျိုးပေးသောအခါ ထမင်းကိုအလိုရှိလျှင် ထမင်း၏ အခြံ အရံ ဖြစ်သော ဟင်းကျွေး ဟင်းလျှာ အစုံအလင် ဘောဇဉ် ခဲဘွယ်ပုဂံ အုပ်ခွက် လက်ဘက် ဆေးကွမ်းနှင့်တကွ ရတတ်၏။ သဒိသံ ပါကံ ဇနေတိ။

(ဆ) နိစ္စဒါန၊ အနိစ္စဒါနနှစ်ပါးသည် ထာဝရဒါန၊ အထာဝရဒါနနှင့်အလားတူ၏။ နိစ္စဒါန၊ ထာဝရဒါန တခုခု ရှိသောသူသည် သောတာပန်နှင့်အလားတူ၏။ သေလျှင် နတ်ရွာ သုဂတိဘဝမြတ်၏ဟု အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ မှာဆို၏။ ။ထိုကြောင့် လူဖြစ်သောသူသည် တခုခုသော နိစ္စဒါန၊ တခုခုသော ထာဝရဒါန ရှိသင့်တော့သည်။

(ဇ) သသင်္ခါရဒါန၊ အသင်္ခါရဒါနနှစ်ပါးတွင် အသင်္ခါရဒါနမြတ်၏။ သူတပါးတိုက်တွန်း၍ ပြုရသော အလှူသည် အကျိုးပေးသောအခါ လူလည်းထိုင်းမှိုင်းတတ်၏။ ပစ္စည်းဥစ္စာအကျိုးပေးလည်းထိုင်းမှိုင်းတတ်၏။ ။အသင်္ခါရအလှူသည်အကျိုးပေးသောအခါ လူလည်းသွက်လက်တတ်၏။ ပစ္စည်းဥစ္စာ အကျိုးပေးလည်းသွက်လက်တတ်၏။ သဒိသံ ပါကံ ဇနေတိ။

(ဈ) ဇာနဒါန, အဇာနဒါနနှစ်ပါးတွင် ဇာနဒါန မြတ်၏။ အကျိုးအာနိသင်ကို မသိဘဲ လှူသောဒါနသည် အကျိုးပေးသောအခါ ဗွိဟိတ် အကျိုးကိုသာ ပေး၏။ ဉာဏ်ပညာ နှံ့တတ်၏။ ။အကျိုးအာနိသင်ကို သိ၍လှူသောဒါနသည် တိဟိတ်အကျိုးကိုပေးတတ်၏။ဉာဏ်ပညာထက်တတ်၏။ **သဒိသံ ပါကံ ဇနေတိ။**

[ဤ“သဒိသံ ပါကံ ဇနေတိ” ပါဠိနှင့် ဆိုင်သမျှမှာ “ယာဒိသံ ဝပတေ ဗိဇံ၊တာဒိသံ ဟရတေ ဖလံ” ဟူသော ပါဠိနှင့်လည်းဆိုင်လေ၏။]

(ည) ဝဇ္ဇနိသဒိတဒါန, ဝိဝဇ္ဇနိသဒိတဒါန နှစ်ပါးတွင် ဝဇ္ဇနိသဒိတဒါနကား ပါရမီဆယ်ပါးတွင် မဝင်၊ လူနတ် ချမ်းသာကိုသာ ပေးနိုင်၏။ နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်ကိုမဆောင်နိုင်။ ဝိဝဇ္ဇနိသဒိတ ဒါနသည်သာ ပါရမီဆယ်ပါးတွင် ဒါနပါရမီမည်၏။ လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတည်းဟူသော ချမ်းသာသုံးပါးကို ဆောင်နိုင်၏။ ။ဒါနပါရမီ, သီလပါရမီ, နိက္ခမပါရမီ, ပညာပါရမီ, ဝီရိယပါရမီ, ခန္တီပါရမီ, သစ္စာပါရမီ, အဓိဋ္ဌာန် ပါရမီ, မေတ္တာပါရမီ, ဥပေက္ခာပါရမီ။ (ပါရမီဆယ်ပါးရစေ)

(ဒ) ဓမ္မဒါန, အဓမ္မဒါနနှစ်ပါးတွင် အဓမ္မဒါနသည် ကုသိုလ်ရသော ဒါနမဟုတ်။ အကုသိုလ်ဖြစ်သော ဒါနသာတည်း။ အထက်၌ အဓမ္မဒါနငါးပါးလာလိမ့်မည်။

(ဌ) ဓမ္မိကဒါန, အဓမ္မိကဒါနနှစ်ပါးတွင် အဓမ္မိကဒါနသည် ကုသိုလ်မရဟုဆိုကြ၏။ ကုသိုလ်မရလုံးလုံးမဟုတ်။ အရနည်းသည်ဟုဆိုကြကုန်၏။ ။အဓမ္မိကဒါန ၉-ပါး အထက်မှာလာလတ္တံ့။

(ဍ) ဝတ္ထုဒါန, အဘယဒါန နှစ်ပါးတွင် အဘယဒါန မြတ်သည်။ ။ငါးပါးသီလများသည် အဘယဒါနမျိုးတွင် ဝင်၏။

(ဎ) အဇ္ဈတ္တိကဒါန, ဗာဟိရဒါနနှစ်ပါးတွင် မွန်မြတ်သော ကိုယ်အင်္ဂါကိုလှူသော အဇ္ဈတ္တိကဒါနမြတ်၏။

(ဏ) သာဝဇ္ဇ၊ အနဝဇ္ဇနှစ်ပါးတွင် အနဝဇ္ဇဒါန မြတ်၏။ ။ သာဝဇ္ဇဒါနသည် အကျိုးပေးသောဘဝ၌ ကိုယ်တွင်းရန် ကိုယ်ပရန်များတတ်၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာအတွက် အသက်ခန္ဓာဆုံးရတတ်၏။

(တ) အဂ္ဂဒါန၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌဒါနနှစ်ပါးတွင် အဂ္ဂဒါနမြတ်၏။ သို့သော်လည်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်နှစ်သက်လျှင် အကြွင်းအကျန် အယုတ်အညံ့ ပင်ဖြစ်သော်လည်း အကျိုးကြီးပါ၏။ ။ စေတနာ ထက်ထက်နှင့် သက္ကစွာမြောက်အောင်သာပြု။ ။ ချမ်းသာသောသူတို့၏ အကြွင်းအကျန်သည် ဆင်းရဲလှသောသူတို့မှာ အကောင်းအမွန်ပင် ဖြစ်၏။ လူတို့၏ အကြွင်းအကျန်သည် ခွေး ဝက် ကြက် ဌက် တို့မှာ အကောင်းအမွန်ပင် ဖြစ်ပေ၏။

(ထ) ဟိနဒါန၊ ပဏီတဒါန နှစ်ပါးတွင် ပဏီတဒါန မြတ်၏။ သို့သော်လည်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်မှာ အကျိုးများခဲ့သော်၎င်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် နှစ်သက်ခဲ့သော်၎င်း ယုတ်ညံ့သော အလှူဝတ္ထုပင် ဖြစ်သော်လည်း စေတနာ ထက်ထက်နှင့် သက္ကစွာ မြောက်အောင် လှူလျှင် အကျိုးကြီးပါ၏။

နှစ်ပါးစု အဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။

သုံးပါးစု အဓိပ္ပါယ်.....(က) သုံးပါးစုတို့၌ အကျော်အစောကို တောင့်တ၍ ပြုသော ဒါနသည် ဟိနဒါနဖြစ်၏။ လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာဟူသော အကျိုးကို တောင့်တ၍ လှူသောဒါနသည် မဇ္ဈိမဒါနဖြစ်၏။ အရိယာတို့၏ အလေ့အကျက် အလောင်းအလျှာတို့၏ အလေ့အကျက်ကို အလေးဂရု ပြု၍ လှူသောဒါနသည် ပဏီတဒါနမည်၏။

တနည်းကား

လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာဟူသော အကျိုးကို တောင့်တ၍ လှူသောဒါနသည် ဟိန။ ။ သာဝကဗောဓိ ပစ္စေက ဗောဓိကို တောင့်တ၍ ပြုသောဒါနသည် မဇ္ဈိမ။ ။ သဗ္ဗညုဗောဓိကို တောင့်တ၍ ပြုသောဒါနသည် ပဏီတ။

[ထိုကြောင့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုပြုလျှင် အမှတ်တမဲ့ မပြုရ၊ ဗောဓိသုံးပါးတွင် တပါးပါးကို ရည်သန်ရမည်၊ တောင့်တရမည်ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိကြပေကုန်၏။ ဗောဓိဆိုသည်ကား မဂ်ဉာဏ်ပေတည်း။]

ဗောဓိ ဝုစ္စတိ စတုသု မဂ္ဂေသု ဉာဏံ။ (ပါဠိတော်)

စတုသု မဂ္ဂေသု၊ မဂ်လေးပါးတို့၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ ဗောဓိ၊ ဗောဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဗောဓိဆိုသည် သာဝကဗောဓိ၊ ပစ္စေကဗောဓိ၊ သဗ္ဗညုဗောဓိဟူ၍ သုံးပါးရှိ၏။ သာဝကဗောဓိသည် အဂ္ဂသာဝကဗောဓိ၊ မဟာသာဝကဗောဓိ၊ ပကတိသာဝကဗောဓိဟူ၍ သုံးပါးရှိပြန်၏။ ။ သဗ္ဗညုဗောဓိသည်လည်း ပညာမိက၊ သဒ္ဓါမိက၊ ဝီရိယာမိကဟူ၍ သုံးမျိုးရှိပြန်၏။

ပညာမိကမှာ လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ပါရမီ ဖြည့်ရသည်။

သဒ္ဓါမိကမှာ ရှစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း။

ဝီရိယာမိကမှာ တဆယ့်ခြောက်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း။

ပစ္စေကဗောဓိမှာ နှစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း။

ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန် နှစ်ပါးတို့ကဲ့သို့ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော လကျာရံကြီး၊ လက်ဝဲရံကြီး နှစ်ပါးသည် “အဂ္ဂသာဝက” မည်၏။ ထိုအဂ္ဂသာဝက ဗောဓိမှာ တသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ပါရမီဖြည့်မှရသည်။

ရှင်အာနန္ဒာ၊ ရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ ရှင်မဟာကဿပ အစရှိကုန်သော လကျာရံ ၄-ကျိပ် လက်ဝဲရံ ၄-ကျိပ် ဤ ၈-ကျိပ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် “မဟာသာဝက” မည်ကုန်၏။ ထိုမဟာသာဝကဗောဓိသည် ကမ္ဘာတသိန်း ပါရမီဖြည့်မှ ရသည်။ သည်မှ ကြွင်းသော ဘုရားတပည့်သား အရိယာသာဝက ဟူသမျှသည် လူ ဖြစ်စေ

ရဟန်းဖြစ်စေ နတ်ဗြဟ္မာဖြစ်စေ “ပကတိသာဝက” မည်၏။ ။ ထို ပကတိသာဝကဗောဓိမှာ ကမ္ဘာတရာ ကမ္ဘာတထောင် ပါရမီ ဖြည့်မှရသည်ဟုဆိုကြ၏။ ပကတိသာဝက ဆုကိုမူကား ကောင်း ကောင်း ပါရမီဖြည့်နိုင်လျှင် နှစ်ဘဝ သုံးဘဝနှင့်ပင် ရပါ၏ဟူ၍ လည်းဆိုကြကုန်၏။

(က) ဒါနဒါသ, ဒါနသဟာယ, ဒါနသာမိ သုံးရပ်တွင် ဒါန သာမိမြတ်၏။ သို့သော်လည်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်အားလျော်စွာ ရှိသေး သည်။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်မှာ အကျိုးများ၍ အလှူခံနှစ်သက်၍ ရှိလျှင် ဒါသ, သဟာယပင် ဖြစ်သော်လည်း အကျိုးကြီးပါ၏။ စေတနာ ထက်ထက်နှင့် သက္ကစမြောက်အောင်သာလိုသည်။

(ခ) ဝတ္ထု, အဘယ, ဓမ္မဒါနမှာ ထင်ရှားပြီ။

(ဂ) လူကဲ့ရဲ့မည် စိုး၍ ယူသော ဒါနသည် လောကာဓိ ပတေယျဒါနမည်၏။ ရံခါရံဖန် စေတနာ သဒ္ဓါမရှိလှဘဲနှင့် လူ ကဲ့ရဲ့မည်စိုး၍ ပေးရ ယူရသော ဒါနလည်းရှိကြ၏။ ထိုဒါနကို လောကာဓိပတေယျဒါနဆိုသည်။ ။ စေတနာသဒ္ဓါ မရှိလှဘဲ လျက်မိမိဂုဏ်သိရ အရှိန်အတီနှင့် ပေးလှူမှပင် လျော်မည်ဟု ပေးလှူကြသောအရာလည်း ရှိကြသည်။ ထိုအလှူသည် အတ္တာဓိ ပတေယျဒါနမည်၏။ ။ ဆိုက်ရောက်လာသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် အလိုရှိ၍ တောင်းရမ်းသောသူတို့အား တတ်နိုင်သမျှ ဝေငှပေး ကမ်း ယူဒါနစွန့်ကြဲ ကျွေးမွေး ထောက်ပံ့မှုသည် ဘုရား အလောင်း, ပစ္စေကအလောင်း, အဂ္ဂသာဝက, မဟာသာဝက, ပကတိသာဝကအလောင်း သူတော်ကောင်း တို့၏ အမှုပေ တည်းဟု သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးပြု၍ ပေးလှူသော ဒါနသည် ဓမ္မာဓိပတေယျဒါနမည်၏။ ဤဓမ္မာဓိပတေယျ ဒါနသည် မြတ်၏။

လေးပါးစုအဓိပ္ပာယ်.....(က)စတုပစ္စယဒါန၌ ပစ္စည်းဝတ္ထု၊
အလှူစုတွင် သံဃိကကျောင်းအလှူ
သည် အမြတ်ဆုံးပေတည်း။

ဝိဟာရဒါနံ သံဃဿ၊ အဂ္ဂံ ဗုဒ္ဓေန ဝဏ္ဏိတံ။

သံဃဿ၊ စတုဒိသာ လာလာသမျှသော သင်္ဃာအား။ ဝိဟာရ
ဒါနံ၊ ကျောင်းအလှူကို။ အဂ္ဂံ၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ ဗုဒ္ဓေန၊ ငါဘုရား
သည်။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။ (ပါဠိတော်ရစေ)

တခြားတပါးသော အလှူတို့မှာ “သဒိသံ ပါကံ ဇနေတိ” ဟု
သည်နှင့်အညီ အလှူနှင့်လျော်ရာ လျော်ရာပေးကြသည်သာ များ
သည်။ ကျောင်းအလှူမှာမူကား အလုံးစုံကို ပေးနိုင်သည်ဟု
ဟောတော်မူသည်လည်းရှိ၏။

သောစ သဗ္ဗဒဒေါဟောတိ၊ ယော ဒဒါတိ ဥပဿယံ။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဥပဿယံ၊ ကျောင်းအလှူကို။ ဒဒါတိ၊
ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ သဗ္ဗဒဒေါ၊ အလုံးစုံကို
ပေးလှူသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပါဠိတော်ရစေ)

ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိ လေးပါးတွင် အလှူပေး အလှူခံ ၂-ပါး သီလ
ရှိသော အလှူသည် မြတ်သည်။ ။ တပါးပါးရှိလျှင်လည်း သင့်ရုံ
ရှိ၏။

လေးပါးစုအဓိပ္ပာယ်ပြီး၏။

ငါးပါးစုအဓိပ္ပာယ်..... (က) ငါးပါးစု၌ သေလိုသော သူ
ကို သူ့အလိုပြည့်ပါစေဟု အဆိပ်

ဆေးကိုပေးလှူအံ့၊ ကြိုးကိုပေးလှူအံ့၊ ထားလက်နက်ကို ပေးလှူအံ့၊
သေတဲ့ရန်နည်းကို ပြောဟောအံ့- ကုသိုလ်မဖြစ်၊ ပါဏာတိပါတ
ကံသာဖြစ်၏။ ။ သူတပါးကို သတ်လိုသောသူကို သူ့အလိုပြည့်
စေခြင်းငှါ ပေးလှူရာ၌လည်း ဤအတူမှတ်။ ။ အဆိပ်ဆေးနှင့်မှ
ပျောက်ငြိမ်းမည့် အနာရောဂါရှိသူကို အနာရောဂါ ပျောက်ငြိမ်း
စေခြင်းငှါ စင်ကြယ်စွာသောစိတ်ဖြင့် အဆိပ်ဆေးကိုပေးလှူရာ၌

ကား ကုသိုလ်ဒါန ဖြစ်ရပါသေး၏။ ။ပိုက်ကွန်,လေးမြား စသော လက်နက်ကြိယာမျိုးကို အထည်ပျက်အောင်ဖျက်ဆီး၍ ကျောင်း, ဘုရားကိစ္စမှာ လှူဒါန်းလျှင်လည်း ကုသိုလ်ဒါန ဖြစ်ရပါသေး၏။

သေရည်သေရက်စသော ယစ်မျိုးများကိုလည်း မူးလောက်, ယစ်လောက်အောင် မဟုတ်ဘဲ အနည်းငယ်မျှ ဆေးတော် ဝါး ဘက် အနေနှင့် ပေးလှူ ရာ၌၎င်း, နှုနာ စသော အပဗာဟိရ အနာ မျိုးကို ပျောက်ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လိမ်းကျံရန် ပေးလှူရာတို့၌၎င်း ကုသိုလ်ဒါန ဖြစ်ရပါသေး၏။ ။ကချေသဘင်အလှူ၌ ကိလေ သာတရားပွားများရန် သက်သက်ဖြစ်သော အကအချန်, အဆို အဖွဲ့, ဇာတ်ရုပ်သေးကို ပေးလှူရာ၌သာ အကုသိုလ်ဒါန အဓမ္မ အလှူဖြစ်သည်။ ။တီးသော အဆောက်အဦ, မှုတ်သော အဆောက်အဦ ကြိယာမျိုးကို လှူရာ၌၎င်း, တီးစေ မှုတ်စေ၍ တီးသောအသံမျိုး, မှုတ်သော အသံမျိုးကို လှူရာ၌၎င်း, ရတနာ သုံးပါးနှင့် သင့်လျော်လောက်သော အသံမျိုးကို မိမိကိုယ်တိုင်ပင် တီး၍မှုတ်၍လှူရာ၌၎င်း ကုသိုလ်မဖြစ်မဆိုသာ။ လှူရိုးထုံးစံလည်း ကျမ်းဂန်များတွင် လာပေသည်။ အထီး,အမ အလှူတို့မှာလည်း ကာမဂုဏ်မှုကိုမငဲ့ဘဲ အလုပ်အကျွေး ကိစ္စနှင့်လှူလျှင် အဓမ္မဒါန မဆိုသာ။

ငါးပါးစုအဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။

(က-ခ)ခြောက်ပါးစုကား ထင်ရှားပြီ။

ခုနစ်ပါးစုအဓိပ္ပါယ်.....(က) ခုနစ်ပါးစု၌ ညွှန်၍ ရသော သင်္ဘောဆိုသည်ကား မိမိက ဘယ်

ပုဂ္ဂိုလ်ဟု မရည်စူးဘဲ သင်္ဘောအများထဲက တပည့်တော်ကို သင်္ဘော တပါးပေးပါ, နှစ်ပါးပေးပါဟု မိမိအလိုရှိသလောက် မထေရ် ကြီးများကို လျှောက်ထားလေရာ မထေရ်ကြီးများက စာရင်း စဉ်ကျရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ညွှန်ပြပေ၏။ မထေရ်ကြီးများ ညွှန်ပြ၍ ကျရာပုဂ္ဂိုလ်ကိုလှူသော အလှူပေတည်း။

ခုနစ်ပါးစုအဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။

ရှစ်ပါးစုအဓိပ္ပါယ်.....(က) ရှစ်ပါးစု၌ ဒါနပပတ္တိ ရှစ်ပါး
သည် ဝဋ္ဋနိသိတ ဒါနစုသာတည်း။
ဟိနဒါနဟူ၍ပင် ဟောတော်မူသည်။

တဿ တံ ဓိတ္တံ ဟိနာဓိမုတ္တံ ဟောတိ။

တဿ၊ ထိုအလှူဒါယကာ၏။ တံဓိတ္တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ဟိနာဓိ
မုတ္တံ၊ အယုတ်အညံ့သို့ညွှတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပါဠိတော်ရစေ)
လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ၊ ဗြဟ္မဒူချမ်းသာမျှ တောင့်တသော
စိတ်သည် အယုတ်အညံ့သို့ညွှတ်သောစိတ်မည်၏။ ။ နောက်ဆုံး
၌ ဗြဟ္မဒူချမ်းသာလာသည်မှာ ဒါနနှင့် ဗြဟ္မဒူချမ်းသာကို ရနိုင်
သည်မဟုတ်၊ ဈာန်ရသော အလှူဒါယကာဖြစ်၍ ဗြဟ္မဒူချမ်းသာ
လာလေသည်။

ရှစ်ပါးစုအဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။

ကိုးပါးစုအဓိပ္ပါယ်.....(က) ကိုးပါးစု၌ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်
ကို ညွှတ်ပြီးမှ တခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်
အားသော်၎င်း၊ သင်္ဘော အားသော်၎င်း၊ စေတီ အားသော်၎င်း
လှူသောဒါနသုံးပါးသည် အဓမ္မကဒါနမည်၏ ဟူရာ၌ မည်သည့်
ပုဂ္ဂိုလ်အား လှူမည်၊ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဆောက်လုပ်မည်ဟု
နှုတ်မြွက်ပြောကြားပြီးသော အလှူထည်ကို ညွှတ်ပြီးဆိုသည်။

ပရိဏတံ နာမ ဒဿာမ ကရိဿာမာတိ ဝါ စာ ဘိန္နာ
ဟောတိ။

ပရိဏတံနာမ၊ ညွှတ်ပြီးသောဝတ္ထု မည်သည်ကား။ ဒဿာမ၊
လှူကုန်အံ့။ ကရိဿာမ၊ ဆောက်လုပ်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါစာ၊
နှုတ်ကို။ ဘိန္နာ၊ မြွက်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပါဠိတော်ရစေ)

စိတ်ထဲကရည်စူးရုံမျှကို ညွှတ်ပြီးမဆိုရ၊ စိတ်ထဲကရည်စူးရုံမျှ
ရှိသေးသော အလှူဝတ္ထုကို တခြားတပါးသို့ ပြောင်းလွှဲ၍ လှူရာ၌
အဓမ္မကဒါနဖြစ်သည် မဆိုသာပေ။

(နောက်နောက် သုံးပါး၊ သုံးပါးတို့၌လည်း ဤနည်းအတူမှတ်။)

အဓိပ္ပါယ်အရ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ကုသိုလ်မရဟု ဆိုကြ၏။ မရလုံးလုံး မဟုတ်၊ ပုဗ္ဗစေတနာက တလမ်း၊ မုဗ္ဗစေတနာ၊ အပရ စေတနာ တို့က တလမ်း စီနေ၍ စေတနာ ထောင့်သည့်အတွက် အဓိပ္ပါယ် အရဆိုသည်။ ကုသိုလ်မှာ ဖြစ်ပါ၏ဟူ၍လည်း ဆိုကြကုန်၏။

မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကလျှင်မည်၊ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ဘို့ဆောက်လုပ် မည်ဟု နှုတ်မြွက်ပြီးသော ဝတ္ထုသည် နှုတ်မြွက်သည့်အတွက် ထို ပုဂ္ဂိုလ်ဘက်သို့တဝက်ပါပြီးသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ရှေ့ပြောင်း ချ လှမ်း၍ မထိုက်ပေပြီ။ ရှေ့ပြောင်း၍လှမ်းလျှင် ဝစီသစ္စာလည်း ပျက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဘက်သို့ တဝက်ပါပြီးသောအသို့ကို လုယက်၍ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်အား ပေးသည်လည်း မည်ပေ၏။ ထိုကြောင့် အဓိပ္ပါယ်အရဟူ၍ ဟောတော်မူသည်။ ။ ထိုဝတ္ထုကို အလှူခံသော အမှုသည်လည်း အဓိပ္ပါယ် ပဋိဂ္ဂဟ ကိုးပါးဟူ၍ ဟောတော် မူ သည်။ မတရားသော အလှူခံကိုးပါးဆိုလိုသည်။ ။ ထိုကဲ့သို့သော ဝတ္ထုများကို လှူသောသူကပင် လှူသော်လည်း ခံသောပုဂ္ဂိုလ်က သိလျှင် အလှူမခံရ။ စေတီတော်မူကား အသက်မရှိ၍ ကိစ္စမရှိ၊ နှုတ်မြွက်ပြီးသည့် အတွက် ထိုပုဂ္ဂိုလ် ဘက်သို့ တဝက် ပါပြီး ဟူသော ယုတ္တိမှာ ထိုဝတ္ထုသည် သံဃာကို မြွက်ဆိုပြောကြားပြီး ဖြစ်၍ သံဃာက ဟူ၍ပင် ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။ ။ ဤသံဃာကဟူသော ပုဒ်၏အဖွင့် အဋ္ဌကထာကို ကြည့်ကြလျှင် နှုတ်မြွက်သည့်အတွက် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဘက်သို့ တဝက်တစိတ် ပါပြီး နောက်ပြီး ဟူသောစကား ထင်ရှားလိမ့်မည်။

ဒုစုစိုက်မှုနှင့် ရရှိသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကိုလှူဒါန်းသော အလှူ သည် ကုသိုလ်ပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း ပစ္စည်း မစင်ကြယ်သည့် အတွက် ကဲ့ရဲ့ဘွယ်သော အလှူပင် ဖြစ်ပြန်သကဲ့သို့ ထိုအတူ နှုတ်မြွက်ပြီး၍ ညွတ်ပြီး ကိုင်ပြီး ဆိုရသော ဝတ္ထုကို တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သံဃာ၊ စေတီသို့ ပြောင်းရွှေ့၍ လှူသော အလှူကိုးပါး သည်လည်း ကုသိုလ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း ကဲ့ရဲ့ဘွယ်သောအလှူ ပင်ဖြစ်ခဲ့၍ အဓိပ္ပါယ်အရဟူ၍ ဟောတော်မူသည်။ ကုသိုလ် မဖြစ်

ဟူ၍ကား မဆိုသာပေ။ ညွတ်မိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြေကြေ
ချမ်းချမ်း ပြော၍ ပြောင်ရွှေမှု သင့်တင့်ပါ၏။ ။လန္တိ သူတော်
ကောင်း ထင်၍လှူမည်၊ ဒါန်းမည် ဆိုပြီးနောက်မှ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အလန္တိ
ဒုဿီလဖြစ်၍ နေသည်ကို သိ၍ပြောင်းရွှေ့လျှင် အဓိဋ္ဌိက ဖြစ်ဦး
မည်လောဟု မေးရန်ရှိ၏။ ။အဓိဋ္ဌိကပင်ဖြစ်မည်၊ သို့သော်လည်း
လန္တိပုဂ္ဂိုလ်သို့ ပြောင် ရွှေ့သည့်အတွက် အကျိုး ပေးသာ၍ပေးရန်
ရှိ၏။ အဓိဋ္ဌိက ဖြစ်သည့်အတွက်လည်း အကျိုး ပေးမချောမောရှိ၏။
ကိုးပါးစုအဓိပ္ပာယ်ပြီး၏။

ဆယ် ပါးစုအဓိပ္ပာယ်.....(က) ဆယ်ပါးစု၌ အစာအာဟာရ
ကို လှူသော အလှူသည် အားခွန်
ဗလကို အထူးအကျိုးပေး၏။

အန္တဒေါ ဗလဒေါ ဟောတိ။

အန္တဒေါ၊ အစာထမင်းကို ပေးလှူသောသူသည်။ ဗလဒေါ၊
အားခွန်ဗလကို ပေးလှူသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
(ပါဠိတော်ရစေ)

အဝတ်တန်းဆာကို ပေးလှူသောသူသည် အဆင်းအရောင်၏
ကောင်းခြင်းကို အထူးအကျိုးပေးတတ်၏။

ဝတ္ထဒေါ ဝဏ္ဏဒေါ ဟောတိ။

ဝတ္ထဒေါ၊ အဝတ်သင်္ကန်းကို ပေးလှူသောသူသည်။ ဝဏ္ဏဒေါ၊
အဆင်းအရောင်ကို ပေးလှူသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
(ပါဠိတော်ရစေ)

“ယာနံ၊ ယာဉ်အလှူ” မည်သည်ကား ဘိနပ်၊ ခြေစွပ်ကို လှူ
သည်။ ယာဉ်မျိုး၊ ရထားမျိုးကို လှူသည်။ လှည်း၊ ငွေ၊ ဖောင်
သင်္ဘောကိုလှူသည်။ ဆင်၊ မြင်းကိုလှူသည်။ မိမိ၌ရှိသော လှည်း၊
ငွေတို့နှင့် သူတပါးတို့ကို လိုရာအရပ်သို့ ချမ်းသာစွာ ရောက်ပါ
စေခြင်းငှါ လှေကူးတို့၊ လှည်းကူးတို့ ပို့သည်။ လှေခ၊ လှည်းခ၊
ရထားခ၊ သင်္ဘောခပေးလှူသည်။ ဤအလှူစုသည်ယာဉ်အလှူမည်
၏။ ။ဤယာဉ်အလှူကို လှူသော ဒါနသည် ဖြစ်လေရာ ဘဝတို့၌

ရောဂါခပ်သိမ်း အန္တရာယ်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်း၍ ဣရိယာပုထ်
လေးပါးတို့၌ ချမ်းသာခြင်းကို အထူးပေးတတ်၏။

ယာနဒေါ သုခဒေါ ဟောတိ။

ယာနဒေါ၊ ယာဉ်အလှူကို လှူသော သူသည်။ သုခဒေါ၊ ဣရိ
ယာပုထ်လေးပါး ချမ်းသာခြင်းကို ပေးလှူသည်မည်သည်။ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏။ (ပါဠိတော်ရစေ)

ဆီမီးအရောင်အလင်းကို ပေးလှူသော ဒါနသည် ဖြစ်လေရာ
ဘဝတို့၌ မျက်စိအမျိုးမျိုးတို့ကို အထူးပေးတတ်၏။

ပဿာဒစက္ခ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခ၊ ဓမ္မစက္ခ၊ ပညာစက္ခ၊ သမန္တစက္ခ၊
မျက်စိအမျိုးမျိုး။ ။ မျက်စိအမြင်ထက် ကောင်းမြတ်သော အကျိုး
မရှိပြီ။ စရပ်တန်ဆောင်း ကျောင်းအရိပ်အာဝါသ အလှူသည် အား
ခွန်ဗလအဆင်းအရောင် ဣရိယာပထသုခ အစရှိသော အလုံးစုံကို
ပေးတတ်၏။

သောစ သဗ္ဗဒဒေါ ဟောတိ၊ ယော ဒဒါတိ ဥပဿယံ။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဥပဿယံ၊ သူအများဖို့ခိုရာ စရပ်တန်
ဆောင်း ကျောင်းအရိပ်အာဝါသကို။ ဒဒါတိ၊ ပေးလှူ၏။ သောစ၊ ထို
သူသည်လည်း။ သဗ္ဗဒဒေါ၊ အလုံးစုံကို ပေးလှူသည်မည်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပါဠိတော်ရစေ)

ဝတ္ထုပစ္စည်းအလှူစုတွင် သံဃိကကျောင်းအလှူထက် အကျိုး
ကြီးသော အလှူမရှိပြီ။

ဆယ်ပါးစုအဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။

ဆယ့်လေးပါးစုအဓိပ္ပါယ်... (က) ဆယ့်လေးပါးစု၌ပုဂ္ဂလိက

အလှူ ၁၄-ပါးတို့တွင်တိရစ္ဆာန်

သတ္တဝါတို့အား တနပ်စာဝအောင် ကျွေးမွေးသော အလှူသည်
ဘဝတရာတို့၌ အာယု၊ ဝဏ္ဏ၊ သုခ၊ ဗလ၊ ပဋိဘာနဟူသော ကောင်း
ကျိုးငါးပါးတို့ကိုပေးနိုင်၏။ ။ လူဒုဿီလအား တနပ်စာဝအောင်
ပေးလှူလျှင် ဘဝတထောင်၊ သရဏဂုံမရှိသော သာသနာပ လူသိ

လဝန္တတို့အား တနပ်စာပေးလှူလျှင် ဘဝတသိန်း၊ ဈာန်ရရသေ့
 တို့အား တနပ်စာ ပေးလှူလျှင် ဘဝကုဋေတသိန်း၊ သရဏဂုံ
 သီလရှိသော လူသာမဏေမှစ၍ သောတာပတ္တိမဂ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား
 ပေးလှူလျှင် ဘဝအသင်္ချေ၊ သည်ကအထက် ဘဝအသင်္ချေချည်း။
 အသင်္ချေတွေကိုသာ အဆင့်ဆင့် ကြီးလေ။ ဤအလှူခံ ၁၄-တွင်
 ရဟန်းဒုဿီလ ပုဂ္ဂိုလ်မပါသောကြောင့် ရဟန်း ဒုဿီလသည်
 အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်မထိုက်၊ လှူသူမှာ ကုသိုလ်မရဟုဆိုကြကုန်၏။ ။
 ရဟန်းဒုဿီလသည် လူဒုဿီလထက် ဆယ်ပါးသောကြောင့်
 တို့ဖြင့် ဆယ်ဆသာကြောင်း မိလိန္ဒပဉ္စာ တွင်လာသည်။

ဝေလာမသုတ်ပါဠိတော် ဌကား ခုနစ်နှစ် ခုနစ်လ ခုနစ်ရက်
 ပတ်လုံး ဇမ္ဗူဒီပါတကျွန်းလုံးကို ဘိတ်၍ လှူဒါန်းသော ဝေလာမ
 ပုဏ္ဏား၏အလှူထက် သောတာပန်တယောက်အား ဆွမ်းတနပ်စာ
 ကျွေးရသော အလှူသည်အကျိုးကြီး၏။ ။ သောတာပန်တရာအား
 ဆွမ်းကျွေးရသည်ထက် သကဒါဂါမ် တယောက်အား ကျွေးမွေးရ
 သော အလှူသည် အကျိုးကြီး၏။ ။ သကဒါဂါမ်တရာအား ကျွေး
 မွေးရသည်ထက် အနာဂါမ် တယောက်အား ကျွေးမွေးရသော
 အလှူသည်အကျိုးကြီး၏။ ။ အနာဂါမ်တရာအား ကျွေးမွေးရသည်
 ထက် ရဟန္တာတပါးအား ကျွေးမွေးရသော အလှူသည် အကျိုး
 ကြီး၏။ ။ ရဟန္တာတရာကို ဆွမ်းတနပ်စာ ကျွေးမွေး ရသည်
 ထက် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတပါးကို ကျွေးမွေးရသော အလှူသည် အကျိုး
 ကြီး၏။ ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတရာကို ကျွေးမွေးရသည်ထက် သဗ္ဗညုတ
 ဘုရားတပါးကို ကျွေးမွေးရသော အလှူသည် အကျိုးကြီး၏။

သဗ္ဗညုတဘုရားတပါးကို ကျွေးမွေးရသည်ထက် ဘုရားအမှူးရှိ
 သော သံဃာတော်တို့အား ကျွေးမွေးရသော အလှူသည် အကျိုး
 ကြီး၏။ ။ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့ကို ကျွေးမွေး
 ရသည်ထက် စတုဒိသာသံဃိကကျောင်းတခုကို ဆောက်လုပ်
 လှူဒါန်းမှုသည် အကျိုးကြီး၏။ ။ စတုဒိသာ သံဃိကကျောင်းကို
 ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းရသည်ထက် သရဏဂုံသုံးပါး ဆောက်တည်

ရခြင်းသည် အကျိုးကြီး၏။ ။သရဏဂုံသုံးပါးဆောက်တည်ရခြင်းထက် သရဏဂုံနှင့်တကွ ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ရခြင်းသည် အကျိုးကြီး၏။ ။သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်ရခြင်းထက် နွားနှို့တညွှစ်ခန့် ကာလမျှပင် မေတ္တာတရားကို ပွားများရခြင်းသည် အကျိုးကြီး၏။ မေတ္တာတရားကိုပွားများရသည်ထက် အနိစ္စဘာဝနာတရားကို ပွားများရခြင်းသည် အကျိုးကြီးမြတ်သွ၏ဟု ဟောတော်မူသည်။

ဒါနခဏ်းအဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။

သီလခဏ်း

ဟိနာဒိ ဖြစ်ကြောင်းစု

- ၁-ဟိနေန ဆန္ဒေန ဗိတ္တေန ဝီရိယေန ဝီမံသာယာ ပဝတ္တိတံ ဟိနံ။
- ၂-မဇ္ဈိမေဟိ ဆန္ဒာဒိဟိ ပဝတ္တိတံ မဇ္ဈိမံ။
- ၃-ပဏီတေဟိ ပဏီတံ။
- ၁-ယသကာမတာယ ဝါ သမာဒိန္နံ ဟိနံ။
- ၂-ပုညဗလကာမတာယ မဇ္ဈိမံ။
- ၃-ကတ္တဗ္ဗမေဝိဒန္တိ အရိယဘာဝံ နိဿာယ သမာဒိန္နံ ပဏီတံ။
- ၁-အဟမသ္မိ သီလသမ္ပန္နော ဣမေ ပန ဘိက္ခု။ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာတိ ဧဝံ အတ္တုက္ကံသနပရဝန္တနာဒိဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ ဝါ ဟိနံ။
- ၂-အနုပက္ကိလိဋ္ဌံ လောကီယသီလံ မဇ္ဈိမံ။
- ၃-လောကုတ္တရံ ပဏီတံ။
- ၁-တဏှာဝသေန ဝါ ဘဝဘောဂတ္ထာယ ပဝတ္တိတံ ဟိနံ။
- ၂-အတ္တနော ဝိမောက္ခတ္ထာယ ပဝတ္တိတံ မဇ္ဈိမံ။

၃-သဗ္ဗသတ္တဝိမောက္ခတ္ထာယ ပဝတ္တိတံ ပါရမိတာသီလံ
ပဏီတံ။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ)

အနက်ကား

၁။ ဟိနေန၊ ယုတ်ညံ့သော။ ဆန္ဒေန၊ ဆန္ဒဖြင့်။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝီရိယေန၊ ဝီရိယဖြင့်။ ဝီမံသာယ၊ ပညာဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သောသီလသည်။ ဟိနံ၊ ဟိနသီလမည်၏။

၂။ မဇ္ဈိမေဟိ၊ အလတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒိဟိ၊ ဆန္ဒ၊ စိတ္တ၊ ဝီရိယ၊ ဝီမံသတို့ဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သီလသည်။ မဇ္ဈိမံ၊ မဇ္ဈိမသီလမည်၏။

၃။ ပဏီတေဟိ၊ အမြတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒိဟိ၊ ဆန္ဒ၊ စိတ္တ၊ ဝီရိယ၊ ဝီမံသတို့ဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သီလသည်။ ပဏီတံ၊ ပဏီတသီလမည်၏။

၁။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယသကာမတာယ၊ သူတထူးတို့ ချီးမွမ်းအံ့ဩ အကျော်အစောကို တောင့်တနှစ်သက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ အခြံအရံကို လိုချင်တောင့်တသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည်အပ်သော သီလသည်။ ဟိနံ၊ ဟိနသီလမည်၏။

၂။ ပုညဗလကာမတာယ၊ လောကီ ကောင်းကျိုးကို ခံစားလိုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည်အပ်သော သီလသည်။ မဇ္ဈိမံ၊ မဇ္ဈိမသီလမည်၏။

၃။ ဣဒံ၊ ဤအကျင့်သီလမည်သည်ကို။ အရိယေဟိ၊ သူတော်ကောင်း အလောင်း အလျာတို့သည်။ ကတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ပြုသင့်ပြုကောင်းသော အမှုပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အရိယာတာဝံ၊ အရိယာတို့သဘောကို။ နိဿာယ၊ ဖြစ်၍။ သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည် အပ်သော သီလသည်။ ပဏီတံ၊ ပဏီတသီလမည်၏။

၁။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အဟံ၊ ငါသည်သာ။ သီလသမ္ပန္နော၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အညေ၊ ငါမှတပါး ကုန်

သော။ ဣမေပန ဘိက္ခု။ ဤရဟန်းတို့ သည်ကား။ ဒုဿီလာ၊
သီလမှကင်းကုန်၏။ ပါပဓမ္မာ၊ ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိကုန်၏။ ဣတိ
ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္တုက္ကံသနပရဝတ္တနာဒိဟိ၊ မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်
ပလ္လားခြင်း သူတပါးကို ရှုတ်ချခြင်းစသည်တို့ဖြင့်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်
နွမ်းသောသီလသည်။ ဟိနံ၊ ဟိနသီလမည်၏။

၂။ အနုပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ အတ္တုက္ကံသနပရဝတ္တန စသည်တို့ဖြင့်၎င်း၊
တပါးသော ဥပက္ကိလေသတို့ဖြင့်၎င်း မညစ်နွမ်းသော။ လောကီယာ
သီလံ၊ လောကီယာသီလသည်။ မဏ္ဍိမံ၊ မဏ္ဍိမသီလမည်၏။

၃။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရသီလသည်။ ပဏီတံ၊ ပဏီတ
သီလမည်၏။

၁။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တဏှာဝသေန၊ တဏှာ၏ အစွမ်းဖြင့်။
ဘဝဘောဂတ္ထာယ၊ ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂသမ္ပတ္တိ အကျိုး၌။
ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သီလသည်။ ဟိနံ၊ ဟိနသီလမည်၏။

၂။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိမောက္ခတ္ထာယ၊ သံသရာ အနှောင်
အဖွဲ့မှလွတ်စေခြင်းအကျိုး၌။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သောသီလ
သည်။ မဏ္ဍိမံ၊ မဏ္ဍိမသီလမည်၏။

၃။ သဗ္ဗသတ္တဝိမောက္ခတ္ထာယ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါကို
သံသရာအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်စေခြင်းအကျိုး၌။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေ
အပ်သော။ ပါရမီတာသီလံ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့ထက် မြတ်
သော ဘုရားလောင်းတို့အမှု ဘုရားလောင်းတို့ ဥစ္စာဖြစ် သော
သီလသည်။ ပဏီတံ၊ ပဏီတသီလမည်၏။

ကျိုး,ပေါက်,ကြောင်,ကွက်

အပိ စ ခေါ် အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ပဏိဓာယ ဗြဟ္မစရိယံ
စရတိ “ဣဒိနာဟံ သီလေန ဝါ ဝတေန ဝါ တပေန ဝါ ဗြဟ္မ
စရိယေန ဝါ ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ ဒေဝညတရောဝါတိ။”
သော တဒဿာဒေတိ တန္ဒိကာမေတိ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။

ဣဒမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဗြဟ္မစရိယဿ ခဏ္ဍမ္ပိ ဆိဒ္ဓမ္ပိ သဗလမ္ပိ
ကမ္မာသမ္ပိတိ။ (ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂပါဠိတော်)

အပိစခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမိနာသီလေ
နဝါ၊ ဤယမ၊ နိယမစသော ဆောက်တည် အပ်သော သီလံဖြင့်
၎င်း။ ဣမိနာ ဝတေနဝါ၊ ဤမလွန် မကျူးသော အကျင့်ဖြင့်၎င်း။
ဣမိနာတပေနဝါ၊ ဤပြုခဲ့သောအမှုကို မြိုးခြံစောင့်စည်း သည်းစွာ
သောအကျင့်ဖြင့်၎င်း။ ဣမိနာဗြဟ္မစရိယေနဝါ၊ ဤမေထုန်မှ ကြဉ်
သော မြတ်သောအကျင့်ဖြင့်၎င်း။ ဒေဝေါဝါ၊ ထင်ရှားသော နတ်
သည်မူလည်း။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဒေဝညတရောဝါ၊ မထင်ရှား
သော နတ်သည်မူလည်း။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အညတရံ၊ တပါးသော။ ဒေဝနိကာယံ၊ နတ်ပြည်ကို။ ပဏိဓာယ၊
တောင့်တ၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ စရတိ၊ ကျင့်၏။
သော၊ ထိုသူသည်။ တံ၊ ထိုနတ်ပြည်ကို။ အဿာဒေတိ၊ သာယာ
၏။ နိကာမေတိ၊ အလွန် လိုလား၏။ တေနစ၊ ထိုနတ်ပြည် ဖြင့်
လည်း။ ဝိတ္တိံ၊ နှစ်သက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊
ပုဏ္ဏား။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤနတ်ပြည်ကို သာယာ လိုလား
ခြင်းစသော အမှုသည်လည်း။ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ မြတ်သောအကျင့်
သီလ၏။ ခဏ္ဍမ္ပိ၊ အစုတ်အပြတ် မည်သည်၎င်း။ ဆိဒ္ဓမ္ပိ၊ အပေါက်
အတွင်းမည်သည်၎င်း။ သဗလမ္ပိ၊ အကြောင် အကျား မည်သည်
၎င်း။ ကမ္မာသမ္ပိ၊ အပြောက် အကွက် မည်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

နှစ်ပါးစုမာတိကာ သီလ၌ ဟိနဖြစ်ရန်အကြောင်းစုသည်
ဒါနမှာလည်း ဟိနဖြစ်ရန်ပင်ဖြစ်၏။ ။

မဇ္ဈိမပဏိတ အတူတူပင်။

[အထက်ပါ ဝိသုဒ္ဓိမင်္ဂအဋ္ဌကထာပါဠိနှင့် ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂ ပါဠိတော်ကို
လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘာသာ မပြန်ခဲ့ သော်လည်း ဉာဏ်နု
သော သောတုတို့အတွက် ဗဟုသုတအဖြစ်ငှါ ဟံသာဝတီတိုက် ပါဠိ
ဆရာများ ဘာသာပြန် ထည့်လိုက်သည်။]

(က) သီလံ၊ သီလသညှံ။ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတတော၊ လူတို့သီလ၊ ရဟန်းတို့သီလ ဟူ၍၎င်း။

(ခ) ဂဟဋ္ဌ၊ လူတို့၏ဂဟဋ္ဌသီလ၌။ နိစ္စာနိစ္စတော၊ အမြဲ ထိန်းရသော ငါးပါးသီလ၊ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလ ဟူသော “နိစ္စသီလ”၊ အမြဲတတ်နိုင်လျှင်အမြဲ ရံခါတတ်နိုင်လျှင် ရံခါထိန်းရသော အဋ္ဌင်္ဂဥပုသ်ဟူသော “အနိစ္စသီလ” ဟူ၍၎င်း။

(ဂ) စာရိတ္တဝါရိတ္တတော၊ ထိန်းနိုင်လျှင် အကျိုးရှိ၍ မထိန်း နိုင်လျှင် အပြစ်မရှိသော ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ် စသော “စာရိတ္တသီလ”၊ ထိန်းနိုင်လျှင် အကျိုးကြီးလှ၍ မထိန်းနိုင်လျှင် အပြစ်ကြီးလှသော ပါဏာတိပါတ သိက္ခာပုဒ်စသော “ဝါရိတ္တ သီလ” ဟူ၍၎င်း။

(ဃ) နိဿိတာနိဿိတတော။ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်သော “နိဿိတသီလ”၊ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်မယှဉ်သော “အနိဿိတသီလ” ဟူ၍၎င်း။

(င) လောကိယလောကုတ္တရတော၊ “လောကိယသီလ”၊ “လောကုတ္တရာသီလ” ဟူ၍၎င်း။ နှစ်ပါး ၂-ပါး ၂-ပါးအပြားရှိ၏။

နှစ်ပါးစုမာတိကာပြီး၏။

သုံးပါးစုမာတိကာ.....(က) သီလံ၊ သီလသညှံ။ ဟိနမဇ္ဈိမ ပဏီတတော၊ ယုတ်ညံ့သော “ဟိန သီလ”၊ အလတ်ဖြစ်သော “မဇ္ဈိမသီလ”၊ အမြတ် ဖြစ်သော “ပဏီတသီလ” ဟူ၍၎င်း။

(ခ) အတ္တလောကဓမ္မာဓိပတေယျတော၊ ဒါန၌ကဲ့သို့ မိမိကိုယ် ကို အလေးပြု၍ဖြစ်သော “အတ္တာဓိပတေယျသီလ”၊ လောကကို အလေးပြု၍ ဖြစ်သော “လောကာဓိပတေယျသီလ”၊ သူတော် ကောင်းတရားကို အလေးပြု၍ဖြစ်သော “ဓမ္မာဓိပတေယျသီလ” ဟူ၍၎င်း။

(ဂ) ပရာမဋ္ဌာဒိတော၊ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိ သုံးသပ် အပ်သော “ပရာမဋ္ဌသီလ”၊ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိ မသုံးသပ်အပ်သော “အပရာမဋ္ဌသီလ”၊ ကိလေသာငြိမ်းပြီးသော “ပဋိပဿဒ္ဓိသီလ” ဟူ၍၎င်း။
တိပိဓံ၊ ၃-ပါး၊ ၃-ပါး အပြားရှိ၏။
သုံးပါးစုမာတိကာပြီး၏။

လေးပါးစုမာတိကာ.....(က) သီလံ၊ သီလသည်။ ဟာနဘာဂိယာဒိတော၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အဘို့ရှိသော “ဟာနဘာဂိယသီလ”၊ တည်တံ့ခြင်းအဘို့ ရှိသော “ဌိတိဘာဂိယသီလ”၊ တိုးတက်ခြင်းအဘို့ရှိသော “ဝိသေသဘာဂိယသီလ”၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်း အဘို့ရှိသော “နိဗ္ဗေဓဘာဂိယသီလ” ဟူ၍၎င်း။

(ခ) ပကတိယာဒိတော၊ ပကတိသီလ၊ အာစာရသီလ၊ ဓမ္မတာသီလ၊ ပုဗ္ဗဟေတုကသီလဟူ၍၎င်း။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ ၄-ပါး ၄-ပါး အပြားရှိ၏။

လေးပါးစုမာတိကာပြီး၏။

ငါးပါးစုမာတိကာ.....(က) သီလံ၊ သီလသည်။ ဝေရမဏိယာဒိတော၊ ဝိရတိသီလ၊ စေတနာသီလ၊ စေတသိကသီလ၊ သံဝရသီလ၊ အဝီတိက္ကမသီလ ဟူ၍၎င်း။

(ခ) ပဉ္စင်္ဂိတော၊ သတ်မှုမှကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ ခိုးမှုမှကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ မလွန်ကျူးအပ်သော နှစ်ကျိပ်သောမိန်းမမှကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ မုသားမှကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ ယစ်မျိုးမှကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အင်္ဂါအားဖြင့်၎င်း။ ပဉ္စပိဓံ၊ ၅-ပါး ၅-ပါးအပြားရှိ၏။

ငါးပါးစုမာတိကာပြီး၏။

ရှစ်ပါးစုမာတိကာ.....(က) ပါဏာတိပါတာ၊ အသက်သတ်
မှုမှ။ ဝေရမဏီ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းလည်း
တပါး။ အဒိန္နာဒါနာ၊ အရှင် မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူမှုမှ။
ဝေရမဏီ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းလည်းတပါး။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊
ဖောဠဗ္ဗအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌မှားယွင်းသော အကျင့်မှ။ ဝေရမဏီ၊
ကြဉ်ရှောင်ခြင်းလည်းတပါး။ မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်စကားပြောဆို
ခြင်းမှ။ ဝေရမဏီ၊ ကြဉ်ရှောင် ခြင်းလည်းတပါး။ မိသုဏဝါစာ၊
ကုန်းတိုက်စကားပြောဆိုခြင်းမှ။ ဝေရမဏီ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းလည်း
တပါး။ ဗရုသပါစာ၊ အကြမ်းအတမ်း ပြောဆိုမှုမှ။ ဝေရမဏီ၊ ကြဉ်
ရှောင်ခြင်းလည်းတပါး။ သမ္မပ္ပလာပါ၊ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး သံသရာ
အကျိုးမရှိသော ရာမ အိနောင် ငွေတောင် ဘာရတ စသော ဒဏ္ဍာ
ရီ စကားမျိုးကို ပြောဆိုမှုမှ။ ဝေရမဏီ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းလည်း
တပါး။ မိစ္ဆာဇီဝါ၊ ယုတ်မာသော အသက်မွေးမှုမှ။ ဝေရမဏီ၊ ကြဉ်
ရှောင်ခြင်းလည်း တပါး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဇီဝဋ္ဌမကဝသေန၊
အာဇီဝလျှင်ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော နိစ္စသီလ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။

(ခ) ဥပေါသထဝသေန၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဥပေါသထ
သီလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ အဋ္ဌပိဓံ၊ ဂ-ပါး ဂ-ပါးအပြားရှိ၏။

(ဂ) ပုန၊ တဖန်။ ဥပေါသထေ၊ အဋ္ဌင်္ဂဥပုသ်၌၊ ပါကတိကံ၊
ပကတိ ဥပုသ်နေ့၌ စောင့်ထိန်းသော “အဋ္ဌင်္ဂဥပုသ်” ဟူ၍၎င်း။
ပါဠိဟာရိယံ၊ လေးလတန်သည် သုံးလတန်သည် နှစ်လတန်
သည် တလတန်သည် တပက္ခတန်သည် အမြဲစောင့်ထိန်းသော
“ပါဠိဟာရိယဥပုသ်” ဟူ၍၎င်း။ ပဋိဇာဂရံ၊ အကြိုရက် အပိုရက်
တို့၌ စောင့်ထိန်းသော “ပဋိဇာဂရဥပုသ်” ဟူ၍၎င်း။ အဋ္ဌပိဓံ၊ ဂ-ပါး
ဂ-ပါး အပြားရှိ၏။

(ဃ) ပုန၊ တဖန်။ ဂေါပါလကံ၊ နွားငြီးကျောင်းသောသူ၏
အမှုနှင့်အလားတူသော “ဂေါပါလကဥပုသ်” ဟူ၍၎င်း။ နိဂဏ္ဌကံ၊

နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်းတို့၏ဥပုသ်နှင့်တူသော“နိဂဏ္ဌဥပုသ်”ဟူ၍၎င်း။
အရိယကံ၊ အရိယာတို့၏ ဥပုသ်နှင့်တူသော“အရိယာဥပုသ်”ဟူ၍
၎င်း။ အဋ္ဌပိဓံ၊ ဂ-ပါး ဂ-ပါး အပြားရှိ၏။

ရှစ်ပါးစုမာတိကာပြီး၏။

ကိုးပါးစု မာတိကာ.....(က)နဝဂ်ပေါသထဝသေန၊ မေတ္တာ
ဘာဝနာနှင့် တက္က အင်္ဂါ ကိုးပါး ရှိ
သော နဝဂ်ဥပုသ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဝပိဓံ၊ ၉-ပါးအပြားရှိ၏။

ကိုးပါးစုမာတိကာပြီး၏။

ဒုစ္စရိုက်လေးဆယ်..... ဒသန္တံ၊ ဆယ်ပါး ကုန်သော။ ဒုစ္စရိ
တာနံ၊ ဒုစ္စရိုက် တို့ကို။ ပဟာန
ဝသေန၊ ပယ်စွန့်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတ္တာလီသပိဓံ၊
လေးဆယ်အပြားရှိ၏။ တံ၊ ထိုဂဟဋ္ဌသီလအပြားကို။ ဒေသေန္တံ၊
ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊
ရှိခိုးပါ၏။

ဒုစ္စရိုက်တို့၌ မနောကံ သုံးပါးကို သီလ အပြား၌ သွင်းလိုက်
သည်ကား သီလ အစစ်ဖြစ်၍ သွင်းသည် မဟုတ်။ မနောကံသီလ
ဟူ၍မရှိ။ ဒုစ္စရိုက်တို့ကို အစုံအလင် ထုတ်ပြလို၍ သွင်းလိုက်သည်။
ဒုစ္စရိုက်လေးဆယ် ဆိုသည်ကား ဒုစ္စရိုက်ဆယ်ပါးတွင် တပါးပါး
၌ ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း၊ သူတပါးကို စေခိုင်းခြင်း၊ ထိုဒုစ္စရိုက်မှုကို
ချီးမွမ်းခြင်း၊ ထိုဒုစ္စရိုက်မှုကို နှစ်သက်ခြင်း ဟူ၍ ၄-ပါး ၄-ပါး
စီ ပွား၍ ဒုစ္စရိုက်လေးဆယ် ဖြစ်သတည်း။

ဒုစ္စရိုက်လေးဆယ်ပြီး၏။

သီလခဏ်း မာတိကာ ပြီး၏။

ဒါနသီလအဓိပ္ပါယ်အကျယ်

ဇယတု။ ။ဓမ္မဝိနယ ကျမ်းစာ ၁၉-နိပါတ်တွင် ပါသော ဒါနသည်-

“၁-အကျိုးဖလမျှကိုသာရသော ဒါန။

၂-အကျိုးဖလမျှကို မရသော ဒါန။

၃-အကျိုးဖလကိုမျှ မရသည့်ပြင် အလှူခံ အလှူပေး နှစ်ပါးလုံး သာသနာဖျက်ဖြစ်၍ အဝိဇ္ဇာရေသို့ သွားကြရသောဒါန။

ဟူ၍ သုံးပါးအပြား ရှိသည်” ဆိုပြီးလျှင် အကျိုး ဖလမျှ မရသော ဒုတိယဒါန၏ အကျယ်သရုပ်ကို ထုတ်ပြရာ၌ “အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်က အလန္တုလည်းဖြစ်စေ၊ အလှူပေး ဒါယကာကလည်း မိစဉ်ဘာဆက်ပင် မဟာဂိရိနတ်ကို ကိုးကွယ်ဘိသကဲ့သို့ မိမိတို့ အစဉ်အဆက် ကိုးကွယ်ရင်းဖြစ်၍ အမှတ်တမဲ့ လှူဒါန်းသည်လည်း ဖြစ်စေ၊ ထိုဒါနသည် အနည်းငယ်သောအကျိုးဖလမျှကို မရသောဒါနမှတ်ရမည်” ဟုပြပေ၏။ ။ထိုစကားသည်ကျမ်းဂန်တို့၌အဆိုမရှိ။ အတ္တနောမတိ မိမိသဘောအရကို ပြဆိုချက်သာ ဖြစ်သည်။ အတ္တနောမတိပင်ဖြစ်သော်လည်းကျမ်းဂန်တို့နှင့်နှိုင်းနှိုင်း၍ ညီညွတ်ပေလျှင် ယူထိုက် မှတ်ထိုက်ပါ၏။

နတ်ကို ကိုးကွယ်ပါ.....ကျမ်းဂန်တို့နှင့် ညီညွတ်သည် မညီညွတ်သည်ကို စစ်တမ်းထုတ်၍ ပြလိုက်အံ့။ မဟာဂိရိအစရှိသော မိရိုးဘလား ကိုးကွယ်ကြသော နတ်များကို အရိုးအစဉ်မပျက် ကိုးကွယ်ခြင်းအမှုသည် လူတို့၌ကောင်းကျိုးစီးပွား ဖြစ်ထွန်းရန် အမှုတစ်ခုဖြစ်ကြောင်းကို အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်တွင် ဟောတော်မူသည်တချက်။

ရွာစောင့်နတ် မြို့စောင့်နတ် တိုင်းစောင့်နတ် ပြည်စောင့်နတ်တို့ကို အစဉ်အလာ မပျက်ရအောင် ကိုးကွယ်ကြသော မြို့ရွာတိုင်းပြည်များသည် အကျိုးစီးပွားမဆုတ်မယုတ်နိုင်သော “အပရိ

ဟာနိယဓမ္မ”တပါးဖြစ်ကြောင်းကို မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌ ဟောတော်မူသည်တချက်။

“တဿာဟိ ဘူတာ နိဿာမေထသဗ္ဗေ၊
မေတ္တံ ကရေထ မာနုသိယာ ပဇာယ၊
ဒိဝါ စ ရတ္တော စ ဟရန္တိ ယေ ဗလိ”

ဟူ၍ နေ့နေ့ညညပူဇော်သက္ကာရများကိုဆောင်ယူ ပူဇော်ကြပေကုန်သော လူတို့အား နတ်အပေါင်းတို့သည် ချစ်ခြင်းမေတ္တာကိုပြုကြပေကုန်လော့ - ဟု ရတနသုတ်တွင် ဟောတော်မူသည်တချက်။

“ယာ တတ္ထ ဒေဝတာ အာသုံ၊ တာသံ ဒက္ခိဏမာဒိသေ။

တာ ပူဇိတာ ပူဇယန္တိ၊ မာနိတာ မာနယန္တိ နံ။

ဒေဝတာနုကမ္ပိတော ပေါသော၊ သဒါဘဒြာနိ ပဿတိ”

ဟူ၍ လူတို့သည် အိမ်သစ် တက်သောအခါ ရဟန်းသံဃာတော်များကို လှူဒါန်းကျွေးမွေးရာမဟာဂီရိ အစရှိသော အိမ်စောင့်နတ်များကို အမျှဝေရမည်။ ငါတို့ကို အမျှဝေပေသည် ဟူ၍ ထိုအိမ်ရှင်တို့ကို အိမ်စောင့်နတ်က ဘေးကင်းအောင် အန္တရာယ်ကင်းအောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့် ထိုအိမ်ရှင်တို့ကို တဖန်ပူဇော်ကြကုန်သည်။ မြတ်နိုးတနာ ပြုကြကုန်သည်။ ထိုနတ်တို့သည် ချစ်ကြင် သနား၍ စောင့်ရှောက် ကုန်သည်ရှိသော် ထိုအိမ်ရှင်တို့သည် အခါခပ်သိမ်း ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာကြက်သရေတို့ကိုသာ မြင်ရ တွေ့ရ ကြုံရ ကုန်သည်ဟု ဟောတော်မူသည်တချက်။

ဤသို့လျှင် လူတို့၏ ကောင်းကျိုးစီးပွား များမြတ်ရာသောတရားတို့ကို ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာဂီရိစသော မိရိုးဘလား ကိုးကွယ်ကြသောနတ်များကို အစဉ်အလာ မပျက်ရအောင် ကိုးကွယ်ပူဇော်ကြသောအမှုကို သုတ္တန် အရပ်ရပ် တို့၌ ချီးမွမ်းတော်မူသည်။ ။အစဉ်အလာ ကိုးကွယ်မြတ်တိုင်း မကိုးကွယ်ကြသောလူတို့အား အကျိုးစီးပွား ဆုတ်ယုတ်ရန်အကြောင်း

တရုတ်ကြောင်းကိုလည်း မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် ၌ ဟောတော်မူသည်။

ကိုးကွယ်ရကျိုး.....မဟာဂိရိစသော နတ်တို့ကို အစဉ်အလာ မပျက် ရအောင် ကိုးကွယ်မှု ဟူသည် လည်း ထိုနတ်တို့သည် သီလဂုဏ်,သမာဓိဂုဏ်,ပညာဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံကြပေကုန်သည်ဟု ဒက္ခိဏေယျ အနေနှင့် ကိုးကွယ်ရ သည်လည်း မဟုတ်။ ကံကိုလုံးလုံးလွှတ်၍ ထိုနတ်တို့ သည်သာ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးကို ပေးနိုင်သည်ဟု ကိုးကွယ်ရသည် လည်းမဟုတ်။ ။လောက၌ အနာရောဂါ မကပ်မရောက် ပါစေ ခြင်းအကျိုးငှါ ဆေးသမားကြီးများကို ကိုးကွယ်ကြရသကဲ့သို့၊ ဥစ္စာပစ္စည်းပေါများစေခြင်းအကျိုးငှါ သေဋ္ဌေးကြီး သူကြွယ်ကြီး များကိုကိုးကွယ်ကြရသကဲ့သို့၊ 'ခပ်သိမ်းသော စည်းစိမ်ကြက်သ ရေတို့ကို ရပါစေခြင်းငှါ မင်းစိုးရာဇာတို့ကို ကိုးကွယ်ကြရသကဲ့ သို့ ကိုးကွယ်သည်သာ ဖြစ်သတည်း။

ကောင်းကောင်းတတ်ပေသောဆေးသမားကြီးများကို ကောင်း စွာ ကိုးကွယ်လျှင် ရောဂါပျောက်ငြိမ်းမှု၊ သေဋ္ဌေးကြီးသူကြွယ်ကြီး များကို ကောင်းစွာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ဖြစ်ထွန်း မှု၊မင်းစိုးရာဇာတို့ကို ကောင်းစွာ ကိုးကွယ် ခစားလျှင် စည်းစိမ် ကြက်သရေတို့ကို ခံစံရမှုများသည်လည်း လောကမျက်မြင်ပင် ဖြစ်ကြသည်။ မင်းစိုးရာဇာတို့ကို မရိုမသေပြုကျင့်လျှင် စည်းစိမ် ဥစ္စာပျက်စီးမှု၊အသက်ခန္ဓာ ပျက်စီးမှုများသည်လည်း လောက၌ မျက်မြင်ပင်ဖြစ်ကြသည်။

အချို့သောလူပြုန်းတို့သည် ထိုအစဉ်အလာ ကိုးကွယ် ရိုးဖြစ်သော နတ်များကို ကိုးကွယ်ရမည် ရှိသေရမည်ဆို လျှင် ကံကိုသာအားကိုး၍ ထိုသို့သော ကိုးကွယ်ရှိသေမှု များကို လုံးလုံးပစ်ပယ်ကြကုန်၏။ ။ထိုသူတို့သည် မင်းစိုး ရာဇာတို့အမိန့်အာဏာနှင့်စပ်လျှင် ကံကိုသာ အားကိုး၍ မ နေဝံ့၊ယခုသေရတော့မည်လောက် ကြောက်ရွံ့ကြကုန်၏။

မကိုးကွယ်ပြန်...အကြောင်းမှာမူကား မင်းရိုး ရာဇာတို့ အ
 မျက်ထွက်၍ အသက်ခန္ဓာဆုံးရှုံးမှု၊ စည်းစိမ်
 ဥစ္စာဆုံးရှုံးမှုများကို မျက်မြင်ဖြစ်၍ ကြောက်ရွံ့ကြကုန်သည်။ နတ်
 တို့အမျက်ထွက်၍ အသက်ခန္ဓာဆုံးရှုံးမှု၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဆုံးရှုံးမှု
 များကိုမူကား နတ်ကောင်နှင့်တကွ မမြင်ရ၍ ထိုလူပြိန်းတို့
 မကြောက်ကြကုန်သည်။ ။ဤစကားရပ်တို့ကား ဤကျမ်းစာ၌
 အကျိုးမရှိသော ဒါနကုပြရာဝယ် မိရိုးဘာလာ ကိုးကွယ်သော
 မဟာဂီရိနတ်ကို ကိုးကွယ်မှုကို ဥပမာပြု၍ လာသောကြောင့်
 ဤကျမ်းစာကို ကြည့်ရှုသော လူပြိန်းတို့သည် ထိုမဟာဂီရိ နတ်
 များကို မရိုမသေပြုမိကြချေလျှင် မိမိတို့အသက်ခန္ဓာ၊ သားငယ်
 မြေးငယ်တို့အသက်ခန္ဓာ ဥစ္စာစည်းစိမ်ဆုံးပါးခြင်းသို့ ရောက်ရာ
 သော အချက်ကြီးတခု ဖြစ်ချေ၍ အသေအချာ ပြလိုက်သော
 စကားရပ်ဘည်း။

အလန္တိဖြစ်သော်လည်း အကျိုးမယုတ်.....“မိမိတို့ အစဉ်အ
 လာကိုးကွယ်ရင်း
 ဖြစ်၍ အလန္တိပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင် အမှတ်တမဲ့ လှူဒါန်းခဲ့သည်လည်း ဖြစ်
 စေ”ဟုအကျိုးမရှိသောအင်္ဂါတပါးကိုပြရာ၌ အလန္တိမှန်း သိလျက်
 လှူဒါန်း၍နေလျှင်သာအကျိုးမရှိဆိုလျှင်ဆိုရမည်။ အလန္တိမှန်းမသိဘဲ
 အမှတ်တမဲ့ လှူဒါန်း၍ နေသည်မှာ အဘယ်ကြောင့် အကျိုးမရှိ
 ဘဲရှိအံ့နည်း။ အလန္တိမှန်း သိလျက်ပင် လှူဒါန်း စေဦးတော့၊
 တပါးသော လန္တိရဟန်းတို့နှင့် ဘက်ပြိုင် နိုင်စေခြင်းငှါ၊ တပါး
 သော လန္တိရဟန်းတို့၏အနှိပ်အကြိတ်ကိုချခံနိုင်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊
 ဟု မသင့်သော နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့် လှူဒါန်း၍နေလျှင်သာအကျိုး
 မရှိ အပြစ်သာရှိသည်ဟု ဆိုခွင့်ရှိသည်။ ။ဤရဟန်းသည် မည်
 သည့်သိက္ခာပုဒ်ကိုသိလျက်နှင့် လွန်ကျူး၍ နေသောကြောင့် ထို
 သိက္ခာပုဒ်အတွက် အလန္တိကေနိဖြစ်၍နေ၏။ သို့သော်လည်းမလွန်
 ကျူးဘဲ အမြဲတည်၍နေသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်

မှာ အရာမက များလျက်ရှိပေသေးသည်။ ထိုရှိ၍နေသောသိက္ခာပုဒ်တို့တွင်လည်း တချခုသော သိက္ခာပုဒ်တော် သည်ပင်လျှင် အဘိုးအနန္တထိုက်တန်လှပေသေးလျက်ရှိသည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော်မူသော တချခုသော သိက္ခာပုဒ် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိ၍ ထိုမလွန်ကျူးဘဲ တည်နေသော သိက္ခာပုဒ်တို့၏ အတွက် သဒ္ဓါတရားမပျက် လှူဒါန်း၍နေပေမူကား အသင်္ချေယျ အပ္ပမေယျ အကျိုးပေးမည်ပင် ဖြစ်သတည်း။

ကျောက်တူးသမားဥပမာ.....ဥပမာကား အညာ မိုးကုတ် ကျောက်တွင်း၌ အချို့သော မြေကျောက်ကြီးများသည် အပေါ်ရံပြင်ပ၌ အကာဖုံးအုပ်၍ နေ၏။ အတွင်း၌ကား အဘိုးအနန္တထိုက်တန်သော အရည်အသွေးရှိ၏။ ။ မျက်စိအားနည်းသော ပါဒရက်သည် ကျောက်တူးသမားသည် ထိုကျောက်ကိုတွေ့လျှင် အပေါ်ရံ အကာသက်သက်ကိုသာမြင်၍ အတွင်း၌ရှိသော အရည်အသွေးတို့ကို မမြင်ခြင်းကြောင့် အဘိုးမတန်ထင်မှတ်လျက်လွတ်ရာသို့ ဖယ်ရှား၍ထား၏။ ။ မျက်စိအမြင်ကောင်းသော ကျောက်တူးသမားသည် ထိုကျောက်ကို တွေ့မြင်၍ ကြည့်ရှုလေရာ အပေါ်ရံအကာကို ဖောက်ပြီးလျှင် အတွင်း၌ ပြည့်သော အရည်အသွေးတို့ကိုမြင်၍ ဆောင်ယူခွဲစိတ် ရောင်းချလေရာ များစွာသော ရွှေငွေ ဥစ္စာတို့ကိုရ၍ကြွယ်ဝချမ်းသာလေ၏။ ဤအတူ ရဟန်းတို့မှာ “နဝကောဋိသဟဿာနိ” အစရှိသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာပါဠိ နှင့်အညီ ကုဋေကိုးထောင်မျှမကသော သိက္ခာပုဒ်တော်တို့သည် ဥတိကမ္မဝါစာဘတ်ရှုတ်၍ ပြီးဆုံးသည် နှင့်တပြိုင်နက် တည်ကုန်၏။ ပညာမျက်စိ အားနည်းလှသောလူရှင်တို့သည် မြေကျောက်မှ အကာနှင့်တူသော ပျက်စီး၍ နေသော သိက္ခာပုဒ်ငယ်များတွင်သာ မျက်စိဆုံး၍ မပျက်မစီး တည်နေသော ကုဋေကိုးထောင်မျှမကသော သိက္ခာပုဒ်ဟော်တို့ကိုမူကား မမြင်ကြကုန်။ သဒ္ဓါဗလ၊ ပညာဗလနှင့်ပြည့်စုံသော သူတို့သည်

မူကား မြင်နိုင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ ထိုအလဇ္ဇိကိုပင် ကြည်ညိုသော
စိတ် ဖြစ်နိုင်ကြကုန်၏။

တနည်းလည်း ထိုအလဇ္ဇိကို အလဇ္ဇိ ဟူ၍မသိ၊ လဇ္ဇိပင်
ထင်မှတ်၍ အစဉ်အလာမပျက် အမှတ်တမဲ့
လှူဒါန်း၍ နေလျှင်လည်း အကျိုးမရှိမဆိုသာပေ။

ပါရမီဒါနမမြောက်နိုင်.....တနည်းလည်း အလဇ္ဇိကို လှူ
သောဒါနသည် အကျိုးမကြီး၊
လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်ကိုလှူမှ အကျိုးကြီးသည်ဟု အကျိုးကိုခင်မင်၍ ရွေး
ချယ်ချက်နှင့်တကွ လှူဒါန်းသောဒါနသည် “ပုညဗလကာမတာယ
ဟိနံ” ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ သီလမှာကဲ့သို့
ဟိန ဒါနသာ ဖြစ်ချေသည်၊ ပါရမီမြောက်သောဒါနပင်မဟုတ်ချေ။
ပုညဘိသင်္ခါရအစစ်ဖြစ်ချေသည်။ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်
အောင် ဆောင်နိုင်သော ဒါနမဟုတ်ချေဟု အလိမ်မာညဏ်အမြင်
သန်၍ လဇ္ဇိ၊ အလဇ္ဇိ ဟူ၍လည်း အမှုမစိုက်၊ အကျိုးကြီးသည်
မကြီးသည်ဟူ၍လည်း အမှုမစိုက်၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ဆိုလျှင်အယုတ်
အလတ် အမြတ် မရွေး လှူနိုင် စွန့်နိုင်သော ပါရမီ ဒါနကိုသာ
အလေးပြုလျက်အမှတ်တမဲ့လှူဒါန်း၍ နေသောဒါနသည်အလောင်း
အလျှာတို့၏ အလေ့အလာ ပါရမီမြောက်သော ဒါနပင်ဖြစ်ပေရ
ကား အကျိုးမရှိမဆိုသာပေ။

ထို့စကားမှန်၏။ ပုညဗလဟု ဆိုအပ်သော အကျိုးကိုအလိုရှိ
လှ၍လှူကြသောဟိနဒါနရှင်တို့မှာသာ လဇ္ဇိ၊ အလဇ္ဇိအမှုစိုက်ဘွယ်
ရှိကြသည်။ အကျိုးကြီးမှုအတွက်နှင့် လဇ္ဇိ၊ အလဇ္ဇိ ရွေးချယ်၍
လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်ကို လှူဒါန်းကြသော ဒါနသည် ဟိနဒါနချည်းသာ
တည်း။ ပါရမီမြောက်သော ဒါနစုပင်မဟုတ်၊ သံသရာဝဋ်မှ
ကျွတ်လွတ်စေတတ်သောဒါနစုပင်မဟုတ်။ “ပုညဗလကာမတာ
ယ ဟိနံ” ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် သီလနိဒ္ဒေသကို ရှုကြလေ။ ။ပုည
ဗလကာမတာယ၊ ကောင်းမှု၏ အကျိုးကို အလိုရှိခြင်းကြောင့်။

သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည်အပ်သော သီလသည်။ ဟိနံ၊ ဟိနသီလ မည်၏။ (အနက်) သီလနှင့်ဒါနအတူတူပင်။

ပါရမီဒါနမြောက်လိုလျှင်...ယခုကာလအမျှသောလူရှင်တို့ သည်ဤသဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကို သတိမထားမိကြကုန်သည်ဖြစ်၍ အကျိုးကြီး မကြီး အတွက်နှင့် လန္တီ, အလန္တီ ရွေးချယ်မှုများကို အလွန်အလေးပြုကြကုန်၏။ ဟိန ဒါနကို အားပြုမှုသာ ဖြစ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် သံသရာဝဋ်မှ ကျွတ်လွတ်တဲ့ရန် ပါရမီဒါန မြောက်လိုသော သူတို့သည် ဒါန အတွက် အကျိုးကြီးမှု မကြီးမှုကို အကြောင်းပြု၍ လန္တီ, အလန္တီ ရွေးချယ်မှုများကို ဝေးစွာကြဉ်ရှောင်၍ ဗလအကျိုးကိုမငြိမတွယ်ဘဲ ကျွတ်ကျွတ် လွတ်လွတ် ဝံ့ဝံ့ရဲရဲ စွန့်ကြပေးကမ်း လှူဒါန်းဝေငှ ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ရာသော အမှုကိုသာ ကောင်းစွာအလေးပြုကုန်ရာ သတည်း။

ဝိစေယျ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ ယတ္ထ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ။

ဟူ၍ အကျိုးကြီးရာကို ရွေးချယ်၍ လှူရမည်ဟု ဟောတော်မူ သည်မှာ ပါရမီ မြောက် မမြောက်ကို ပခာနမပြုဘဲ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာ သယ အားချော်စွာ အကျိုးကို ပခာနပြု၍ ဟောတော် မူသော ဒေသနာဟုမှတ်ရမည်။ ။ဤစကားရပ်တို့ဖြင့် “အလန္တီ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပင် မိရိုးဘလားအားဖြင့် အမှတ်တမဲ့ လှူဒါန်း၍နေသော ဒါနသည် အကျိုးသက်သက်မရှိသော ဒါနမည်၏”ဟု ပြအပ်သော ဒုတိယ နည်းကို အမှန်အားဖြင့် မယူသာကြောင်းကိုထင်လင်းစွာ ပြလိုက် သတည်း။ ။တရပ်။

အဝိစိသွားဒါနမဟုတ်နိုင်.....“အကျိုးဗလကို မရသည့်ပြင် အလှူခံ အလှူပေး နှစ်ပါးလုံး သာသနာဖျက်ဖြစ်၍ အဝိစိငဲ့သို့သွားကြရသောဒါန” ဟူသော တတိယဒါန၏ အကျယ်သရုပ်ကို ထုတ်ပြရာ၌ “အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်က အလန္တီ ဒုဿီလဖြစ်စေ, အလှူပေး ဒါယကာကလည်း ထိုအလန္တီ

ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အမူအရာဟု ဆိုအပ်သော ဆေးကုခြင်း၊
ဗေဒင်ဟောခြင်း၊ အစေအပါးခံခြင်း၊ သစ်သီးပေးခြင်း၊ ပန်းပေးခြင်း
စသော အမူအရာ အလေ့အကျက်တို့ကို ကြိုက်နှစ်သက်၍ လှူဒါန်း
သည်လည်းဖြစ်စေ၊ သာသနာတော်ကို ဖျက်ဆီးလိုသောစေတနာ
မပါသော်လည်း ကေနိသာသနာဖျက်ဖြစ်သော အလန္တီတို့အပြော
အဟောအမူအရာ ဒိဋ္ဌာနဂတိသို့ အစဉ် လိုက်မှား ခြင်းကြောင့်
အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၊ အလှူပေးဒါယကာ နှစ်ဦးလုံးပင် သာသနာဖျက်
ဖြစ်၍ ဒါယကာ၊ ဆရာတို့ ထက်အောက် အဝိစိရဲကြီး၌ ခံကြရ
မည်ဟု ဆုံးမတော်မူသည်” ဟူသော စကားသည် ကျမ်းမမြင်ကန်
မမြင် ဆိုချင်အာကြီး အချည်းနှီးသက်သက် နောက်တွဲ၍ ထွက်
လိုက်သော အယူပျက်စကားသာတည်း။

လင်း၍ပြအံ့။ အလန္တီ ဆိုသည်ကား ရဟန်းတို့မှာ သီလ
ဆောက်တည်မှုသည် လူတို့ကဲ့သို့ နှုတ်မြွက်၍ ဆောက်တည်ရ
တော့သည်မဟုတ်။ ဥတိကမ္မဝါစာဘတ်ရှုတ်၍ ပြီးဆုံးလျှင် အလုံး
စုံရဟန်းသီလတို့သည် ဆောက်တည်ခြင်းသမာဒါနကိစ္စ မြောက်
ကုန်တော့သည်။ ။ ထိုသမာဒါန ကိစ္စသည် သိက္ခာချ၍ လူသာ
မဏေအရာ၌ တည်ခဲ့သော်၎င်း၊ ပါရာဇိကကျ၍ ရဟန်းပဒိုညာဉ်
ကိုစွန့်ပြီးလျှင် လူသာမဏေအရာ၌ တည်ခဲ့သော်၎င်း၊ ဥတိကမ္မဝါ
စာမူအကုန်ငြိမ်း၍ သီလသမာဒါနကိစ္စ အကုန်ပျက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို
အလန္တီ ဟူ၍၎င်း၊ ဒုဿီလဟူ၍၎င်း မဆိုရပေ။ ပါရာဇိကကျပြီး
ဖြစ်လျက် ရဟန်းဟု ပဒိုညာဉ် ဝန်ခံ၍နေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမူကား
အလန္တီဟူ၍၎င်း၊ ဒုဿီလဟူ၍၎င်း ဆိုရသည်။ ။ ပါရာဇိက မကျ
မရောက်မှ၍ သံဃာဒိသိသ် စသော သိက္ခာပုဒ်ငယ် များကို
သိလျက် စိတ်စေတနာ နှင့် တကွ လွန်ကျူးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ
မူကား ထိုလွန်ကျူးသော သိက္ခာပုဒ်မှာပင် သမာဒါနကိစ္စ ပျက်
သည်မဟုတ်။ ထိုသိက္ခာပုဒ်အတွက် ဥတိကမ္မဝါထပ်၍ ဘတ်
ဘွယ်ကိစ္စမရှိ။ စောင့်ရှောက်ခြင်းဟူသော သံဝရဓမ္မမျှသာ ပျက်
ပေသည်။ သမာဒါနကိစ္စ မပျက်ပေ၍လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဒုဿီလ

ဟူ၍မဆိုရ။ အလန္တိ ဟူ၍သာဆိုရသည်။ အာယတိ'သံဝရန္တတည်၍ ဝုဋ္ဌာနကံ ဒေသနာကံတို့ဖြင့် ကုစားလျှင် သံဝရဓမ္မန္တ တည်ပြန်၍ လန္တိပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပြန်၏။ ဤသို့ အလန္တိနှင့် ဒုဿီလတို့၏ အထူး အပြားကို ခြားနားအောင် မှတ်ရမည်။

ဤဓမ္မဝိနယကျမ်းစာဆရာကား အလန္တိနှင့်ဒုဿီလ ခြားနားချက်ကို မသိရှာသောကြောင့် အလန္တိအမူအရာမျှ သာဖြစ်သော ဆေးကုခြင်း၊ ဗေဒင်ဟောခြင်း၊ အစေအပါး ခံခြင်း၊ သစ်သီးပေးခြင်း၊ ပန်းပေးခြင်း အစရှိသောသိက္ခာ ပုဒ် ငယ်များကိုပင် “အလန္တိ၊ ဒုဿီလတို့၏ အမူအရာ” ဟု မှောက်မှားစွာ ဆိုမိလေသည် တချက်။

သာသနာဖျက် ဒါနမဟုတ်နိုင်.....“သာသနာဖျက်” ဆိုသည်ကားအလန္တိပုဂ္ဂိုလ်ကို အားပေး အားမြှောက် ထောက်ပံ့ချီးမြှင့်သော သူတယောက်ကို ရူပိယသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ၌ သာသနာဖျက် ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ လာသည်။ ဝိနည်း သုတ္တန် အဘိဓမ္မာ ကောင်းစွာလှလှ ကျကျ နန မတတ်ပါဘဲလျက် ဤဓမ္မဝိနယ ကျမ်းစာကို ရေးသားသော ဆရာကဲ့သို့ ဘုရားကျမ်းဂန် အသံပေး၍ တရား ကျမ်းဂန်ကို မကျွမ်းရှာသော လူရှင်ရဟန်းတို့ကို တရားအမှန် ကျမ်းဂန်အထွက် ဘဲဟု ထင်ရှားကြလေအောင် တရားယောင် ထရားတုတို့ကိုရေး သား၍ ကျမ်းစာထုတ်ကြသောသူတို့ကို သာသနာဖျက်ဟူ၍ ကဿပသံယုတ်ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။ ဤကဲ့သို့သော သူများကို သာသနာဖျက် ဟူ၍လာသည်။

အစောင့်အစည်း မရှိသည် ဖြစ်၍ မိမိနေရာ၌ မိမိတာသာ သိက္ခာပုဒ်တော်များကို လွန်ကျူး၍နေသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို မိမိ ကိုယ်ကို မိမိဖျက်သော သူဟူ၍သာ ဆိုရသည်။ သာသနာဖျက် ဟူ၍ မဆိုရ။

ဤ ဓမ္မဝိနယဆရာကား သာသနာဖျက်ဟူ၍ ကျမ်းဂန် တို့၌လာသည်ကို ခြားခြားနားနား မသိရှာသောကြောင့် ဆေးကုခြင်း၊ ဗေဒင်ဟောခြင်း အစရှိသောအမှုကို ပြုကျင့် သော အလဇ္ဈိမျှကိုသာ သာသနာဖျက်ဟူ၍ ဆိုမှား လေ သည်။

“ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အမူအရာကိုကြိုက်၍ လှူဒါန်းကာနေသော ဒါယ ကာကို သာသနာဖျက်”ဟူ၍ဆိုရာ၌လည်း ထိုဒါယကာသည် မိမိ ကိုယ်ကိုသာ မိမိဖျက်သည် သာသနာဖျက်မဆိုရ။ ဤကဲ့သို့ မိမိ ကိုယ်ကို မိမိဖျက်သော ရဟန်းသည် အပါယ်သို့ ကျတတ်သည် ဟူ၍သာ ကျမ်းဂန်တို့၌လာသည်။ “အဝီစိငရဲကြီးသို့ကျသည်”ဟု ကျမ်းဂန်မရှိ။ ထိုရဟန်းကို လှူဒါန်း၍နေသော ဒါယကာမှာလည်း အကျိုးများစွာ မကြီးကြောင်းကိုသာ ကျမ်းဂန်၌လာသည်။ “အဝီစိ ငရဲမှာကျရမည်”ဟု ကျမ်းဂန်၌ မရှိ။ ကဿပဘုရား လက်ထက် ကဝိလရဟန်းသည် အမိ နှမ တို့နှင့်တကွ အဝီစိငရဲ၌ကျကြောင်း ကို လာသည်မှာလည်း ရဟန္တာ ရဟန်းကောင်း တို့ကို ကြမ်း တင်းစွာသော ဝစီကံတို့ဖြင့် ပြစ်မှားမှု ဖြစ်သည်။ ဆေးကုမှု ဗေ ဒင်ဟောမှုမျိုး မဟုတ်။ ။ ပေတဝတ္ထု၌ ကျောင်းဒါယကာ နှင့် ကျောင်းနေဆရာနှစ်ဦး ကုဋိအိမ်အတွင်းမှာ အထက်အောက် နှစ် ယောက်သား ပြိတ္တာဖြစ်၍နေကြသည်မှာလည်း မစ္ဆေရမှုသာဖြစ် သည်။

ယုတ္တိ ယုတ္တာမရှိ……ဓမ္မဝိနယ ကျမ်းစာဆရာကား ဤပေတ ဝတ္ထုကို သူပြော လူပြော ရိပ်ဖမ်း သံ ဖမ်းကြားဘူးသည်ကို အဝီစိငရဲ အမှတ်လွဲရှာ၍ “ဒါယကာဆရာ အထက် အောက် အဝီစိ ငရဲကြီး၌ ခံကြရသည်”ဟု ဆုံးမတော်မူ သည်ဟု ဆိုမှားဟန်ရှိသည်။ ကျမ်းဂန် လာသည်လည်း မဟုတ်၊ ယုတ္တိယုတ္တာလည်း သက်သက်မရှိပါဘဲနှင့် အဝီစိငရဲကြီး၌ ခံကြ

ရမည်ဟု ဝန်ခံပေသော ဤဆရာသည် နောက်၌သူဆိုလတ္တံ့သော “အလိကံ ဘဏံ” ဟူသော ရဟန်းပျက်အင်္ဂါနှင့် ညီရှာလျက် ရှိချေ၏။

နောက်၌လည်း “တရပ်တကျေးကလာသော အလဇ္ဈိကို လဇ္ဈိ ထင်မှတ်၍ လှူဒါန်းမှုသည် အကျိုးမရှိ” ဟုဆိုသောအချက်၊ “ဓာတ်တော်မဟုတ်သည်ကို ဓာတ်တော်ဟု ထင်မှတ်၍ ရှိခိုးခြင်း၊ ဓာတ်တော်မရှိသော စေတီပျက်ကို ဓာတ်တော်ရှိသည်မှတ်၍ ရှိခိုးခြင်း၊ များကဲ့သို့” ဟုဆိုသော စကားစုသည်လည်း ပရမတ္ထသဘော သကန်တို့၌ ဉာဏ်အလိမ်မာ သက်သက်ကင်း၍ မှောက်မှားခြင်း စုသာတည်း။

မှောက်မှားပုံကို အကုန်လင်း၍ ပြလိုက်အံ့။ ဆေးကုခြင်း၊ ဗေဒင်ဟောခြင်းစသော သိက္ခာပုဒ်ငယ်များ အတွက်နှင့် အလဇ္ဈိ ဖြစ်ခါမျှသောရဟန်းကို “ဦးပြည်းကား သင်္ကန်းဝတ်ခါမျှ အကာသာရှိ၍အနှစ်သာရဟုဆိုအပ်သောအကျင့်သိက္ခာကား ထိုအလဇ္ဈိ ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ အလျှင်းပင်မရှိ” ဟုဆိုသည်ကား အလွန်ကြည်လင်သော ကောင်းကင်၌ရှိသော တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ့တွင် လွင်တီးခေါင်၌ ပက်လက် အိပ်ပျော်၍ နေသော ခူလာပါဒရက် သည်ကြီးတယောက်သည် ဝမ်းတွင်း ရင်တွင်းမှ သလိပ်ခိုးတို့ သည်ထ၍ မျက်လုံးနှစ်ခု အပြည့်ဖုံးလေ၏။ ဖုံးသည်ကိုလည်းရုတ်တရက်မသိတဲ့၍ ကောင်းကင်သို့ မြှော်ကြည့်လေရာ ကောင်းကင်အပြင်မှာ လဝန်းကြီးလည်း ကွယ်ပျောက်သည်၊ နက္ခတ် တာရာတို့လည်း အကုန်ကွယ်ပျောက်ကုန်လေသည်၊ အလွန်မဲလှ မိုက်လှသော တိမ်ပုပ်အတိ ဖုံးလွှမ်းခဲ့သည်၊ မှောင်ကြီးအတိ မိုက်ခဲ့ပြီ၊ တန်ဆောင်မုန်းလ မိနင်းကြီးသည်းထန်စွာရှာစော့မည်၊ ဟု မြည်တွန်တောက်တီးသောသူနှင့် အလားတူစွာ ထိုအလဇ္ဈိ သန္တာန်မှာ ကုဋေကိုးထောင်မျှမက ရှိနေသော သိက္ခာပုဒ်တွေကို ဓမ္မဝိနယ ဆရာ မမြင်ရှာလေ။

ကျမ်းကောင်း ဂန်ကောင်း၌ မရှိ.....“အလဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်ကိုလှူ
ဒါန်၍ အကျိုးမရှိ”ဆို
သော စကားသည် ပုဂံပြည်တွင် တူရှိုင်းတောင်ခြေ တောရ
ကျောင်းနေ ရဟန်းသိက္ခာပျက် လူထွက်ဆရာ ရေးသား စီရင်
သည်ဟု အစဉ်အလာ ပြောရိုးရှိကြသော ဂူလဂဏ္ဍိကျမ်းတွင်
သာ လာရှိသည်။ ကျမ်းကောင်း ဂန်ကောင်းတို့မှာ တထွာလေး
သစ် မလာမရှိ။ ဒုဿီလ ပုဂ္ဂိုလ်ကို လှူဒါန်းလျှင် အကျိုးမကြီး
ကြောင်းကိုသာ ကျမ်းကောင်း ဂန်ကောင်းများ၌ လာပေသည်။

တောင်ပို့ကိုပင်ရှိခိုးတော့....“ဓာတ်တော်အစစ်မဟုတ်သည်
ကို ဓာတ်တော်အစစ်ထင်မှတ်
၍ ရှိခိုးလျှင်အကျိုးမရှိ”ဟု ဆိုခြင်းသည်လည်းမဟုတ်။ ။အတူ
မရှိသော သဗ္ဗညုဘုရားကြီးကို အထူးကြည်ညိုလှသော သဒ္ဓါမှန်
သဒ္ဓါစစ်နှင့် ပြည့်စုံပြီးသော လူမျိုးအပေါင်း တို့သည် ကျောက်ခဲ
ကြေးခဲ ငွေခဲ ရွှေခဲ အမြဲတေ ဂေါရာဇဉ်း တို့ကိုပင် ဓာတ်တော်
စစ်ထင်မှတ်၍ ရှိခိုး ကိုးကွယ်သော်လည်း ထိုလူမျိုး တို့၏ စိတ်စေ
တနာ သဒ္ဓါပညာတို့သည် သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားကြီး၌ ဆိုက်၍
တည်ကုန်သည်သာ ဖြစ်ပေရကား ကုသိုလ် အစစ်အမှန် ဖြစ်၏။
ဓာတ်တော်မရှိသော စေတီ အိမ်ပျက်ကို မဆိုထားဘိ၊ တောင်ပို့
ပျက်ကိုပင် ရှိခိုးငြား သော်လည်း သည်တောင်ပို့ မြေမျိုးသည်
သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ရှိသော မြေမျိုး ဖြစ်သည်ဟု ရှိခိုးသည်
မဟုတ်၊ စေတီထင်မှတ်၍ ရှိခိုးခြင်းသာ ဖြစ်ပေရကား သဗ္ဗညုမြတ်
စွာဘုရားကြီးသို့ဆိုက်၍ တည်သည်သာ ဖြစ်၏။

ဘုရားမလွဲနိုင်ကပိလဝတ် ပြည့်တော်မူ တောထွက်တော်
မူ၍ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌ ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်
တော်မူ၍ ကုသိနာရုံပြည်၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသော သဗ္ဗညု
မြတ်စွာဘုရားကြီးသည်သာလျှင် သဗ္ဗညုအစစ်အမှန် ဖြစ်သည်ဟု
အတပ်သိပြီး ကြည်ညိုပြီးသော လူမျိုးအပေါင်းတို့မှာ ဘယ်သင်း

ဘယ်ဟာကိုပင် ကိုးကွယ်သော်လည်း မမှားနိုင်ပြီ၊ ဘုရားမလွဲနိုင်
ပြီ။ “သဒ္ဓါမိကော၊ သဒ္ဓါလွန်ကဲသော။ မန္တပညော၊ နှံ့သောပညာ
ရှိသော သူသည်။ အဝတ္ထုသ္မိ၊ မကြည်ညို ထိုက်သော ဝတ္ထု၌။
ပသီဒတိ၊ ကြည်ညိုမိတတ်၏။” ဟု လာသည်မှာ ဘုရား အမှန်
တရား အမှန် သံဃာ အမှန်ကို မသိဘူးကြ၍ ပူရဏကဿပ
မက္ခလိဂေါသာလ စသော တိတ္ထိကြီးတို့ကိုသာ ဘုရားဟူ၍ကြည်
ညိုကြသောသူတို့ကိုသာဆိုသည်။ “ဘုရားတံပည့်သားဖြစ်လျက်
ဘုရားကို မကြည်ညိုမူ၍ တိတ္ထိတို့ကိုသာ ကြည်ညိုသော လိစ္ဆဝီ
မင်းမျိုးဖြစ်သော သုနက္ခတ္တရဟန်း လိုဟာကို ဆိုသည် တရပ်။

ဆေးကုခြင်း၊ ဗေဒင်ဟောခြင်း စသော သိက္ခာပုဒ်ငယ်များ
အတွက် အလန္တူဖြစ်၍ နေသောရဟန်းကို လှူဒါန်း၍ အကျိုးမရှိ
ကြောင်းကို ပါဠိသာဓကပြသည်ကား-

“နမုဏ္ဍကေန သမဏော၊ အဗ္ဗတော အလိကံ ဘဏံ။
ဣစ္ဆာလောဘာသမာပန္နော၊ သမဏော ကိံ ဘဝိဿတိ”
ဟူသော ဓမ္မပဒပါဠိတော်ကိုပြပေ၏။

ထိုပါဠိတော်၏ပါဌ်လျှောက်အဓိပ္ပါယ်ကား ဦးပြည်းကာမျှဖြင့်
ရဟန်း သမဏ မဟုတ်သေး၊ သိက္ခာသီလအကျင့် ရတင်အကျင့်
လည်း မရှိသော မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုလည်း ပြောဟော
လေ့ရှိသော မရောက် သေးသော ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို
တောင့်တသော ဣစ္ဆာတရား၊ ရပြီးရောက်ပြီးသော ဝတ္ထုအာရုံ
ကာမဂုဏ်တို့၌ သာယာသော လောဘတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော
သူသည် အဘယ်မှာ ရဟန်း ဟုတ်ပချေအံ့နည်း။ (ပါဌ်လျှောက်
အဓိပ္ပါယ်)

ရဟန်းသုံးမျိုး ဓမ္မဝိနယ ဆရာသည် “အဝီစိ ငရဲကြီး၌
ကျရမည် ဟု ဆုံးမတော် မူသည်” ဟု
မဟုတ်မမှန်သောစကားကိုပြောသောသူဖြစ်ပေရကား ဤဒေသနာ
ဟော်တွင် သူလည်းအပါအဝင် ဖြစ်လေတော့သည်။

“အလင်္ကာတော ပိစေ သမံ စရေယျ။
 သန္တော ဒန္တော နိယတော ဗြဟ္မစာရိ။
 သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိဓာယ ဒဏ္ဍံ။
 သသမဏော သဗြာဟ္မဏော သဘိက္ခု”

ဟူသော ဓမ္မပဒပါဠိတော်နှင့်အညီ ရဟန်းသည်ဝိနည်းရဟန်း
 သုတ္တန်ရဟန်း ပရမတ်ရဟန်းဟူ၍ သုံးမျိုးရှိသည်။ ။ဥတိကမ္မ
 ဝါစာနှင့် ဘတ်ရွတ်သမုတ်၍ ဖြစ်သော သမ္ဗုတိ ရဟန်းသည်
 လာဠုဒါယီ မထေရ်ကြီးတို့ကဲ့သို့ အလွန်ပင် ပညာနည်းလှစွာ
 သော သူပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း ဝိနည်းရဟန်း ပေတည်း။ ။
 ထိုဝိနည်းရဟန်း သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ ဥတိကမ္မဝါစာ
 ဖြင့်ရဟန်းဖြစ်လေ သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏ သမ္ဗုတိသား
 တော်မည်၏။ ထိုသမ္ဗုတိရဟန်းသည် အရိယာအစစ်သို့ ရောက်
 သောအခါ ပရမတ်ရဟန်းမည်ပြန်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရမတ္ထ
 သားတော် အစစ်လည်း မည်၏။ ။သမ္ဗုတိသံဃာ ပရမတ္ထ
 သံဃာဟူသည်လည်း ဤအတူပင်မှတ်။

သုတ္တန်ရဟန်း……ဆိုသည်ကား ဆိုခဲ့ပြီးသော ဝိနည်းပညတ်
 တော်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သမ္ဗုတိရဟန်း
 ဖြစ်ပြီးသော လာဠုဒါယီမထေရ်၊နမုဏ္ဍကေနသမဏော ဟူသော
 ဂါထာ၏ ဝတ္ထုတွင်လာသော ဟတ္ထကမထေရ်၊ အဿဇိပုနဗ္ဗ
 သုက အစရှိသော ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ကဲ့သို့ လောဘတထောင်
 ထောင် ဒေါသ မောဟ တထောင်ထောင် ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်း
 သော ကာယကံ၊ဝစီကံ၊မနောကံ အပြည့်နှင့်နေသော သူတို့ကို
 သုတ္တန်ပရိယာယ်အလိုအားဖြင့် သမဏ မဆိုအပ်ကုန်။လူပုထုဇွန်
 ပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း ကိလေသာတရားတို့ငြိမ်သက်၍ ဣန္ဒြေ
 ၆-ပါး ခွါရ ၃-ပါးငြိမ်သက်ကြပေမူကား သမဏဟူ၍ပင်ဆိုရ၏။

ဤကားသုတ္တန်ရဟန်းတည်း။

ပရမတ်ရဟန်း.....ဆိုသည်ကား သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၊ သန္တတိ
အမတ်ကြီးတို့ကဲ့သို့ မင်းမြှောက်တန်းဆာ
ဆင်ယင်လျက်ရှိသောလူပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း၊ နတ်ပင်ဖြစ်ငြား
သော်လည်း၊ သိကြားဗြဟ္မာပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း၊ အရိယာမဂ်
ကို ရသောအခါမှစ၍ သမဏော၊ ရဟန်းလည်း မည်၏၊ ဗြာဟ္မ
ဏော၊ ဗြာဟ္မဏလည်းမည်၏။ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုလည်းမည်၏။

ဤကား-ပရမတ်ရဟန်းတည်း။

ထိုသုံးပါးသော ရဟန်းတို့တွင် သုတ္တန်ရဟန်း အဘိဓမ္မာ
ရဟန်းအစစ်ပင် ဖြစ်တတ်သေးသော်လည်း၊ ဝိနည်းရဟန်းဟု ဆို
အပ်သော သမ္ဗုဒ္ဓိရဟန်း၊ သမ္ဗုဒ္ဓိသံဃာ ဖြစ်ပေလျှင်ပင်အခိုက်
အတန့်အားဖြင့်တခုသော နှစ်ခုသော သုံးခုသော သိက္ခာပုဒ်ငယ်
တို့ကို ကျူးလွန်မှုနှင့် အလဇ္ဈိယုဂ္ဂိုလ်ပင် ဖြစ်စေဦးတော့ အလှူခံ
မြတ်တွင် ပါဝင်ပေသည်သာ ဖြစ်၏။ “နမုဏ္ဍကေန သမဏော”
ဟူသော ထိုဂါထာသည်ကား သုတ္တန်ဂါထာ သုတ္တန်ဒေသနာ
ဖြစ်ပေရကား ဣန္ဒြေ ၆-ပါး ခွါရ ၃-ပါး မငြိမ်သက်သော ဝိနည်း
ရဟန်းမျှကိုသာ ရဟန်းဟူ၍ မဆိုလို၊ ထို့ကြောင့် “သမဏော ကိ”
ဘဝိဿတိ”ဟူ၍ ကဲ့ရဲ့တော်မူသည်။ ။ ကိလေသေ သမေတိတိ
သမဏော။ ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့
ကို။ သမေတိ၊ ပြင်းစေနိုင်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ သော၊ ထိုသူသည်။
သမဏော၊ သမဏမည်၏။ ဝါ၊ ရဟန်းမည်၏။ ။ ဤသို့သော
အနက်သွားနှင့် ညီညွတ်သောသူကိုမှ သုတ္တန်အလိုရဟန်းဆိုသည်။
ထို့ကြောင့်မဟုတ်လော နောက်ဂါထာ၌--

“ယော စ သမေတိ ပါပါနိ၊ အဏှံ ထူလာနိ သဗ္ဗသော။
သမိတတ္တာဟိ ပါပါနိ၊ သမဏောတိ ပရုစ္စတိ”
ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်တကား။

ဤကား-ရဟန်းတို့ကို ခြားနားသိသာအောင်ပြလိုက်သောအချက်တည်း။

ဓမ္မဝိနယဆရာ၏အပြစ်.....ထိုသုံးပါးတို့တွင် အလဇ္ဈိရဟန်း

ဒုဿီလရဟန်းဟူသော ရဟန်း

စုသည် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်နှင့်စပ်၍ဖြစ်ရသော အရာဖြစ်လေရကား
ဝိနည်းရဟန်းအရာ၌သာ ရှိပေသည်။ သုတ္တန်ရဟန်း အဘိဓမ္မာ
ရဟန်းတို့မှာ အလဇ္ဈိဟူ၍မရှိ။ ဒုဿီလဟူ၍မရှိကြပေ။ ။ဤဓမ္မ
ဝိနယဆရာကားယခုခြားနား၍ပြခဲ့သောရဟန်းဟူသော ဝေါဟာ
ရ အထူးအပြားများကို သက်သက် မသိဘူး မကြားဘူးရှာသော
ကြောင့် ဆေးကုခြင်း၊ ဗေဒင်ဟောခြင်း စသော အပြစ်ငယ်စုနှင့်
အလဇ္ဈိဖြစ်သော ရဟန်းအား လှူဒါန်း၍ အကျိုး မရှိကြောင်းကို
သုတ္တန်ရဟန်းအခြေအနေကို ဟောသောဂါထာကိုသက်သေလုပ်
၍ ပြလေသည်။ ။တရပ်။

“သံဃော စိတ္တိကာရံ ကာတုံ သက္ကောန္တဿ ဝိဏာသဝေ
ဒိန္နဒါနတော သံဃာတော ဥဒ္ဓိသိတွာ ဂဟိတဒုဿီလဿ ဒိန္နံ
မဟပ္ပလံ”

ဟူသောဒက္ခိဏဝိဘင်္ဂသုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်းမြတ်စွာဘုရား
လက်ထက်တော်မူပင် ဖြစ်စေ သံဃာမှ ညွှန်းချ၍ ရအပ်သော
ဒုဿီလရဟန်းကို သံဃာ၌တည်သော ရှိသေခြင်းဖြင့် လှူဒါန်း
သောအလှူသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ပုဂ္ဂလိက လှူရသော အလှူ
ထက် အကျိုးကြီး၏ဟု အဘယ်ကာလမဆို သာဓာရဏ အားဖြင့်
သံဃိကအလှူအကျိုးကြီးကြောင်းကို ပြတော်မူသည်။

ဓမ္မဝိနယဆရာကား “သံဃာတော ဥဒ္ဓိသိတွာ ဂဟိတဒုဿီ
လဿ”ဟူသော ပါဠိကို ကြောင်ကြောင် မြင်လျက်နှင့် အနက်
သွားအဓိပ္ပါယ်သွားကို သက်သက် မသိရှာသည့် အတွက်ကြောင့်
ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိ၏အဓိပ္ပါယ်ကိုသိလသိက္ခာ သာသနာကွယ်၍
သံဃာအစစ်မရှိသော လိင်သာသနာမျှသာရှိသော နောက်ကာလ၌
ကာသာဝကဏ္ဍ ဒုဿီလရဟန်းကို ထုတ်၍ပြဘိသည်။ ။
ထိုအခါမှာ“သံဃာတော ဥဒ္ဓိသိတွာ”ဆိုရန် သံဃာအစစ် အဘယ်
မှာရှိတော့အံ့နည်း။ ထိုအခါ၌ သံဃာအစစ်တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို

ကြားဘူးရုံမျှရှိကြသေးသော လူပညာရှိတို့သည် ကြားဘူးသော သံဃာကိုရည်မှတ်၍ ထိုအခါတွင် ရှိကြသော ဒုဿီလဂေါတြိယ ရဟန်းတို့ကို လှူဒါန်းသည်၊ သံဃာမှ ညွှန်းချသည်၊ ဟု ဆိုရန် ညွှန်းချသောသံဃာအစစ်ဟူ၍ ထိုအခါမရှိပြီ။ “သင်္ဂဇာဆရာ တော်ဘုရားဆုံးမချက်ပြီး၏” ဟု ပါရှိသည်ကား အဟုတ် အမှန်ကို သိ၍ဆိုခဲ့သောအချက်ဟူ၍ တချက်မျှလှလှမပါ၊ စိတ်ထင်ရာရာကို ဆိုခဲ့သောအရာစုချည်းဖြစ်၍ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ကျောက် ကြိုးငါးနိ နံပါတ်တင်၍ထားလေသည်။

ဒါနသီလအဓိပ္ပါယ်အကျယ်ပြီး၏။

အာဝေဏိကဂုဏ်တော်ပါဌ်

ဇယတု။ ။ ဗုဒ္ဓါနံ ဇိဝိတဿ နသက္ကာ ကေနစိ အန္တရာယော ကာတုံ။ ဗုဒ္ဓါနံ သဗ္ဗညုတညာဏဿ နသက္ကာ ကေနစိ အန္တရာယော ကာတုံ။ အတိတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဒိုဟတံ ဉဏံ။ အနာဂတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဒိုဟတံ ဉဏံ။ ပစ္စုပ္ပန်သေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဒိုဟတံ ဉဏံ။

ဣမေဟိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉဏပုဗ္ဗင်္ဂံ ဉဏာနုပရိဝတ္တံ။ သဗ္ဗံ ဝစီကမ္မံ ဉဏပုဗ္ဗင်္ဂံ ဉဏာနုပရိဝတ္တံ။ သဗ္ဗံ မနောကမ္မံ ဉဏပုဗ္ဗင်္ဂံ ဉဏာနုပရိဝတ္တံ။

ဣမေဟိ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော နတ္ထိ ဆန္ဒဿ ဟာနိ။ နတ္ထိ ဓမ္မဒေသနာယ ဟာနိ။ နတ္ထိ ဝီရိယဿ ဟာနိ။ နတ္ထိ သမာဓိဿ ဟာနိ။ နတ္ထိ ပညာယ ဟာနိ။ နတ္ထိ ဝိမုတ္တိယာ ဟာနိ။

ဣမေဟိ ခွါဒသဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော နတ္ထိ ဒဝါ။ နတ္ထိ ရဝါ။ နတ္ထိ အပ္ပုဋ်။ နတ္ထိ ဝေဂါယိတတ္တံ။ နတ္ထိ အဗျာဝဋ္ဌမနော။ နတ္ထိ အပ္ပဒိုသင်္ခါနုပေက္ခာ။

ဣမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ
ဘဂဝတော နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနိဉ္စ။

အာဝေဏိကဂုဏ်တော်အနက်

ဇယတု။ ။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားရှင်တို့၏။ ဇိဝိတဿ၊
ပွင့်ရာတမ်းမှတ်အာယုကပ်ကို ငါးရပ်ပုံစု လေးခုသုံးတိုင် ရှည်ခိုင်
တည်နေမြဲဖြစ်သော အသက်တော်၏။ အန္တရာယော၊ လေးစုံလုံးလုံး
မဆုံးမိခင် အလယ်တွင်၌ ဝင်၍ လတ်လတ် ဖျက်ဆီး တတ်သော
အန္တရာယ်ကို။ ကေနမိ၊ ဒေဝဒတ်နှင့် မာရ်နတ်စစ်မှူး ဘီလူးအာဇ္ဇ
ဝက စသည်အပုံ တစုံတယောက်သောသူမျှပင်။ ကာတုံ၊ ပျက်စီး
လေအောင် ကြံဆောင်အားထုတ် ပြုလုပ်စီရင်ခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊
မတတ်နိုင်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားရှင်တို့၏။ သဗ္ဗညုတ
ညာဏဿ၊ အပရိယန္တဥေယျအထု တရားစုဝယ် တခုမကြွင်း
ခပင်းဥသို့ အလုံးစုံကို အကုန်အစင် ထင်ထင်မြင်နိုင်သော
သဗ္ဗညုတရောညဏ်တော်မြတ်၏။ အန္တရာယော၊ ဉာဏ်ကြီးသဗ္ဗညု
မထင်လာအောင် ကွယ်ကာ ဖျက်ဆီးတတ်သော အန္တရာယ်ကို။
ကေနမိ၊ မဟေသရ ဗကဗြဟ္မာ အသုရာနှင့် များစွာလူတွင်
တယောက်ပင်မျှ။ ကာတုံ၊ မမြင်သာအောင် ကြံဆောင်အားထုတ်
ပြုလုပ်စီရင်ခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်နိုင်။ ဘဂဝတော၊ ခြောက်
ပါးရှစ်သွယ် ဘုန်းတော်ကြွယ်သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
ညဏံ၊ သဗ္ဗညုတရောညဏ်တော်သည်။ အတိတံသေ၊ အတိတ်
သံသရာ ကမ္ဘာဘာလျှင် စ၊ ရာမထင် ရှေ့တပြင်က လွန်ကုန်ကြ
သော ဥေယျသစ္စာ များစွာအထု တရားစု၌။ အပ္ပဒိုဟတံ၊ ပရမာ
မြူဏု တခုမျှပင် မြင်ခွင့်မပေး အရေးကန့်ကန့် တားဟန့်ပိတ်ပင်
နိုင်သော ပဒိုပက္ခတရားမှ ကင်းတော်မူပေ၏။ ဘဂဝတော၊
ခြောက်ပါးရှစ်မျိုး ဘုန်းတော်ပြီးသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
ညဏံ၊ သဗ္ဗညုတရောညဏ်တော်သည်။ အနာဂတံသေ၊ အနာဂတ်
သံသရာ ကမ္ဘာဘာလျှင် ဆုံးရာမထင် နောင်တပြင်၌ အစဉ်

ရှည်ဝေးလာအံ့သေးသော ဥေယျသစ္စာ များစွာအထူ တရားစု၌။
 အပ္ပဒိုဟတံ၊ ပရမာမြူဏု တရုမျှပင် မြင်ခွင့်မပေး အရေးကန့်ကန့်
 တားဟန့်ပိတ်ပင်နိုင်သော ပဒိုပက္ခတရားမှ ကင်းတော်မူပေ၏။
 ဘဂဝတော၊ ခြောက်ပါး ရှစ်မြောက် ဝင်းဝင်း တောက်သော။
 ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဉာဏံ၊ သဗ္ဗညုတ ရှေ့ဉာဏ်တော်သည်။
 ပစ္စုပ္ပန္နံသေ၊ ကေတ္တိံသ ဘုံဘဝနှင့် အနန္တစကြဝဠာ ရပ်ရွာ
 ဝန်းကျင် နယ်တပြင်၌ မျက်မြင်မစဲ ဖြစ်ဆဲပျက်မှု ယခုတည်လစ်
 လောလောဖြစ်သော ဥေယျသစ္စာ များစွာအထူ တရားစု၌။ အပ္ပဒို
 ဟတံ၊ ပရမာ မြူဏု တရုမျှပင် မြင်ခွင့်မပေး အရေး ကန့်ကန့်
 တားဟန့်ပိတ်ပင်နိုင်သော ပဒိုပက္ခတရားမှ ကင်းတော်မူပေ၏။

ဣမေဟိ တိဟိဓမ္မေဟိ၊ ဤသုံးဖြာသော အသာဓာရဏ ဓမ္မပြန့်
 ပြူး ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ လောက်လွေ့ ကိုင်
 ပြည့်စုံလှသော။ ဘဂဝတော၊ ခြောက်ပါး ရှစ်တန် ဘုန်းတော်လျှံ
 သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သဗ္ဗံ၊ တရုမကြွင်း ခပင်းဥသို
 အလုံးစုံသော။ ကာယကမ္မံ၊ သွား ရပ် ထိုင် လျောင်း ရှေ့နှောင်း
 တက်ဆုတ် ဆန့်ယုတ်ချီကြွ စသည်များပြား လှုပ်ရှား ပြုပြင်သမျှ
 သော ကိုယ်အမှုအရာတော်သည်။ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သတ္တကသမ္ပဇဉ်
 သပ္ပါယသမ္ပဇဉ် ဂေါစရသမ္ပဇဉ် အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ် ပညာ
 လေးပါး ရှေ့သွား ရှေ့ဆောင် ရှိတော်မူပေ၏။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊
 သမ္ပဇဉ်ဉာဏ် စိမ့်တိုင်းပင် အစဉ်တစိုက် လိုက်ခါဖြစ်တော်မူပေ
 ၏။ သဗ္ဗံ၊ တရုမကြွင်း ခပင်းဥသို အလုံးစုံသော။ ဝစိကမ္မံ၊ နှုတ်
 လျှာအိန်၍ မိန့်တော်ကျူးရင့် လှစ်ဖွင့် သမျှသော နှုတ်အမှုအရာ
 တော်သည်။ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သတ္တကသမ္ပဇဉ် သပ္ပါယသမ္ပဇဉ်
 ဂေါစရသမ္ပဇဉ် အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ် ပညာလေးပါး ရှေ့သွား
 ရှေ့ဆောင် ရှိတော်မူပေ၏။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ် စိမ့်
 တိုင်းပင် အစဉ်တစိုက် လိုက်ခါဖြစ်တော်မူပေ၏။ သဗ္ဗံ၊ တရုမကြွင်း
 ခပင်းဥသို အလုံးစုံသော။ မနောကမ္မံ၊ ကြံကြံသမျှသော စိတ်အမှု
 အရာတော်သည်။ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သတ္တကသမ္ပဇဉ် သပ္ပါယသမ္ပဇဉ်

ဂေါစရသမ္ပဇဉ် အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ် ပညာလေးပါး ရှေ့သွား
ရှေ့ဆောင် ရှိတော်မူပေ၏။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ် စိမ့်
တိုင်းပင် အစဉ်တစိုက် လိုက်ခါဖြစ်တော်မူပေ၏။

ဣမေဟိ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ဤခြောက်ဖြာသော အသာဓာရဏ
ဓမ္မပြန့်ပွား ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ လောက
လွေ့ကုံင ပြည့်စုံလှသော။ ဘဂဝတော၊ ခြောက်ပါးရှစ်တန် ဘုန်း
တော်လျှံသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဆန္ဒဿ၊ စကြဝဠာ
ပေါင်း တသောင်းတိုက်နေ ဗိုလ်ခြေများစွာ သတ္တဝါကို ခေမာ
သောင်သို့ ငါဆောင်ပို့မည် ရည်သန် တောင့်တသော ဘုရား
လောင်းလျှာ သုမေဓာသူမြတ်၏ သန္တာန်နှံဖြစ်သော **အာဂမဆန္ဒ**
တော် ဘုန်းခြောက်ဖြာတွင် ကာမမည်သီး လိုတိုင်းပြီးသော
အဓိဂမဆန္ဒတော် နှစ်ပါး၏။ ဟာနိ၊ ရည်သန်သလောက် မမြောက်
မပြီး ပျက်စီးချို့တဲ့ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ အဏုမြူမျှရှိတော်မမူ။ ။ ဓမ္မ
ဒေသနာယ၊ ဝန့်သုံးဖြာ သံသရာမှ နိဗ္ဗာန်က နိဿရဏစစ် ဖြစ်
စေခြင်းငှါ စိတ်ဖြာဝေဘန် ခွဲပြည့်သား အမွန်ထွေလာ ဒေသနာ
တော်မြတ်၏။ ဟာနိ၊ နိဗ္ဗာန်က နိဿရဏ ဗလကျိုးကြီး မပြီးစီးဘဲ
ချွတ်လွဲယုတ်လျော့ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ အဏုမြူမျှရှိတော်မမူ။ ။
ဝီရိယဿ၊ ယူစနာဝန်းညီ သုံးလီသန်းပေါင်း ခြောက်သိန်းလောင်း
လျက် တသောင်းသုံးရာ ငါးဆယ်သာသည် စကြဝဠာတွင်း
ဝင်းဝင်းထိန်ညီး မီးကျိုးလှံသွား အပြည့်ထားလျက် တဘက်
ကမ်းတိုင် ရောက်ပေနိုင်မူ အကြင်သူကား ဘုရားဖြစ်မည်
စင်စစ်ဟူက ဆံမြူမကွန့် ဝံ့ဝံ့စားစား ကူးသွားနိုင်မျှ ရဲရင့်လှသား
ပယတ္တမည်သော **အာဂမဝီရိယတော်** အသာဓာရဏ ကိစ္စလေး
တန် ကိုလောက်ငံ၍ သမ္ပပ္ပဓာန်ကိစ္စ တတ်စွမ်းလှသော **အာဂမ**
ဝီရိယတော် နေ့တိုင်းစတေ ငါးထွေကိစ္စ မလပ်ရအောင်
ထာဝရအားသစ် ပြုမြဲဖြစ်သော **အဓိဂမဝီရိယတော်** သုံးပါး၏။
ဟာနိ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ အဏုမြူမျှ ရှိတော်မမူ။ ။

သမာဓိဿ၊ အဋ္ဌဒိဿ၊ ရှစ်မျက်နှာမှ လာလာသရွေ့ မုန်တိုင်းဌေ
လည်း မရွေ့မယိုင် မြင်းမိုရ်ခိုင်သို့ တပြိုင်နက်သား ရှစ်ပါး
လောကဓာတ် ဝန်းရံပတ်ဆုံ ထွေခိုက် ကြိုလည်း တုန်မလှုပ်
ဘဲ တည်တံ့သော ပဏတိသမာဓိတော် ဝသီ ငါးရပ် ကမ်း
ဆုံးခပ်လျက် ထူးမြတ်လွန်ကဲသော ဣန္ဒြိယအဘိညာဏ် ဒိဗ္ဗစက္ခု
အဘိညာဏ် ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဏ် စေတောပရိယ အဘိ
ညာဏ် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဏ် ယထာကမ္မပဂ
အဘိညာဏ် အနာဂတံသအဘိညာဏ်မျိုး တန်ခိုးဣန္ဒြိယာန်တော်
တို့၌ အခြေဖြစ်သော အပ္ပနာသမာဓိတော်နှစ်ပါး၏။ ဟာနိ၊ ယုတ်
လျော့ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ အဏုမြူမျှ ရှိတော်မူ။ ။ ပညာယ၊
စကြဝဠာပေါင်းသောင်းတိုက်အပြင် ဘုံသုံးခွင်ဝယ် သင်္ခါရဓမ္မ
ဟူသမျှကို တစမကြွင်း လင်းလင်းထင်ထင် အကုန်မြင်လျက်နေ
စဉ်မစဲ ရှုစမြဲအစဉ်ဖြစ်သော နှစ်ကုဋေ လေးသန်းမျှလောက်သော
မဟာဝဇီရညာဏ်တော်မြတ်၏။ ဟာနိ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းမည်သည်။
နတ္ထိ၊ အဏုမြူမျှရှိတော်မူ။ ။ ဝိမုတ္တိယာ၊ ကုဋေတသိန်း ပျက်
ကိန်းတူစွာ စကြဝဠာဝယ် ဗြဟ္မာလူနတ် လေးရပ်ပါယ်ဘုံ အကုန်
မကြွင်း ခပင်းရုံးပေါင်း လွှမ်းမွမ်းညောင်းအောင် သွန်းလောင်း
ဖြန့်ဖြူးတော်မူအပ်သော မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာဟု
ဆိုအပ်သော ဗြဟ္မဝိဟာရ စေတောဝိမုတ္တိ တရား လေးပါး
ဗြဟ္မာလူနတ် ပရိသတ်အား တရားဟောစဉ် အခိုက်တွင်မျှ မလပ်
ရအောင် နေ့ညမစဲ ဝင်စားမြဲအစဉ်ဖြစ်သော နှစ်ကုဋေ လေးသန်း
မျှလောက်သော အရဟတ္တဖလ စတုတ္ထဈာန် အမွန်ရတနာ ချမ်း
သာသုခထူးမြတ်စွာသော ဝိမုတ္တိတရား ဤငါးပါး၏။ ဟာနိ၊ ယုတ်
လျော့ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ အဏုမြူမျှရှိတော်မူ။

ဣမေဟိ နှိဒသဟိဓမ္မေဟိ၊ ဤတဆယ့်နှစ်ဖြာသော အသာဓာရ
ဏဓမ္မပြန့်ပွား ဂုဏ်ကျေးဇူး တော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ လောက်
လွေ့ကုံင ပြည့်စုံစွာသော။ ဘဂဝတော၊ ခြောက်ပါး ရှစ်တန်

ဘုန်းတော်လျှံသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဒဝါ၊ သတိ
 သမ္ပဇဉ် မယှဉ်မဘက် အပျက်အချော်သရော်ဖျင်းပေါ့ အသော့
 အသွမ်း ရှင်လမ်းမြို့ရယ်ကြည်ဆယ်သမှု ပြုအပ်ဆိုအပ် ကြံစည်
 အပ်သော ကိုယ်အမှုအရာ နှုတ်အမှုအရာ စိတ်အမှုအရာတော်များ
 သည်။ နတ္ထိ၊ အဏုမြူမျှ ရှိတော်မူ။ ။ရဝါ၊ သတိသမ္ပဇဉ်မတင်
 မဆေး အရေးတကြီး ကပြီးကပြိုး ကရုံးကရင်း မစဉ်း မစား
 ပြုမိငြား၍ ယွင်းမှား လျော့မေ့ မစေ့မစပ် လစ်လပ် ဟင်းဟာ
 သည်ဟု ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြောဆိုပြစ်တင်ရန်ကို ဖြစ်စေတတ်
 သော ကိုယ်အမှုအရာ နှုတ်အမှုအရာ စိတ်အမှုအရာတော်များ
 သည်။ နတ္ထိ၊ အဏုမြူမျှရှိတော်မူ။ ။အပ္ပုဋ္ဌံ၊ စဉ်းစဉ်းစားစား ပြု
 ပါငြားလည်း ဉာဏ်အားသေး၍ အရေးအခွင့် မြင်သင့်သမျှ တကွ
 လုံးစုံ ကုန်အောင်မပြန် မနှံ့မစပ် လစ်လပ်ဟာဟင်း ကျန်ကြွင်းခြင်း
 ရှိသည်ဟု ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြောဆို ပြစ်တင်ရန်ကို ဖြစ်စေတတ်
 သော ကိုယ်အမှုအရာ နှုတ်အမှုအရာ စိတ် အမှုအရာ တော်များ
 သည်။ နတ္ထိ၊ အဏုမြူမျှရှိတော်မူ။ ။ဝေဂါယိတတ္ထံ၊ စိတ်မာန်
 အလျောက် ကြောက်လန့်တကြား ကစားရှင်မြူး အလွန်ကျူး၍
 ကိုယ်ကျူးနှုတ်ကွံ့ လွန်လွန်ကဲကဲ လွဲလွဲချော်ချော် မတော်မှား
 ယွင်းသည်ဟု ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြောဆိုပြစ်တင်ရန်ကို ဖြစ်စေ
 တတ်သော ကိုယ်အမှုအရာ နှုတ်အမှုအရာ စိတ်အမှုအရာတော်များ
 သည်။ နတ္ထိ၊ အဏုမြူမျှရှိတော်မူ။ ။အဗျာဝဋ္ဌမနော၊ ကိုယ်တော်
 မြတ်၏ အတ္တဟိတ ကြီးငွေ့စီးပွား၊ တသောင်းတိုက်နေ ဗိုလ်ခြေများ
 စွာ သတ္တဝါတို့၏ ချမ်းသာစီးပွား နှစ်ပါးအကျိုးပြီးပြီးမယုတ် အား
 ထုတ်ကျင့်ဆောင်တော်မူမည် ရွယ်ရည်ရှေးရှု အားထုတ်ချီးပင့်
 ကာ တည်နေသော မဟာဥဿာဟ ဗျာပါရ အမှုအရာတော်မှ
 ရံခါကင်း၍ဖြစ်သော ဇောစိတ္တုပ္ပါဒ် မည်သည်။ နတ္ထိ၊ အဏုမြူမျှ
 ရှိတော်မူ။ ။အပ္ပဒိုသင်္ခါနူပေက္ခာ၊ စက္ခု သောတ ဗာန ဇိတ္တိ-
 ကာယာမန ခြောက်စွါရတွင် ထင်ထင်သမျှ ရူပသဒ္ဓ ဂန္ဓရသာ
 ဗောဠုဗ္ဗာနှင့် ဓမ္မာဟူသည် ခြောက်မည်အာရုံ အလုံးစုံကို မစုံ

မစမ်း၊ ကြောင်းလမ်းပြက်ပြက် သက်သက်မသိ သတိမမူ လျစ်လျူ။ ရှုခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ အနုမြူမျှရှိတော်မမူ။

ဣမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ဤတဆယ့်ရှစ်ဖြာသော အသာဓာဓုဏ ဓမ္မပြန့်ပွား ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ လောကံလွေ့ကုံင ပြည့်စုံလှသော၊ ဘဂဝတော၊ ဣဿဂိယ၊ ဓမ္မ၊ မာသ၊ သိရိ၊ ကာမ၊ ပယတ္တတည်းဟူသော ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ ကျေးဇူးဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပြီးထသော။ ဗုဒ္ဓဿစ၊ သကျရန် အမည်တော်ရှိသော ငါတို့မြတ်စွာဘုရားအား၎င်း။ သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ဆူ ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနုဉ္စ၊ ဝိပဿီ၊ သိခီ၊ ဝေဿဘူ၊ ကကုသန်၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပ၊ ဂေါတမ အမည်တော်ရှိကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့အား၎င်း။ နမော-နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

အာဝေဏိက ဂုဏ်တော်အနက်ပြီး၏။

ပန်းပူဇော်ရန်

ဘန္တေဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ ကျေးဇူးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ တဝ၊ အရှင်ဘုရား၏။ သီလဂန္ဓာ၊ လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ကာလပတ်လုံး ဖြည့်ကျင့်တော်မူအပ်ကုန်သော သီလတော်မြတ်တို့၏ ကျေးဇူးသတင်း အသင်းအထုံတို့သည်။ ဟာဂဘဝဂ္ဂါ၊ မြေမှအထက် ဘုံဘဝဂ်တိုင်အောင်။ ပဝါယန္တိ၊ တကြိုင်ကြိုင်လှိုင်ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုသီလတော်ဂုဏ်အထုံ အသင်းတို့သည်။ ပလောဘိတာ၊ သွေးဆောင် ဖြားယောင်းအပ်ကုန်သော ကျွတ်ထိုက်သသူ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတည်းဟူသော ပျားပိတုန်း တို့သည်။ ဓမ္မကာမာ၊ အလွန်တရာ ချိုလှစွာသော ဒေသနာပန်းယက်ကို မက်မော တွယ်တာ ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ တယိ၊ ရင်းဖျားမလွတ် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်တော်မူပေသော အရှင်ဘုရား တည်းဟူသော မဇ္ဈိမက ပန်းပင်ကြီး၌။ သမောသဇ္ဇာ၊ သိန်းသန်း သင်္ချေ ရေ၍မဆုံး တအုန်းအုန်းလျှင်စုရုံး စေားကြရကုန်၏။ တဝ၊ အရှင်ဘုရား၏။ သီလဂန္ဓေ၊

သီလတော်အနန္တ တည်းဟူသော ရနံအထံ ကျေးဇူးဂုဏ်
တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်မှတ်၍။ ဣမေဟိ ပုဗ္ဗေဟိ၊ ဤပန်း တို့ဖြင့်။
ပူဇော်မိ၊ ပူဇော်ပါ၏။ ဣမိနာပုညေန၊ ဤကောင်းမှုကြောင့်။ အဟံ၊
တပည့်တော်သည်။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ သီလဂန္ထပရိဘာ
ဝိတံ၊ လောကုတ္တရာ ကြိုင်စွာအစုံ သီလဂုဏ်တို့ဖြင့် ထုံမွမ်းအပ်
သော။ အဂ္ဂမဂ္ဂပုဗ္ဗံ၊ အရဟတ္တမဂ် တည်းဟူသော ပန်းမြတ်ကို။
ဓာရေမိ၊ မကြာမတင် ပန်ဆင် ရပါလို၏။ ဘဝေသုစ၊ ဖြစ်လေ
ရာရာ ဘဝတိုင်းဘဝတိုင်းတို့၌လည်း။ သီလဂန္ဓေဟိ၊ သီလတည်း
ဟူသော မွှေးကြိုင်သင်းပျံ့ပန်းရနံတို့ဖြင့်။ ပဝါရိတော၊ ရပ်ဆယ်
မျက်နှာ ကြေငြာသတင်း တသင်းကြိုင်ကြိုင် အမြဲလှိုင်သည်။
ဘဝါမိ၊ ဖြစ်ရပါလို၏ဘုရား။

ပန်းပူဇော်ရန်ပြီး၏။

ရေလှူဒါန်းရန်

ဘန္တေဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်မြောက်စုံ ကျေးဇူးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ တဝ၊ အရှင်ဘုရား၏။ မေတ္တောဒကာ၊
လေးသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတသိန်း ကာလပတ်လုံး ပွားများတော် မူအပ်
ကုန်သော ငါးရဲဒုန္နိဆယ်ရှစ်သွယ်မေတ္တာ ချမ်းမြေ့စွာသော သီတာ
မြူတေ အမြိုက်ရေတို့သည်။ ယာဝဘဝဂ္ဂါ၊ မြေမှအထက် သုံ
ဘဝဂ်တိုင်အောင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဆန်တက် စီးဖြာကြကုန်၏။ သတ္တာ၊
တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့ဖြင့် ပြင်းစွာဆူလှိုက် ပူအိုက်မော
ပန်း၍ နေကြကုန်သော လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။
သီတကာမာ၊ ချမ်းသာအေးငြိမ်းခြင်းကို အလိုရှိကြကုန်သည် ဖြစ်
၍။ တယိ၊ ကြည်လင်ချမ်းမြေ့ ချိုမြိန်လှစွာသော အရှင်ဘုရားတည်း
ဟူသော အနောတတ်အိုင်ကြီး၌။ သမောသဇ္ဇာ၊ သိန်းသန်း သင်္ချေ
ရေ၍မဆုံး တအုန်းအုန်းလျှင် စုရုံးသက်ရောက်ကြရကုန်၏။ တဝ၊
အရှင်ဘုရား၏။ မေတ္တောဒကာနိ၊ ငါးရဲဒုန္နိဆယ် ရှစ်သွယ်မေတ္တာ
ချမ်းမြေ့စွာသော သီတာအမြူတေ အမြိုက်ရေတို့ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်

မှတ်၍။ ဣမံဥဒကံ၊ ဤရေချမ်းတော်ကို။ ဒေမိ၊ လှူဒါန်းပါ၏။ ဣမိနာ
ပုညေန၊ ဤကောင်းမှုကြောင့်။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ အတိ
သိတလံ၊ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတည်းဟူသော အပူအအိုက်
ခပ်သိမ်းတို့မှ ကင်းငြိမ်းကွာဝေး အလွန်အေးမြစွာသော။ အဂ္ဂ
မဂ္ဂံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် တည်းဟူသော လောကုတ္တရာ သီတာ အ
မြဲတေ အမြိုက်ရေကို။ ပရိဘုဇ္ဈာမိ၊ အဆောလျှင်စွာ သုံးဆောင်ရ
ပါလိမ့်။ ဘဝေသုစ၊ ဖြစ်လေရာရာ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း တို့၌
လည်း။ သဗ္ဗသတ္တေ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို။ နိစ္စံ၊
အမြဲမကွာသာလျှင်။ မေတ္တာဒကေန၊ ဒေါသခပ်သိမ်း အကုန်ငြိမ်း
သော အဒေါသစေတနာ မေတ္တာရေချမ်းဖြင့်။ ဗရာမိ၊ ကြည်ကြည်
နူးနူး ဖြန့်ဖြူးရပါလိမ့်တုရား။

ရေလှူဒါန်းရန်ပြီး၏။

ဆီမီးပူဇော်ရန်

ဘန္တေဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ ကျေးဇူးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ တဝ၊ အရှင်ဘုရား၏။ ပညာဒိပါ၊
လေးသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတသိန်း ကာလပတ်လုံးပွားများတော် မူအပ်
ကုန်သော သိန်းသန်း နေဝန်း တပြိုင်တည်း ထွန်းသကဲ့သို့ ဝန်း
ဝန်း ရှိန်ရှိန် လင်းလင်းထိန်သော ပါရမီဉာဏ်၊ နှစ်ကုဋေလေးသန်း
မျှလောက်သော မဟာဝဇီရဉာဏ်၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညု
တဉာဏ် အစရှိကုန်သော ပညာဆီမီး တန်ဆောင်ကြီး တို့သည်။
အနန္တာသု၊ အဆုံးမရှိကုန်သော။ လောကဓာတုသု၊ လောကဓာတ်
တို့၌။ ဇောတိကာ၊ ထိန်ထိန် ရွှန်းရွှန်း ထွန်းလင်း တောက်ပကုန်
၏။ အန္တကာရေ၊ ကြီးကျယ်စွာ အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော
မှောင်တိုက်ကြီးအတွင်း၌။ ဇာတာ၊ မမြင်မျက်ကန်း စမ်းတဝါးဝါး
အမှားမှား အချော်ချော် အလိုက် ပျော်၍ ဖြစ်နေကြရ ကုန်သော
လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့သည်။ ဒဿနကာမာ၊ သစ္စာလေးတန်
အမှန်လေးချက် သဘောနက်ကို ပြက်ပြက်ထင်ထင် အလင်း

မြင်သော ပညာမျက်စိကို ရလိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ တယိ၊ အရှင်
ဘုရားတည်းဟူသော ပတ္တမြားဆီမီး မဏ္ဍိုင်ကြီး၌။ သမာသဇ္ဇာ၊
သိန်းသန်းသင်္ချေ ရေ၍မဆုံး တအုန်းအုန်းလျှင် စုရုံးယောင်းကြရ
ကုန်၏။ တဝ၊ အရှင်ဘုရား၏။ ပညာဒီပေ၊ ထိန်ထိန်လင်းစွာ ဉာဏ်
ပညာတည်းဟူသော ပတ္တမြားဆီမီးတို့ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်မှတ်၍။
ဣမံဒီပံ၊ ဤဆီမီးရောင်အလင်းကို။ ဒေမိ၊ လှူဒါန်းပူဇော်ပါ၏။ ဣမိနာ
ပုညေန၊ ဤကောင်းမှုကြောင့်။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ အန္တကာရံ၊
တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ တည်းဟူသော အမှိုက်မလင်း
မှောင်တသင်းကို။ ပညာဒီပေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တည်းဟူသော
ဆီမီးအလင်းဖြင့်။ ဝိမောမိ၊ မှတ်လွှင့်ပယ်ဖျောက်ရပါလိ၏။ ဘဝေ
သုစ၊ ဖြစ်လေရာရာ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်းတို့၌လည်း။ နိစ္စံ၊ အမြဲမကွာ
သာလျှင်။ ပညာဒီပံ၊ လောကဓမ္မ အစစ၌ ကြားကာ မြင်ကာ မကြာ
တတ်မြောက် ရဲရဲတောက်သော အသိအလိမ်မာ ပညာဆီမီးကို။
ဓာရယာမိ၊ ဆောင်ရပါလိ၏ဘုရား။

ဆီမီးပူဇော်ရန်ပြီး၏။

(မီးအများပူဇော်လျှင် တချို့ချင့်၍ခွဲ၊ အခါခါပူဇော်၍အခါခါ
ဆုတောင်းရမည်။ ။ ဤကားအမှာ။)

ဤတွင်ဒါနာဒိဒိပနီကျမ်းပြီး၏။

ဓမ္မသုတ္တံ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ခန္ဓာငါးပါး

ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ ရူပံ၊ ဝေဒနာ ပုပ္ဖုဇ္ဈပမာ။
မရိစိက္ခပမာ သညာ၊ သင်္ခါရာ ကဒလူပမာ။
မာယူပမဉ္စ ဝိညာဏံ၊ ဒေသိတာဒိစ္စဗန္ဓနာ။

(ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်လာ ဖေဏပိဏ္ဍောပမသုတ်)

ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ၊ ငါဟုစွဲလမ်းအားထားစရာ အနှစ်သာရ ဘာမျှမရှိ ပေါင်းငြိစုတွဲ ရေမြှုပ်ခဲကြီးနှင့် တူသော ဥပမာရှိ၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ပုပ္ဖုဇ္ဈပမာ၊ ငါဟုစွဲလမ်းအား ထားစရာ အနှစ်သာရ အတ္တဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်သာရ ဘာမျှမဘက် ဆူဝေတက်သည့် ရေမြှုပ်နှင့် တူသော ဥပမာရှိ၏။ သညာ၊ သညာသည်။ မရိစိက္ခပမာ၊ ငါဟု စွဲလမ်း အားထားစရာ အနှစ်သာရ အတ္တဟုဆိုအပ်သောကိုယ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်သာရ ဘာမျှမကပ် တံလှုပ်နှင့် တူသော ဥပမာရှိ၏။ သင်္ခါရာ၊ ဖဿ၊ စေတနာ အစရှိသော သင်္ခါရတို့သည်။ ကဒလူပမာ၊ ငါဟုစွဲလမ်းအားထားစရာ အနှစ်သာရ အတ္တဟု ဆိုအပ်သော ကိုယ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်မပါ အကာကိုမျှ ရှာမရသော ဌက်ပျောတုံးကြီးနှင့်တူသော ဥပမာရှိကုန်၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ မာယူပမံ၊ ငါဟုစွဲလမ်း အားထားစရာ အနှစ် သာရ အတ္တဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်၏မရှိခြင်းကြောင့် အနှစ်အမာ ရှာ၍မရ မျက်လှည့်ပြသော အမှုကြီးနှင့်တူသော ဥပမာရှိ၏။ ဣတိ၊

ဤသို့။ အာဒိစ္စဗန္ဓုနာ၊ အာဒိစ္စန္ဒယံဖွား မြတ်ဘုရားသည်။ ဒေသိတာ၊
ဟောတော်မူအပ်၏။

အာယတန ၁၂-ပါး

သုညောဂါမော သုညောဂါမောတိ ခေါ် ဘိက္ခဝေ
ဆန္ဒေတံ "အဇ္ဈတ္တိကာနံ အာယတနာနမဓိဝစနံ၊ စက္ခာ-
ယတနဿ၊ သောတာယတနဿ၊ ဗာနာယတနဿ၊
ဇိဝှါယတနဿ၊ ကာယာယတနဿ၊ မနာယတနဿ၊

ဂါမဗာတကာ စောရာတိ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒေတံ
ဗာဟိရာနံ အာယတနာနမဓိဝစနံ၊ ရူပါယတနာနံ၊ သဒ္ဓါ-
ယတနာနံ၊ ဂန္ဓာယတနာနံ၊ ရသာယတနာနံ၊ ဗောဠဗ္ဗာ-
ယတနာနံ၊ ဓမ္မာယတနာနံ။ ။ (သဠာယတနသံယုတ်ပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သုညောဂါမော သုညောဂါမောတိ၊
ရွာပျက်ကုန်းကြီး-ရွာပျက်ကုန်းကြီးဟူသော။ ဇေတံအဓိဝစနံ၊ ထို
အမည်သည်။ ဆန္ဒံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာနံ၊ မိမိ
အတွင်း၌ဖြစ်၍ နေကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ အာယတန တို့၏။
အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ စက္ခာယတနဿ၊ မျက်စိ၏၎င်း။ သောတာ
ယတနဿ၊ နား၏၎င်း။ ဗာနာယတနဿ၊ နှာခေါင်း၏၎င်း။ ဇိဝှါ
ယတနဿ၊ လျှာ၏၎င်း။ ကာယာယတနဿ၊ ကိုယ်၏၎င်း။ မနာ
ယတနဿ၊ စိတ်၏၎င်း။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဂါမဗာတကာစောရာတိ၊ ရွာကိုညှဉ်း
ဆဲနှိပ်စက် လုယက်သတ်ဖြတ်တတ်သော သူရိုးကြီးထားပြကြီးတို့
ဟူသော။ ဇေတံအဓိဝစနံ၊ ထိုအမည်သည်။ ဆန္ဒံ၊ ခြောက်ပါး
ကုန်သော။ ဗာဟိရာနံ၊ ပြင်ဘက်ရန်ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊
အာယတန တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ရူပါယတနာနံ၊ အဆင်း
တို့၏ ၎င်း။ သဒ္ဓါယတနာနံ၊ အသိတို့၏၎င်း။ ဂန္ဓာယတနာနံ၊ အနံ့
တို့၏၎င်း။ ရသာယတနာနံ၊ အရသာတို့၏၎င်း။ ဗောဠဗ္ဗာယတနာနံ၊

အတွေ့ အထိတို့၏၎င်း။ ဓမ္မာယတနာနံ၊ ဓမ္မာရုံတို့၏၎င်း။ အမိ
ဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဇာတ် ၁၈-ပါး

အဋ္ဌာရသဓာတုယော စက္ခုဓာတု၊ သောတဓာတု၊
ဃာနဓာတု၊ ဇိဌာဓာတု၊ ကာယဓာတု၊ ရူပဓာတု၊ သဒ္ဓါ-
ဓာတု၊ ဂန္ဓဓာတု၊ ရသဓာတု၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု၊ စက္ခု-
ဝိညာဏဓာတု၊ သောတဝိညာဏဓာတု၊ ဃာနဝိညာဏ-
ဓာတု၊ ဇိဌာဝိညာဏဓာတု၊ ကာယဝိညာဏဓာတု၊ မနော-
ဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတု၊ ဓမ္မဓာတု။ (သင်္ဂြိုဟ်ပါဠိ ဇာတ်
၁၈-ပါး)

ဤ ၁၈-ပါးသောတရားစုသည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ အလိုကို
တရံတဆစ်မျှ လိုက်ခြင်းမရှိ။ မိမိ မိမိတို့၏ သဘော ကိစ္စကိုသာ
ရှုက်ဆောင်မှုကြောင့် “ဓာတု” ဟူ၍ခေါ်သည်။

အတ္တနော သဘာဝံ ဓာရေတိတိ ဓာတု။ ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
သဘာဝံ၊ သဘောကိုသာ။ ဓာရေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ ဓာတု၊ ဓာတ်မည်၏။

ဇာတ်သုံးပါးတွဲပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်

လောကသမုဒယဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ လော
ကနိရောဓဉ္စ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ လောကသမုဒယော၊
စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဍိ
သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ
တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊
ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏသောက-
ပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝဉ္စိ။ ဇေမေ-
တဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

သောတဉ္စ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဍိံ သင်္ဂတိံ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏသောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

ဃာနဉ္စ ပဋိစ္စ ဂန္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဃာနဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဍိံ သင်္ဂတိံ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏသောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

ဇိဝ္ဗဉ္စ ပဋိစ္စ ရသေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇိဝ္ဗိဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဍိံ သင်္ဂတိံ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏသောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

ကာယဉ္စ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဍိံ သင်္ဂတိံ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏသောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

မနုဉ္ဇ ပဋိစ္စ ဓမ္မေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဍိံ သင်္ဂတိံ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏသောက- ပရိဒေဝဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဧဝမေ- တဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ လောကသမုဒယော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ လောကနိရောဓော၊ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဍိံ သင်္ဂတိံ ဖဿော၊ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓာ တ- ဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော၊ ဥပါ- ဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရော- ဓော၊ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏသောကပရိဒေဝဒုက္ခ- ဒေါမနဿုပါယာသာ နိရုဏ္ဏိန္တိ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။ ပ။ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ လောကနိရောဓော။ (နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ လောကသမုဒယဉ္စ၊ လူသတ္တဝါအဖန် ဖန် ဖြစ်ပွား၍ နေပုံကို၎င်း။ လောက နိရောဓဉ္စ၊ လူသတ္တဝါ ဖြစ်ပွားချုပ်ငြိမ်း ရပ်သိမ်းပုံကို၎င်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ငါဘုရား ဟောတော်မူအံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့ လျှင်။ လောက သမုဒယော၊ လူသတ္တဝါ အဖန်ဖန် ဖြစ်ပွား ၍နေမှုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ စက္ခုဉ္စ၊ စက္ခုဓာတ် ကို၎င်း။ ရူပေစ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်ဟူသော ရူပဓာတ်တို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ အစွဲပြု၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တိဏ္ဍိံ၊ စက္ခုဓာတ် ရူပဓာတ် စက္ခုဝိညာဏဓာတ် ဟူသော ဓာတ်သုံးပါး တို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံ စည်းဝေး လုံးထွေးထိခိုက်မှုသည်။ ဖဿော၊ ဖဿတရားမည်၏။ ဖဿ

ပစ္စယာ၊ ဖဿတရား ဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်၊ ဝေဒနာ၊ ခံစားမှုဟူသော
 ဝေဒနာတရားသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊
 ဝေဒနာဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်၊ တဏှာ၊ တဏှာတရားသည်။ သမ္ဘဝတိ၊
 ဖြစ်ပေါ်၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ တဏှာဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်၊ ဥပါဒါနံ၊
 အပြင်းအထန် စွဲလမ်းတတ်သော ဥပါဒါနံတရားသည်။ သမ္ဘဝ-
 တိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဥပါဒါနံ ပစ္စယာ၊ ဥပါဒါနံတရား ဖြစ်ပေါ်မှု
 ကြောင့်၊ ဘဝေါ၊ ဘဝသစ်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။
 ဘဝပစ္စယာ၊ ဘဝဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်၊ ဇာတိ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏
 မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဇာတိတရားသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်
 ပေါ်၏။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်၊ ဇရာ၊ ရင့်ရော်
 အိုမင်းခြင်း၎င်း။ မရဏ၊ ချုပ်ဆုံးပျက်စီးခြင်း၎င်း။ သောကာ၊ စိုးရိမ်
 ပူပန်ရခြင်း၎င်း။ ပရိဒေဝ၊ ဝိကြွေး မြည်တမ်းရခြင်း၎င်း။ ဒုက္ခ၊
 ဆင်းရဲရခြင်း၎င်း။ ဒေါမနဿ၊ နှလုံးမသာမယာ ဖြစ်ရခြင်း၎င်း။
 ဥပါယာသာ၊ သက်ကြီးယိုလျှက် ငင်ရှိုက်ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်၎င်း။
 သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊
 သုခမဘက် သက်သက်ဒုက္ခစု ဒုက္ခခဲကြီးဖြစ်၍နေသော။ ဧတဿ၊
 ထိုဝဋ်တရား၏။ သမုဒယော၊ ပွားစီးဖြစ်ထွန်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။

သောတ၊ ဗာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ မန ကို အရင်းတည်၍
 ဟောသော ပါဠိတော်စုမှာလည်း ဤအတိုင်းပင်သိ။ ။ တ
 ယောက် တယောက်သော သတ္တဝါ၏ ဘဝအဆက်ဆက်
 ဖြစ်ပေါ်၍နေမှု၌ တခုတခုသော ဖြစ်ပေါ်ရန်အစကို ဓာတ်
 သုံးပါး သုံးပါးတွဲဘက်၍ ပြတော်မူပေသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
 နည်းပေတည်း။

စက္ခု၊ ဓူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ။ ။ (ဓာတ်သုံး
 ပါးတွဲ)

သောတဉ္စ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏံ။ ။
 (ဓာတ်သုံးပါးတွဲ)

ဃာနုဉ္စ ပဋိစ္စ ဂန္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဃာနုရိညာဏံ။ ။(ဓာတ်သုံးပါးတွဲ)

ဇိဝ္ဗဉ္စ ပဋိစ္စ ရသေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇိဝ္ဗရိညာဏံ။ ။(ဓာတ်သုံးပါးတွဲ)

ကာယဉ္စ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယရိညာဏံ။ ။
(ဓာတ်သုံးပါးတွဲ)

မနုဉ္စ ပဋိစ္စ ဓမ္မေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောရိညာဏံ။ ။(ဓာတ်သုံးပါးတွဲ) သုံးပါးခြောက်လီသည် ၁၈-ပါးဖြစ်၏။

ပထဝီ,တေဇော,ဝါယော ဤသုံးပါးကို ဖောဋ္ဌဗ္ဗယူ။ ဓမ္မဓာတ်ဆိုသည်ကား ရှေ့ဓာတ် ၁၇-ပါးကို ချန်လှပ်၍ ထို ၁၇-ပါးတို့မှ ကြွင်းကျန်သော ကုသိုလ်တရား အကုသိုလ်တရား အပျာကတတရား အလုံးစုံကို ဓမ္မဓာတ်ဆိုသည်။

သစ္စာအနက် ၁၆-ချက်

ဒုက္ခဿ ဝိဇ္ဇနုဋ္ဌော,သင်္ခတဋ္ဌော,သန္တာပဋ္ဌော, ဝိပရိဏာမဋ္ဌော။

သမုဒယဿ အာယူဟနုဋ္ဌော, နိဒါနုဋ္ဌော, သံယောဂဋ္ဌော,ပလိဗောဓဋ္ဌော။

နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌော,ပဝိဝေဂကဋ္ဌော, အမတဋ္ဌော,အသင်္ခတဋ္ဌော။

မဂ္ဂဿ နိယျာနုဋ္ဌော, ဟေတုဋ္ဌော, ဒဿနုဋ္ဌော, အဓိပတေယျဋ္ဌော။ (ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂပါဠိတော်)

သစ္စာအနက် ၁၆-ချက်၏အနက်

ဒုက္ခသစ္စာအနက်.....ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ဝိဇ္ဇနုဋ္ဌော၊ နှိပ်စက်တတ် နှိပ်စက်ခြင်း သဘောလည်းတပါး။ သင်္ခတဋ္ဌော၊ အဖန်ဖန် ပြုပြင် ထူထောင် အပ်သော

သဘောလည်းတပါး။ သန္တာပဋ္ဌော၊ အဖန်ဖန် ပူလောင်စေအပ်
ပူလောင်စေတတ်သော သဘောလည်းတပါး။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊
ဖရိုဖရဲ ဖောက်လဲ ဖောက်ပြန်ဖြစ်ခြင်း သဘောလည်းတပါး။

[အကြင်တရားသည် ဤလေးပါးသော တရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။
ထိုတရားသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ ပညာရှိတို့ ကြောက်မက်ဘွယ်
ကောင်းလှသော ဘေးဘယဒုက္ခမျိုး ကေနံအမှန် ဖြစ်၏ ဟူလို
သည်။ ။ တေဘူမက သင်္ခါရတရားစုသည် ဤလေးပါးသော
သဘောအနက်နှင့် ပြည့်စုံသည်ချည်း ဖြစ်၍ ဒုက္ခ သစ္စာချည်း
အမှန်ဖြစ်လေသတည်း။]

သမုဒယသစ္စာအနက်.....သမုဒယဿ၊ လောဘ ဟူသော
သမုဒယသစ္စာ၏။ အာယူဟနဋ္ဌော၊

ဒုက္ခဝတ္ထု၊ ဒုက္ခအမှုကို စုဆောင်း ဆည်းပူးခြင်း သဘောလည်း
တပါး။ နိဒါနဋ္ဌော၊ ဒုက္ခဝတ္ထု၊ ဒုက္ခအမှုတို့ကို တရံမစဲ အမြဲမပြတ်
ဆောင်နှင်းခြင်းသဘောလည်းတပါး။ သံယောဂဋ္ဌော၊ ဒုက္ခဝတ္ထု၊
ဒုက္ခမှုတို့နှင့်သာ လွန်စွာယှဉ်တွဲ အမြဲဖွဲ့နှောင်ခြင်းသဘောလည်း
တပါး။ ပလိဗောဓဋ္ဌော၊ ဒုက္ခလက်မှ မထွက်ရအောင် နှောင့်ရှက်
တားမြစ်ခြင်းသဘောလည်း တပါး။

[အကြင်တရားသည် ဤလေးပါးသော သဘောနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထို
တရားသည် ဒုက္ခသမုဒယ အမှန်ဖြစ်၏။ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို ဘဝ
ဆက်တိုင်း ပွားများစေတတ်သော တရားအမှန်ဖြစ်၏ ဟူလိုသည်။
တဏှာသည် ထိုလေးပါးသော သဘောနှင့် ပြည့်စုံ၏။]

နိရောဓသစ္စာအနက်.....နိရောဓဿ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော နိရောဓ
သစ္စာ၏။ နိဿရဏဋ္ဌော၊ ဒုက္ခဝဋ်

မှ ကျွတ်လွတ်ခြင်းသဘောလည်း တပါး။ ပဝိဝေကဋ္ဌော၊ နှောင့်
ရှက်ခြင်းတို့မှ ဆိတ်ကင်းသော သဘောလည်း တပါး။ အမတ
ဋ္ဌော၊ ပျက်ဆုံးခြင်းမရှိသော သဘောလည်းတပါး။ အသင်္ခါတဋ္ဌော၊
အဖန်ဖန် ပြုပြင်ရခြင်းမရှိသော သဘောလည်း တပါး။

[အကြင်တရားသည် ဤလေးပါးသော သဘောနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုတရားသည် ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်း ကင်းလွတ်သော တရား အမှန် ဖြစ်၏။ ။နိဗ္ဗာန် တရားသည်သာလျှင် ဤလေးပါးသော သဘောနှင့် ပြည့်စုံ၏။]

မဂ္ဂသစ္စာအနက်.....မဂ္ဂဿ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသော လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး မဂ္ဂသစ္စာ တရား၏။ နိယျာနဋ္ဌော၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းသဘောလည်း တပါး။ ဟေတုဋ္ဌော၊ ဖြစ်စဉ်မှန်မြတ်သော ရုဏ်ကျေးဇူး အပေါင်းတို့ကို ကောင်းစွာတည်ခိုင် ပွားစေနိုင်သော မူလသဘောလည်း တပါး။ ဒဿနဋ္ဌော၊ အနုမတက် သံသာစက်ဝယ် အိပ်မက်တွင် မျှ မမြင်ဘူးရ ထူးမြတ်လှသော စတုသစ္စဓမ္မကို မြင်ရခြင်းသဘောလည်းတပါး။ အဓိပတေယျဋ္ဌော၊ တဏှာသုံးမျိုး၏ အုပ်စိုးချက်မှ လွန်မြောက်သဖြင့် မိမိအပေါ်တွင် မိမိလျှင် အကြီးအကဲ ဖြစ်ရခြင်းသဘောလည်းတပါး။

[အကြင်တရားသည် ဤလေးပါးသော သဘောနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုတရားသည်သာလျှင် ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းရန် လမ်းကြောင်း အမှန်ဖြစ်၏။ ။မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားသည်သာလျှင် ဤလေးပါးသော သဘောနှင့် ပြည့်စုံ၏။]

ဒုက္ခသစ္စာအနက် ၄-ချက် အဓိပ္ပါယ်

ဒုက္ခဒဏ်ချက် ဝိဇ္ဇနဋ္ဌ၊ သင်္ခတဋ္ဌ၊ သန္တာပဋ္ဌ၊ ဝိပရိဏာမဋ္ဌ၊ ဒုက္ခသဘော လေးချက်။ ။ထိုလေးချက်တွင် ဝိဇ္ဇနဋ္ဌကား ဒုက္ခသစ္စာ၏ လက္ခဏာရင်းတည်း။ နောက် သုံးချက်ကား ဝိဇ္ဇနဋ္ဌ၏ အပွားတည်း။ ဝိဇ္ဇနဋ္ဌဆိုသည်ကား နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းမှုတည်း။ ထိုနှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းမှုသည် သင်္ခတ ကိစ္စနှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု၊ သန္တာပကိစ္စနှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု၊ ဝိပရိဏာမကိစ္စနှင့် နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းမှုဟူ၍ သုံးပါးရှိ၏ ဟူလို

သည်။ ။တခုတခုသော တေဘူမကဓမ္မသည် မိမိကိုတွယ်တာသော သတ္တဝါကိုရှေးအတို့၌ သင်္ခတဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်း၏။ အလယ်အတို့၌ သန္တာပဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၏။ အဆုံးသတ်၌ ဝိပရိကာမဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၏။ ဤသို့ အစ အလယ် အဆုံး သုံးပါးလုံး၌ ဒုက္ခဒဏ် သုံးချက်နှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုသည်ပင်လျှင် ဝိဇ္ဇနုဋ္ဌမည်၏ဆိုလိုသည်။

အစ၌ သင်္ခတဒဏ်ချက်.....တကြိမ် ရရှိသော ဗြဟ္မဒုခန္ဓာသည် ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို အစ၌ သင်္ခတဒဏ်ချက် နှင့် နှိပ်စက်၏။အလယ်၌ သန္တာပ ဒဏ်ချက် နှင့် နှိပ်စက်၏။အဆုံး၌ ဝိပရိကာမဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက်၏။ အစ၌ သင်္ခတဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက်မှု ဆိုသည်ကား ထိုဗြဟ္မဒုခန္ဓာကို ရခြင်းငှါ ရှေးဘဝ၌ ဈာန်သမာပတ် တရားကို ပွားများအားထုတ်မှု ဟူသော သင်္ခတဒဏ်ချက်နှင့် ပြင်းထန်စွာ နှိပ်စက်မှုတည်း။ ။ဈာန်သမာပတ်တရားကို ပွားများအားထုတ်မှုမည်သည် အလွန်ပြင်းထန်သော သင်္ခါရဒုက္ခမှုကြီး ဖြစ်သတည်း။ လူနှင့်မနီးရာ တောကြီး တောင်ကြီးမှာနေ၍ လူစဉ်မမှီအောင် အပင်အပန်းခံမှ ရနိုင်သော တရားမျိုးတည်း။

အလယ်၌ သန္တာပဒဏ်ချက်.....နှင့် နှိပ်စက်မှု ဆိုသည်ကား ထိုဈာန်သမာပတ်တရား၏ အကျိုးဖြစ်သော ဗြဟ္မဒုခန္ဓာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ရှိသော် ထိုဗြဟ္မဒုခန္ဓာမှ ငါငါဟူသော မာနမီးအမြဲထ၍ သန္တာပဒဏ်ချက်ဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အမြဲနှိပ်စက်၏။ထိုအတူ သက္ကာယဒိဋ္ဌိမီး၊ သဿတဒိဋ္ဌိမီး၊ ဥဇ္ဈဒဒိဋ္ဌိမီး၊ ဗြဟ္မဒုဘုန်းတန်ခိုးဖြင့်ယစ်မူးခြင်းဟူသော မဒမီး၊ တရား၌ မေ့လျော့ခြင်း ဟူသော ပမာဒမီး အစရှိကုန်သောကိလေသာမီးတို့သည် ထကုန်၍ သန္တာပ ဒဏ်ချက်ဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကို အမြဲနှိပ်စက်ကုန်၏။ ။ကိလေသာတို့၏ ပူပန်စေတတ်မှု နှိပ်စက်မှုမည်သည် နှိပ်စက်ဆဲ အခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သိနိုင်သည် မဟုတ်။

အကောင်းပင် ထင်ရသည်။ မိမိအကြိုက်ပင် ထင်ရသည်။ နောင်
တ တဖန် ပူပန်မှုဖြစ်ပေါ်၍ လာသောအခါမှ ကိလေသာတို့၏
ပူပန်စေမှု နှိပ်စက်မှု ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်၍လာသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်က
ပင် ပူပန်မှုမှန်း မသိသော်လည်း ရှေ့သို့ယုတ်ညံ့ သိမ်ဖျင်း၍သွား
ရန် နောက်ကျ ညစ်ကြေးသော အကြံအစည် ဟူသမျှသည် ထို
ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိပ်စက်မှုချည်းသာတည်း။ ထိုဗြဟ္မဒူခန္ဓာသည်သမျှ
ကာလပတ်လုံး ထိုဗြဟ္မဒူခန္ဓာမှ ကိလေသာမီး အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပွား
၍ ထိုဗြဟ္မာကို ထိုခန္ဓာသည် အသက်ထက်ဆုံး နှိပ်စက်ညှဉ်း
ပန်း၏။

အဆုံး၌ ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်.....နှင့်နှိပ်စက်မှုဆိုသည်ကား
ထို ခန္ဓာ ၏ သေ ဆုံး

ပျောက်ကွယ်မှုကို ဝိပရိဏာမ ဒုက္ခ ဆိုသတည်း။ ထို ခန္ဓာ
ပျက်ဆုံးသည့် အတွက်ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ယုတ်ညံ့သော
ကာမသုံ ကာမဘဝသို့ လျှောက်ကျရလေ၏။ အဆင့်ဆင့် အားဖြင့်
အောက်အစိစိငဲ့သို့ကျအောင်ပင်လျှောကျရလေ၏။ ခွေး၊ ဝက်၊
ကြက်၊ ဌက်၊ ခြင်၊ မှက်၊ သန်း၊ ကြမ်းပိုး စသည် ဖြစ်ရပြန်၏။ ထို
ဗြဟ္မဒူခန္ဓာသည် အဆုံး၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝိပရိဏာမ ဒဏ်ချက်ဖြင့်
ဤမျှလောက်ပြင်းထန်စွာနှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၏။

ထိုကြောင့် ထိုဗြဟ္မဒူ ခန္ဓာသည် ဝိဇ္ဇနုဋ္ဌ၊ သင်္ခတဋ္ဌ၊
သန္တာပဋ္ဌ၊ ဝိပရိဏာမဋ္ဌဟူသောဒုက္ခအချက် အနက်လေး
ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။

နတ်ပြည်၌ဒုက္ခဒဏ်ချက်.....နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် နတ်တို့
၏ ခန္ဓာသည်လည်း ခန္ဓာရှင်

ဖြစ်သူကို အစ၌ သင်္ခတဒဏ်ချက် အလယ်၌ သန္တာပဒဏ်ချက်
အဆုံး၌ ဝိပရိဏာမ ဒဏ်ချက် နှင့် နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်း၏။ ။ဤ၌
သင်္ခတဒဏ်ချက် ဆိုသည်ကား ဒါနပြုမှု ဝစီကံများကို လုံခြုံစွာ
စောင့်ထိန်းမှု စိတ်မနောများကို လုံခြုံစွာ ချုပ်တည်းမှုပေတည်း။

ထို အမှုကိုရှေးဘဝ၌ ပြည့်စုံစွာပြုနိုင်မှ နောက်ဘဝ၌ နတ်ခန္ဓာ ကိုရနိုင်၏။ မိတ် အလို သက်သက်နှင့် ရနိုင်သည် မဟုတ်။ ဒါနမှု မည်သည်တရားတန် ချမ်းသာ၍ နေသောသူကို တနေ့တည်းနှင့် မွဲစေနိုင်၏။ တထောင်တန် ချမ်းသာ၍နေသောသူကို တနေ့တည်း နှင့် မွဲစေနိုင်၏။ သီလမှု မည်သည် အစဉ်မြဲလေအောင် လုံခြုံစွာ စောင့်ထိန်းမှု အလွန်ကြပ်တည်း၏။ ထိုဒါန သီလမှုကို မပြုဘဲ နေ ခဲ့လျှင် သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ အပါယ်လေးပါးသို့ ဆင်းရဲတော့ မည်အပြီးဖြစ်၍ မပြုချင်လျှင် မနေသာမှုကြီး စင်စစ်ဖြစ်၏။ ဒါန၊ သီလရှိ၍ သုဂတိဘုံဘဝသို့ ရောက်ကြ ရာ၌လည်း ဒါန၊ သီလ သေးသိမ်ခဲ့လျှင် သေးသိမ် ယုတ်ညံ့သော ဘဝသို့ ရောက်ပြန်၏။ ဒါန၊ သီလကြီးလေလေ အဆင့်ဆင့် မြင့်သည်ထက် မြင့်ရာ မြတ် သည်ထက်မြတ်ရာသို့ ရောက်လေလေဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် နောက် ဘဝ၌ သေးသိမ်ယုတ်ညံ့၍ နေမည်ကို ကြောက်ရသဖြင့် ဒါနမှုနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာများစွာ အဆုံးခံကြ၏။ သီလမှုနှင့် ကိုယ် နှုတ် နှစ်ဖြာ များစွာ ကျဉ်းကျပ်ရ၏။ မပြုချင် မနေသာလှ၍ ပြုကြသော မနေ သာမှု ကြီးတွေ စင်စစ်တည်း။

မနေသာ မှုနှင့် ပြုကြရသော အမှုဟူသမျှသည် ဒုက္ခမှုချည်း စင်စစ်တည်း။ ဒါန၊ သီလကို မပြုဘဲနှင့်ပင် အလိုရှိရာ နတ်ခန္ဓာကို ရနိုင်သည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဈာန်သမာပတ်ကို အားမထုတ်ဘဲနှင့်ပင် အလိုရှိရာ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာကို ရနိုင်သည်ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုတရားတို့ကို ဘယ်သူပြုပချေအံ့နည်း။ ။ ထိုနတ်ခန္ဓာတို့မှ အလွန်ပြင်းထန်သော ရာဂမီးတို့သည် အသက်ထက်ဆုံးထ၍ ထိုနတ်တို့ကိုပူပန်စေကုန် ၏။ ဒေါသမီး မောဟမီး သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသမီးတို့သည် ထိုက်သည် အားလျော်စွာ ထကုန်၍ ထို နတ်တို့ကို ပူပန်စေကုန်၏။ ဤကား နတ်ပြည် ခြောက်ထပ် နတ် တို့၏ခန္ဓာသည် သန္တာပမီးအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ထိုနတ်တို့ကို တရံမစဲ အမြဲ နှိပ်စက် ပုံတည်း။ ။ ပျော်ပါး ခံစား၍ နေဆဲ အခါ၌ ပင်လျှင် ခန္ဓာတို့သည် မီးတောက်ကြီး ရုတ်တရက် သေပျောက်

သံကဲ့သို့ ရုတ်တရက် ချုပ်ပျောက်ကွယ်ဆုံးကုန်၍ ထိုနတ်တို့ကို ယေဘုယျအားဖြင့် အပါယ်သို့လျှောက်ကျစေကုန်၏။မိမိ မိမိ တို့၏ ခန္ဓာတို့သည်ပင်လျှင် ထိုနတ်တို့ကိုအပါယ်သို့ ပစ်ချကုန်၏။

ဤကား နတ်ခန္ဓာတို့သည် နတ်တို့ကို အဆုံး၌ ဝိပရိဏာမ ဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းပုံတည်း။

အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး နှိပ်စက်ခြင်း သုံးပါးတို့တွင် ဗြဟ္မာတို့ ၌သင်္ခတဒဏ်ချက်အလွန်ကြီးမား၏။အလွန်ပြင်းထန်သော သင်္ခတ ဒဏ်ချက်ကြီးကို ခံနိုင်သည့်အတွက်ကြောင့် အလယ်၌ သန္တာပ ဒဏ်ချက်သက်သာ၏။ အဆုံးဖြစ်သော ဝိပရိဏာမ ဒဏ်ချက် လည်း အလွန်ကြာမြင့်မှ ဆိုက်၏။ ကမ္ဘာဖြင့် အသက်တမ်းကို ရေတွက်ရ၏။

နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်တို့၌ သင်္ခတ ဒဏ်ချက် သက်သာ၏။ ဒါနမှု သီလမှုမည်သည် ဈာနတာဝနာမှုထက် အဆ တထောင် မကလွယ်လှ၏။ ။သင်္ခတ ဒဏ်ချက် သက်သာရာကို လိုက်မှု ကြောင့် ကိလေသာတို့သည်ညှိုးနွမ်းခြင်း မရှိကုန်ရကား နတ်ခန္ဓာ ဖြစ်ပေါ်သောအခါ၌ သန္တာပဒဏ်ချက်တို့သည်အလွန်ကြီးကျယ် ကုန်၏။ ခြောက်ခွါရမှ တောက်ထ ကုန်သော ကာမ ရာဂမီးတို့ သည် ထိုနတ်တို့ကို အသက် ထက်ဆုံး တဟုန်းဟုန်း လောင်ကုန် ၏။ကြွင်းသော မီးတို့လည်း ထိုက်သည် အားလျော်စွာ လောင် ကုန်၏။ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်လည်းအလွန် လျင်မြန်စွာ ဆိုက်လာ ကုန်၏။ နှစ်, လ, နေ့ရက်ဖြင့် အသက်တမ်းကို ရေတွက်ရ၏။ နတ်တို့ အသက်သည် ဗြဟ္မာတို့၏ အသက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်သည် ရှိသော် မျက်တောင်တခတ် လျှပ်တပြက်ခန့်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ။နတ် ပြည်ခြောက်ထပ်လုံး၌ ခံစားမှု ဝံစားမှု ပျော်ပါးမှု ဆိုသော်လည်း နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်လုံး ကာမရာဂမီး တဟုန်းဟုန်း တောက် လောင်မှုတို့သာတည်း။

ဤသို့လျှင် နတ်ပြည် ခြောက်ထပ် နတ်တို့၏ ခန္ဓာတို့ သည် ခန္ဓာရှင် နတ်တို့ကို လေးပါးသော ဒဏ်ချက်တို့ဖြင့်

နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု ထင်ရှားရှိလေသောကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာ သာအမှန်ဖြစ်၏။

လူ့ပြည်၌ ဒုက္ခဒဏ်ချက်..... လူတို့၏ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာတို့သည် လည်းလူသတ္တဝါတို့ကိုဒုက္ခဒဏ် သုံးချက်တို့နှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၏။ ။ သင်္ခတ ဒဏ်ချက်မှာ နတ်တို့ထက်ပင် သက်သာ၏။ သင်္ခတ ဒဏ်ချက် သက်သာသည့် အတွက်ကြောင့် သန္တာပ ဒဏ်ချက်ကို နတ်တို့ထက် အဆ သိန်းသန်းမက သာလွန်၍ ခံရ၏။ ဝိပရိဏာမ ဒဏ်ချက်လည်း အလွန် လျင်မြန်စွာ ဆိုက်လာ၏။ လူတို့၏ အသက်သည် နတ်တို့၌ မျက်တောင်တခတ် လျှပ်တပြက်ခန့်ကဲ့သို့ရှိ၏။

သန္တာပဒဏ်ချက်..... ကြီးကျယ်ပုံကား အမိဝမ်း၌ ကိန်း အောင်းမှုဒုက္ခ၊ ဖွားမြင်မှုဒုက္ခ၊ ပူသော အရပ် ပူသောရာသီ၌ ပူမှုအိုက်မှုဒုက္ခ၊ ချမ်းအေးသောအရပ် ချမ်းအေးသောရာသီ၌ အလွန်ချမ်းအေးမှုဒုက္ခ၊ မြင် မှက် လေပူ နေပူ ထူထပ်သောအရပ် ထူထပ်သောရာသီ၌ မြင်ကိုက် မှက်ကိုက် လေတိုက် နေပူခံရသောဒုက္ခ၊ ဒုက္ခပေါင်းအနန္တ အတွင်းဝင်လျက် ပါရှိသော တောင်သူလယ်ယာ လုပ်ကိုင်ခြင်း အစရှိသော အသက် ခန္ဓာ မွေးမြူမှု ဟူသော မဟာဒုက္ခကြီး၊ မင်းရေးစိုးမှုဒုက္ခ၊ ရပ်ရေး ရွာမှုဒုက္ခ၊ ဆွေရေး မျိုးရေးမှုဒုက္ခ၊ တနေ့တနေ့လျှင် နှစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ် ဤခန္ဓာကို အစာရေစာ ပေးဆောင်မှုနှင့် နေ့စဉ်ကြောင့် ကြစိုက်ရသောဒုက္ခ၊ တခုတည်းသော ဣရိယာပုထ်၌ ကြာမြင့်စွာ မနေနိုင်သည့်အတွက် ဣရိယာပုထ် အမျိုးမျိုး ပြောင်းရွှေ့ပေး ဆောင်ရသောဒုက္ခ၊ ခြောက်ခွါရတို့၌ စွဲကပ် တွယ်တာ၍ နေကုန် သော ကိလေသာတည်းဟူသော ဘိလူးသဘာက် အစိမ်းသရဲတို့လှုံ ဆော်တိုင်း လှုံဆော်တိုင်း ဘိလူးသဘာက် အစိမ်းသရဲတို့ကို အစာ ကျွေးမွေးမှုဒုက္ခ ဤကား ပကတိအရိုးအစဉ် ဒုက္ခမျိုးစုတည်း။ ။ ဒုစ္စရိုက်အမျိုးမျိုးတို့ကို အမှောက်အမှား လိုက်စား ကျူးလွန်မှုဒုက္ခ

အနန္တ၊ဒုစ္စရိုက်အမျိုးမျိုးနှင့် အသက်မွေးမှု သားမယားမွေးမှုဒုက္ခ အနန္တ၊အပါယ် လေးပါး၌ အနစ်ကြီး နစ်ဘွယ်သော ဘာသာ တရားအမှောက်အမှား ထွန်းကားရာ လူမျိုး၌ဖြစ်၍ အသက်ရှည် လေလေအပါယ်ရေ နက်နဲလေလေဖြစ်ရသော ဒုက္ခအနန္တ၊ နွေ အခါ၌မီးယုံခြင်း ဆောင်းအခါ၌ မိမိကိုယ်ကို ရေစိမ်ခြင်း အစရှိ သော အလွန်သာပင်ပန်း၍ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ လူမျိုး၌ဖြစ်၍ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသက်သက်နှင့် တသက်လုံးအ ပင်ပန်းကြီးပင်ပန်းရသော ဒုက္ခမျိုးအနန္တ၊ကိုယ်တွင်းမှ ဖြစ်သော ကိုးဆယ့်ခြောက်ပါးသော ရောဂါဘေး အနာဘေး ကိုယ်ပ၌ ဖြစ် သော ရန်သူမျိုးငါးပါး အစရှိသော ဘေးတို့၌ တွေ့ကြုံရသော ဒုက္ခမျိုးအနန္တ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ လူ့ဘုံ မှာရှိနေသော သန္တာပဒုက္ခမျိုးသည် အလွန် များပြားကြီးကျယ် ၏။ လူတို့၏ခန္ဓာတို့သည် လူသတ္တဝါတို့ကို ဤမျှလောက်သော သန္တာပဒဏ်ချက်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၏။

လူတို့၏ခန္ဓာသည် လူသတ္တဝါတို့ကို ဝိပရိဏာမဒဏ် ချက်ဖြင့် အဘယ်သို့ နှိပ်စက်သနည်းဟူမူကား အလွန်ရခဲ လှစွာသော လူ့ဘဝကို ရပါသော်လည်း လူတို့၏ ခန္ဓာ သည် ထိုသတ္တဝါကို ကလလရေကြည်အခါတွင် ဝိပရိ ဏာမဒဏ်ချက်ဖြင့် အသေသတ်၍ အပါယ်သို့ပစ်ချ၏။ ဤနည်းအတိုင်း အသက်တမ်းဆုံးအောင်ဆိုလေ။

အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ တယောက် တယောက်သော သတ္တဝါ သည် မိမိခန္ဓာ၏သတ်ချက်ဖြင့် ကလလရေကြည်တွင် သေခဲ့ရ သော ဘဝပေါင်းအနန္တ၊ အမြုပ်အဖြစ်သို့ ရောက်သော အခါ၌ သေခဲ့ရသော ဘဝပေါင်းအနန္တ၊သွေးခဲအဖြစ်သို့ ရောက်သောအ ခါ၌ သေခဲ့ရသော ဘဝပေါင်းအနန္တ၊ သားတစ်အခါ၌ သေခဲ့ရ သော ဘဝပေါင်းအနန္တ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် မိမိခန္ဓာ၏သတ်မှု နှင့် သေခဲ့ရသော ခဏကာလအချက်တွေကို အကုန်မြှော်မြင်လေ။

ဤသို့လျှင် လူတို့၏ခန္ဓာသည် လူသတ္တဝါတို့ကို အဆုံး အဆုံး၌
ဝိပရိကာမဒဏ်ချက်နှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၏။

ဤသို့လျှင် လူတို့၏ခန္ဓာသည် လူသတ္တဝါတို့ကို လေး
ပါးသော အနက်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု ထင်ရှားရှိ
လေသောကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာသာ အမှန်ဖြစ်လေသတည်း။

အပါယ်ဘုံ၌ ဒုက္ခဒဏ်ချက်.....အပါယ် ဘုံသားတို့၏ ခန္ဓာ
သည် အပါယ်သတ္တဝါတို့ကို

ဒုက္ခဒဏ် လေးချက်ဖြင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းရာ၌ အပါယ်ခန္ဓာကို
အကုသိုလ်ဒုစ္စရိုက်မှုတို့သည်ဖြစ်စေကုန်၏။ “မနော၊သတ္တဝါ
တို့၏ စိတ်မည်သည်။ ပါပတ္ထိ၊ မကောင်းမှု ဒုစ္စရိုက်၌ သာလျှင်။
ရမတေ၊ မွေ့လျော်၏။” ဟူ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် မကောင်း
မှုဒုစ္စရိုက်မည်သည် သတ္တဝါတို့၏ မွေ့လျော်ပျော်ပါးရာ ဌာနဖြစ်
၏။ ။ သတ္တဝါတို့မည်သည်စိတ်ပျော်မွေ့ရာဌာနသို့ လိုက်စားအား
ထုတ်၍နေရလျှင် ဆင်းရဲသည်ဟု မထင်ကြ။ ထို့ကြောင့် အပါယ်
သင်္ခတ ဒဏ်ချက်သည် ပူလောင်မှုကြီး စင်စစ်ဖြစ်သော်လည်း
မပြုချင်လျှင် မနေသာမှုမျိုး မဟုတ်။ အလွန်ပြုချင် အားသန်ကြ
သော အမှုမျိုးဖြစ်ခဲ့၍ သင်္ခတဒဏ်ချက် သက်သာသည်ဟု ဆိုရန်
တချက်၊ အကျိုးပေးဆိုးရွားမှုကို ထောက်၍ သင်္ခတဒဏ်ချက်
အလွန်ပြင်းထန်သည်ဟု ဆိုရန်တချက်ရှိ၏။

အပါယ်ခန္ဓာ ဖြစ်ပေါ်သောအခါ သန္တာပဒဏ်ချက် ကြီး
ကျယ်ပုံကိုမူကား မြတ်စွာဘုရားမှသော်လည်း ဒေသနာ အစဉ်
အားဖြင့် ဆုံးခန်းရောက်အောင် မဟောနိုင်ဟု ဟောတော်မူရ၏။

[ဤအပါယ်ခန္ဓာတို့၏ သန္တာပဒုက္ခ အမြွက်ကိုမူကား သံဝေဂ ဝတ္ထုဒီပနီ
စာအုပ်မှာကြည့်၍ သိကြလေ။]

အကျဉ်းအားဖြင့် မီးငရဲ၌ ကျလေသော သူသည် အရိုး၊ အ
ကြော၊ အသား၊ နှလုံး၊ သည်းပွတ်၊ ဦးဇေယျာန် အစရှိသည်ဖြင့်
အကုန်လုံး မီးခဲအတိဖြစ်၍ အရေအားလုံးမှ မီးတောက် မီးလျှံ တ

ဟုန်းဟုန်း တောက်လောင်၍ အနှစ်တသိန်း အနှစ် တသန်း အနှစ် တကုဋေ အနှစ်အသင်္ချေပတ်လုံး အလွန်ပြင်းထန်သော မီးဒုက္ခကို ခံနေရ၏။ ကံမကုန်သမျှ မလွတ်ရ။

ဤနည်းကိုမှီ၍ ဓမ္မုဒ္ဓါပါက္ခသို့ ယူဇနာ တသောင်းစီ ကျယ်ဝန်းသော ငရဲကြီး ရှစ်ပြည်ထောင်တို့၊ ဥဿဒ ငရဲ ပေါင်း (၁၂၀) ပြည်ထောင် တို့နှင့် အပြည့်မမြင်ဝံ့ မရှုဝံ့ ပြင်းထန်လှစွာသော အမျိုးမျိုးသော ဒုက္ခဒဏ် တို့ကိုနှစ် ပေါင်း သိန်း သန်းကုဋေခံနေကြရကုန်သောပြည်ထောင်စု သတ္တဝါတို့ကို ဖြော်မြင်လေ။

[ပြိတ္တာတို့၏ သန္တာပဒုက္ခ၊ အသုရကာယတို့၏ သန္တာပဒုက္ခ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ သန္တာပဒုက္ခတို့ကိုလည်း သံဝေဂဝတ္ထုဒိပနီ စာအုပ်မှာ ကြည့်၍သိလေ။]

အဆုံး၌ စုတေမှုဟူသော ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်မှာလည်း တခု သောကံအတွက် တခုသော အပါယ်ဘဝသို့ရောက်လေရာ ထိုကံ ကုန်ပြန်လျှင် ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်ဆိုက်၍ စုတေလေသော် ထို ထက်နက်နဲသော အပါယ်ဘဝသို့ ကျရလေ၏။ ဘဝပေါင်း တထောင်နှင့်လည်း သုဂတိဘုံသို့ လာခွင့်မရ၊ ဘဝပေါင်း တ သောင်းနှင့်လည်း သုဂတိဘုံသို့လာခွင့်မရ။

အပါယ်ရောက်မှုဒုက္ခစု.....ဤအရာ၌ သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ ကျမ်းကြီး စကားကို

ပြဆိုရာ၏။ ။သံသရာ၌ ကျင်လည်ကြ ကုန်သော သတ္တဝါတို့ မည်သည့် သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ပြည့်စုံရသော ဘဝကား အလွန်နည်းပါး၏။ နိုင်ရာသတ် နိုင်ရာစား အပါယ်ဘဝ တွေသာ များကြ၏။ လူဖြစ်သော ဘဝတို့မှာလည်း ဘဝတရာတွင် တဘဝ မှာ သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ပြည့်စုံသောဘဝကို မရနိုင်။ မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိဘဝ ဒုစ္စရိုက်ဘဝတွေသာများချေ၏။ မကောင်းမှုဒုစ္စရိုက်မည် သည် ဓာဘဝမျှ လိုက်စားလျှင်ပင် အသင်္ချေယျ အနန္တများပြား

နိုင်၏။ ။ထိုကြောင့် ယခုရှိကြသော လူလူ ရှင်ရှင် ပုထုဇ္ဇနိ သတ္တဝါအပေါင်းတို့မှာ တယောက် တယောက်သော သတ္တဝါ၌ ပင်လျှင် အဝီစိငရဲသို့ ကျရောက်ရန် ဒုစ္စရိုက် ကံဟောင်းပေါင်း အသိန်းအသန်းမက ပါရှိ၍နေ၏။ သင်္ဃာတငရဲသို့ ကျရောက်ရန် အသိန်းအသန်းမကပါရှိ၍နေ၏။

ကြွင်းသောငရဲအမျိုးမျိုး ပြိတ္တာအမျိုးမျိုး အသုရကာယ အမျိုးမျိုး တိရစ္ဆာန်အမျိုးမျိုးတို့၌ ထိုနည်းတူ သိလေ။ ။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်ရှိ နတ်ပုထုဇ္ဇနိသတ္တဝါ ဗြဟ္မာ့ပြည်ရှိ ဗြဟ္မာပုထုဇ္ဇနိ သတ္တဝါတယောက်တယောက်မှာလည်း ဤနည်းတူ ဒုစ္စရိုက်ကံဟောင်းတွေ ပါရှိ၍နေပုံကိုသိလေ။

လူ့ပြည် နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့မှ စုတေ၍အပါယ်သို့ တခါ ကျရောက်၍သွားခဲ့လျှင် ထိုကံဟောင်းတို့သည် အကုန်အခွင့်ရကြကုန်၏။ တကံပြီးလျှင်တကံ တကံပြီးလျှင်တကံ အပါယ်ပဋိသန္ဓေ ကိုချည်းဆက်ကာ ဆက်ကာ ပေးကြကုန်၏။ ထိုသူသည် ဘဝ တထောင်နှင့်လည်း အပါယ်မှ တက်ခွင့်မရ၊ ဘဝတသောင်းနှင့်လည်း အပါယ်မှတက်ခွင့်မရ၊ ဘဝတသိန်းနှင့်လည်း အပါယ်မှ တက်ခွင့်မရ။ ။အနည်းငယ်မျှသော ကံတခုကြောင့် အပါယ်သို့ ကျရောက်ကြလေရာ ထိုကဲ့သို့သော ကံဟောင်းတွေ ဆက်လက်၍နေသည့်အတွက်ကြောင့် တကမ္ဘာလုံးပင် အပါယ်မှ တက်ခွင့်မရဘဲ ငရဲသစ်ငုံတ် အပါယ်သစ်ငုံတ်ဖြစ်၍နေကြသော သတ္တဝါတွေ အသင်္ချီအနန္တရှိသည်။

ဤကား အဋ္ဌကထာ ကျမ်းကြီးများတွင် ပြဆိုသောစကား အစဉ်တည်း။ ။ အပါယ်ခန္ဓာတို့၏ သန္တာပဒဏ်ချက် ဝိပရိကာမ ဒဏ်ချက် ကြီးကျယ်ပုံကို အမြဲမျှပြဆိုခဏ်းပြီး၏။

ဤကား ဘဝတခုတခုဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာသည် ခန္ဓာရှင်သတ္တဝါကို ဒုက္ခဒဏ်သုံးချက်ဖြင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း ပုံအစီအရင်ကို ပြဆိုသောစကားရပ်တည်း။

တောင်သူလယ်သမားဒုက္ခပွား...ထိုမှတစ်ပါး တခုတခုသော

ဘဝ အတွင်း၌ နှစ်စဉ် အ

တိုင်း လစဉ်အတိုင်း နေ့စဉ်အတိုင်း နာရီစဉ်အတိုင်း ဤခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏သတ္တဝါ အပေါင်းတို့ကို ထိုဒုက္ခဒဏ်သုံးချက် တို့ဖြင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းပုံကို အမြွက်မျှ ပြဆိုဦးအံ့။ ။တောင်သူ လယ်ယာ လုပ်ကိုင်မှုနှင့် တနှစ်စာ အသီးအနှံ ရရှိ သုံးဆောင် စားသောက်၍ ကုန်ခန်းရာ၌ ထို အသီးအနှံသည် ရှေးအခါ၌ ထွန်ယက်မှု စိုက်ပျိုးမှု စောင့်ရှောက်မှုဟူသော သစ်တဒဏ်ချက် ဖြင့် ထိုတောင်သူယောက်ျားကို နှိပ်စက်၏။ အသီးအနှံ ဖြစ်လာ သောအခါ စောင့်ရှောက်မှု ရိတ်သိမ်းမှု နင်းနယ်မှု ကျိုတွင်း ကျတွင်းသွင်းထားမှု စောင့်ရှောက်မှု ကျိုတွင်းကျတွင်းမှ ထုတ်၍ သုံးစွဲမှု သုံးဆောင်စားသောက်မှု လောဘမီးပွားမှု ဒေါသ၊ မာန၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆဂိယ၊ မီးပွားမှု တည်းဟူသော သန္တာပ ဒဏ်ချက် ဖြင့် နှိပ်စက်၏။ သုံးစွဲစားသောက်၍ နေ့စဉ် လျော့ပါး ကုန်ခန်းမှု ဟူသော ဝိပရိကာမဒဏ်ချက်ဖြင့် နေ့စဉ်နှိပ်စက်၏။ ဤအရာ၌ စောဒနာရန်ရှိ၏။ မီးဘေးရေ ဘေး အစရှိသည်မျှက်ဆီး၍ အချည်း နှိုး လျော့ပါး ကုန်ခန်းမှုကိုသာ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု ဆိုသင့်ပါသည်။ မိမိလုပ်ဆောင်ရရှိသောဥစ္စာ၏ မိမိသုံးစွဲစားသောက်၍ လျော့ပါး ကုန်ခန်းမှုကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု မဆိုသင့်ပါဟုစောဒနာရန် ရှိ၏။

အန္ဓဗာလ ပုထုဇ္ဇန်တို့၏ ဆင်ခြေစကားမျိုးပေတည်း။

အကယ်၍ ထိုအသီးအနှံတို့သည် သုံးစွဲစားသောက်၍ လျော့ ပါးကုန်ခန်းမှုမရှိသော နိစ္စမျိုးစင်စစ်ဖြစ်ခဲ့အံ့၊ တနှစ်အားထုတ် လုပ် ဆောင်ရရှိလျှင် တသက်ပန်လုံး အငြိမ်းစားသုခကို ရနိုင်လတ္တံ့။ ထွန်မှု ယက်မှုစသော တောင်သူ ဒုက္ခတို့နှင့်တကွ အခြားတစ်ပါး သော အသက်မွေးမှုဒုက္ခတို့မှ တသက်ပန်လုံး လွတ်ငြိမ်းလတ္တံ့။ အထွတ်အမြတ်ဖြစ်သော သူတော်ကောင်းတရားကို ပွားများအား ထုတ်မှုနှင့် တသက်ပန်လုံး နေ့ခွင့်ရသဖြင့် ကြီးကျယ် စွာသော လောကုတ္တရာ စီးပွားကိုပင် ရနိုင်လတ္တံ့။ ။ထိုသို့ နိစ္စမျိုးကား

မဟုတ်၊ အနိစ္စမျိုးစင်စပ်ဖြစ်ခဲ့၍ သုံးစွဲစားသောက်မှုနှင့်နေ့စဉ်လျော့ပါးကုန်ခန်းမှုအတွက်ကြောင့် ဖွဲမြဲဖွဲ၍ ဥစ္စာလက်မဲ့ ချိနဲ့နွမ်းပါးသောအဖြစ်သို့ရောက်ပြန်၏။ မိမိဦးလေဦးကျပြန်လျှင် တောင်သူလုပ်ခင်း ဆင်းရဲတွင်းသို့ ဆင်းရဲပြန်၏။ နှစ်စဉ်အတိုင်း ကုန်ခန်းမှု နှစ်စဉ်အတိုင်းလုပ်ဆောင်မှု ဒုက္ခစက်ကြီးအပြီးစွပ်လျက်နေသဖြင့် တသက်ပန်လုံး အငြိမ်းစားမှု တကွက်မျှမပေါ်ဘဲ ဆင်းရဲတွင်းမှာပင် အိုမင်း၍ သေရလေ၏။ အလွန်ရဲခဲလှသော လူ့ဘဝကို ရခိုက်ကြိုသည့်နှင့်လျော်စွာ အထွတ်အမြတ်ဖြစ်သော သူတော်ကောင်းတရားကို ပွားများအားထုတ်မှုနှင့် နေ့စဉ်မရသဖြင့် ကြီးမြတ်လှစွာသော လောကုတ္တရာ စီးပွားကြီးမှအပဖြစ်လေ၏။ ။ အစဉ် ထာဝရအငြိမ်းစားစခန်းသို့ ဆိုက်လမ်းမရှိသော ဝိပရိဏာမ အနိစ္စဝတ္ထုကို ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွား ပြုလုပ်စွဲလမ်း ကြကုန်သောဗာလ ပုထုဇ္ဇန်တို့အား ဆင်းရဲတွင်းက တက်ရ ရိုးမရှိ။

ဤသို့ဒုက္ခတွင်းက မလွတ်မထွက်၊ ထွက်ရ မှုမရသည့်အတွက် ထိုအလုပ် ငြိမ်းခွင့်မရမှု၊ ငြိမ်းကွက် မရသည့်အတွက် အထွတ်အမြတ်တရားကို ကောင်းကောင်းလိုက်စားကွက်မရမှု၊ အထွတ်အမြတ်တရားကို ကောင်းကောင်းလိုက်စားခွင့် မရသည့်အတွက် ကြောင့် နောက်နောက်ဘဝ၌လည်း ထိုတောင်သူ လုပ်ဆောင်မှု ဒုက္ခမှ လွတ်ခွင့်မရမှု၊ အဆင့်ဆင့် အကျိုးနည်းလမ်းကြီးကို မြှော်မြင်နိုင်ကြကုန်သော ပညာရှိ တို့သည်ကား မိမိ သုံးစွဲစားသောက်၍ လျော့ပါး ကုန်ခန်းသည် ဖြစ်စေ၊ မိမိ မသုံးစွဲ မစားသောက်ရဘဲ မီးဘေး ရေဘေး စသည်တို့ကြောင့် လျော့ပါး ကုန်ခန်းသည်ဖြစ်စေ လျော့ပါးကုန်ခန်းမှုချင်း အတူတူပင်ဖြစ်၏။ ဆင်းရဲ၍ မဆုံးနိုင်အောင် အကျိုးနည်းလမ်းကြီးချင်း အတူတူပင် ဖြစ်၏ဟုမြင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ အဆုံး၌ ဝိပရိဏာမ အနိစ္စအုပ်ချုပ်လျက်ရှိနေကြကုန်သော လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာဟူသော တေဘူမကဓမ္မတို့ကို ဒုက္ခကြီး ထင်မြင်ကြကုန်သတည်း။

ထိုကဲ့သို့ မြင်နိုင်သော ဉာဏ်ပညာ မရှိကြကုန်သော ဗာလ
 ပုထုဇ္ဇန်တို့သည်ကား မိမိသုံးစွဲရတဲ့ မီးဘေးရေဘေး စသည်တို့
 ကြောင့် ပျက်စီးကုန်ခန်း၍သွားမှု၌သာ စိတ်နာတတ်ကြကုန်၏။မိမိ
 အလိုရှိတိုင်း သုံးစွဲစားသောက်၍ ကုန်ခန်းမှု၌ကား စိတ်မနာတတ်
 ကြကုန်။အလွန်ကြေအေးကြကုန်၏။စိတ်မနာတတ်သမျှ ကာလပတ်
 လုံး ထိုဒုက္ခမှလွတ်ခွင့်မရှိ။ စိတ်နာတတ်မှ လွတ်ခွင့် ပေါ်သည်။
 စိတ်နာတတ်မှ ကုန်ခန်းတတ်သော ဝတ္ထုအာရုံမျိုး လူ့ဘဝ လူ့
 ခန္ဓာ နတ်ဘဝ နတ်ခန္ဓာ ဗြဟ္မာ့ဘဝ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာမျိုးကို ဒုက္ခမျိုး
 ထင်နိုင်သည်။ စိတ်မနာတတ်လျှင် ဒုက္ခမထင်နိုင်။ အထက်၌ပြဆို
 ခဲ့ပြီးသော အဆင့်ဆင့် အကျိုးနည်းလမ်းကြီးကို မြှော်မြင်တတ်မှ
 လည်း ဆဲထဲရေသွန်မှုတွေနှင့် နေ့ရက်လနှစ်တွေ ဘဝကမ္ဘာတွေ
 ကုန်၍ နေရသည်ကို ဒုက္ခဟုထင်နိုင်သည်။

ဤကား မိမိခံစားစံစား၍ လျော့ပါးကုန်ခန်းမှုကို ဒုက္ခ
 မဆိုသင့်ပါဟူသောစောဒနာကို ဖြေဆိုချက်တည်း။ ။
 ဤကားတနှစ်တနှစ်အဘို့နှင့် နှစ်စဉ်အတိုင်း လုပ်ဆောင်ရရှိ
 သုံးစွဲ၍ ကုန်ခန်းကုန်သော စပါး ပြောင်း ပဲ အသီးအနှံ တို့၏
 သစ်တဒဏ်ချက် သန္တာပဒဏ်ချက် ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်
 တို့ဖြင့် တောင်သူ ယောက်ျားကို နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းပုံ
 တည်း။

ဤနည်းကိုမှီ၍ တလတလအဘို့နှင့် လစဉ်အတိုင်း နှိပ်စက်မှု၊
 တရက် တရက်အဘို့နှင့် ရက်စဉ်အတိုင်း နှိပ်စက်မှု တို့ကိုလည်း
 ထင်မြင်အောင် မြားနား၍ကြည့်လေ။

ခပ်သိမ်းသော အသက်မွေးမှု၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာကြံလုပ်ကိုင်မှု
 တို့နှင့် ရရှိသုံးစွဲကုန်ခန်းကုန်သော ကြေးငွေအသပြာအဝတ်အစား
 တို့၏ ဒဏ်သုံးချက်နှင့် နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းမှုကိုလည်း တလော
 ကလုံး အနှံ့အပြားမြင်အောင် ကြည့်လေ။

အနုမတဂ္ဂ သံသရာ၌ ဒါန သီလ ဘာဝနာမှုတို့ကို အားထုတ် လုပ်ဆောင် ရရှိခံစားစံစား၍ ကုန်ခန်း ခဲ့ကြကုန်သော လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ ဗြဟ္မာ့ဘဝတို့ကိုလည်းအကုန်မြင်လေ။

အာရုံ ၆ သင်း-ခုက္ခတွင်း...အာရုံကို ခံစားကြရာ၌ စက္ခုအာရုံ နှင့်ပေါင်းဆုံ၍ နေဆဲအခါ စက္ခု၌ အရသာတွေ့၏။ စက္ခုအာရုံကွာပြန်လျှင် စက္ခုအရသာ ကုန်ခန်း ပြန်၏။ သောတအာရုံနှင့်ပေါင်းဆုံ၍ နေဆဲအခါ သောတ၌ အရသာ တွေ့၏။ သောတအာရုံ ကွာပြန်လျှင် သောတအရသာ ကုန်ခန်း ပြန်၏။ ဗာဓာ အာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံ၍ နေဆဲအခါ ဗာဓာ၌ အရသာ တွေ့၏။ ဗာဓာအာရုံ ကွာပြန်လျှင် ဗာဓာအရသာ ကုန်ခန်းပြန်၏။ ဇိဝှိအာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံ၍နေဆဲအခါ ဇိဝှိ၌အရသာတွေ့၏။ ဇိဝှိ အာရုံကွာပြန်လျှင် ဇိဝှိအရသာ ကုန်ခန်းပြန်၏။ ကာယအာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံ၍နေဆဲအခါ ကိုယ်အင်္ဂါ၌ အရသာတွေ့၏။ ကာယအာရုံ ကွာပြန်လျှင် ကာယအရသာကုန်ခန်းပြန်၏။ မနောအာရုံနှင့်ပေါင်း ဆုံ၍ နေဆဲအခါ မနော၌အရသာတွေ့၏။ မနောအာရုံကွာပြန်လျှင် မနော အရသာကုန်ခန်းပြန်၏။ ။တဏှာသည် ဆာလောင်ပူပန် သော တဏှာခြောက်ပါး၊ ခံစားသာယာသော တဏှာခြောက်ပါး၊ ခြောက်ခွါရ၌ အာရုံအရသာတွေ့၍ နေဆဲအခါ၌ ခံစားသာယာ သော တဏှာခြောက်ပါး၊ မီးတောက်၏။

ခြောက်ခွါရ၌ အာရုံအရသာ ကုန်ခန်း၍ နေသောအခါ ဆာ လောင်ပူပန်သော တဏှာခြောက်ပါးမီးတောက်၏။ ။ထိုတဏှာ မီးတောက်တိုင်း ထိုတဏှာကို အစာပေးရန် အာရုံအသိုက်အအုံ တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ထူထောင် သိမ်းပိုက်၍ ထားကြကုန်၏။ ခဏ ခဏ ကုန်ခန်းသော ခြောက်ခွါရအရသာကို လိုက်စားကြသူတို့ သည် ထိုအာရုံအသိုက်အအုံ စည်းစိမ်အသိုက်အအုံတို့ကို မလွှတ် နိုင်ကြကုန်ပြီ။ ထိုအသိုက်အအုံ တို့သည်လည်း ကုန်ခန်းသော တရားမျိုးတို့သာတည်း။ ။ခြောက်ခွါရအရသာဟု ဆိုအပ်သော ဝိတိသောမနဿ သုခဝေဒနာတို့သည် ထိုသူတို့ကို သစ်တ

ဒဏ်ချက် သန္တာပဒဏ်ချက် ဝိပရိကာမ ဒဏ်ချက်နှင့် ဘဝ အဆက်ဆက် အမြဲနှိပ်စက်ကုန်၏။ ။ဘဝအဆက်ဆက် ကမ္ဘာ အဆက်ဆက် ထိုအရသာ၏ ဒုက္ခတွင်းကြီးမှ တက်ခွင့်မရကြ ကုန်ပြီ။ထိုဒုက္ခတွင်းကြီးမှ ထွက်မြောက်စေနိုင်သော တရားတို့ကို လိုက်စားခွင့်မရဘဲ ရှောင်လွှဲကြဉ်ဖယ်၍ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အကျိုး နည်းလမ်းကြီးသို့ပါ၍ နေကြရကုန်သည်။ ။ဤကား ခဏစဉ် နာရီစဉ် အားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် သတ္တဝါတို့ကို ဒဏ်ကြီး သုံးချက်တို့ဖြင့် မပြတ်မစဲ အမြဲနှိပ်စက်ပုံတည်း။

ဤပြဆိုခဲ့သော နည်းလမ်းစုသည်လည်း ထင်ရှားလှရာကို ရှာကြံ၍ ပြဆိုမှုသာ ဖြစ်သတည်း။

အပါယ် ဆင်းရဲနှင့် တိုက်ခန်းမီးဥပမာ.. ယခုအခါဝိပရိကာမ ဒုက္ခ ဒဏ်ချက် သက်သက်ကို အမြွက်မျှပြဆိုဦးအံ့။ ။ဤသံသရာ၌ အပါယ ဒုက္ခသည် အလွန် ကြီးကျယ်၏။ သိသောသူတို့သည် အလွန် ကြောက်ကြာ ရကုန်၏။ မသိသော သူတို့မှာလည်း မသိသည့် အတွက် အပါယ်ဒုက္ခသာ၍ နက်ပြန်၏။ ။အပါယ်မျိုးစေ့ ဖြစ် ကုန်သော အကုသိုလ်ဒုစ္စရိုက်ကံတို့သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိမှာ တွယ် တာကြကုန်၏။သက္ကာယဒိဋ္ဌိထက်သန်လျှင်ထိုကံတို့သည် ဝင်းဝင်း တောက် ထက်သန်ကြကုန်၏။သက္ကာယဒိဋ္ဌိညှိုးနွမ်းလျှင် ထိုကံတို့ လည်း ညှိုးနွမ်းကုန်၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ချုပ်ငြိမ်းလျှင် ထိုကံတို့ လည်း အကုန် ချုပ်ငြိမ်းကြကုန်၏။ ။ဥပမာကား တိုက်ခန်း တွင်း၌ မီးထွန်း၍ ထားရာ မီးတောက်နှင့် သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိတူ၏။ ထိုမီးတောက်မှထွက်သော မီးရောင်အလင်းတို့နှင့် ဒုစ္စရိုက်ကံတွေ တူကုန်၏။ မီးတောက် အားကောင်းလျှင် မီးရောင်တို့လည်း အားကောင်း ကုန်၏။ မီးတောက်မှိန်လျှင် မီးရောင်တို့လည်း မှိန် ကုန်၏။မီးတောက်သေပျောက်လျှင်မီးရောင်တို့လည်း သေပျောက် ကုန်၏။ဤဥပမာအတိုင်းပင်တည်း။

ဤသက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဟူသော ငရဲဓာတ်ကြီး ရှိနေကြ ကုန်သောသတ္တဝါတို့သည် အပါယဒုက္ခကို အတန် အရာ သိကြကုန်သော်လည်း ထိုငရဲဓာတ်ကြီး တိုက်တွန်းမှုကြောင့် ဒုစ္စရိုက်ကို ပြုကြရကုန်၏။ လုံးလုံးမသိသောသူ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူရှိသောသူတို့၌ကား ဆိုဘွယ်မရှိပြီ။ ထိုငရဲဓာတ်ကြီး သောင်းကျန်းချင်တိုင်း သောင်းကျန်းလေတော့သည်။

သံသရာ၌ ကျင်လည်ကြရသော ဘဝတို့တွင် ဒုစ္စရိုက်မှန်း အပါယ်ဘေးရှိမှန်း သိနိုင်သော ဘဝကား အလွန် နည်းပါး၏။ မသိသောဘဝ အယူမှားသောဘဝသာ များ၏။ တယောက်သော သတ္တဝါအား ဘဝတထောင်တွင် သိနိုင်သောဘဝ တကြိမ်မျှကြုံခဲ့စွ။ ။ဤကား သံသရာ၌ ကျင်လည်၍ နေကြသော ပုထုဇ္ဇန် သတ္တဝါ တို့အား အတိတ် သံသရာက ပြခဲ့သော ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ နှစ်မျိုး ပါရှိကြသည်တွင် အကုသိုလ်ကံ ဘက်က ဘယ်မျှလောက် များပြား အားကြီးစွာ ရှိမည်ဟု ချင့်မြော်ရန် တချက်၊ နောက်ဘဝမှစ၍ အနာဂတ် သံသရာသို့ သွားကြပြန်ရာ ဒုစ္စရိုက် သုစရိုက်နှစ်မျိုး ရှိသည်တွင် ဒုစ္စရိုက်ဘက်ကို အဘယ်မျှလောက် များပြား အားကြီးစွာဖြစ်ပွား၍ သွားလိမ့်မည်ဟု ချင့်မြော်ရန်တချက်ကို ပြဆိုသော စကားရပ်တည်း။

သံသရာတွင် ကျင်လည်ရပုံ.....လောက၌ပကတိသောပုထုဇ္ဇန် သတ္တဝါတို့၏ ဒါန သီလ ဘာဝနာ ဟူသော ကုသိုလ်မှုမျိုးမည်သည် အပါယ်ဘေးကို ကြောက်ကြသောသူတို့၏ အပါယ်ဘေးမှ လွတ်ကင်းရအောင်ပြုကြသော အမှု မျိုးစုပေတည်း။ ။ထိုသို့ပြုကြကုန်၍ ကုသိုလ်မှုအားလျော်စွာ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ ဗြဟ္မာ့ဘဝသို့ ရောက်ကြ လေကုန်သော်လည်း ဒုစ္စရိုက်ကံဟောင်းတွေ အနန္တနှင့် တကွသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ငရဲဓာတ်ကြီး စိတ်နှလုံးတွင်းမှာအစဉ်ပါရှိလျက်နေကြကုန်၏။ ရောက်လေရာ လူ့ဘဝနတ်ဘဝဗြဟ္မာ့ဘဝတို့၌ ထိုက်သည် အားလျော်စွာ ဒုစ္စရိုက်ကံသစ်တွေ ဖြစ်ပွားရန် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ငရဲဓာတ်ကြီး

စိတ်နှလုံးတွင်းမှာ အစဉ်ပါရှိလျက်နေကြကုန်၏။ ။ရှေးရှေး၌ ပြုခဲ့ကြသော ဒါန သီလ ဘာဝနာ ကုသိုလ်ကံတို့သည်လည်း ဝိပရိဏာမ ဓမ္မမျိုးတို့သာဖြစ်ကုန်၏။ အကျိုးပေးစွမ်း ကုန်ချိန်ကျလျှင် ကုန်ကြမြဲဓမ္မတာမျိုးတို့သာတည်း။ ထိုလူ့ခန္ဓာ နတ်ခန္ဓာ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာတို့သည်လည်း ဝိပရိဏာမဓမ္မမျိုးတို့သည်သာ ဖြစ်ကုန်၏။ ကံ၏အစွမ်း ကုန်ဆုံးခဲ့သော်၎င်း၊ အသက်တမ်း ကုန်ဆုံးခဲ့သော်၎င်း၊ ကေန္တပျက်ဆုံးမြဲ ဓမ္မတာတို့သာတည်း။

လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့၌ နေလျော်ပျော်ပါးစွာ နေကြကုန်သော ထိုလူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ကို မိမိတို့၏ ခန္ဓာတို့သည် ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်ဖြင့် အသေသတ်ကုန်၏။ ဇိဝိတိန္ဒြေ အညှာပြတ်သည်နှင့်တပြိုင်နက် သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည် ထိုသူတို့ကို အပါယ်သို့ပစ်လွှတ်၍ချလေ၏။ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ ကြောက်ကြသော အပါယဒုက္ခပင်လယ်ကြီးအတွင်း၌ စုန်းစုန်းမြုပ်ကြရပြန်ကုန်၏။ ရှေး၌ ပြုဆိုခဲ့ပြီးသော အဋ္ဌကထာကြီးများ စကားအတိုင်း ဘဝတရာနှင့်လည်း လွတ်ခွင့် မရကြကုန်။ ဘဝ တထောင် နှင့်လည်း လွတ်ခွင့် မရကြကုန်။ ဘဝ တသောင်း နှင့်လည်း လွတ်ခွင့် မရကြကုန်။ နှစ်ပေါင်း ဘဝပေါင်း အလွန်ကြီးကြာလှမှအချို့သူတို့ လွတ်ခွင့်ရကြကုန်၏။

အချို့ သူတို့ကား ကမ္ဘာကြီးပျက်မှ လွတ်ခွင့် ရကြကုန်၏။ လွတ်ကြပြန်လျှင် လူ့ပြည်နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်လာကြပြန်ကုန်၏။ တဖန် လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့၌ နေလျော်ပျော်ပါးစွာ နေကြရှာကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့ကို မိမိတို့၏ ခန္ဓာတို့သည် ဝိပရိဏာမဒဏ်ချက်ဖြင့် အသေသတ်မြဲ သတ်ပြန်ကုန်၏။ ဇိဝိတိန္ဒြေ အညှာပြတ်သည်နှင့်တပြိုင်နက် သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည် ထိုသူတို့ကို အပါယ်သို့ပစ်လွှတ်၍ ချပြန်လေ၏။ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ ကြောက်ကြသော အပါယဒုက္ခ ပင်လယ်ကြီး အတွင်း၌ စုန်းစုန်းမြုပ်ကြရပြန်ကုန်၏။ ဘဝတရာနှင့်လည်း လွတ်ခွင့်မရကြပြန်ကုန်။ ဘဝတထောင်နှင့်လည်း လွတ်ခွင့် မရကြပြန်ကုန်။ ဘဝ

တသောင်းနှင့်လည်း လွတ်ခွင့်မရကြပြန်ကုန်။ ရှေးနည်းအတိုင်း ဆိုလေ။

ဤကား သံသရာကြီး၌ကျင်လည်၍ နေကြရကုန်သော ပုထုဇ္ဇန် သတ္တဝါတို့၏ အများဓမ္မတာ လူးလာ စုန်ဆန် နေကြဟန်ကို ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ပြဆိုလိုက်သောစကား တည်း။ ဤစကားရပ်၌ ထိုလူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့သည် အသတ် ခံရသော သူတို့တည်း။ မိမိ မိမိတို့၏ ခန္ဓာတို့ သည် သူသတ်ယောက်ျားတို့တည်း။ ထိုခန္ဓာတို့မှာ ပါရှိ သော ဝိပရိကာမဓမ္မတို့သည် အလွန်ထက်သော ထား လက်နက်တို့တည်း။

ရာဇ၊ ချစ်သား ရာဇ ရဟန်း။ ရှုပံ၊ ရှုပက္ခန္ဓာသည်။ မာရော၊ သူသတ်ယောက်ျားကြီးတပါးတည်း။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည်။ မာရော၊ သူသတ်ယောက်ျားကြီးတပါးတည်း။ သညာ၊ သညာက္ခန္ဓာ သည်။ မာရော၊ သူသတ်ယောက်ျားကြီးတပါးတည်း။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည်။ မာရော၊ သူသတ်ယောက်ျားကြီး တပါး တည်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်။ မာရော၊ သူသတ် ယောက်ျားကြီး တပါးတည်း။ (ခန္ဓသံယုတ်ပါဠိတော်)

ဤပါဠိတော်ကိုထောက်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ သေ ဆုံးကြရာ၌ မိမိ မိမိတို့၏ခန္ဓာသည် သူသတ်လက်သည် အမြဲဖြစ် ကြောင်းကို သိအပ်သတည်း။ ။ လောက၌ သေကြသမျှသည် မိမိတို့ခန္ဓာ အခြေအနေပျက်မှု ဖောက်လဲဖောက်ပြန် ဖြစ်မှုနှင့် ကင်း၍ သေသည်မရှိ။ ဦးခေါင်း၌ မိန်းမကြိုးပင် ကျသော်လည်း မိမိတို့၏ ခန္ဓာအခြေအနေ မပျက်က မသေနိုင်။ ထိုကြောင့်ကေန် စင်စစ်အားဖြင့် ခန္ဓာသည် သာလျှင် သူသတ်ယောက်ျား အမှန် ဖြစ်လေသတည်း။

တနည်းကား။ ။ မရဏဓာတ် တည်းဟူသော မစ္ဆတရား ကိုလည်းမစ္ဆမာရ်ဟု ဆိုရိုးရှိပြန်သောကြောင့် ဝိပရိကာမဓမ္မ ကိုပင် သူသတ်ယောက်ျားပြု၍ ဆိုလိုမှုကား လူ့ခန္ဓာတို့၌ရှိသော

ဝိပရိဏာမဓမ္မသည် လူ့ခန္ဓာတို့ကို အတွင်သတ်၏။ နတ်ခန္ဓာတို့၌
ရှိသော ဝိပရိဏာမဓမ္မသည် နတ်ခန္ဓာတို့ကို အတွင်သတ်၏။
ဗြဟ္မဒုခန္ဓာတို့၌ပါရှိသော ဝိပရိဏာမဓမ္မသည် ဗြဟ္မဒုခန္ဓာတို့ကို
အတွင်သတ်၏။ လူ့ခန္ဓာ နတ်ခန္ဓာ ဗြဟ္မဒုခန္ဓာတို့သည် သေပြစ်
သေဒဏ်ကို အမြဲခံရသော ဒုက္ခဓမ္မတို့သာတည်း။

ပုန်းနေသူတို့ကို.....အပါယ် ဘေးကို ကြောက်ကုန် သော
ကြောင့် လူ့ဘုံမှာပုန်း၍ နေကြကုန်သော
လူသတ္တဝါတို့ကို သက္ကာယဒိဋ္ဌိနှင့် တကွသော လူ့ခန္ဓာတို့သည်
နေ့ရှိသမျှအတွင်သတ်၍ အပါယ်သို့ ပစ်ချကုန်၏။ ထိုအတူ နတ်
ပြည်၌ ပုန်း၍ နေကြကုန်သော နတ်သတ္တဝါတို့ကို နတ်ခန္ဓာတို့
သည် နေ့ရှိသမျှအတွင်သတ်၍ အပါယ်သို့ ပစ်ချကုန်၏။ ဗြဟ္မဒု
ဘုံ၌ ပုန်း၍နေကြကုန်သော ဗြဟ္မသတ္တဝါတို့ကို ဗြဟ္မဒုခန္ဓာတို့
သည် နေ့ရှိသမျှအတွင်သတ်၍ အပါယ်သို့ ပစ်ချကုန်၏။ ခန္ဓာ
ဝိပရိဏာမတို့ကား အတွင်သတ်သမားတို့တည်း။ အကုသိုလ်ကံ
တို့နှင့်တကွသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိတို့သည်ကား အပါယ်သို့ အတွင်
ပစ်ချသမားတို့တည်း။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ချုပ်ငြိမ်းပြီးသော လူ နတ် ဗြဟ္မာတို့ သည်ကား
မိမိတို့ခန္ဓာသတ်ချက်နှင့် သေကြရ ကုန်သော်လည်း အောက်ဘုံသို့
လျှောကျခြင်းမရှိကြကုန်ပြီ။ အထက်အထက်သို့သာ ဆန်တက်ကြ
ကုန်တော့သည်။ ဤအကြောင်းအရာသည် အထက် မဂ္ဂသစ္စာအ
ခဏ်း၌လာလတ္တံ့။ စောဒနာရန်ရှိသည်ကား ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့် အ
တိုင်းမှန်သည်ရှိသော် လူ့ပြည်မှာ လူပင်မရှိရာပြီ၊ နတ်ပြည် ခြောက်
ထပ်မှာ နတ်ပင်မရှိရာပြီ၊ ဗြဟ္မဒုပြည်မှာ ဗြဟ္မာပင် မရှိရာပြီ။
ထိုသို့မရှိသည်ကားမဟုတ်။ လူ့ပြည်မှာ လူလည်းပေါများလျက်
ရှိ၏။ နတ်ပြည် ဗြဟ္မဒုပြည် တို့မှာ နတ်ဗြဟ္မာ တို့လည်း ပေါများ
လျက်ရှိကုန်၏။ ထိုကြောင့် ခြောက်လွန်းလှသည်ဟုဆိုရန်ရှိ၏။

အပါယ်လေးဘုံ ကြီးကျယ်ပုံစည်ကားပုံကို မရိပ်မိကြကုန်သော လူမြိန်းတို့၏
အထင်မျိုးစောဒနာမျိုးတို့သာတည်း။

နယ်ကျယ်သလောက်.....သုဂတိတုံမည်သည် ဘုံနယ်ကား
 ကျယ်၏။ဘုံသားသတ္တဝါအကောင်
 ရေကားအလွန်နည်းပါး၏။ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့၌ ဘုံမိမာန်
 တခုတခုသည် လူ့ပြည်မှာ အလုံမြို့နယ် ဗန်ကျိုမြို့နယ် ပခန်းမြို့
 နယ် စသောမြို့နယ်ကြီး ငါးခုစာဆယ်ခုစာမကကြီးကျယ်၏။ကိုယ်
 ခန္ဓာသည် သုံးဇာတိခန့်စသည် ကြီးကျယ်၏။ မြန်မာတိုင်ပေါင်း
 လေးတိုင်ခွဲကို သုံးဂါရတ် ဆိုသည်။ ကောင်းကင်၌ မြင်သော
 ကြယ်နက္ခတ်တို့သည်ပင်လျှင် တဆယ့်နှစ်ယူဇနာ တဆယ့်သုံး
 ယူဇနာ စသည်ရှိကြကုန်၏။ ။ဒုဂ္ဂတိဘုံကားဘုံနယ်လည်း ကျယ်
 ၏။ဘုံသားသတ္တဝါ အကောင်ရေလည်း အလွန်များပြား၏။ ။
 ဤစကြဝဠာ၌ လူ့ဘုံ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘုံ
 နှစ်ဆယ်ရှိ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ကိုတယောက်မကျန်ရေတွက်
 သော်လည်း ငါတို့မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှာ ရှိနေသော ပရုဏ်ဆိတ်
 သတ္တဝါတမျိုးကိုမျှတွယ်ရာမရှိ။ ။ထိုပရုဏ်ဆိတ် သတ္တဝါမျိုးမှ
 တပါး ငါတို့မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှာ ရေသတ္တဝါ ကုန်းသတ္တဝါ
 တို့သည် အမျိုးအားဖြင့်ပင် အနန္တရှိကုန်သေး၏။ တမျိုးတမျိုးမှာ
 အကောင်ရေ အနန္တများပြား၏။ ။မြန်မာနိုင်ငံမှ ကြွင်းသော
 ဤစကြဝဠာတွင်းရှိ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း ကျွန်းငယ်နှစ်ထောင်
 တောနယ်အနန္တ တောင်နယ်အနန္တ ထိုမှတပါး အတွင်းသီဒါ
 သမုဒ္ဒရာကြီးခုနစ်စင်း၊ ကျွန်းကြီး ကျွန်းငယ်တို့ ပြင်မှာ ရှိနေသော
 အပသမုဒ္ဒရာကြီးလေးစင်း၊မြစ်ကြီးမြစ်ငယ် အိုင်ကြီး အိုင်ငယ်
 အစရှိသော မြေနယ်ရေနယ်ရှိ ကုန်းသတ္တဝါ ရေသတ္တဝါတို့ကို
 မူကား ဆိုတွယ်မရှိ။

ဤသို့လျှင် တိရစ္ဆာန်ဘုံတခုနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ကြည့်လျှင်ပင် သုဂတိနှစ်ဆယ်
 ခုနစ်ဘုံမှာ သတ္တဝါရှိသည်ဟု မပြောစလောက်။

အဝီစိမှာများလှစွာ.....ဓမ္မုဒ္ဓါပါ ကျွန်းကြီးကဲ့သို့ အကျယ်
 ယူဇနာ တသောင်းစီရှိကြ သောငရဲ

ကြီး ရှစ်ပြည်ထောင်တို့တွင် အောက်ဆုံးဖြစ်သော မဟာအဓိဝိ
ဇရဲကြီး၌ ဇရဲသတ္တဝါတို့သည် ဝါးကျည်တောက်တွင်းမှာထည့်၍
ထားသော မုန်ညင်းစေ့တို့ကဲ့သို့ အပြည့် ရှိနေကြကုန်သည်ဟု
အဋ္ဌကထာ ကျမ်းဂန်တို့၌ ဆို၏။ အဓိဝိဇရဲ မည်သည် အလွန်
မကောင်းမှုကံကြီးလှသောသူတို့မှကျရောက်ကုန်၏။ ထိုအဓိဝိဇရဲ
မှာ ထိုမျှလောက်သတ္တဝါတို့ ပြည့်ကြောင်းကိုဆိုသဖြင့် အတန်
ငယ်သော မကောင်းမှုကံနှင့်ပင် ကျရောက်နိုင်သော ကြွင်းသော
ဇရဲကြီး ခုနစ်ပြည်ထောင် ဇရဲငယ်အနန္တ တို့၌မူကား သတ္တဝါအ
ဘယ်မျှပြည့်လိမ့်မည်ဟု ဆိုဘွယ်ပင်မရှိ။ «ဤသို့လျှင် ဇရဲဘုံတခု
နှင့်ယှဉ်၍ကြည့်ပြန်လျှင်လည်းလူနတ်ဗြဟ္မာ ဟူသော သုဂတိနှစ်ဆဲ့
ခုနစ်ဘုံမှာ သတ္တဝါရှိသည်ဟူ၍ပင် မပြောစလောက်။ «မြိတ္တာဘုံ
အသုရကာယဘုံ တို့မှာလည်းနည်းတူ သတ္တဝါ ပြည့်မှုကို သိကြ
လေကုန်။ «သုဂတိဘုံသို့ ရောက်မှုမည်သည် ဒါန သီလ
ဘာဝနာ ကုသိုလ်သုံးပါးသာရှိ၏။ မရဏာသန္နအခါ၌ ကုသိုလ်ကို
စော၍သေမှ သုဂတိသို့ရောက်နိုင်၏။ အကုသိုလ်ကို စော၍သေ
လျှင် အပါယ်သို့ရောက်မြဲမေ့တာတည်း။

ဤမြန်မာနိုင်ငံ အတွင်း၌ တနေ့တရက် အဘို့တွင် သေကြ
ကုန်သော ဇေသတ္တဝါ ကုန်းသတ္တဝါ အနန္တရှိရာ၏။ ထိုအနန္တ
တို့တွင် မရဏာသန္န အခါ၌ ကုသိုလ်ကို စောနိုင်သော သတ္တဝါ
ကား အလွန် နည်းပါးရာ၏။ တသိန်းတွင် တယောက်ကျမပါ
လေရာ။ အပါယ် လေးဘုံရှိ သတ္တဝါ အားလုံး၌ ဆိုဘွယ်မရှိ။
ကုသိုလ်မှန်း မသိကြသော သတ္တဝါတို့မှာ အဘယ်ကုသိုလ်ကို
စောနိုင်မည်နည်း။ «အပါယ်၌ကျ၍နေကြကုန်သော သတ္တဝါတို့
မှာယေဘုယျအားဖြင့် ဘဝတွေအလွန်များ၍အဟောင်းဖြစ်သော
အကုသိုလ် ကြီးကြီးမားမား အတော်အတန် ပါးရား သကဲ့သို့ရှိ
သောအခါမှ ရှေးအပရာပရိယ ကုသိုလ်ကံဟောင်းများ အခွင့်ရ၍
သုဂတိဘဝသို့ ပြန်လာနိုင်လေသတည်း။

ဤကဲ့သို့သော ဒိဋ္ဌယုတ္တိ၊ သုတယုတ္တိ ဉာဏ်မရှိကြ ကုန်သော လူပြိန်းတို့သည်ကား လူ့ပြည်မှာ လူအလွန်ပေါများသည်ဟု ထင်ကြကုန်၏။ ကောင်းကင်၌ ကြယ်နက္ခတ်တို့ကိုမြင်၍ နတ်ပြည်မှာ နတ်အလွန်ပေါများသည်ဟု ထင်ကြကုန်၏။ လူ့အဖြစ်ရခဲပုံအချက်ကို သက်သက်မရိပ်မိကြလေကုန်။ လိပ်ကာဏ်း ထမ်းပိုးကို ဥပမာပြု၍ ဟောတော်မူသောဒေသနာ၊ လက်သည်းပေါ်ရှိ မြေမှုန့်နှင့် မဟာပထဝီရှိ မြေမှုန့်ကို ဥပမာပြု၍ ဟောတော်မူသော ဒေသနာ၊ များကို ဟောလျှင်သာနာကြရတော့သည်။ သက်သက် မယုံကြည်ကြလေကုန်။

ဤသည်ကား ယခင်လူပြိန်းတို့၏ စောဒနာကို ဖြေဆိုချက် တည်း။

ဤတွင်ရှေ့ကား အနုမတဂ္ဂသံသရာ၌ နေကြကုန်သော လူ နတ် ဗြဟ္မာ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ဒုက္ခအနက် ဒဏ်ချက်လေးပါးတို့နှင့် သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်း မြဲသည်ဖြစ်၍ ဒုက္ခသစ္စာသာ အမှန် ဖြစ်ကြောင်းကို ထင်ရှားရာအချက်တို့နှင့် အမြွက်ပြခဏ်းပြီး၏။

ဒုက္ခသစ္စာအနက် ၄-ချက်အဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။

သမုဒယသစ္စာအနက် ၄-ချက်အဓိပ္ပါယ်

တဏှာကြောင့်..... ယခုအခါ သမုဒယသစ္စာ၏ အနက်လေးချက်ကို ပြဆိုအံ့။ သမုဒယ ဆိုသည်ကား ဘဝအလျှင်အစဉ်မပြတ် တဖွားဖွားဖြစ်ပွား၍ နေရန်အကြောင်းတည်း။ ဒုက္ခအလျှင် အစဉ်မပြတ် တွေ့ကြုံ၍နေရန် အကြောင်းတည်း။ ။တဏှာ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စုတိသည်မှနောက်၌ ဘဝအစဉ်ပြတ်လေ၏။ ဒုက္ခအစဉ် ပြတ်လေ၏။ ထိုကြောင့် သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ဘဝအစဉ် ဒုက္ခအစဉ်ဖြစ်ပွား၍နေကြမှုသည် တဏှာ၏ အတတ်သာတည်းဟု မချသိအပ်၏။ ။

လောက၌လည်း ကာမဂုဏ်တဏှာသည် ရှိ၏။ ထိုတဏှာကို နှိပ်ကွပ်နိုင်သောသူတို့သည် သားမယားမွေးမှုနှင့် စပ်သော သစ်တဒုက္ခသန္တာပဒုက္ခ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတို့မှ လွတ်ငြိမ်းကြကုန်၏။ ထိုတဏှာကို လိုက်စားကြကုန်သော သူတို့သည် သားမယားမွေးမှုနှင့်စပ်သော ထိုဒုက္ခသုံးပါးတို့၏ အနှိပ်စက်ကို တသက်လုံး ခံကြရကုန်၏။

အလွန်ကြိုကြိုက်ခဲလှစွာသော သာသနာတော်မြတ်ကြီးအတွင်း၌ ကြိုကြိုက်ကြပါကုန်လျက် ပရိယတ္တိ ကြက်သရေကြီး၊ ပဋိပတ္တိကြက်သရေကြီးတို့မှအပ ဖြစ်ကြလေကုန်၏။ ထိုတဏှာကို ရောတည်ပြုမိသည့်အတွက် ထိုတဏှာ၏ အကိုင်းအခက် ဖြစ်သော လိုချင်မှု ရချင်မှု ဟုချင်မှု တင့်တယ်ချင်မှု ကြွယ်ချင်မှု ပေါများချင်မှု တုချင်မှု ပချင်မှု အစရှိသော တဏှာအပွားတို့သည် မရေမတွက်နိုင် ပွားစီးကုန်၏။ ထိုအကိုင်းအခက်ဖြစ်သော တဏှာအပွားတို့မှာလည်း သူ့တဏှာနှင့် သူ့ဒုက္ခသုံးချက်စီ အသီးသီး ရှိကြကုန်၏။

ဤကား လောက၌ သူ့တဏှာနှင့် သူ့ဒုက္ခ သုံးချက်မျက်မြင်ကိုယ်တွေ ဖြစ်ကြသော သမုဒယ သဘောကို ပြဆိုသော စကားရပ်တည်း။

တဏှာခြောက်ပါး...တဏှာသည် ရူပတဏှာ၊ သဒ္ဓတဏှာ၊ ဂန္ဓတဏှာ၊ ရသတဏှာ၊ ဖောဠဗ္ဗတဏှာ၊ ဓမ္မတဏှာဟူ၍ ခြောက်ပါးရှိ၏။ ။တပါး တပါး၌ပင် အနက်လေးချက်စီရှိရကား သမုဒယအနက် နှစ်ဆဲ့လေးချက် ဖြစ်၏။ ။အဆင်းသဏ္ဌာန်ကောင်းသည်၌ ခင်မင်သောတဏှာသည် ရူပတဏှာမည်၏။ ထိုရူပတဏှာ၏ အလိုသို့ လိုက်သော သူတို့သည် အဆင်းသဏ္ဌာန်ကောင်းသော ဝတ္ထုအာရုံတို့အတွက် သစ်တဒဏ်ချက် သန္တာပ ဒဏ်ချက် ဝိပရိဏာမ ဒဏ်ချက်တို့မှ မလွတ်နိုင်ကြကုန်ပြီ။ မလွတ်နိုင်ကြပုံကား ထိုတဏှာသည် အာ

ယူဟနကိစ္စဖြင့် ထိုသူတို့အား ထိုဝတ္ထုအာရုံတို့ကို ယူလို ရလို သိမ်းပိုက်လို ခံစံလိုသော စိတ်တို့ကိုသာ ပွားများစေ၏။ စွန့်လွှတ် လိုသောစိတ်မျိုးကား ဥပါဒ်ခွင့်မျှမရ။

နိဒါနကိစ္စဖြင့် ရစရှိလေ ရချင်လေ၊ သိမ်းပိုက်စရှိလေ၊ သိမ်း ပိုက်ချင်လေ၊ ခံစားစရှိလေ ခံစားချင်လေ၊ ဤသို့သော စိတ်တို့ကို သာ ပွားများစေ၏။ ရောင့်ရဲသောစိတ်မျိုးကား ဥပါဒ်ခွင့်မျှမရ။

သံယောဂကိစ္စဖြင့် ထိုဝတ္ထုမျိုး ထိုအာရုံမျိုးတို့၏ အလယ်၌ ချည်နှောင်၍ ထားဘိသကဲ့သို့ အလွန်ခိုင်မြဲသော စိတ် အနှောင် အဖွဲ့ကိုဖြစ်စေ၏။ ခွါလိုသောစိတ်မျိုးကား ဥပါဒ်ခွင့်မျှမရ။

ပလိဗောဓကိစ္စဖြင့် ထိုဝတ္ထုအာရုံ အစီးအပွားမှ ဖွဲ့ခွါ၍ စိတ် ၏ငြိမ်သက်စွာ နေနိုင်ရန် အပေါက်အလင်းများကို တားမြစ် နှောင့်ရှက် ကန့်ကွက်ခြင်းကိုပြု၏။ ထိုအာရုံတို့နှင့်ကင်း၍ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းမျှကို မရစေ။ ရူပတဏှာသည် ဤလေးကိစ္စတို့ဖြင့် ထိုသူတို့အား ဒုက္ခပွားခြင်းကိုသာပြု၏။

သဒ္ဓတဏှာ စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းတူ သိလေ။ ဓမ္မတဏှာ ဆိုသည်ကား မိမိ၏၎င်း၊ မိမိသည် ချစ်သော ဝတ္ထုတို့၏၎င်း၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို သာယာသောတဏှာ၊ သညာက္ခန္ဓာကို သာယာသောတဏှာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ကို သာယာသော တဏှာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို သာယာ သောတဏှာ စသည်တည်း။

တနည်းကား.....ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ ဟူ၍သုံးပါးအပြားရှိ၏။ အဆင်းသဏ္ဌာန်အစ ရှိသော ကာမဝတ္ထုတို့၌ နွေလျော်သော တဏှာသည် ကာမ တဏှာ မည်၏။

မိမိအတ္တတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဈာန်သမာပတ်တို့၌ နွေလျော် သောတဏှာသည် ဘဝတဏှာမည်၏။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်၍ အတ္တ၏ ပြတ်ခြင်းဟူသော မှောက်မှား
သောအယူ၌ သာယာသောတဏှာသည် ဝိဘဝတဏှာ မည်၏။

ကာမဘုံသားတို့၏စိတ်.....ပကတိသော ပြောင်းထမင်း လူး
ထမင်း ဆပ်ထမင်းသည် အလွန်
ခေါင်းပါးကြမ်းတန်း၏။ အရသာမှကင်း၏။ မျိုခြင်းငှါ မတတ်
ကောင်းရှိ၏။ ဆီဦး ထောပတ် ဝက်သား ကြက်သားငါးရည်
အမဲရည် သွန်းလောင်း၍ စားမှသာ မြိန်ရှက်စွာစားနိုင်၏။ ထိုအတူ
ပကတိသောကာမဘုံသားတို့၏ စိတ်သည် ကာမရာဂ ဗျာပါဒ
အစရှိသော တရားပူတရားလောင် တို့နှင့် အမြဲ ပေါင်းဘက်မှု
ကြောင့် အလွန်ခြောက်သွေ့ ခေါင်းပါး၏။ ပူလောင်ချောက်ချား၏။
ပြင်ပ အာရုံတို့နှင့် ကင်းကွာခဲ့လျှင် ချက်ခြင်းငြီးတောက်၏။ ငြီးငွေ့
၏။ ပျင်းရိ၏။ ခွေးနာလောက်ကိုက် ဟူသကဲ့သို့ မနေနိုင် မထိုင်နိုင်
လှုပ်ရှား၏။ အပေါင်းအဖော်ရှိရာ အာရုံတပါးရှိရာသို့ ချက်ခြင်း
ပြေးရ၏။ မိမိနှစ်မြိုက်ရာ ပြင်ပအာရုံ တပါးပါးနှင့် ပေါင်းဖော်
ဘက်တွဲ၍ နေရမှ စိတ်အရသာ ပေါ်နိုင်၏။ ပြင်ပအာရုံ ကောင်း
လေလေ အရသာ ကောင်းလေလေဖြစ်၏။

ဒုက္ခပင်လယ်ကြီး၌.....ထိုကြောင့် ကာမဘုံ၌နတ်မင်းစည်းစိမ်
သိကြားမင်းစည်းစိမ် လူမင်းစည်းစိမ်
သေဋ္ဌေး သူကြွယ် စည်းစိမ်အစရှိသည်ဟုဆိုအပ်သော နတ်မိန်းမ
လူမိန်းမ ဘောဂသမ္ပတ္တိ ခနုသမ္ပတ္တိတို့ကို အများထက် အများ
အကောင်းထက် အကောင်း စုဆောင်းသိမ်းပိုက်၍ ထိုအာရုံတို့နှင့်
တွဲဘက်ကာ တွဲဘက်ကာ စိတ်အရသာကို ခံစားကြရကုန်၏။
ထိုအာရုံတို့နှင့် ကင်းလျှင် စိတ်၏ ငြီးတောက် ခြောက်သွေ့ခြင်း
ဒုက္ခကိုရကြကုန်၏။ ပြင်ပအာရုံကို တောင့်တသော တဏှာ ဆာ
လောင်ကြီးမီးထ၍လာ၏။ မီးထတိုင်း မီးထတိုင်း မီးစာကျွေးကြ
ရကုန်၏။ တဏှာမီးစာတွေကို ရှာကြံစုဆောင်း သိမ်းပိုက်မှုတို့၌
ဒုစွရိုက်အနန္တ ဒုက္ခအနန္တ အမြဲပါရှိလျက် နေကြ၏။ ဤတဏှာ

သည် ကာမတဏှာ မည်၏။ ဤကာမတဏှာသည် ကာမဘုံသား
တို့ကို သားမယား အာရုံစည်းစိမ် ဥစ္စာရှာကြံ သိမ်းပိုက်မှုဟူသော
အနုမတဂ္ဂ ကြီးကျယ်လှသော ဒုက္ခပင်လယ်ကြီး၌ အမြဲနှစ်ခြံ
သတ်၏။

တောင်ကျရေလို.....တောင်ပေါ်ကျ မြစ်ရေသည် ကမ်းစဉ်
တလျှောက်ရှိနေသော သစ်ကိုင်းခြောက်
သစ်ခက်ခြောက် သစ်ရွက်ခြောက် မြက်ခြောက် တို့ကို တဟုန်
တည်း မျှောယူ၍ သမုဒ္ဒရာသို့ ချလေသကဲ့သို့ ထိုဆာလောင်
မွတ်သိပ်သော တဏှာ ကြီးသည် သူတော်ကောင်း တရားနှင့်
ကင်းကွာသော ကာမဘုံသူ နတ်လူမြားမြောင် အခြောက်ကောင်
တွေကို အပါယ်လေးပါးသို့ အတွင်မျှောယူ၍ ပစ်ချလေ၏။

ဤကား ကာမတဏှာ သမုဒယသစ္စာကိုပြဆိုသော စကားတည်း။

ထိုတဏှာ ဆာလောင်ကြီး၏ အတတ်ကို သိကြကုန်
သော ပညာရှိကြီးတို့သည်ကား ကာမဘုံကို အပါယ်ငရဲ
အသွင် ထင်မြင်ကြကုန်သဖြင့် ကာမဘုံဒုက္ခမှ လွတ်ခြင်း
ငှါ လက်ရှိစည်းစိမ် ချမ်းသာကို စွန့်ပစ်၍ တောတောင်
ဝင်၍ ဈာန်သမာပတ် တရားများကို အားထုတ်ကြကုန်၏။

ကောင်းမြတ်သောအရသာ.....မြောက်ကျွန်းသူ တို့၏ ဇော
တိပါသာဏ ကျောက်ပေါ်
၌ချက်အပ်သော ထမင်းသည် အလွန်ကောင်းမြတ်သော အမျိုးမျိုး
သောအရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ငါတို့ကျွန်း၌ ဖြစ်သော ထောပတ်
ဆီဦး ဝက်သား ကြက်သား စသည်တို့နှင့် ဘက်တွဲဘွယ် ကိစ္စ
မရှိ။ ဘက်ပွဲခွဲလျှင် ရှိရင်းအရသာ ပျက်ကုန်၏။ ဘက်တွဲမိမည်
ကိုပင် ကြောက်ရ၏။ ။ ထိုအတူ ကာမစွန္ဒဗျာပါဒ အစရှိသော
နိဝရဏ အပူအလောင်တို့မှ ကင်းရှင်းသော ဈာန်သမာပတ်စိတ်ကို
ရကြကုန်၏။ ထိုစိတ်ကား ပကတိအားဖြင့် အလွန်ကောင်းမြတ်

သော အရသာရှိသော ဖိတ်သုခရသနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုဈာန်စိတ်ကို ဝင်စားကာ ဝင်စားကာ ချမ်းသာ စည်းစိမ်ကို ခံစား စံစား ကြကုန်၏။ ပြင်ပ အာရုံတို့သည် ကြီးစွာသော အန္တရာယ်ဖြစ်ကုန်၏။ ။ထိုဈာန်စိတ်ဈာန်ဇောတို့ကို၎င်း၊ ထိုအကျိုးဖြစ်သော ဗြဟ္မဒုဘဝကို၎င်း၊ သာယာသော တဏှာသည် ဘဝတဏှာမည်၏။

ဤဘဝတဏှာ၏ ဒုက္ခသမုဒယဖြစ်ပုံကို ရှေး၌ ဗြဟ္မဒုန္နာတို့၏ ဒုက္ခအဓိဏ္ဏိယာ ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းသိလေ။ ။ ဝိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်သော ဝိဘဝ တဏှာ၏ ဒုက္ခသမုဒယ အချက်ကား သာသနာတော်တွင်း၌ လိုရင်း မဟုတ်လှ၍ မပြလိုက်ပြီ။

သမုဒယသစ္စာအနက်၄-ချက်အဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။

မဂ္ဂသစ္စာအနက် ၄-ချက်အဓိပ္ပါယ်

ယခုအခါ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရအပ် ခံစံအပ်သော နိရောဓအနက်လေးချက် မဂ္ဂအနက် လေးချက်ကို ထုတ်ဖော်ပြဆို မည့်အနက် မဂ္ဂအနက် လေးချက်ကို ရှေးဦးစွာဆိုပေအံ့။

မဂ္ဂဿ နိဗ္ဗာနဋ္ဌော၊ ဟေတုဋ္ဌော၊ ဒဿနဋ္ဌော၊
အဓိပတေယျဋ္ဌော။ (အနက်ရှေး၌ဆိုခဲ့ပြီ။)

ထိုလေးပါးသော အနက်တို့တွင် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နိဗ္ဗာနဋ္ဌာကို အဘယ်သို့ ရအပ် ခံစံအပ်လေသနည်း ဟူမူကား သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်သောအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ရှိသော ဒိဋ္ဌိမျိုး ဝိစိကိစ္ဆာမျိုးတို့သည် အကုန် ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏။ အတိတ်က ပါခဲ့သော ဒုစ္စရိုက်ကံဟောင်း အနန္တ၊ရှေ့သို့ ဘဝအဆက်ဆက် မိုက်မဲလတ္တံ့သော ဒုစ္စရိုက်ကံသစ် အနန္တတို့သည် အကုန် ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏။ အပါယ်သံသရာကြီးအပြီး ကျွတ်လွတ်၏။

ဤဘဝမှနောက်၌ လူ့ဘုံနတ်ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘုံ ဟူသော သုဂတိသံသရာ သည်သာကျန်ရှိလေ၏။ ထိုသုဂတိသံသရာမှာလည်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလူမျိုး နတ်မျိုး ဗြဟ္မာမျိုးတို့၌ တရံတဆစ်မျှ ဖြစ်ခြင်း မရှိကြကုန်ပြီ။ ဒုစ္စရိုက် ဒုရာဇိဝ လူမျိုး နတ်မျိုး ဗြဟ္မာမျိုးတို့၌ တရံတဆစ်မျှ ဖြစ်ခြင်း မရှိ ကြကုန်ပြီ။

စည်းစိမ်ကြက်သရေ ဘုန်းတန်ခိုး ညှိုးနွမ်း သေးသိမ်သော လူမျိုး နတ်မျိုး ဗြဟ္မာ မျိုးတို့၌ တရံ တဆစ်မျှ ဖြစ်ခြင်း မရှိကြ ကုန်ပြီ။ ။ အလွန် ကြီးမြတ်လှစွာသော စည်းစိမ် ချမ်းသာ ဘုန်း တန်ခိုး အရှိန် အဝါ အလိမ်မာနှင့် ပြည့်စုံသော လူမျိုး နတ်မျိုး ဗြဟ္မာမျိုးတို့၌သာ ဖြစ်ကြလေကုန် တော့သည်။ ။ ထိုသို့ ကျန်ရှိ သော သမ္ပတ္တိ သုဂတိ သံသရာမှာလည်း ဖြစ်ဆဲ ရောက်ဆဲသော ဘုံမှ အောက်ဘုံသို့ ပဒိုသန္ဓေအားဖြင့် ဆင်းသက် ကျလျှောခြင်း မရှိကြကုန်ပြီ။ ။ မိမိတို့ ဖြစ်ရာဘုံ၌ ထပ်မံ၍ ဖြစ်လိုလျှင်ဖြစ်ကြ ကုန်၏။ အထက်အထက်ဘုံသို့ တက်လိုလျှင် တက်ကြကုန်၏။

လောကုတ္တရာဘုံ သူတွေ..... ဤနည်းအတိုင်းသာ ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာ သုဂတိ သံသရာ၌ ကျင်လည်၍ သွားကြရကုန်၏။ ထိုသို့ သုဂတိသံသရာ၌ ကျင်လည် ကြရကုန်သော်လည်း တပါးသော လူနတ်ဗြဟ္မာ ပုထုဇ္ဇန်သတ္တဝါ တို့ကဲ့သို့ သံသရာဝဋ်၌ နစ်သမား မဟုတ်ကြကုန်ပြီ။ မျှောသမား မဟုတ်ကြကုန်ပြီ။ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ဆိုက်ရောက်သည်မှ စ၍ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ဒုစ္စရိုက် ဒုရာဇိဝ အပါယဒုက္ခတို့၏ကျွတ် လွတ်မှုဟူသော သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော လော ကုတ္တရာ အဝတ္ထာဘုံကြီး၏ အတွင်းသို့ ဆိုက်ရောက်ကြ ကုန်ပြီး၍ အရိယာဘုံသူ အရိယာဘုံသားတွေ အဖြစ်နှင့် ကျင်လည် ကြရကုန်၏။ လောကုတ္တရာဘုံသူတွေ လောကုတ္တရာဘုံသားတွေ အဖြစ် နှင့် ကျင်လည်ကြရကုန်၏။

ထိုသို့ ကျင်လည်ကြလေကုန်ရာ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာ တို့ကို ခံစား စံစား၍ အားရကြ ကုန်သောအခါ

အလိုမရှိကြကုန်သောအခါ ငြီးငွေ့ကြကုန်သောအခါ ခန္ဓာငါးပါး
ကို စွန့်ပစ်၍ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်သို့ ကူးကြလေကုန်၏။ ။
ဤသို့လျှင် သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်သောဘဝမှစ၍ အနုပါဒိ
သေသ နိဗ္ဗာန်သို့ ကူးသည်တိုင်အောင် အပါယဒုက္ခ အစရှိသော
အောက်အောက်သော သံသရာအဖို့မှ အဆင့်ဆင့် ကျွတ်လွတ်၍
တဆင့်ထက် တဆင့် မြင့်သည်ထက် မြင့်ရာ မြတ်သည်ထက်
မြတ်ရာသို့ ဖြောင့်မတ်စွာ ဆန်တက် ထွက်မြောက်၍ သွားကြောင်း
ဖြစ်သော အနက်ကို နိဗ္ဗာနဌ ဆိုသတည်း။

ဤကား သောတာပတ္တိမဂ်၏ နိဗ္ဗာနဌ အနက်ကို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့
ခံစံကြရပုံတည်း။

တဘဝထက်တဘဝ.....ထို သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဟော
တုဋ္ဌ အနက်ကို အဘယ်သို့လျှင် ခံစံ
ကြရကုန်သနည်းဟူမူကား သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရသောခဏမှ
စ၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်ဝယ် အရိယာသူမြတ်တို့၏ ဂုဏ်
ကျေးဇူး တို့သည် အခိုင်အမြဲ တည်လေကုန်၏။တဘဝ တခြား
တိုးပွားစည်ပင်၍သာ သွားကုန်၏။ သီလဂုဏ် ကျေးဇူးတို့သည်
တဘဝထက် တဘဝ ကြီးကျယ်ခိုင်မြဲ၍ သွားကုန်၏။သမာဓိဂုဏ်
ကျေးဇူး ပညာဂုဏ် ကျေးဇူးတို့သည် တဘဝထက် တဘဝ
ကြီးကျယ် ခိုင်မြဲ၍ သွားကုန်၏။ သတိပဋ္ဌာန ဓမ္မ ဂုဏ်ကျေးဇူး၊
သမ္မပ္ပဓာနဓမ္မ ဂုဏ်ကျေးဇူး၊ဣဒ္ဓိပါဒဓမ္မ ဂုဏ်ကျေးဇူး၊ ဣန္ဒြိယဓမ္မ
ဂုဏ်ကျေးဇူး၊ ဗလဓမ္မဂုဏ်ကျေးဇူး၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂဓမ္မဂုဏ်ကျေးဇူး၊
မဂ္ဂင်္ဂဓမ္မဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည် တဘဝထက် တဘဝ ခိုင်မြဲကြီး
ကျယ် စည်ကား၍ သွားလေကုန်၏။ ။ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်း
တို့၏ ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာ သံသရာ၌ တဘဝထက် တဘဝ
ထက်သန် ခိုင်မြဲ ကြီးကျယ် စည်ကား၍ သွားရာ သွားကြောင်း
ဖြစ်သော အနက်သည် ဟောတုဋ္ဌမည်၏။

ဤကား သောတာပတ္တိမဂ်၏ ဟောတုဋ္ဌအနက်ကို သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့
ခံစံကြရပုံတည်း။

ဆင်ခြင်လိုက်တိုင်း.....ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ဒဿန
ဌအနက်ကို အဘယ်သို့ ခံစံကြရကုန်
သနည်း ဟူမူကား သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရသောဓဏမှစ၍ ဘဝ
အဆက်ဆက် ကမ္ဘာအဆက်ဆက် ကျင်လည်ခံစား၍ သွားကြ
သဖြင့် အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သော ဘဝတိုင်အောင်
ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒုက္ခသစ္စာ၌တွေဝေခြင်းမရှိကြကုန်ပြီ။ သမုဒယ
သစ္စာ၌ တွေဝေခြင်း မရှိကြကုန်ပြီ။ နိရောဓသစ္စာ၌ တွေဝေခြင်း
မရှိကြကုန်ပြီ။ မဂ္ဂသစ္စာ၌ တွေဝေခြင်း မရှိကြကုန်ပြီ။ နှလုံးသွင်း၍
ဆင်ခြင်လိုက်တိုင်း ကောင်းကင်လယ်၌ ကြယ်နက္ခတ်တို့ကိုရှုမြင်
ကြလေသကဲ့သို့ သစ္စာလေးပါး တရားတို့သည် ထိုသူတို့ဉာဏ်၌
ထင်ရှားလေကုန်တော့သည်။

ဤကား သောတာပတ္တိမဂ်၏ ဒဿနဌကို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရ
ပုံတည်း။

ပွတ်သစ်စခရုသင်းလို..... ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်
အဓိပတေယျဌအနက်ကိုအဘယ်
သို့ ခံစံကြရကုန်သနည်း ဟူမူကား ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌
ယခုဘဝမှစ၍ နောက်ဘဝ အဆက်ဆက် ကမ္ဘာအဆက်ဆက်
ဖြစ်ပွားသမျှကုန်သော ဒါန သီလ ဘာဝနာ အစရှိသော ကုသိုလ်
တို့သည် တဏှာ၏အုပ်စိုးမှုမှလွတ်ကြလေကုန်၏။ ပညာဘိသင်္ခါရ
သဘောမှ လွတ်ကြလေကုန်၏။ လောကီကုသိုလ်တကာတို့ထက်
အကြီးအကဲအဖြစ်သို့ ရောက်ကြ လေကုန်၏။ ပွတ်သစ်သော ခရု
သင်းကဲ့သို့ ဝင်းဝင်းတောက် ဖြူစင်ကြကုန်၏။ အနုပါဒိသေသ
နိဗ္ဗာန်သို့ ပေါက်ရောက်တို့ အဆောက်အဦချည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။

ဤကား သောတာပတ္တိမဂ်၏ အဓိပတေယျဌကို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံ
ကြရပုံတည်း။

မဂ္ဂသစ္စာ အနက်၄-ချက်အဓိပ္ပါယ် ပြီး၏။

နိရောဓသစ္စာအနက် ၄-ချက်အဓိပ္ပါယ်

နိဿရဏဋ္ဌ.....ယခုအခါ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော နိရောဓသစ္စာ
၏ အနက်လေးချက်ကို ပြဆိုပေအံ့။

နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌော, ပဝိဝေကဋ္ဌော, အသင်္ခတ
ဋ္ဌော, အမတဋ္ဌော။

သောတာပတ္တိမဂ် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်ကြကုန်ပြီး
သော ဝိသာခါ အနာထပိဏ် အစရှိကုန်သော ယခုအခါ စာတု
မဟာရာဇ် တာဝတိံသာ အစရှိသော နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်မှာ
အပြည့်ရှိနေကြကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ယခုတည်နေ ကြ
ရာဖြစ်သော သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော လောကုတ္တရာ
အဝတ္ထာ ဘုံကြီးသည် မြင်းမိုရ်တောင်ခြေ၌ ရှိသော သီဒါမဟာ
သမုဒ္ဒရာကြီးနှင့် အလားတူ၏။ ။အသင်္ခယျ အနန္တ များလှစွာ
ကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုသီဒါ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီး၏
အတွင်း၌ ရှိနေကြကုန်သော အသင်္ခယျ အနန္တ များလှစွာ
ကုန်သော ငါးကြီးတွေနှင့် အလားတူကြကုန်၏။

နိဗ္ဗာန်သဘောလျော့ပါးမှုမရှိ.....အဘယ်သို့ တူကြကုန်သ
နည်းဟူမူကား ယုဂန္တိရ်
တောင်၏ အတွင်း၌ တည်ရှိသော ထိုသီဒါ မဟာသမုဒ္ဒရာ ကြီး
သည် အနက်အားဖြင့် ယူဇနာ ၅၀၀၀၀၀ လေးထောင်, အနံအား
ဖြင့် ယူဇနာ ၅၀၀၀၀၀ လေးထောင်, အလျားအားဖြင့် ယူဇနာ
အသိန်းများစွာ ကြီးကျယ်လှ၏။ တကမ္ဘာပတ်လုံး လက်တသစ်
မျှ ရေနေလျော့ပါးသည်ဟူ၍ မရှိ။ နေ့ရှိန် နေ့ပြောက် တခုမျှထိုး
ရဘူးသည်မရှိသဖြင့် ရေပူသည်ဟူ၍ တရံတဆစ်မျှမရှိ။ ဥဒေါင်း
မွေး လဲ ဝါဂွမ်းတို့မှသော်လည်း ထောက်တည်ရာမရ အောက်သို့
သာနစ်ရအောင် အလွန်ကြည်လှသောရေရှိသည်ဖြစ်၍ ရေနောက်
မှုဟူ၍လည်းမရှိ။ ထိုအတူ ယခုအခါ ဝိသာခါ အနာထပိဏ် အစ

ရှိသော ဘုံစဉ်စံ သောတာပန် အရိယာတို့၏ တည်ရာ နေရာဖြစ်သော ထို သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော လောကုတ္တရာ အဝတ္ထာ ဘုံကြီးသည်လည်း ဘဝကမ္ဘာအသင်္ချေပင် ကြာသော်လည်း နိဗ္ဗာန်သဘော လျော့ပါးသည်ဟူ၍ မရှိ။ နိဗ္ဗာန်နယ်ကြီး ကုန်ဆုံး၍ သွားသည်ဟူ၍မရှိ။ နိဗ္ဗာန်သဘောကုန်ဆုံး၍ ထိုသူတို့ သန္တာန်မှာ ဒိဋ္ဌိမိနိစ္ဆာ ဒုစ္စရိက် ဒုရာဇိဝ အပါယ ဒုက္ခတို့ ပေါ်ပေါက်၍လာပြန်သည်ဟူ၍ မရှိ။

သမုဒ္ဒရာ၌ ငါးကြီးလို သီဒါ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီး၏အတွင်း

၌ရှိနေကြကုန်သောငါးကြီးတို့သည် သီဒါ မဟာသမုဒ္ဒရာ ရေနေလျော့ပါးမည် ရေကုန်ခန်း၍သွားမည် ကို ကြောင့်ကြာတွယ် မရှိကြကုန်သကဲ့သို့ ထိုသူတို့သည်လည်း ယခုမိမိတို့တည်နေရာ ထိုလောကုတ္တရာ အဝတ္ထာဘုံကြီး သန္တာန်သဘော လျော့ပါးမည် ကုန်ခန်း၍ သွားမည်ကို တရံတဆစ်မျှ ကြောင့်ကြာတွယ် မရှိကြလေကုန်။ ။ထိုသီဒါ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီး၌ ရေပူသည်ဟူ၍ မရှိသကဲ့သို့ ထိုလောကုတ္တရာအဝတ္ထာဘုံကြီးမှာလည်း တစုံတခုသော ကိလေသာနေပြောက်ထိုးခြင်း၊ ဝဋ်ဒုက္ခနေပြောက်ထိုးခြင်း အလျင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ ကမ္ဘာအသင်္ချေ ကြာသော်လည်း ပူလောင်မှုဟူ၍ မြူမှုမရှိလေကုန်။ ထိုသက္ကာယ ဒိဋ္ဌိစသည်တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုအတွက်ကြောင့် ဘယ်လိုပူပန်တွယ် ရှိ၍လာပြန်သည်ဟု မရှိပြီ။

သီဒါ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီး၏အတွင်း၌ရှိနေကြကုန်သောငါးကြီးတို့သည် ရေပူမှုနှင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြာတွယ် မရှိကြကုန် သကဲ့သို့ ထိုသူတို့သည်လည်း ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိအစရှိသောမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်ပြီးသော တရားတို့၏ ပူပန်မှုအတွက်နှင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြာတွယ် မရှိကြကုန်ပြီ။ ။ထိုသီဒါ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီး အတွင်း၌ ရှိနေကြကုန်သော ငါးကြီးတို့သည် ရေနောက်ကျရန် ကိစ္စနှင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြာတွယ် မရှိကြကုန်သကဲ့သို့ ထိုသူတို့သည်လည်း

မိမိတို့၏ တည်နေရာ အဝတ္ထာဘုံကြီး၌ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ ဒုက္ခရိုက်
ဒုရာဇိဝ အပါယဒုက္ခတို့ ပေါ်ပေါက်ပြန်သည်၊ သန္တသဘော
နောက်ကျပြန်သည်၊ ဟူ၍ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြာတွယ်မရှိကြကုန်ပြီ။

ထို သီဒါမဟာသမုဒ္ဒရာကြီး၏ အတွင်း၌ ရှိနေကြ ကုန်သော
အသင်္ချေယျ အနန္တများလှစွာကုန်သော ငါးကြီးအပေါင်းတို့သည်
မိမိ မိမိတို့တည်နေရာ သီဒါ သမုဒ္ဒရာကြီး လျှော့ပါး ကုန်ခန်းမှု
နောက်ကျမှု ပူလောင်မှုတို့ အတွက်နှင့် အင်းတပါး အိုင်တပါး
မြစ်သမုဒ္ဒရာသီဒါ တပါးကို တောင့်တတွယ် မရှိကြကုန်သကဲ့သို့
ထိုဘုံစဉ်စံ သောတာပန်အရိယာအနန္တ တို့သည်လည်း ဘုရား
တပါး သာသနာတပါးကို တောင့်တတွယ် မရှိကြကုန်မူ၍ ထို
သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော လောကုတ္တရာ အဝတ္ထာ
ဘုံကြီး၌ တည်လျက် လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာ
တို့ကို ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာ ခံစား ခံစားကြကုန်၍ အားရ
ကြကုန်သောအခါမှ ငြီးငွေ့ကြကုန်သော အခါမှ ခန္ဓာငါးပါးကို
စွန့်ပစ်၍ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ပြုစုကြပြီးသို့ ကူးကြကုန်လတ္တံ့။

ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်တည်း
ဟူသော လောကုတ္တရာ အဝတ္ထာဘုံကြီး၏အတွင်း၌ ဆိုက်ရောက်
တည်နေကြကုန်၍ ဟူသောစကား၌ စောဒနာ ရန်ရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်အချို့သောကိလေသာတို့မှမကင်းကြကုန်သေး။ ပဋိသန္ဓေ
နေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းဒုက္ခတို့မှ မကင်းကြကုန်သေး။ ထိုကြောင့်
နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်ကြကုန်သည်ဟု မဆိုထိုက်သေး၊ နိဗ္ဗာန်၏
အတွင်း၌တည်နေကြကုန်သည်ဟုမဆိုထိုက်သေး၊ ဟုစောဒနာရန်
ရှိ၏။ အဖြေကား အချို့သောကိလေသာတို့မှ မကင်းကြကုန်သေး
သောကြောင့် သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ဟု အမည်ဝိသေသနှင့်ဟော
တော်မူသည်မဟုတ်လော။ ထိုအတူ ခန္ဓာငါးပါးနှင့်တကွ ဘဝ
များစွာ ကမ္ဘာများစွာ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း မကင်း
ကြကုန်သေးသည်ဖြစ်၍ ပင်လျှင် သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုရ
သည်မဟုတ်လော။

သဉ္ဇပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်၏ အခြင်းအရာကို၎င်း၊ ထိုနိဗ္ဗာန်
နယ် ကြီးကျယ်ပုံကို၎င်း၊ မရိပ်မိ၍ စောဒနာသလောဟု
ဖြေလေ။

ထိုသူတို့သည် လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာ့ ချမ်းသာ
တို့ကို ခံစားစံစား၍ အားရကြကုန်သောအခါ ရဟန္တာ အဖြစ်သို့
ရောက်ကြ၍ ခန္ဓငါးပါးကိုစွန့်၍ တဖန်ကူးရောက်ကြလတ္တံ့သော
နိဗ္ဗာန်သည်ကား အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်မည်၏။ ။ထိုနိဗ္ဗာန်သည်
ကား သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နယ်မှာ မဟုတ်။ ထိုကြောင့်
ဤသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏နိဗ္ဗာန်ပြဆိုခဏ်း၌ ထိုအနုပါဒိသေသ
နိဗ္ဗာန်ကို မဆိုပေသတည်း။ ။ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ အမှူးရှိသော အလွန်
မည်းညစ်ထွစွာသော ကိလေသဝဋ်မှအပြီး ကျွတ်လွတ်မှု၊ ဒုစ္စရိုက်
ဆယ်ပါး ဒုရာဇိဝတရားဟူသော အကုသလ ကမ္မဝဋ်မှ အပြီး
ကျွတ်လွတ်မှု၊ အပါယ်ဘဝ ဟူသော ဝိပါကဝဋ်မှ အပြီးကျွတ်
လွတ်မှု၊ သည် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရသော နိဿရဏဌ
မည်၏။ ။ပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် လူမင်း နတ်မင်း သိကြားမင်း
ဗြဟ္မာမင်းဖြစ်၍ပင် နေကြကုန်သော်လည်း ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ ဒုစ္စရိုက်
ဒုရာဇိဝအပါယ်ဘဝတို့မှ အပြီး ကျွတ်လွတ်မှု အပြီး လွတ်ငြိမ်းမှု
ဟူသော နိဿရဏဌကို မရကြလေကုန်။ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာတွေ
တန်းလန်း ဒုစ္စရိုက်ဒုရာဇိဝတွေ တန်းလန်း အပါယ်သို့ကျရောက်မှု
တွေ တန်းလန်းရှင်သာ နေကြရကုန်၏။

နိဿရဏဌပြီး၏။

ပဓိဝေကဌ ... သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘဝ များစွာ
ကမ္ဘာများစွာ ကြာမြင့်သော်လည်း မိမိတို့၏
စိတ်သန္တာန်၌ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တရားတို့၏ နှောင့်ရှက်မှု၊ ဒုစ္စရိုက် ဒုရာ
ဇိဝတရားတို့၏ နှောင့်ရှက်မှု၊ အပါယ် ဒုက္ခတို့၏ နှောင့်ရှက်မှု၊ မှ
အချင်း ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြကုန်၏။ ဤသို့ သံသရာ၌ အလွန်

တရာ ယုတ်မာ ဆိုးရွားထွသော ပါပဓမ္မ အပါယဒုက္ခတို့၏ အနှောင့်အရှက် အပျက်အဆီးမှ ဆိတ်ကင်းမှုသည် သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရသော ပဝိဝေကဋ္ဌ မည်၏။ ။ပုထုဇ္ဇန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လူမင်းနတ်မင်း သိကြားမင်း ဗြဟ္မာမင်းဖြစ်၍ပင် နေကြကုန်သော်လည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ကြည်တဲ့ချည်တခါ မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိနှင့် နောက်တဲ့ချည်တလှည့် သဒ္ဓါစိတ်နှင့် ကြည်တဲ့ချည် တခါ စိစိကိစ္ဆာနှင့် နောက်တဲ့ချည်တလှည့် သုစရိုက်မှုနှင့်ကြည်တဲ့ချည် တခါ ဒုစ္စရိုက်မှုနှင့် နောက်တဲ့ချည်တလှည့် သုဂတိချမ်းသာနှင့် ကြည်တဲ့ချည် တခါ အပါယဒုက္ခသို့ ရောက်၍ အနေအကြီး နောက်တဲ့ချည်တလှည့်။ဤသို့သော နှောင့်ရှက်မှုတို့မှ မလွတ်ကြ လေကုန်။

ပဝိဝေကဋ္ဌပြီး၏။

အသင်္ခတဋ္ဌသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဆိုက်ရောက် ရရှိ တည်နေရာဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိစိစိကိစ္ဆာ ဒုစ္စရိုက် ဒုရာဇိဝ အပါယဒုက္ခတို့၏ အပြီးလွတ်ငြိမ်းမှုဟူသော သဥပါဒိ သေသနိဗ္ဗာန်သည် ဘဝကမ္ဘာ အသင်္ချေကြာသော်လည်း ပျက် ကွက်ခြင်း ရှိတော့သည်မဟုတ်။ အနုမတဂ္ဂ သံသရာနှင့်အမျှ နိစ္စ ထာဝရဖြစ်၍တည်လေ၏။ ထိုသို့ ပျက်ကွက်ခြင်းမရှိ နိစ္စထာဝရ တည်ရှိသော တရားဖြစ်ပေသောကြောင့် အသင်္ခတဖန် ထူထောင် ပြုပြင်မှုဒုက္ခဟူ၍မရှိပြီ။ ထိုနိဗ္ဗာန် ဆွေးမြည့် ပျက်ဆုံးပြန်၍ မိမိ သန္တာန်၌ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို တဖန် ဖြစ်ပေါ်လာရန် ဒါနပြုမှု ဒုက္ခတွင်း သို့ ဆင်းရဲပြန်သည်ဟုမရှိပြီ၊ သီလသီတင်း ကျင့်သုံးခြင်းဟူသော ဒုက္ခတွင်းသို့ ဆင်းရဲပြန်သည်ဟုမရှိပြီ၊ ရသေ့ရဟန်း ပြုလုပ်ခြင်း ဒုက္ခတွင်းသို့ ဆင်းရဲပြန်သည်ဟု မရှိပြီ၊ ဆိုလိုသည်။ ။ဤသို့ အဖန်ဖန်ပြုပြင်ရခြင်းဟူသော သင်္ခါရဒုက္ခတို့မှ လွတ်ငြိမ်းမှု သည် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရသော အသင်္ခတဋ္ဌမည်၏။ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကြွင်းကျန်သော ကိလေသာတို့၏

ချုပ်ငြိမ်း၍အတွက်နှင့်သာ ဒါန သီလ ဥပေါသထ ဘာဝနာ မှုကိုပြုဘွယ်ကိစ္စရှိတော့သည်။ ချုပ်ငြိမ်းလေပြီးသော သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ ဒုစ္စရိုက် ဆယ်ပါးတို့၏ ငြိမ်း၍ အတွက်နှင့် ပြုဘွယ်ကိစ္စမရှိပြီ။

အသင်္ခတဋ္ဌပြီး၏။

အမတဋ္ဌ.....ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ဒုစ္စရိုက် ဒုရာဇိဝ အပါယဒုက္ခတို့၏ အပြီး လွတ်ငြိမ်းမှု ဟူသော သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်သည် အနမတဂ္ဂ သံသရာမှာ ဘယ်အခါမှ ဆွေးမြည့်ပျက်ဆုံးသည်ဟူ၍မရှိပြီ။ ။ထိုဝိသာခါ အနာထပိဏ် အစရှိသော ဘုံစဉ်စံ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား တဘဝလျှင် တခါခန္ဓာငါးပါး ပျက်ဆုံးမှုကား ရှိကြ၏။ မိမိတို့ ရရှိပြီးသော ထိုနိဗ္ဗာန်ကား ခန္ဓာပျက်ဆုံးသော်လည်း ပျက်ဆုံးခြင်းမရှိပြီ။ ခန္ဓာ ဘဝတခုပျက်ဆုံး၍ ခန္ဓာဘဝတခုသို့ရောက်ကြပြန်လျှင် ထိုနိဗ္ဗာန် အတွင်း၌သာ ရောက်ကြလေကုန်၏။ ပုထုဇ္ဇန်ခန္ဓာသို့ပြန်၍ ရောက် ကြကုန်သည်ဟု မရှိပြီ။ ခန္ဓာတို့ကား အမတဓာတ်မျိုး ဖြစ်ကြ၍ တဘဝတခါ ပျက်ဆုံးကြကုန်သည်။ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်ကား အမတ ဓာတ်မျိုးဖြစ်၍ ခန္ဓာပျက်သော်လည်း တရံတခါမျှ ပျက်ဆုံးသည် ဟူ၍မရှိပြီ။ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်နှင့် တဆက်တည်း ဆက်မိ လေတော့သည်။ ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာ သံသရာ၌ ကျင်လည်၍ နေကြကုန်ငြားသော်လည်း ထိုငြိမ်းမှုကုန်ဆုံး၍ သွားမည်ကို ကြောင့်ကြဘွယ်မရှိပြီ။ ဤသို့ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ရောက်သည့်ဘဝမှစ၍ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန် သို့ ဆိုက်ရောက်သည်တိုင်အောင် ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာ ကြာချင်တိုင်းကြာသော်လည်း တရံတခါမျှပျက်ကွက်ခြင်းမရှိမူ၍ ထိုဘုံစဉ်စံ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် အနန္တတို့၏ ကိုးရာ ကွယ်ရာ လည်းလျောင်းရာ ပုန်းအောင်းရာအနေနှင့် အမြဲစောင့်ရှောက်ကာ

ပါရှိ၍နေသောအမှုသည် ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရသော အမတဋ္ဌမည်၏။

အမတဋ္ဌပြီး၏။

ဤကား သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရသော သဥပါဒိဿေ နိဗ္ဗာန်၏ အနက်လေးချက်ကို ပြဆိုသော စကားရပ်တည်း။

ထိုမှတစ်ပါး သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစံကြရသော နိဗ္ဗာန်၏ အနက်လေး ချက်တို့ကိုမူကား သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပြဆိုလိုက် သောနည်းကို အဖို့ပြု၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားလျော်စွာ ဝေဟနိတ်ဖြာ၍ သိကြလေ။

- ၁။ ဒုက္ခသစ္စာ၏ အနက်လေးချက်ကား ပရိညာကိစ္စ၏ အချက်တည်း။
- ၂။ သမုဒယသစ္စာ၏ အနက်လေးချက်ကား ပဟာနကိစ္စ၏ အချက်တည်း။
- ၃။ နိရောဓသစ္စာ၏ အနက် လေးချက်ကား သန္တိကရဏ ကိစ္စ၏ အချက်တည်း။
- ၄။ မဂ္ဂသစ္စာ၏ အနက် လေးချက်ကား ဘာဝနာကိစ္စ၏ အချက်တည်း။

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား ဒုက္ခသစ္စာ၏ အနက် လေးချက်ကို သာ ပိုင်နိုင်စွာ ထင်မြင်အောင် အားထုတ်ရာ၏။ ပိုင်နိုင်စွာ ထင် မြင်၍ ဒုက္ခသစ္စာ၌ ပရိညာကိစ္စပြီးခဲ့လျှင် ကြွင်းသော သစ္စာသုံးပါး တို့၏အနက် တဆယ့်နှစ်ချက်တို့သည် အလိုလိုကိစ္စ ပြီးစီးကုန်၏။ တမင် အားထုတ်ဘွယ်ကိစ္စ မရှိကုန်။ ။ဒုက္ခသစ္စာ အနက် လေး ချက်သည်သည် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ လက္ခဏာရေးသုံးပါး၌ပါ ဝင်လေ၏။ အနက်လေးချက်လုံးသည် ဒုက္ခလက္ခဏာရေး၌ အကုန် ဝင်၏။ ဝိပရိတာမဋ္ဌ အနက်တခုသည် အနိစ္စ လက္ခဏာရေးပင် တည်း။ အနိစ္စ ဒုက္ခနှစ်ပါး၌ ဝင်လျှင်လည်း အနတ္တလက္ခဏာ

ရေး၌ ဝင်တော့သည်။ ။ထိုကြောင့် လက္ခဏာရေးသုံးပါးနေရာကျ ပြီးစီးခဲ့လျှင် အကျယ်ပြဆိုခဲ့ပြီးသောသစ္စာအနက် တဆယ့်ခြောက် ချက်သည် အလိုလိုပြီးစီးတော့သည်။ ။လက္ခဏာရေးသုံးပါး မှာလည်း တပါးပါးနေရာကျ ပြီးစီးခဲ့သော် ကြွင်းသော နှစ်ပါး သည်လည်း အလိုလိုပြီးစီးတော့သည်။

ဧတေသု တိသု လက္ခဏေသု ဧကေသိံ ဒိဋ္ဌေ ဣတရဒ္ဓယံ
ဒိဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ အနိစ္စသညိနော မေဃိယ
အနတ္တသညာ သဏ္ဌာတိတိ။ (အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာပ'၌။)

ဧတေသု တိသု လက္ခဏေသု၊ ဤသုံးပါးသော လက္ခဏာရေး တို့တွင်။ ဧကေသိံ၊ တခုခုကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ ထင်မြင်ခဲ့သည် ရှိသော်။ ဣတရဒ္ဓယံ၊ အကြွင်းနှစ်ပါးသည်။ ဒိဋ္ဌမေဝ၊ အလိုလို ထင်မြင်ပြီး ဖြစ်လေတော့သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ အနိစ္စ သညိနော မေဃိယ အနတ္တသညာ သဏ္ဌာတိတိ၊ သဏ္ဌာတိဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ (အဋ္ဌကထာအနက်။)

လက္ခဏာရေးသုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး ထင်မြင်လျှင်
ပင် ကြွင်းနှစ်ပါး ကိစ္စပြီးစီး၏ဟူလိုသည်။

ထိုသုံးပါးတို့တွင်လည်း အနိစ္စလက္ခဏာတခုသာ လိုရင်းပခာ
န ဖြစ်သည်။ အနိစ္စလက္ခဏာရေး ဆိုသည်ကား မရဏမူတည်း။ မိမိ မိမိတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်တကောင်လုံး၌ မျက်တောင် တခတ်မျှ မလပ်မစဲ မရဏဘေး ကပ်တိုက်၍ နေသည်ကို အနိစ္စလက္ခဏာ
ရေး ဆိုသည်။ တကိုယ်လုံးမှာ အဏုမြူခန့်မျှမလပ် မျက်တောင်
တခတ်မျှမစဲ မရဏဘေးကြီး တဖြုန်းဖြုန်း အမြဲကပ်တိုက်၍နေ
မှုကိုမြင်ခဲ့လျှင် ဒုက္ခလက္ခဏာရေး မြင်မှု အနတ္တ လက္ခဏာရေး
မြင်မှု ပြီးစီးတော့သည်။ ။ပြီးစီးပုံကား မိမိ မိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ်
တကောင်လုံးမှာ အဏုမြူမျှမလပ် မျက်တောင် တခတ်မျှမစဲ အမြဲ
ထာဝရ မရဏဘေးကြီး တဖြုန်းဖြုန်း ကပ်တိုက်၍နေသောဤ

ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို သုခဟု ယူခွင့်ရှိသေးသလော၊ ငါ၏အနှစ်သာရ အတ္တဟု ယူခွင့်ရှိသေးသလော၊ ဟုလိုသည်။

ဤကား လက္ခဏာရေး သုံးပါးတို့တွင် အနိစ္စလက္ခဏာ တခုသာ လိုရင်း ပဓာနဟု ပြဆိုဆုံးဖြတ်ချက်တည်း။

၎င်း အနိစ္စ လက္ခဏာ တခုကိုလည်း ခန္ဓာငါးပါး တို့တွင် ရူပက္ခန္ဓာတခု၌ ပိုင်နိုင်စွာ ထင်မြင်နိုင်လျှင် အနာဂါမိ မဂ်ဖိုလ်တိုင် အောင် ဆိုက်နိုင်၏။ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး၌ ပိုင်နိုင်စွာ ထင်မြင်နိုင်လျှင် အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် တိုင်အောင် ဆိုက်နိုင်၏။

ဤအချက်ကိုကား-အာဟာရဒီပနီ စာအုပ်မှာ သာဓကပါဠိနှင့်တကွ ပြဆို ဆုံးဖြတ်ပြီးရှိလေ၏။

တိုက်တွန်းချက်.....ထိုကြောင့် ယခုအခါ ဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိုက် အရိုက် တောကြီး အတိဖြစ်သော လောကီဘုံသူ လောကီဘုံသား သံသရာ ဝဋ်သမားအဖြစ်မှ ကျွတ်လွတ်၍ ပိဿာ ခါ အနာထပိဏ်တို့ကဲ့သို့ သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော လောကုတ္တရာဘုံကြီး၏အတွင်းသို့ဆိုက်ရောက်၍ ထိုလောကုတ္တရာ ဘုံကြီး၏အတွင်း၌ လောကုတ္တရာဘုံသူ လောကုတ္တရာဘုံသား အ ဖြစ်နှင့်တည်၍ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော မဂ္ဂသစ္စာ၏ အနက်လေးချက် နိရော ဓသစ္စာ၏ အနက်လေးချက်တို့ကို ဘဝအဆက်ဆက် ကမ္ဘာအ ဆက်ဆက် လက်ကိုင်လက်စွဲ အမြဲခံစံလျက် ဘုံစဉ်စံအရိယာလူ ပိဇ္ဇာမိရ်၊ နတ်ပိဇ္ဇာမိရ်၊ ဗြဟ္မာပိဇ္ဇာမိရ် အဖြစ်နှင့် သံသရာ၌နေထိုင် လိုကြကုန်သော သူအပေါင်း တို့သည် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော တဆယ့် ခြောက်ချက်သော သစ္စာအနက်တို့ကို အထိုက်အတန်အားဖြင့် ပိုင် နိုင်မြင်သိ လက်ရှိလက်စွဲ ပြုနိုင်တည်ကြရန် ခန္ဓာငါးပါး တို့တွင် တခုခုသောခန္ဓာ၌ အနိစ္စလက္ခဏာ တော်နည်း၊ ဖွင့်နည်း များကို ဆရာကောင်းထံ နည်းနိဿယ ကျကျနန ခံယူလျက် ဦးခေါင်း၌ လောင်မီး တဟုန်းဟုန်း ကျလောင်၍ နေသောသူ၊ ဦးခေါင်း၌

ထက်လှစွာသော လှံမကြီးတန်းလန်း စူးစိုက်၍ နေသောသူအား ထိုမီးကို ငြိမ်းစေမှု ထိုလှံမကို နှုတ်ပယ်ရန် အမှုမှတစ်ပါး ကိစ္စတစ်ခု ပြုစုလောက်သော အခွင့်မရှိသကဲ့သို့ ယခုအခါ၌လည်း မိမိတို့၏ စိတ်နှလုံး၌ အစဉ်ထာဝရ ကျလောင် စူးစိုက်ကာ ပါရှိနေသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိလောင်မီး သက္ကာယဒိဋ္ဌိလှံမတို့ကို ပယ်ရှားတည့်ရန် ဝိပဿနာအလုပ်များကို အားထုတ် စွဲမြဲကြကုန်ရာသည်။

နိဂုံး

ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့် မုံရွာမြို့ လယ်တီတောကျောင်း ဆရာ ငါသည် မုံရွာမြို့ အနောက်တောင် တင်္ဂါဝတ်ခန့် အကွာ လက်ပန်းတောင်းအမည်ရှိသောတောင်၌ မုံရွာမြို့ရုံးအမိန့်တော်ရ ရှေ့နေ မောင်ကျော့၊ မောင်စံလင်းတို့သည် ဆောက်လုပ်တင် လှူအပ်သော စင်္ကြံကျောင်း၌ ၁၂၆၅-ခုနှစ်အတွင်း သီတင်း ဝါကပ်ဆို နေထိုင်စဉ်အခါ စင်္ကြံတကာဖြစ်သူ ၎င်းမောင်ကျော့၊ မောင်စံလင်းတို့သည်ပင်လျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာဓမ္မ၌ အနှစ် သာရ ပဓာနအချုပ်ဖြစ်၍ အလွန်နက်နဲလှစွာသော သစ္စာအနက် တဆယ့်ခြောက်ချက်အနက်အဓိပ္ပါယ်များကို လူရှင်အများတို့ထံ ရှားသိမှတ်နိုင်ကြရန် ဖော်ပြရေးသား သနားချီးမြှောက်စေလို ကြောင်း တောင်းပန် လျှောက်ထားချက် အရနှင့် သိသာရုံမျှ သင်္ခေပ နည်းအားဖြင့် ရေးသား စီရင်အပ်သော စတုသစ္စဒီပနီ အမည်ရှိသော ဤစာကျမ်းသစ်သည် ၎င်းသက္ကရာဇ် ဝါခေါင် လဆုတ် ၂-ရက်နေ့တွင်ပြီးမြောက် အောင်မြင်သတည်း။

ဘာဝနာလေးဆယ်အနက်

ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရုပ်အစုဟူသော ရူပက္ခန္ဓာ ၎င်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ခံစားမှုအစုဟူသော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၎င်း။ သညာက္ခန္ဓော၊ အမှတ်ပြု၍ သိမှုအစုဟူသော သညာက္ခန္ဓာ၎င်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ စိတ်၏ စေ့ဆော်မှု ပြုပြင်မှု အစု ဟူသော

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၎င်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ အာရုံကို ထွေထွေထူးထူး
သိမှုအစုဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၎င်း။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့ကား။
ပဉ္စက္ခန္ဓာငါးပါးသောခန္ဓာတို့တည်း။

ဣမေပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဤငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မြဲခြင်း
သဘော မရှိကုန်။ အရုဝါ၊ ခိုင်မာခြင်းသဘောမရှိကုန်။ အသာရာ၊
အနှစ်သာရမရှိကုန်။ စလာ၊ ရွှေ့ရှားတတ်ကုန်၏။ ပလောကဓမ္မာ၊
ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း
သဘော ရှိကုန်၏။ မရဏဓမ္မာ၊ သေဆုံးခြင်းသဘော ရှိကုန်၏။
ဝိဘဝဓမ္မာ၊ ဆုံးရှုံးခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ သင်္ခိတာ၊ အဖန်ဖန် ပြု
ပြင် အပ်ကုန်၏။ ပဘင်္ဂီနော၊ ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲခြင်း သဘောရှိကုန်၏။
အနိစ္စံ၊ အနိစ္စလက္ခဏာ ဆယ်ပါးတည်း။

ဣမေပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဤငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ယုတ်
မာညစ်ဆိုး ဒုက္ခမျိုးတို့သာတည်း။ ဘယာ၊ ကြောက်ဘွယ် ညစ်
ဆိုး ဘေးရန်မျိုးတို့သာတည်း။ ဤတိ၊ ထိတ်လန့်စဘွယ် အန္တရာယ်
မျိုးတို့သာတည်း။ ဥပ္ပဒ္ဒဝါ၊ လွန်စွာ ကပ်ရပ်နှိပ်စက်တတ်သော
ဥပဒ်မျိုးတို့သာတည်း။ ဥပသဂ္ဂါ၊ တွယ်တာစွဲကပ် နှိပ်စက်တတ်
သော ဥပဒ်မျိုးတို့သာတည်း။ ရောဂါ၊ ကျင်နာညစ်ဆိုး ရောဂါ
မျိုးတို့သာတည်း။ အာဗာဓာ၊ နှိပ်စက်ညစ်ဆိုးအနာမျိုးတို့ သာ
တည်း။ ဂဏ္ဍာ၊ မဖွယ်ရုပ်ဆင်းထွတ်မြင်းအနာမျိုးတို့သာတည်း။
သဏ္ဌာ၊ စူးဝင်ညစ်ဆိုး မြှားပြောင့်မျိုးတို့ သာတည်း။ အဃာ၊
အကျိုးယုတ် အကျိုးမဲ့မျိုးတို့သာတည်း။

ဣမေပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဤငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ အတာဏာ၊
စောင့်ရှောက်မဲ့လျှင်း ဘေး၏ အသင်းတို့သာတည်း။ အလေဏာ၊
ကွယ်ကာမဲ့လျှင်း ဘေး၏ အသင်းတို့ သာတည်း။ အသရဏာ၊
ကိုးရာမဲ့လျှင်း ဘေး၏အသင်းတို့သာတည်း။ အာဒိနဝါ၊ ဆိုးဝါးညစ်
ကျ၊ အပြစ်စုတို့သာတည်း။ အဃမူလာ၊ ကျိုးမဲ့ခပင်းဆင်းရဲခြင်း၏
အရင်းအမြစ်တို့သာတည်း။ ဝကော၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါကို

နာရီမလပ် အတွင်သတ်သည့် သူသတ်မျိုးရိုးတို့ သာတည်း။ သာသဝါ၊ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အစီးအပွားတို့ သာတည်း။ မာရာမိသာ၊ ကိလေသမာရ် မစ္စမာရ်တို့၏ စားဘတ် ဝါးဘတ် သုံးသပ်နှင်းနယ်ရာတို့သာတည်း။ ဇာတိဓမ္မာ၊ သတ္တဝါကို မညှာမငဲ့ အရှဲ့အစောင်း မကောင်းဆိုးညစ် ဖြစ်ချင်တတ်တိုင်း ဖြစ်တတ်သော သဘောရှိကုန်၏။ ဇရာဓမ္မာ၊ ဆုတ်ယုတ် လျော့ပါးခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ ဗျာဓိဓမ္မာ၊ နာခြင်းသဘော ရှိကုန်၏။ သောကဓမ္မာ၊ စိုးရိမ်ပူပန်ရခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ ပရိဒေဝဓမ္မာ၊ ငိုကြွေးမြည်တမ်းရခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ ဥပါယာသဓမ္မာ၊ သက်ကြီးရှက်ငင် ပင်ပန်းရခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ သံကိလေသိကဓမ္မာ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိ ဒုစ္စရိတတည်းဟူသော ညစ်နွမ်းခြင်းသုံးပါးကို ပွားစီးစေတတ်သော သဘောရှိကုန်၏။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးတည်း။

ဣမေပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဤငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ အနတ္တာ၊ ကိုယ်မဟုတ်ကုန်၊ အစိုးမရကုန်၊ အလိုသို့ မလိုက်ကုန်။ ပရေ၊ အကျွမ်းဝင်ခြင်း အမြဲကင်းသော သူစိမ်းပြင်ပတို့ သာတည်း။ ရိတ္တာ၊ အနှစ်သာရ ဟူသမျှနှင့် မြူစမယှဉ် အစဉ်ဆိတ်ကင်းသော တရားတို့သာတည်း။ တုစ္ဆာ၊ ကောင်းမြတ် ချမ်းသာ မင်္ဂလာ သုခ ဟူသမျှနှင့် မြူစမနိုး အချည်းနှီးသော တရားတို့သာတည်း။ သုညာ၊ ထောက်ရာ၊ တည်ရာ၊ ကိုးကွယ်ရာမျိုး တစိုးတစိမရှိ လုံးလုံး အသုံးမကျသော တရားတို့သာတည်း။ အနတ္တာ၊ အနတ္တလက္ခဏာ ငါးပါးတည်း။

အနိစ္စ လက္ခဏာ ဆယ်ပါး၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ နှစ်ဆယ်၊ ငါးပါး၊ အနတ္တလက္ခဏာ ငါးပါး၊ ဘာဝနာလေးဆယ်ဖြစ်၏။

ဘာဝနာလေးဆယ်အနက်ပြီး၏။

နိယာမဓမ္မဒီပနီ

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်

နိယာမဓမ္မသံသိဒ္ဓိ၊ နိယာမဓမ္မဒေသကံ။

နတ္တာ နာထံ ကရိဿာမိ၊ သုဘံ နိယာမဒီပနိ ။ ။

အဟံ၊ လယ်တီဆရာ ငါသည်။ နိယာမဓမ္မသံသိဒ္ဓိ၊ သင်္ချေများစွာ ကမ္ဘာတာ၌ ပါရမီဆယ်ပါး အပြား တိသသမ္ဘာရတို့ကို အရယှဉ်မှီး ဖြည့်ကျင့်ပြီးမှ စောထီးထွတ်ဖျား ဘုရားဖြစ်မြဲဟူသော ဓမ္မနိယာမ အရိုးကျ သဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာဝ ကိစ္စ ကုန်စင်အောင်မြင်ပြီးစီးတော် မူထသော။ နိယာမဓမ္မဒေသကံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒစသည်ထင်ရှား နိယာမတရားတို့ကိုလည်း ဟောကြားတော်မူပေထသော။ နာထံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ နတ္တာ-နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ နတ္တာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ သုဘံ၊ သဘော ယုတ္တိ လုံလောက်ဘိ၍ ကြည့်သူ့ခပင်း လင်းကြီး လင်းအောင် ကောင်းခြင်း အထူးနှင့် ပြည့်စုံသော။ နိယာမဒီပနိ၊ နိယာမဒီပနိ ဤကျမ်းစာသစ်ကို။ ကရိဿာမိ၊ စီရင်ပေအံ့။

ဤဂါထာ၌ “နိယာမဓမ္မသံသိဒ္ဓိ” ဟူသည်ကား ဘာသာတပါး တို့၌ကဲ့သို့ အကြောင်းမရှိဘဲ မိမိအလိုလို ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘုရားမျိုးမဟုတ်ဟူလို။

ရန်ကုန်မြို့ဓမ္မသဝနအသင်းကြီး၏ အကြီးအချုပ်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဗြိစိဒင် ဖြစ်သူ ပင်စင်အငြိမ်းစား ဝန်ထောက်ကြီးမောင်ရွှေရှိန်နှင့် ၎င်းအသင်းသားတစ်စုတို့က နိယာမတရားငါးပါး၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်များကို ကွဲကွဲပြားပြား ထင်ရှားစွာ သိမှတ်လိုကြ ပါကြောင်း

နှင့် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၇၂-ခု ဒုတိယဝါဆို လဆုတ် ၆-ရက်
နေ့တွင် မုံရွာမြို့လယ်တီတောကျောင်းတိုက်အတွင်း သီတင်းဝါ
ကပ်ဆို၍နေထိုင်လျက်ရှိသော လယ်တီဆရာ ငါတို့ထံသို့တောင်း
ပန်လျှောက်ထားစာ လာရောက်သည်ဖြစ်၍ ၎င်းဓမ္မသဝနအသင်း
ကြီး၏ အကြီးအချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ဒင်နှင့်တကွ အသင်းသားတို့
လျှောက်ထားချက်အရ နိယာမတရား ငါးပါးတို့ကို ထင်ရှားစွာ
ဖော်ပြသော နိယာမဒီပနီကို စီရင်ရေးသားပေအံ့သတည်း။

လယ်တီဆရာတော်၏အမှာစာ အမိန့် ရှိလိုက် သည်
ရန်ကုန်မြို့ ဓမ္မသဝန အ
သင်းကြီး ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ မောင်ရွှေဂိုဏ်းမင်းတို့၏ လျှောက်လွှာမှာ
နိယာမတရား ငါးပါး၏ မကျဉ်းမကျယ် အဓိပ္ပါယ်ကို သိလိုကြ
သည်ဟု ပါရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာမှတစ်ပါး အခြားဘာ
သာဆရာများနှင့် ပြောဆိုကြရာမှာ ဖြစ်လာသော နိယာမစကား
ဖြစ်ကြောင်း ပါရှိသည်နှင့် နိယာမ တရားငါးပါးနှင့်ပင် လောက
သုံးပါးလုံး ပြီးစီးနိုင်ရန် အတန်ကြီးချဲ့၍ ရေးလိုက်ရလေသည်။

နိယာမ၏အဓိပ္ပါယ် နိယာမတရားဆိုသည်ကား တစုံ
တယောက်သောလူ၊ တစုံတယောက်
သော နတ်၊ တစုံတယောက်သော သိကြား၊ တစုံတယောက်သော
ဗြဟ္မာ၊ တစုံတယောက်သော ထာဝရ ဘုရားတို့၏ ပြုလုပ်မှုဖန်
ဆင်းမှုတို့နှင့် မစပ်ဆိုင်ဘဲ ဓာတ်သဘာဝအလျောက် မဖောက်
မပြန် အမှန်အမြဲ မလွဲမပြောင်း သူ့အကြောင်းနှင့် သူ့အကျိုး
သူ့အနွယ်နှင့် သူ့အမျိုးအရိုးမပျက် အစဉ်မပျက် အဆက်ဆက်
ဖြစ်ပွား၍ နေမှုကို နိယာမတရားဆိုသည်။

ထို“နိယာမ”တရားကိုပြောဆိုကြသော သူတို့သည် စကား
အရာ၌ နည်းလေးဆယ်အလာ ပခာနုနည်းမျိုးကိုသိ၍ ပြောဆိုကြ

ကုန်ရာ၏။ ပဓာနနည်း ဆိုသည်ကား။ “ရာဇာ အာဂစ္ဆတိ”
တည်း။ “ရာဇာ၊ မင်းသည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။” ဆိုရာ၌ ပဓာန
နည်းဖြစ်သော မင်းကို ထုတ်ဖော်၍ဆိုသဖြင့် ထိုမင်းနှင့် ထိုက်
တန်သော အခြံအရံဖြစ်သူ လူပေါင်းများစွာပါရှိလိမ့်မည်ကို မဆို
ဘဲနှင့်သိရသောနည်းတည်း။

ပဓာနစကားကြီးသုံးခွန်း

ထို ပဓာန နည်းမျိုးကို ၁၂၇၀-ပြည့်နှစ် နက္ခတ္တလ အခါ
ရန်ကုန်မြို့ပုဇွန်တောင်ရပ် တရားမဏ္ဍပ်ကြီးမှာ ငါတို့ ပြောဟော
ဘူးသည်ကိုပြဆိုဦးအံ့။

ဤလောက၌ ပဓာန စကားကြီးသုံးခွန်းရှိ၏။

- ၁။ သစ်ပင်ချုံမြက် သရက်ပိနဲ့ ကောက်ပဲ ပြောင်းနှမ်း ဗူး
ခရမ်း စသည်တို့မှာ မျိုးစေ့ရှိပါမှ ဖြစ်နိုင်ကြသည် ဟူ
သောစကား။
- ၂။ လူတို့၏ပစ္စည်းဥစ္စာ ချမ်းသာစီးပွား ဖြစ်ပွားမှုတို့မှာ ရှေး
ကုသိုလ်ကံရှိပါမှ ဖြစ်နိုင်ကြသည်ဟူသောစကား။
- ၃။ လူတို့၏ယခုဘဝ ယခုသန္တာန်တွင် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်
နိဗ္ဗာန်ရရေးမှာ ရှေးပါရမီရှိပါမှ ရနိုင်ကြသည် ဟူသော
စကား။

ပဌမစကား ထိုသုံးခွန်းတို့တွင် ပဌမ ပဓာန စကားကြီး၌

မျိုးစေ့ဟူသောပဓာနစကားသာဖြစ်၏။မျိုးစေ့
ရှိရုံနှင့် ပေါက်ရောက်နိုင်ကြသည်မဟုတ်သေး။ သစ်ပင် ချုံမြက်
တို့မှာ ပေါက်ရောက်ရာ ဌာနဖြစ်သော မြေအရပ်လည်းရှိပါဦးမှ၊
ပေါက်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော မိဗန်းရေမိဗန်းပေါက်လည်းရှိပါ
ဦးမှ၊ ပေါက်ရောက်နိုင်ကြကုန်သည်ဟုသိရသည်။ ။ ကောက်ပဲ၊
ပြောင်း နှမ်းတို့မှာ လယ်ရာမြေခင်းလည်းရှိပါဦးမှ၊ မိဗန်းရေ

မိန်းမပေါက်လည်းလုံလောက်စွာ ရွာပါဦးမှ၊ တောင်သူယောက်ျား
၏ ဝီရိယမှု လုပ်ငန်းစုကိုလည်း သူ့အခါနှင့် သူ့လုပ်ငန်းစေ့စုံ
လုံလောက်စွာ လုပ်ဆောင်ပါဦးမှ၊ အောင်မိန်းမ အောင်ရေလည်း
ရှိပါဦးမှ၊ ပေါက်ရောက်ပွားကြီး အသီးအနှံ ဖြစ်ထွန်းနိုင်ကြကုန်
သည်။ သို့မဟုတ်လျှင် မျိုးစေ့ဟောင်းတို့ပင် လုံလောက်စွာ ရှိပါ
ကုန်ငြားသော်လည်း လယ်ယာမြေခင်း မရှိခဲ့သော် မပေါက်
ရောက်နိုင်ကြကုန်ပြီ။ လယ်ယာမြေခင်းပင် ရှိပါသော်လည်း ကြံ
မိန်းမိုက်မိန်းမရှိခဲ့သော် မပေါက်ရောက်နိုင်ကြကုန်ပြီ။ ကြံမိန်း
မိုက်မိန်းမပင် ရှိပါသော်လည်း တောင်သူ ယောက်ျား မကျန်း
မမာမှု၊ သောက်စားယစ်မှုးကျူးလွန်မှု၊ မင်းပြစ် မင်းဒဏ်အကျဉ်း
အကြပ်ကျခံမှု၊ တရုတ်တို့ကြောင့်ထွန်မှု ယက်မှု ကြံမှု စိုက်မှု လုပ်
ငန်းစုကိုပြုခွင့်မရရှိနေခဲ့သော် မပေါက်မရောက်နိုင်ကြကုန်ပြီ။ လုပ်
ငန်းစုကို ပြုလုပ်၍ ပေါက်ရောက်ကြပါ ကုန်သော်လည်း နောက်
လိုက်မိန်းမရေ မရှိချေက သေပျောက်ပျက်ဆုံးကြရလေကုန်၏။

ဤကားပဌမပဓာနစကားကြီး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်တည်း။

ဒုတိယစကား ဒုတိယ ပဓာနစကားကြီး၌ ကောက်စပါး
တို့မှာ မျိုးစေ့ဟောင်းတို့နှင့်လူတို့၏ ပစ္စည်း
ဥစ္စာချမ်းသာရေးတို့မှာ ရှေးကုသိုလ် ကံဟောင်းတို့သည် တူကြ
ကုန်၏။ ။ ကောက်စပါးတို့မှာ လယ်ယာမြေခင်းတို့နှင့် လူတို့မှာ
ပုဗ္ဗာစရိယ အဓိအာတို့သည်တူကြကုန်၏။ အလိမ္မာမှု၌ သွန်သင်
ဆုံးမခြင်း မရှိကြကုန်သော အဓိအာတို့သည် ရှိကြကုန်ငြား
သော်လည်းမရှိရာရောက်ကြကုန်၏။ ကောက်စပါးတို့၌ လယ်ယာ
မြေခင်းရှိသည်နှင့်တူ၏။ အဆုံးအမညံ့ဖျင်းလှသော မိဘတို့သည်
မြေဆီ မြေဩဇာနည်းပါးလှသော လယ်တိမ် လယ်ကောတို့နှင့်
တူကြကုန်၏။ ထိုသူတို့၏လက်တွင်း၌ ကြီးပွားရကုန်သော သူငယ်
တို့သည်လယ်တိမ် လယ်ကောတို့၌ ပေါက်ရောက်ကြရကုန်သော
ကောက်စပါးတို့နှင့်တူကြကုန်၏။ အဆုံးအမ ကောင်းမွန်ကြသော

မိဘတို့သည် မြေဆီ၊ မြေဩဇာ ပြည့်စုံစွာသော လယ်ယာမြေ ခင်းတို့နှင့်တူကြကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ လက်တွင်း၌ ကြီးပွားကြရကုန် သော သူငယ်တို့သည် လယ်ကောင်းယာကောင်းတို့၌ ပေါက် ရောက်ကုန်သော ကောက်စပါးတို့နှင့် တူကြကုန်၏။

ကောက်စပါးတို့မှာ စိုက်ခိဗ်း၊ ပျိုးခိဗ်း တို့နှင့် လူတို့မှာ လက်ဦးငယ်ဆရာတို့သည် တူကြကုန်၏။ လက်ဦး ငယ်ဆရာတို့က အလိမ္မာ မရှိကြလျှင် သူငယ်တို့မှာ အလိမ္မာမျိုး မပေါက်မရောက် နိုင်ကြကုန်ပြီ။ ။ ကောက်စပါးတို့မှာ တောင်သူ ယောက်ျား၏ ဝီရိယမှု လုပ်ငန်းစုတို့နှင့် လူတို့၏ စီးပွားရေးတို့မှာ လုပ်မှုကိုင်မှု ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာကြံမှု အတတ်ပညာ အလိမ္မာ ရှာကြံမှုတို့သည် တူကြကုန်၏။ ကောက်စပါး မျိုးစေ့တို့ပင် အပြည့်အစုံ ရှိပါကုန် ငြားသော်လည်း တောင်သူယောက်ျား၏ လုပ်ငန်းစု ပျက်ကွက်က ကောက်စပါး မျိုးစေ့တို့သည် ပေါက်ရောက်ခွင့် မရကြကုန်ဘဲ တိုက်ထဲကျိထဲမှာ ပုပ်ဆွေးခြင်းသို့သာ ရောက်ကြရကုန်သကဲ့သို့ ရှေးကုသိုလ်ကံဟောင်းတို့ပင် ရှိကြပါကုန်သော်လည်း လူတို့၏ ဝီရိယလုပ်ငန်း လုံးလုံးမရှိက ထိုကုသိုလ်ဟောင်းတို့သည် အကျိုး ပေးခွင့်မရဘဲ ကိုယ်ခန္ဓာထဲမှာ ငုတ်တုတ်သာနေကြရကုန်၏။

ကောက်စပါးတို့မှာ ကြံခိဗ်း စိုက်ခိဗ်းရှိ၍ ပေါက်ရောက် ခွင့် ရကြပါကုန်သော်လည်း အသီးအနှံရင့်မာ သန်ခိုင်ခြင်းသို့ မရောက်မီအကြား၌ နောက်လိုက် နောက်ထပ် ခိဗ်းရေ ခိဗ်း ပေါက် ပြတ်ခြင်းကြီးပြတ်ခဲ့ပြန်သော် ပျက်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ကြ ရပြန်ကုန်သကဲ့သို့ လူတို့မှာ အလိမ္မာ ရင့်သန်ခြင်းသို့ မရောက်မီ အကြား၌ လောကဓမ္မ လိမ္မာကြသူ လူပညာရှိ ရှင်ပညာရှိ တို့ကို မှီတွယ်ခြင်းမရှိဘဲ မိမိလျှောက်လျှား စိတ်ထင်တိုင်းနေပြန်ငြားက ဖြစ်ပြီးသောစီးပွား ရှေးကံ၏အကျိုးများပင် ပျက်ပြားရတတ်ပြန်၏။

တတိယစကား.....တတိယ ပဓာနစကားကြီး၌ ကောက်စပါး တို့မှာ မျိုးစေ့ဟောင်း တို့နှင့် ယခုဘဝ

မဂ်ဖိုလ်ရရန်အရေးမှာ ရှေးပါရမီဟောင်းတို့သည် တူကြကုန်၏။ ကောက်စပါးတို့မှာ လယ်ယာမြေခင်းတို့နှင့် မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ရေးတို့မှာ ရှေးဦးငယ်ခါ ဥပဏ္ဍာယ်ဆရာ တို့သည် တူကြကုန်၏။ ဥပဏ္ဍာယ်ဆရာ ညံ့ဖျင်းခဲ့လျှင် ထိုသူ၏တပည့် ဖြစ်သူ ရှင်လူအများတို့သည် သာသနဓမ္မအရာ၌ အလိမ္မာ သေးသိမ်ကြရလေကုန်၏။ ရှေးပါရမီပွင့်လင်းခွင့် မရရှိနေတတ်၏။ ။ ကောက်စပါးအရာ၌ စိုက်ခင်းကြိုခင်းတို့နှင့် ရပ်ဆရာ ရွာဆရာများ တို့၏ အဆုံးအမ ဩဝါဒသည် တူကြကုန်၏။ စိုက်ခင်းကြိုခင်း ခေါင်သကဲ့သို့ ဗောဓိပက္ခိယ ဩဝါဒမျိုးတို့မှ ဆိတ်ကင်းကြကုန်သော မြို့ရွာတို့သည် သတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာ သမထဝိပဿနာတို့နှင့် ကွာဝေးကြသဖြင့် ရှေးပါရမီဟောင်း တို့သည် ပွင့်လင်းခွင့် မရကြကုန်ပြီ။ ကိုယ်ခန္ဓာထဲမှာ ငုတ်တုတ်သာ နေကြရကုန်ပြီ။

ကောက်စပါးအရာ၌ တောင်သူ ယောက်ျား၏ လုပ်ငန်း လုပ်တာကြီးတို့ကဲ့သို့ ယခုဘဝမဂ်ဖိုလ်ရရန် အရေး၌ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားသာသနာ လုပ်ငန်း လုပ်တာကြီးတို့သည် တူကြကုန်၏။ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားသာသနာ လုပ်ငန်းလုပ်တာကြီးများ ဆိုသည်ကား အကျဉ်းအားဖြင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဟူသော သိက္ခာသုံးပါးတို့ကို ဆိုသတည်း။ အလတ်အားဖြင့် ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇-ပါးတို့ကို ဆိုသတည်း။ ။ အကျယ်အားဖြင့် ဝိနည်း သုတ္တန် အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်သုံးပုံအရ ပဋိပတ္တိဓမ္မတို့ကို ဆိုသတည်း။

သီလသမာဓိပညာသာသနာ.....ထိုတွင် လူဖြစ်သော သူတို့မှာ အာဇီဝဋ္ဌမကနိစ္စသီလ နေရာကျခဲ့လျှင် သီလ သာသနာတော်ကြီး ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းဖြစ်သောသူတို့မှာ ဥပဏ္ဍာယဝတ်၊ အာစရိယဝတ်စသည်တို့နှင့်တကွ ၂၂၇-ပါးသော သိက္ခာပဒသီလ နေရာကျခဲ့လျှင် သီလသာသနာတော်ကြီး ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းဖြစ်စေ၊ လူဖြစ်စေ၊ အာနာပါန အလုပ်တခုစွဲမြဲနေရာကျခဲ့လျှင် သမာဓိသာသနာတော်ကြီးနေရာကျ၏။ ။

ရဟန်းဖြစ်စေ၊ လူဖြစ်စေ၊ မြေ၊ ရေ၊ မီး၊ လေ၊ ကောင်းကင်
ဝိညာဏ်ဟူသော ဓာတ်ခြောက်ပါးတို့၌ အနိစ္စအလုပ်တခု ထင်မြင်
မှု နေရာကျခဲ့လျှင် ပညာသာသနာတော်ကြီးနေရာကျ၏။

ဤအလုပ်ကြီးသုံးပါး နေရာကျခဲ့လျှင် ဗောဓိပက္ခိယ
တရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးတို့သည် ထိုသုံးပါးတို့၌ အတွင်း
ဝင်ကြလေ၏။ ပိဋကတ်သုံးပုံအရ ပဋိပတ္တိဓမ္မတို့ သည်
လည်း ထိုသုံးပါးတို့၌ အတွင်းဝင်ကြလေကုန်၏။

ပါရမီရှင်ပင်ဖြစ်စေ.....ကောက်စပါး အရာ၌ တောင်သူ
ယောက်ျား၏ လုပ်ငန်း လုပ်တာ
ကြီးများကို စွန့်ပစ်၍ထားခဲ့သော် ထိုနှစ်အတွင်းမှာ လုံလောက်စွာ
ရှိနေသော စပါးမျိုးဟောင်းတို့သည် တိုက်ထဲ ကျိုထဲမှာ ငုတ်
တုတ်သာ နေကြရကုန်သကဲ့သို့ လူတို့၏ဆိုင်ရာရှင်တို့၏ဆိုင်ရာထို
သာသနာလုပ်ငန်းကြီး သုံးပါးကိုအားမထုတ်ကြကုန်သည်ရှိသော်
ရှေးပါရမီ ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီးပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း ယခု
ဘဝ ယခုသာသနာမှာ မဂ်ညဉ်၊ ဖိုလ်ညဉ်နှင့် ကွာဝေးလျက်
ရှေးပါရမီဟောင်းတို့သည် မဂ်ပင်၊ ဖိုလ်ပင် ပေါက်ရောက်ခွင့်မရ
ငုတ်တုတ်သာနေကြရကုန်၏။ အလွန်တရာကြီးမားစွာသော ဘုရား
သာသနာတော်ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံကြပြီးမှ လွှတ်ခွါ၍ ပစ်ကြပြန်လျှင်
နှစ်မြဲနှစ်၊ ငုပ်မြဲငုပ်၊ မြုပ်မြဲမြုပ် မျောမြဲမျောကြပြန်ကုန် လတ္တံ့။
နောက်မေတ္တေယျ ဘုရားသာသနာမှာ ပါရလိမ့်မည်ထင်တတ်ကြ
ကုန်၏။ သာသနာတော်ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံကြပါလျှင် ထင်ကြတိုင်း
ပင် ပါနိုင်ကြကုန်ရာ၏။ ထိုသာသနာ၌ ကျွတ်တန်းလွတ်တန်းတွင်
ပါဝင်နိုင်ကြရန် အရေးထက် ထိုသာသနာနှင့် တွေ့ကြုံနိုင်ကြရန်
အရေးက အလွန်တရာ ခက်ခဲနက်နဲလျက်ရှိနေကြ၏။

အကြောင်းမူကား သာသနာတော်ကြီး နှစ်ပါး၏ အကြား၌
သာသနာပ ဘဝကန္တာရ ခရီးအရိပ်နယ်ကြီးမှာ အမှောက် အ
မှားကြီး ဘယ်မျှတွေ့ကြုံရလိမ့်မည်မသိ။ သတိမူကြလေကုန်။ ။

ကောက်စပါးအရာ၌ စိုက်ပျိုးစိမ်းရှင် အပင်ပေါက်ရောက်ပြီးဖြစ်
 ငြားသော်လည်းအသီးအဆန် ရင့်သန် ခိုင်မြဲခြင်းသို့မရောက်မီအ
 ကြား၌ နောက်မိစားမထပ်ပြတ်ကြီးပြတ်ခဲ့လျှင် ကောက်ပင်နုနယ်
 တလယ်တောလုံး ပျက်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ကြပြန် သကဲ့သို့ ပုဗ္ဗာ
 စရိယ ဇာတ်တယ်လှ၍ သာသနဓမ္မ၌ အထအကြွ ဟန်ရပြီးဖြစ်
 ပါငြားသော်လည်း သဒ္ဓါ သတိ သမာဓိဉာဏ် မရင့်သန်မီ အ
 ကြား၌ တရားမြင်သိ ပညာရှိကြီးများကို လွှတ်ခွါ၍ ဘာသာ
 လျှောက်လျှား အနေများသဖြင့် တရားဓမ္မ ဩဝါဒ နောက်ထပ်
 ပြတ်ကြီး ပြတ်ခဲ့ပြန်လျှင် တဏှာမာန် လွှမ်းမိုး၍ အကျိုးမဲ့ကြီး
 တဏှာမီးနှင့် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ပြန် လေကဏ္ဍိတရားသာသ
 နာနှင့်ဝေးကွာချော်လွဲ၍ နစ်မြဲနစ်ကြကုန်၏။ သတိမူကြလေကုန်။

ပဓာနစကားကြီးသုံးခွန်းပြီး၏။

နိယာမ စကားကြီး ငါးခွန်း

ဤစကားကြီး သုံးခွန်းသည် ပဓာန စကားမျိုး ဖြစ်သကဲ့သို့
 “နိယာမ”ငါးပါး စကားကြီးငါးခွန်း သည်လည်း ပဓာနစကား
 မျိုးပင် ဖြစ်သတည်း။

နိယာမစကားကြီး ငါးခွန်းဆိုသည်ကား—

၁။ ဗီဇနိယာမ စကားကြီး။

၂။ ဥတုနိယာမ စကားကြီး။

၃။ ကမ္မနိယာမ စကားကြီး။

၄။ ဓမ္မနိယာမ စကားကြီး။

၅။ ဝိတ္တနိယာမ စကားကြီး။

ဤငါးပါးတို့တည်း။ ထိုငါးပါးတို့ကို အဋ္ဌသလိနီ-ခေါ် အဘိ
 ဓမ္မာ အဋ္ဌကထာကြီးမှာလာရှိသည့်အတိုင်း ရှေးဦးစွာပြဆိုပေအံ့။

ဗီဇနိယာမ.....ဗီဇနိယာမ ဆိုသည်ကား တစုံတယောက်
 သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဖြစ်သူ မပြုမပြင်ပါဘဲ

လျက် ပြုပြင်ဘိသကဲ့သို့ မြက်သစ်ပင်တို့၌ မျိုးစေ့၏ တန်ခိုးဖြင့်
မဖောက် မပြန်ဘဲ အစဉ်မြဲသော အမူအရာထူးမျိုးကို ဆိုသည်။
ကုလားပဲချုံတို့မှာ မြောက်အရပ်သို့ အညွန့်အဖျားမူခြင်း၊ ဒက္ခိဏ
နွယ်အမျိုးတို့မှာ သစ်ပင်ကို တောင်အရပ်မှနွယ်ခြင်း၊ နေကြာပန်း
တို့မှာ နေရှိရာသို့ မျက်နှာမူခြင်း၊ မာလောနွယ်မှာ သစ်ပင်ရှိရာသို့
ရှေးရှုခြင်း၊ အုန်းသီးတို့မှာ ထိပ်၌ အပေါက်ရောက်ခြင်း၊ ထိုထိုမျိုး
စေ့တို့မှဖြစ်သော အပင်၏ အသီးတို့သည် မျိုးစေ့နှင့် တူစွာ သီး
ကြခြင်း စသည်တို့သည် ဗိဇနိယာမ တန်ခိုးတို့ပေတည်း။

ဥတုနိယာမ.....ဥတုနိယာမ ဆိုသည်ကား ရှေးနည်း အတူ
စီရင်သူ မရှိဘဲဥတု၏ အစွမ်းဖြင့် မြက်သစ်
ပင်တို့၌ အစဉ်မြဲသော အမူအရာထူးမျိုးကို ဆိုသည် တန်ခိုးလ
ကဆုန်လ အစရှိသောထိုထိုကာလသမယတို့၌ သူ့အခါကာလနှင့်
သူ့သစ်ပင်မျိုးပွင့်မှု သီးမှုစသည်မြဲခြင်းတည်း။

ကမ္မနိယာမကမ္မနိယာမ ဆိုသည်ကား သတ္တဝါတို့မှာ
ရှေး၌ပြုခဲ့သောကံ အမှုနှင့်တူစွာ အကျိုးပေးမှု
မြဲခြင်းပေတည်း။

ကျီးဝတ္ထု.....မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်၌ သာဝတ္ထိ မြို့
တော်မှာ မြို့တံခါးရှာသည် ရှိ၏။ ထိုရှာကို မီး
လောင်ရာ မီးနှင့်တကွ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်လေသော မြက်
ကရွတ်ခွေတခုသည် ကောင်းကင်ဖြင့် ပျံလာသော ကျီးသတ္တဝါ၏
လည်ပင်းမှာ စွပ်မိလေ၏။ ကျီးသည် မြေသို့ကျ၍သေလေ၏။

သင်္ဘောသူကြီးကတော်ဝတ္ထု.....မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ သင်္ဘော
ကြီး တစင်းသည် ရွက်
တိုက် စက်ခုတ်၍ မသွားဘဲရပ်တန့်လျက်နေလေ၏။ ငါတို့သင်္ဘော
မှာ သူယုတ်မာပါပြီဟု စာရေးတံချရာ သင်္ဘောသူကြီး၏ မယား
လက်၌သာ သုံးခါတိုင်တိုင်ကျလေ၏။ သင်္ဘော သူကြီးသည်သူ့

တယောက်အတွက် နှင့် အများသူတို့ မပျက်စီးကောင်းပေဟု
သဲအိုးကိုလည်မှာ့ဖွဲ့ချည်၍ သမုဒ္ဒရာရေထဲသို့ ပစ်ချစေ၏။ ထိုခဏ
ခြင်းပင်လျှင် သဘောသည် လေမှလွတ်သော မြားကဲ့သို့ တဟုန်
တည်းပြေးသွားလေ၏။

ရဟန်းတပါးဝတ္ထု.....ရဟန်းတော်တပါးသည် တောင်ခြေ
ရင်းရှိ လိုဏ်တစ်ခုမှာ နေလေရာ အ
ထက်၌ရှိသော တောင်ထွတ်တစ်ခုသည် ပြိုကျ၍ လိုဏ်ပေါက်ဝကို
ပိတ်လျက် တည်လေ၏။ ခုနစ်ရက်တိုင်မှ အလိုလိုလိမ့်၍ ပွင့်လေ
၏။ ။ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တရား
ဟော၍နေစဉ်အခါ ထိုဝတ္ထုသုံးခုတို့သည် တပြိုင်နက် ဆိုက်
ရောက်လာကြလေကုန်၏။

ဇာတ်ပေါင်းပြပုံ.....အကြောင်းရင်းကို သိခြင်းငှါ မြတ်စွာ
ဘုရားအားလျှောက်ထားကြလေကုန်၏။
မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူသုံးဦးတို့၏ ရှေးအကြောင်း တရားကို
ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုသုံးဦးတို့တွင် ကျီးသည် ရှေးဘဝ၌ လူ
ဖြစ်စဉ်အခါ တခုသော နွားကြမ်းကို မဆုံးမနိုင်ရှိသည်နှင့် နွား၏
လည်မှာ ကောက်ရိုးစည်းကို ဖွဲ့ချည်လျက် မီးတိုက်၍ လွှတ်
လိုက်၏။ နွားသေလေ၏။ ထိုသူသည် သေလွန်၍ နောက်ဘဝ၌
ထိုကျီးသတ္တဝါဖြစ်လေရာ ထိုကံဟောင်းကြောင့် ကောင်းကင်မှာ
ပျံသွားစဉ်အခါ လည်မှာ မီးကွင်းစွပ်မိ၍ သေဆုံးရလေ၏။ ။
ဓမ္မသုကြီးမယားသည် ရှေးဘဝ၌ ခွေးတကောင်ကို အမျက်
ထွက်၍ ခွေး၏လည်ပင်းမှာ သဲအိုးဆွဲ၍ ရေထဲ၌ နှစ်သတ်လေ၏။
နောက်ဘဝမှာ သဘောသူကြီးကတော်ဖြစ်လာရာ ထိုကံဟောင်း
ကြောင့် သဘောမသွားနိုင်ရှိနေရာ သမုဒ္ဒရာရေထဲ၌ သဲအိုးဆွဲ၍
ပစ်ချသေဆုံးရလေ၏။

ထိုရဟန်းသည် ရှေးဘဝ၌ နွားကျောင်းသား ဖြစ်စဉ်အခါ
ဖွတ်သတ္တဝါတကောင်သည် တွင်းသို့ဝင်သည်ကို ထိုနွားကျောင်း

သားမြင်၍ သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ထိုတွင်းကို ပိတ်ဆို့၍ သွားလေ၏။
ချစ်ရက်တိုင်မှ ထိုအရပ်သို့ရောက်ပြန်၍ ထိုတွင်းကို ဖွင့်၍ကြည့်
လေရာ အစာငတ်မွတ်သဖြင့်အားနည်းလှလျက် ထွက်၍လာသော
ထိုဖွတ်ကိုမြင်လျှင် သနားခြင်းရှိပြန်၍ ချမ်းသာစွာလွှတ်လိုက်၏။
ထိုကံဟောင်းကြောင့် နောက်ဘဝ၌ ချစ်ရက်တိုင်တိုင်လိုက်
ပိတ်ခြင်းဒုက္ခကို တွေ့ကြုံခံစားရလေ၏။ "ဤဝတ္ထု သုံးခုကို
ပေါင်း၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာကို ဟောတော်မူ၏။

န အန္တလိက္ခေ န သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ၊
န ပဗ္ဗတာနံ ဝိဝရံ ပဝိဿ။
န ဝိဇ္ဇတေ သော ဇဂတိပ္ပဒေသော၊
ယတ္ထ ဌိတော မုစ္ဆေယျ ပါပကမ္မာ။ ။

အနက်ကား

အန္တလိက္ခေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဌိတော၊ တည်သောသူသည်
လည်း။ ပါပကမ္မာ၊ မိမိပြုခဲ့သော မကောင်းမှုအကျိုးမှ။ နမုစ္ဆတိ၊
မလွတ်ရ။ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ၊ သမုဒ္ဒရာအလယ်၌။ ဌိတော၊ တည်သောသူ
သည်လည်း။ ပါပကမ္မာ၊ မိမိပြုခဲ့သော မကောင်းမှု အကျိုးမှ။
နမုစ္ဆတိ၊ မလွတ်ရ။ ပဗ္ဗတာနံ၊ တောင်တို့၏။ ဝိဝရံ၊ အပေါက်တွင်း
သို့။ ပဝိဿ၊ ဝင်၍။ ဌိတော၊ တည်သောသူသည်လည်း။ ပါပကမ္မာ၊
မိမိပြုခဲ့သော မကောင်းမှုအကျိုးမှ။ နမုစ္ဆတိ၊ မလွတ်ရ။ ယတ္ထ၊
အကြင်လောက ရပ်ဒေသ၌။ ဌိတော၊ တည်သော သူသည်လည်း။
ပါပကမ္မာ၊ မိမိပြုခဲ့သော မကောင်းမှုအကျိုးမှ။ မုစ္ဆေယျ၊ လွတ်နိုင်
ရာ၏။ သောဇဂတိပ္ပဒေသော၊ ထိုကဲ့သို့သော ဩကာသ လောက
ရပ်ဒေသသည်။ နဝိဇ္ဇတေ၊ မရှိသည်သာတည်း။

ဓမ္မနိယာမ.....ဓမ္မနိယာမဆိုသည်ကား ပစ္ဆိမဘဝက ဘုရား
အလောင်းတော်တို့၏ ပဋိသန္ဓေယူသောအခါ၊
ဘုရားဖြစ်တော်မူသောအခါ၊ ဓမ္မစကြာဒေသနာကို ဟောတော်
မူသောအခါ၊ အာယုသင်္ခါရကိုလွှတ်တော်မူသောအခါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်

စံတော်မူသောအခါတို့၌ အလွန် ကြီးကျယ် စွာသော ပုညဓမ္မ သမ္ဘာရတို့၏ တန်ခိုးကြောင့် လောကဓာတ် တသောင်းတို့၏ တပြိုင်နက်အားဖြင့် လှုပ်ရှားခြင်းမြို့မှုကိုဓမ္မနိယာမဆိုသည်။

စိတ္တနိယာမ.....စိတ္တနိယာမဆိုသည်ကား အဆင်းအသံ အစ
ရှိသောအာရုံတို့သည် မျက်စိနား အစရှိသော
ပသာဒတို့၌ ထိခိုက်ကြကုန်သည်ရှိသော် စိမ့်ဖန်ဆင်းသူ မရှိကြ
ပါကုန်ဘဲလျက် ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း ပဉ္စဝိညာဏ် သမ္ပဒိန္နိင်း သန္တိ
ရဏအစရှိကုန်သော ဝိထိဝိတ်တို့၏ အစဉ်အတိုင်း သူ့ကိစ္စနှင့်သူ
ဖြစ်ခြင်းမြဲကြသည်ကိုဆိုသတည်း။

ဤကား အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာကြီး၌ သိသာရုံမှတ်
သားရုံမျှ ဖော်ပြ လာရှိသော “နိယာမ” တရား ငါးပါး
အကျယ်တည်း။

နိယာမစကားကြီး ငါးခွန်းပြီး၏။

ပညတ်ပရမတ် ၂-ပါး

နိယာမနှင့်ထာဝရ..... ယခု ပင်စင် အငြိမ်းစားဝန်ထောက်
ကြီးတကာ မောင်ရွှေဂိုဏ်းနှင့်တကွ ရန်
ကုန်အသင်းသားတို့ လျှောက်ထားသည့်အချက်မှာ ကမ္ဘာကို၎င်း၊
သတ္တဝါ သင်္ခါရတို့ကို၎င်း၊ ထာဝရဘုရား ဖန်ဆင်းသည်ဟု ဘာ
သာ တပါးတို့၌ အခိုင်အမြဲယူ၏။ ငါတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ ကမ္ဘာကို၎င်း၊
သတ္တဝါ သင်္ခါရတို့ကို၎င်း၊ ဘယ်သူ စာဦးတယောက်မျှ ဖန်ဆင်း
ရသည် မဟုတ် နိယာမ ဓမ္မအားဖြင့် အစဉ် အဆက်ဖြစ်၍ နေကြ
ကုန်သည်ဟု အခိုင်အမြဲယူ၏။ ထိုတွင် ထာဝရ ဘုရားတပါးတည်း
နှင့်အလုံးစုံ အကုန် ပြီးစီးသည်ဖြစ်၍ လူမတတ်တို့ မှတ်လွယ်
ယူလွယ် ယုံကြည်လွယ်ရှိ၏။ နိယာမဓမ္မအားဖြင့် ပြီးသည်ဟူ
သော အယူသည်အကြောင်းအထွေထွေ အကျိုး အထွေထွေဓမ္မ
တွေကိုဝေဘန်ခွဲခြမ်းမှု၊ အလွန်များပြားလျက် ခက်ခဲနက်နဲ ဆန်း

ကြယ်နေသည်ဖြစ်၍ လူမတတ်တို့ မှတ်တို့ ယူတို့ ယုံကြည်တို့ အလွန်ခဲယဉ်း၏။

ထာဝရဘုရားနှင့် ပြီးကြသော သူတို့မှာ ကမ္ဘာ သတ္တဝါတို့ အတွက် ဓာတ်ပညာမျိုး ဓမ္မပညာမျိုး အသုံးမကျ၊ နိယာမတရား နှင့် ပြီးကြသော သူတို့မှာ ဖန်ဆင်းသူ ထာဝရဘုရားအသုံးမကျ၊ ဓာတ်ပညာမျိုး ဓမ္မပညာမျိုးတို့သာ အသုံးကျကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထာဝရဘာသာကျမ်းစာတို့၌ ရုပ်သူရွာသား လူအများတို့အလွန် နားလည် လွယ်တတ်သော ပညတ်စကားမျိုးတို့သာ လာရှိကုန် ၏။ “အက်ဖအေ, ဘီအေ” စသော ဓာတ်ပညာကျမ်း . ငါတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အဘိဓမ္မာကျမ်းစာတို့၌ သာလျှင် ဓာတ်စကားမျိုး ဓမ္မစကားမျိုးတို့သည် လာရှိကုန်၏။

ဓာတ်တုံးဓာတ်ခဲ..... ပညတ် စကားမျိုးတို့သည် ကမ္ဘာ ပေါ် မှာ ရှိရှိသမျှသော မိန်းမယောက်ျား လူ အများတို့၏ နား, မျက်စိ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဓာတ်စကားမျိုး ဓမ္မစကား မျိုးတို့သည် “အက်ဖအေ, ဘီအေ” ပညာရှိသူများ “အဘိဓမ္မာ” ပညာရှိသူများတို့၏ နား, မျက်စိ ဖြစ်ကြကုန်၏။ မြေကြီး, မြင်းမိုရ်, ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာစသော ဩကာသလောက အဆောက်အဦ အလုံးစုံတို့သည်လည်း ဓာတ်ပုံ, ဓာတ်စု, ဓာတ်တုံး, ဓာတ်ခဲစုတို့ သာ အမှန်ဖြစ်ကြကုန်၏။ သစ်ပင်, ချုံ, မြက် အစရှိသော အဆောက် အဦ အလုံးစုံတို့သည်လည်း ဓာတ်ပုံ, ဓာတ်စု, ဓာတ်တုံး, ဓာတ်ခဲစု တို့သာ အမှန်ဖြစ်ကြကုန်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ဗြဟ္မာ လူနတ် နွားကျွဲ ဆင်မြင်း အစရှိသော သတ္တလောက အဆောက်အဦ အလုံးစုံတို့ သည်လည်း ဓာတ်ပုံ, ဓာတ်စု, ဓာတ်တုံး, ဓာတ်ခဲစုတို့သာ အမှန်ဖြစ် ကြကုန်၏။ ဓာတ်ပညာရှိကြီး ဓမ္မပညာရှိကြီးတို့၏ နား, မျက်စိတို့ သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ထိုလောကသုံးပါးတို့၏ ဖြစ်မှုပျက်မှု အခွင့် စု၌ ပညတ်သမားတို့၏ အယူစကားကို သတ္တဝါအများတို့

နားမယောင်ကြစေခြင်းငှါ လောကသုံးပါး၏ အချုပ်အခြာ ဖြစ်သော နိယာမတရား ငါးပါးတို့ကို ရန်ကုန်မြို့ ဓမ္မသဝန ဗုဒ္ဓသာသနာပြုအသင်းကြီး၏ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ဒင်ဖြစ်သူ ပင်စင် အငြိမ်းစား ဝန်ထောက် မောင်ရွှေဂျိမ်းနှင့်တကွ အသင်း သားတို့ လျှောက်ထား တောင်းပန်ကြပေကုန်သတည်း။

အသိဉာဏ်ခြားနားပုံ.....ဤအရာ၌ ပညတ်ဘက်သား လူ အများ တို့နှင့် အဘိဓမ္မာ ဓာတ် ပညာရှိကြီးတို့၏ အသိဉာဏ်တရား ခြားနားပုံကို ပြဆိုပေဦးအံ့။ လူ ဆောက်လုပ်၍ အိမ်ဖြစ်ပေါ်လာရာ၌ ရပ်သူ ရွာသား လူ အများတို့သည် ဆောက်လုပ်သူကို “လူ” ဟူ၍ သိကြကုန်၏။ အိမ် ကိုလည်း “အိမ်” ဟူ၍ သိကြကုန်၏။ ဓာတ်ပညာရှိတို့သည်မူကား ရပ်သူ ရွာသား လူအများတို့ နည်းတူ လူဟူ၍ အိမ်ဟူ၍လည်း အမှတ်သညာသိနှင့် သိကြကုန်၏။ လူခေါ်သောဝတ္ထုမှာ ဓာတ်မျိုး ပေါင်း ဘယ်မျှရှိသည်၊ အိမ်ခေါ်သော ဝတ္ထုမှာ ဓာတ်မျိုးပေါင်း ဘယ်မျှရှိသည်၊ ဓာတ်မဟုတ်သော ပညတ်သဏ္ဌာန်ကို လူခေါ် သည်၊ အိမ်ခေါ်သည်၊ ဓာတ်သည် လူမဟုတ် အိမ်မဟုတ်၊ လူသည် အိမ်သည် ဓာတ်မဟုတ်၊ ဓာတ်ခဲ ဓာတ်စု သည်သာ အမှန်ရှိ အဟုတ်ရှိဖြစ်သည်၊ သဏ္ဌာန်သည် အဟုတ်ရှိမျိုးမဟုတ်၊ အမှန်ရှိမျိုး မဟုတ်၊ စိတ်ထဲတွင်သာ ထင်မြင်ကြရ လေသော အထည် ခြိမ်းခြောက်သည်။ ။ ရပ်သူ ရွာသား လူအများတို့သည် လူသည် အိမ်ကိုဆောက်လုပ်တတ်၏၊ လူဆောက်မှ အိမ်ဖြစ်၏ ဟူ၍ သိကြကုန်၏။ ဓာတ်ပညာရှိတို့သည် မူကား ဓာတ်ပညာ မျက်စိဖြင့် ကြည့်ရှုစိတ်ဖြာ ခွဲခြမ်းလိုက်သည်ရှိသော် လူဟူ၍ မတွေ့၊ ဓာတ်တို့ကိုသာ တွေ့၏။ ဓာတ်တုံး ဓာတ်ခဲသာရှိ၏။ ။ ထိုဓာတ် တုံး ဓာတ်ခဲကြီးမှာလည်း အိမ်ဆောက်မှု အလုပ်သည်ကြီး ဖြစ် သော ဓာတ်စွမ်းကောင်းကြီးတခု ရှိလေ၏။ ထိုဓာတ်စွမ်းကောင်း ကြီးကို “စေတနာ”လည်း ခေါ်၏။ “ကမ္မကံ”ဟူ၍လည်းခေါ်

၏။အဘယ်ကြောင့် စေတနာခေါ်သနည်း။ကိုယ်အင်္ဂါ,စိတ်အင်္ဂါ
တို့ကို အလုံးစုံအပြည့် တပြိုင်တည်း ထကြွအောင် ချီကြွလှုံ့ဆော်
သမားကြီး ဖြစ်သောကြောင့် စေတနာခေါ်သတည်း။

ကံဆိုတာ.....အဘယ်ကြောင့် ကံခေါ်သနည်း။ လောက၌
ထိုင်မှု,ထမှု,သွားမှု,လာမှု, ပြောမှု, ဆိုမှု, ကြံမှု,
ဖန်မှု, လှူမှု,ဒါန်းမှု,သတ်မှု,ဖြတ်မှု အစရှိကုန်သော အလုံးစုံသော
အရေးကိစ္စတို့သည် သူမထက ဘယ်ကိစ္စတစ်ခုမျှ ပြီးစီးသည် မရှိ
ကုန်။သူထမှ ပြီးစီးနိုင်ကြကုန်၏။ သူထလျှင် စိတ်၏အင်္ဂါဖြစ်ကုန်
သော ဝိတက် ဝီရိယ လောဘ, ဒေါသ, သဒ္ဓါ, ပညာ အစရှိကုန်
သော ဓာတ်တို့သည် ကိုယ့်ကိစ္စနှင့်ကိုယ် ထကြွ ရကုန်၏။ထို
ကြောင့် ခပ်သိမ်းသော ကိုယ်အမှု,နှုတ်အမှု, စိတ်အမှုတို့မှာသူ
သည်သာလျှင် အမှုသည်ရင်းကြီး မှန်ပေ၏။ အမှုဆောင်ကြီး မှန်
ပေ၏။ ထိုကြောင့်“ကမ္မံကံ” ဟူ၍ ခေါ်သတည်း။

စေတနာနှင့်ကံအတူတူ.....မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း-“စေ
တနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ။
စေတယိတွာ ကမ္မံ ကရေတိ ကာယေန ဝါစာယ မနုဿာ”။

ဟူ၍ ဟောတော်မူပေ၏။ ။တောလည်ရာ၌ လမ်းအနီးဝယ်
ချုံငယ်တစ်ခုမှ ယုန်ထ၍ပြေးသည်ကို မြင်ကြရာ၌ စေတနာမဆော်
လျှင် မြင်ရုံနှင့်ပြီး၏။ စေတနာဆော်ခဲ့လျှင် အော်မှု, ဟစ်မှု, ပစ်မှု,
ခတ်မှုတွေ ပေါ်လာ၏။ ဤနည်းတူ အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့မှာ
စေတနာသည်သာလျှင် အမှုသည်ရင်းဖြစ်၍ “ကမ္မံကံ”ဟူ၍ ခေါ်
သတည်း။ ။ရုပ်ဓာတ်မျိုးတို့မှာ မီးဓာတ်ကြီး,နာမ်ဓာတ်မျိုးတို့မှာ
စေတနာ ဓာတ်ကြီး တို့သည်လှုံ့ဆော်သမားကြီး နှစ်ပါးတို့ ပေ
တည်း။ မီးသဘော, မီးရထား, မီးစက်ရုံကြီးတို့၌ စက်ကြိယာတို့
လှုပ်ရှားမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့မှာ မီးဓာတ်ကြီးသည် အမှုသည်ရင်း
ဖြစ်၏။သတ္တဝါတို့၌ ကိုယ်အင်္ဂါ,နှုတ်အင်္ဂါ, စိတ်အင်္ဂါ လှုပ်ရှားမှု
တို့မှာ စေတနာဓာတ်ကြီးသည် အမှုသည်ရင်းကြီးဖြစ်၏။

ထိုကြောင့် ဤဒိမ်ဆောက်မှုမှာလည်း စေတနာ ဓာတ်ကြီး
သာလျှင် အမှုသည်ရင်းကြီးဖြစ်လေသတည်း။ ။မီးရထား မီးအိုး
တို့၌ စိတ်သည် ထင်းနှင့်တူ၏။ စေတနာသည် ထင်းမှာစွဲသော
မီးနှင့်တူ၏။ ထင်းသားတခြား မီးသားတခြားပေတည်း။ ရေနွှဲ
လောင်းခဲ့သော် မီးဓာတ်သာ သေပျောက်၍ကုန်၏။ ထင်းသား မီး
သွေး ကျန်ရှိ၏။မီးတို့ပြန်လျှင် ထိုမီးသွေးခဲပင် မီးခဲဖြစ်ပြန်၏။

ဤကား စိတ်နှင့် စေတနာ ဓာတ်ခွဲပုံတည်း။

ဗဿ ဝေဒနာ သညာ ပိတက္က ပိစာရ လောဘ
ဒေါသ သတိ ပညာ အစရှိသော နာမ်ကာယခေါ်သော
နာမ်ဓာတ်တို့ကို စိတ်ဓာတ်နှင့် ခွဲရာ၌လည်း ဤနည်းတူ
မှတ်လေ။

ဉာဏ်မြင်အားဖြင့် တခြားစီ... တနည်းကား ဟင်းသီးဟင်း

ရွက်ဆား၊ ဆီ၊ ငပိ၊ ငြုတ်၊
ကြက်သွန်တို့ကို ရေနှင့်ဘက်၍ ဟင်းချိုရည် ချက်ရာ၌ စိတ်သည်
ရေနှင့်တူ၏။ဗဿ၊ဝေဒနာ၊သညာ၊စေတနာ အစရှိကုန်သော နာမ်
ဓာတ်တို့သည် ဟင်းသီး၊ဟင်းရွက်၊ဆား၊ဆီ စသည်တို့နှင့် တူကြ
ကုန်၏။ ဇွန်း၌တည်ရှိသော ဟင်းချိုရည်မှာ အစုံပါကြကုန်၏။
မျက်မြင်အားဖြင့် မကွဲကြကုန်။ ဉာဏ်မြင်အားဖြင့် မရောကြကုန်။
ဉာဏ်မြင်ဆိုသည်ကား ရေ၏ကိစ္စကတခြား၊ ဟင်းသီး ဟင်းရွက်
တို့၏ အရသာတို့ကတခြား၊ ဆားစသည်တို့၏ ရသတို့ သည်
လည်း တခြားစီတို့သာတည်း။ ။စိတ်သည်ရေနှင့်တူ၏။ဗဿ၊ဝေ
ဒနာ စသောနာမ်ဓာတ်တို့သည် ဟင်းသီးရသ၊ ဟင်းရွက်ရသ၊
ဆားရသ၊ဆီရသ စသည်တို့နှင့်တူကြကုန်၏။ ။ဓာတ်ပညာမရှိကြ
ကုန်သောသူတို့သည် ထိုဟင်းရေမှာပင် ခြားနားကြမှန်း မသိကြ
ကုန်။လူတို့၏စိတ်ထဲမှာ ဓာတ်သဘာဝ ခြားနားကြသည်ကိုသိကြ
မည် ဝေးလေစွ။

ဤကား စိတ်နှင့်စေတနာကို ကွဲပြား ခြားနားစွာ သိစေလို၍ ပြဆိုလိုက်
သော စကားစုတည်း။

အိမ်ဟူ၍မရှိနိုင်.....လူဆောက်လုပ်၍ အိမ်ဖြစ်ပေါ်လာသည်
 ဟူသောစကား၌ သစ်ဝါးတို့ သည်သာ
 လျှင်ထိုထို တောတောင်တို့၌ ဖြစ်မှု ပေါက်မှု ပေါ်မှု ဇာတိနှင့်
 စာကွ အမှန်ရှိကြကုန်သည်။အိမ်မှာမူကား ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဆိုရန်
 ဇာတိပင်မရှိ၊သစ်ဝါးတို့ကို ပေါင်းစု တည်ထောင်မိသောအခါ၌
 အိမ်ခေါ်စရာ သဏ္ဌာန်ကြီးတခုအနေနှင့် စိတ်ထဲတွင် ထင်မြင်လာ
 ၏၊ဤမျှသာဆိုခွင့်ရှိ၏။ အိမ်ဟူ၍မရှိဟူသော စကားထင်ရှားပြီ။ ။
 ဤကဲ့သို့သော အသိဉာဏ်မျိုးသည် ဓာတ်ပညာရှိတို့၌သာ ရှိကြ
 ကုန်၏။ ဓာတ်ပညာမရှိကြသော မှောင်တွင်းသားတို့မှာ မရှိကြ။
 ထိုသူတို့သည်ကား လူဟူသော သဏ္ဌာန်ပညတ်နှင့် စိတ်စေတနာ
 ဟူသော နာမ်ဓာတ်တို့ခြားနားတို့ကို မဆိုထားဘိ အိမ်နှင့်သစ်ဝါး
 ခြားနားကြရန်ပင် ဉာဏ်မရှိကြ၊ အိမ်နှင့်သစ်ဝါး တခြားစီ ဆိုခဲ့
 သော် အိမ်နှင့်သစ်ဝါး ဘာခြားသေးသလဲ၊ဘာထူးသေးသလဲ၊ဟု
 ပြောကြကုန်လတ္တံ့။ ။ထိုအခါ၌ အိမ်ကိုဖျက်၍ ပုံထားခဲ့သော် ထို
 သစ်ဝါးစု ဟုတ်သေး၏လော ရှိသေး၏လော-မေး။ထိုသစ်ဝါးစု
 ဟုတ်ပါ၏၊ရှိပါ၏ဟု ပြောလတ္တံ့။ ထိုအိမ်ဟုတ်သေး၏လော၊ ရှိ
 သေး၏လော-မေး။ထိုအိမ်မဟုတ်ပြီ မရှိပြီ၊ ပျက်ကွက်ကွယ်ပြီ၊ဟု
 ပြောလတ္တံ့။သဏ္ဌာန်နှင့်သစ်ဝါးခြားနားလျက်ပေါ်လေ၏။ ။နောက်
 ၌ သံသယိတ်စကားနှင့်စပ်၍ အကုန်ရှင်းလင်းကြစေ။ ။ဤကဲ့သို့
 ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ်ခွဲနည်း၌ လိမ္မာကြသူတို့သည်မူကား အိမ်ခေါ်
 သော ဓာတ်ပုံ ဓာတ်စုသည် လူဆောက်လုပ်၍ ဖြစ်သည်မဟုတ်
 လူဟူ၍ပင်မရှိ။စေတနာဟူသော ပစ္စုပ္ပန်ကံနှင့် ဉာဏ်ဝီရိယတို့
 ၏အစွမ်းကြောင့် အိမ်သဏ္ဌာန်ကြီးအနေနှင့်ပေါင်းစု တည်ရှိလာ
 ကြကုန်သည်ဟု အမှန်ဆိုနိုင်ကြကုန်၏။ သစ်ဝါးတို့သည်လည်း
 ရုပ်ဓာတ်ရှစ်ပါးတို့နှင့် ခွဲစိတ်ပြန်လျှင် သဏ္ဌာန်မျှရှိကြကုန်၏။

ထာဝရဘုရားပေးသည်မဟုတ်.....တဖန် အိမ် ဆောက်
 လုပ်သူ မှာ တ ရာ ငွေ

နှစ်ရာငွေ ကံကြွေးလက်ခံ ရသည်မှာလည်း ဘယ်သူပေး၍ ရသနည်းဟုမေးခဲ့သော် ရပ်သူရွာသားတို့က အိမ်ရှင်ပေး၍ရသည်ဟု ပြောကြကုန်လတ္တံ့။ ဘာသာတပါးဆရာများတို့က ထာဝရဘုရားပေး၍ရသည်ဟု ပြောကြကုန်ရာ၏။ ။အကြောင်းအကျိုး၌လိမ္မာသော ဓာတ်ပညာရှိတို့မူကား ရပ်သူရွာသားတို့ အရိုးအစဉ်သို့ လိုက်၍ အိမ်ရှင်ပေး၍ ရပေသည်ဟူ၍၎င်း၊ လှုံ့ဆော် ဆောက်လုပ်မှု စေတနာဓာတ်ကြီးသည်သာလျှင် အိမ်ပြီးစီးရာ၌ အမှုသည် ရင်းကြီးဖြစ်ပေသည်။ အိမ်ပြီးစီးသည့်အတွက် ထိုလက်ခံကို ရပေသည်။ ထိုကြောင့် ထိုဆောက်လုပ်မှု စေတနာဟူသော ပစ္စုပ္ပန်ကံပေး၍ ထိုလက်ခံကို ရပေသည်ဟူ၍၎င်း၊ အရာဌာနအားလျော်စွာ ပြောကြပေကုန်လတ္တံ့။

ကံပေး၍ရသည်.....ဟူသော စကားမှာလည်း အိမ်ဆောက်တတ်သော သူ့အတတ် သူ့ပညာ သူ့အလိမ္မာ ပေး၍ရသည်ဟူ၍လည်း ဆိုရ၏။ လိမ္မာသည်အတိုင်း အပန်းခံ၍ လုပ်ကြံနိုင်သော သူ့ဝီရိယ သူ့လုံ့လပေး၍ ရသည်ဟူ၍လည်းဆိုရ၏။ စေတနာကို ချိုးမွှမ်းလိုသော် ကံပေး၍ ရသည်ဟုဆိုရသည်။ အလိမ္မာကို ချိုးမွှမ်းလိုသော် ဉာဏ်ပေး၍ ရသည်ဟုဆိုသည်။ လုံ့လမှုကို ချိုးမွှမ်းလိုသော် ဝီရိယပေး၍ရသည်ဟုဆိုရသည်။ ။မိမိ၏ ကံဉာဏ် ဝီရိယတို့သည်သာလျှင် တသက်ပတ်လုံးအစဉ်ထာဝရ ပေးဖော်ကြကုန်သည်။ အိမ်ရှင်သည်မူကား သူ့အိမ်ကို ဆောက်လုပ်မှုအတွက်မျှကိုသာ ပေးလတ္တံ့။

ဤကား ကံ ဉာဏ် ဝီရိယတို့ကို အားကိုး အားကျစွဲမြဲကြစေခြင်းငှါ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပညာရှိတို့၏ ပြောနည်းဆိုနည်းပေတည်း။ ။ဤအိမ်ဆောက်မှု တခုကို ပြဆိုလိုက်သဖြင့် အလုံးစုံကို အကုန်မြင်ကြစေ။

နိယာမတို့၏အစွမ်းသတ္တိ

ဩကာသလောက၏ဖြစ်ပျက်ပုံ.....ယခု အခါ “နိယာမ”
တရားတို့ ၏ အစွမ်း

အားဖြင့် ဩကာသ လောက, သင်္ခါရ လောက, သတ္တလောက
တည်းဟူသော လောကသုံးပါးတို့၏ အစမထင်အစဉ်အဆက်
ဖြစ်တုံပျက်တုံအပြည့်အစုံ အကျယ်ကို မူကား “ကပ္ပဝဏ္ဏနာ”
စသော ကျမ်းတို့မှာ ယူကြလေ။ ။ဖြစ်တုံ ပျက်တုံ နေကြပုံကို
အကျဉ်းအားဖြင့် ပြဆိုပေအံ့။ ။“နိယာမ”တရားငါးပါးတို့တွင်
ဥတုနိယာမ, မိဇနိယာမ နှစ်ပါး တို့သည် ဩကာသလောက,
သင်္ခါရ လောကတို့၏ ဆိုင်ရာတို့တည်း။ ။ကမ္မနိယာမ, စိတ္တ
နိယာမ နှစ်ပါးတို့သည် သတ္တလောက၏ ဆိုင်ရာတို့တည်း။ ။
ဓမ္မနိယာမသည် လောကသုံးပါးနှင့်ဆိုင်၏။

ကမ္ဘာကြီးတည်နေပုံ.....စက်ဘီးသဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ စကြဝဠာ
တောင်တန်းကြီး တခု ဝန်းဝိုင်း၍
တည်ရှိသော တခုသော လောကဓာတ်ကို ဩကာသလောက
တခုခေါ်၏။ ထိုဩကာသလောကတခု၏အတွင်း၌ မဟာပထဝီ
မဟာသမုဒ္ဒရာ ကျွန်းကြီး လေးကျွန်း ကျွန်းငယ်အများ အလယ်
တည့်တည့်၌ မြင်းမိုရ်တောင်ကြီးထိုမြင်းမိုရ်တောင်ကြီး၏ အပ၌
မြင်းမိုရ်တောင်ကို ဝန်းဝိုင်း၍တည်ရှိကြကုန်သော သီဒါ သမုဒ္ဒရာ
ခုနစ်တန် သတ္တရတန် တောင်တန်း တောင်ဝိုင်းကြီး ခုနစ်ထပ်
တည်ရှိကြကုန်၏။

ဤကား ငါတို့ ယခုတည်ရှိ၍ နေကြသော ဩကာသ
လောကတခု၏ တည်ရှိပုံတည်း။ လောကဓာတ် တခု
လည်းခေါ်ရ၏။ စကြဝဠာတခုလည်းခေါ်ရ၏။

ငါတို့စကြဝဠာမှာ အရှေ့,အနောက်, တောင်,မြောက် အရပ်
လေးမျက်နှာ တို့၌လည်း စကြဝဠာ အဆက်ဆက် အဆုံးမရှိ။

အနန္တစီချည်း တည်ရှိကြကုန်၏။ ထိုစကြဝဠာအသီးသီးတို့သည် လည်း အညီ အမျှ ရှက်ဆောင် ကြကုန်သော ဓာတ်တို့၏ “ဓမ္မ နိယာမ” အစွမ်းအားဖြင့် အဝန်းအဝိုင်းအညီအမျှ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ။

ထိုအဆုံးမရှိ အနန္တ စကြဝဠာတို့သည်လည်း ကုဋေ တသိန်းစီ ကုဋေတသိန်းစီဖြစ်အတူ ပျက်အတူ ဖွဲ့စည်းလျက် တည်ရှိကြ ကုန်၏။ စကြဝဠာတို့၏ အောက်၌ ရေအထကြီး ခံ၏။ ရေ၏ အောက်၌ လေအထကြီးခံ၏။ လေ၏အောက်၌ အဓဇာကာသ အနန္တကောင်းကင်ကြီးအဆုံးမရှိသွားလေ၏။

အထက် ကောင်းကင်တို့၌ တည်ရှိကြကုန်သော မိဗန်းတိမ်တို့ သည်၎င်း၊ နေ လ နက္ခတ်တာရာ အပေါင်းတို့သည်၎င်း၊ ကောင်း ကင်ဘုံကြီးတို့သည်၎င်း၊ မြေအပြင်မှ အထက်ကောင်းကင်နှင့် အပြည့်ရှိနေသော လေအထကြီးမှာ တည်ကြကုန်သကဲ့သို့ အောက် ကမ္ဘာ ရေကြီးသည် ပြင်းထန်စွာသွားလာ၍ နေသော လေရှင် အထကြီးမှာတည်ရလေ၏။ ထိုလေအထကြီးသည်လည်း အောက် အနန္တကောင်းကင်ကြီးနှင့်အပြည့်ရှိနေသော ပကတိ လေသေအထ ကြီးမှာ တည်လေ၏။ ။ စကြဝဠာတို့၏အထက်၌လည်း အဓဇာ ကာသ အနန္တကောင်းကင်ကြီးအဆုံးမရှိသွားလေ၏။

အထက်ဆုံးဘုံနှင့် လူ့ ဘုံအကွာအဝေး...လူ့ပြည်မှ အထက် အရပ် မျက်နှာ၌ ယူဇနာပေါင်း ခုနစ်ကုဋေ တသန်း ရှစ်သိန်း ငါးသောင်း ခြောက် ထောင်မျှဝေးကွာသော ကောင်းကင်အရပ်၌ ဘဝဂ်ဘုံတည်ရှိ၏။ ထိုဘုံမှ အောက်ကောင်းကင်အပြင်ကြီး၌ နတ်ဘုံ အဆင့်ဆင့်ဖြဟ္မဒူ ဘုံအဆင့်ဆင့်ဟူသော ကောင်းကင်ဘုံကြီး ကောင်းကင်နိုင်ငံကြီး တို့သည် အဆင့်ဆင့်တည်ရှိကြကုန်၏။

ဩကာသလောက တည်နေချိန်.....ဤဩကာသ လောက သည် အဘယ် မှု ကာ လကြာမြင့်စွာ တည်နေပါသနည်းဟူမူ မြန်မာတိုင်အားဖြင့် တ

တိုင်ခွဲနှင့်တာပေါင်းတရာကို တဂါရုတ်ခေါ်၏။ အလျားတဂါရုတ် အနံတဂါရုတ် အမြင့်တဂါရုတ်ရှိသော တခဲနက် ကျောက်အတိ ပြီးသော တောင်ကြီးတခုရှိရာ၏။ ထိုတောင်ကြီးကို အလွန်သိမ်မွေ့လှစွာသော လဲဝါဝွမ်းဖြင့် အနှစ် တရာမှတစ်ခါ အနှစ်တရာမှ တစ်ခါ ပွတ်တိုက်သည်ရှိသော် ပွတ်တိုက်ဖန် အနန္တအများကြီး များလှသဖြင့် ထိုကျောက်တောင်ကြီးသည် ကုန်စေရာ၏။

ဤမဟာပထဝီ မြင်းမိုရ်တို့ ယခုတည်ရှိကြသော ဩကာသ လောက၏ အသက်သည် မကုန်နိုင်ရာ။ ။တကြိမ် တည်ထောင်ပြီးသော မဟာပထဝီ မြင်းမိုရ်အစရှိသော ဩကာသလောက သည် ဤမျှလောက် ကာလကြာမြင့်စွာတည်ရှိ၏။

ပျက်သောအခါ၌ စကြဝဠာပေါင်းကုဋေတသိန်း တပြိုင်နက် ပျက်၏။ ။စကြဝဠာတို့ကို ခံသောကမ္ဘာရေပြင်ကြီးမှအထက် ပဌမဈာန် ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် အကုန်မီးလောင်၏။ ပဌမဈာန် ဗြဟ္မာ့ပြည်လည်းပါလေ၏။

ဤကားကမ္ဘာတည်ချက်၊ ကမ္ဘာပျက်ချက်၊ အမြက်စကားတည်း။

ကမ္ဘာကပ် ၄-ပါး

ကမ္ဘာအကြောင်း.....ယခုအခါ အကျယ်ပြဆိုအံ့။ ။ကပ်သည် သံဝဋ္ဌကပ်၊ သံဝဋ္ဌဌာယိကပ်၊ ဝိဝဋ္ဌကပ်၊ ဝိဝဋ္ဌဌာယိကပ်ဟူ၍လေးကပ်ရှိ၏။ ထိုလေးကပ်တို့တွင် ပျက်ဆဲသည် သံဝဋ္ဌကပ်မည်၏။ တစုံတခု ဖြစ်ပေါ်မှု မရှိသေးဘဲ ပျက်ပြီးအတိုင်း ရှိနေသေးသော ကာလသည် သံဝဋ္ဌဌာယိကပ်မည်၏။ တည်ထောင်ဆဲ ကာလသည် ဝိဝဋ္ဌကပ် မည်၏။ တည်ထောင်ပြီးအတိုင်း တည်သော ကာလသည် ဝိဝဋ္ဌဌာယိကပ်မည်၏။ ထိုလေးကပ်လုံးသည် ကျောက်တောင်ကြီး ဥပမာနှင့် အမျှစီ ကာလ ရှည်ကြာကြ၏။ ကပ်လေးပါးအပေါင်းကို မဟာကပ်ကြီး

တခု ဆို၏။ ထိုကပ် လေးပါးကို အစဉ်အတိုင်း ပြဆိုပေအံ့။ ။
 စကြဝဠာပေါင်း ကုဋေတသိန်းစီ အရေအတွက် ရှိကြသော ထို
 ဩကာသလောကစုသည်ဖြစ်ချိန် ပျက်ချိန် ကျသော အခါ အ
 ဘယ်ဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း။ အဘယ်ဓာတ်၏ အ
 စွမ်းဖြင့် ပျက်ဆုံးပါသနည်း။ ။ဥတုခေါ်သော မီးဓာတ်ကြီး၏
 အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်သည်။ဥတုခေါ်သော မီးဓာတ်ကြီး အစွမ်း
 ဖြင့် ပျက်ဆုံးသည်။ ။ပျက်ဆုံးပုံကိုရှေးဦးစွာ ပြဦးအံ့။ ။ယခု
 တည်ရှိသော ဤကမ္ဘာသည် ကျောက်တောင်ကြီး ဥပမာအတိုင်း
 နှစ်အသင်္ချေ နှစ်အသင်္ချေပေါင်း မရေ မတွက်နိုင် ကြာညောင်း
 လတ်သော် ကမ္ဘာမီးကြီးလောင်၍ပျက်လတ္တံ့။

သံဝနုကပ်

ကမ္ဘာပျက်ခြင်းအကြောင်း.....ပျက်ဆုံး ပုံကား ယခုရှိကြ
 သော မဟာပထဝီ မြေကြီး

စကြဝဠာတောင် သတ္တရဘန်တောင် မြင်းမိုရ်တောင် အလုံးစုံတို့
 သည် အစဉ်အတိုင်း အိုမှန်းမသိအို ရင့်မှန်းမသိရင့်ဖန်များလတ်
 သော် အခွံဓာတ်မျိုး အကာဓာတ်မျိုး အဆင့်ဆင့်တို့သည် တဖြေး
 တဖြေး ကုန်ခန်းကြကုန်လတ္တံ့၊ အနှစ်ဓာတ်မျိုးတို့သည်သာ ကျန်ရှိ
 ကြကုန်လတ္တံ့၊ အနှစ်ဓာတ်မျိုးတို့မှာလည်း ညံ့ဖျင်းရာညံ့ဖျင်းရာတို့
 က ကုန်ခန်းဖန်များလတ်သော် အသားမှအနှစ် အနှစ်မှအဆီမျိုးတို့
 သာ ကျန်ရှိကြကုန်လတ္တံ့။ ထိုအခါ၌ မဟာပထဝီ စသည်တို့သည်
 ဆီဦးခဲ ထောပတ်ခဲ ယမ်းဆီခဲ ကန့်ခဲ ကန့်ဆီခဲ တို့ကဲ့သို့ မီးထည့်
 လျှင် တောက်တိုရန် မြေဆီ၊မြေနှစ် ကျောက်ဆီ၊ကျောက် နှစ်တို့
 သာ ကျန်ရှိကြကုန်လတ္တံ့။ ထိုကြောင့် ဆီထောပတ်တို့ကို လောင်
 သောမီးနှင့် ဥပမာ ပြတော်မူ၏။ ဤကဲ့သို့ နှစ်ကာလ အလွန်
 ကြာညောင်းသဖြင့် အိုမင်း ရင့်ဆွေးရခြင်း စသည်အတိုင်း ကုန်
 ခန်းရခြင်းအမှုသည် ဘယ်သူတဦးတယောက်မျှ ဖန်ဆင်းရသော
 အမှုမျိုးမဟုတ်၊ အိုမင်း ရင့်ဆွေးအောင် ပြုလုပ်သူ မရှိလျှင် မအို

နိုင် မရင့်နိုင်ဟူ၍ပင်မရှိ။ “ဓမ္မနိယာမ”အားဖြင့် တလောကလုံး သိမြင်ထင်ရှား၍ နေကြသော ဓမ္မတာမှုကြီးပေတည်း။

ကမ္ဘာပျက်ပုံ.....ဤကဲ့သို့ မဟာပထဝီ၊ စကြဝဠာ တောင်၊ သတ္တရဘန်တောင်၊ မြင်းမိုရ်တောင်တို့ အိုမင်းရင့်ဆွေးခြင်းသို့ရောက်ကြကုန်သောအခါကမ္ဘာပျက် မီးကြီး ဖြစ်ပေါ် လိုလတ်သော် ကမ္ဘာပေါ်မှာ မိဃ်းကြီး ကြီးစွာတကြိမ် ရွာ၏။ ကမ္ဘာပျက်မိဃ်းကြီးခေါ်၏။ ထိုမှနောက်၌ မိဃ်းမရွာပြီ။ အနှစ်တသိန်းခန့် ရှိလတ်သော် ကောင်းကင်၌ နေဗိမာန် အများ ပွားစီး၍ လာ၏။ နေဗိမာန် ခုနစ်ခု တိုင်အောင် အစဉ်အားဖြင့် တိုးပွား လေ၏။ စကြဝဠာ ကုဋေတသိန်းမှာ နေဗိမာန်ပေါင်း ကုဋေခုနစ်သိန်းဖြစ်လာ၏။ ဤသို့ ဖြစ်ပေါ် လာရာ၌လည်း ဤမျှ လောက်ကြီးကျယ်၍ ဤမျှလောက် ကြာညောင်းစွာ တည်ရှိသော ဓာတ်အသိုက် အအုံကြီး၌ ဓာတ်တို့၏ အကြီးအကျယ် အဆန်း တကြယ် ဖောက်ပြန်ဘွယ် အခွင့်ကြီးတို့သည် အသိုက် အအုံ ကြီးကျယ် ကြာညောင်းမှုနှင့်ပင် ပြီးစီးနိုင်ကုန်၏။ နေဗိမာန်ပေါင်း များစွာ ကမ္ဘာပျက်မီးကြီးဖြစ်ပေါ် လိုလျှင် ဖြစ်ပေါ်နိုင်၏။ ကမ္ဘာ ပျက်ရေကြီး ဖြစ်ပေါ် လိုလျှင် ဖြစ်ပေါ် နိုင်၏။ ကမ္ဘာပျက်လေကြီး ဖြစ်ပေါ် လိုလျှင် ဖြစ်ပေါ် နိုင်၏။ ။ ဖန်ဆင်းသူကို ရှာကြံဘွယ် မရှိ။ ဉာဏ်မနိုင် ရှိခဲ့လျှင် ဖန်ဆင်းသူကို တွေးယူတတ်ကြ၏။

စကြဝဠာကုဋေတသိန်း.....အနောက်နိုင်ငံများမှာ ရံခါရံခါ မီးတောင် ပေါက်မှု၊ မိဃ်းကြီး ကြီးစွာရွာ၍ မြို့ရွာအများပျက်ပြားမှု၊ ပင်လယ်ရေလွှမ်း၍ မြို့ရွာအ များပျက်ပြားမှု၊ လေကြီး ကြီးစွာလာ၍ မြို့ရွာအများ ပျက်ပြားမှု တို့ကဲ့သို့တည်း။ ။ ဤနေဗိမာန် ခုနစ်စင်းထွက်၍ ကမ္ဘာပျက်မီး လောင်ပုံကို အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်မှာ ငါတို့ မြတ်စွာဘုရား ဟော ကြားတော်မူသောပါဠိတော်ကြီးရှိလေပြီ။
အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်ဒုတိယအုပ်သတ္တနိပါတ်နိပါတ်(၄၀)မှာကြည့်လေ။

ကမ္ဘာပျက်မီးကြီးလောင်ရာ၌ စကြဝဠာပေါင်း ကုဋေတသိန်း ပါဝင်၏။ အောက်၌ ကမ္ဘာကိုခံသော ရေနယ်ကိုချန်လှပ်၍ ယူဇနာနှစ်သိန်းလေးသောင်းအထွရှိသော ပံသုသေလာ မဟာပထဝီ မြေကြီး စကြဝဠာတောင်ကြီး သတ္တရဘန် တောင်ရံ ခုနစ်ထပ်တို့ နှင့်တကွမြင်းမိုရ်တောင်ကြီးပေါင်း ကုဋေတသိန်း ကုန်လေ၏။ ဤ လူ့ပြည်မှ ယူဇနာပေါင်း လေးသိန်းကျော် မြင့်ကွာသောပဌမ ဈာန်ဗြဟ္မာ့ဘုံကြီးတိုင်အောင် ကမ္ဘာမီးသိမ်းယူ လေ၏။ ထိုနယ် ခေတ်အတွင်းမှာ မီးစာဟူ၍ အဏုမြူမျှ အကျန်မရှိမှ မီးခဲ မီး တောက် အကုန်ကွယ်ငြိမ်းလေ၏။ မီး၏ အခိုက်အတန့်သည်အနု၊ အရင့်၊ အလျှံဟူ၍ သုံးမျိုးရှိ၏။ ဥတုအခိုက်အတန့်၊ မီးခဲအခိုက် အတန့်၊ မီးတောက် မီးလျှံ အခိုက်အတန့်ဟူ၍ သုံးမျိုး ရှိ၏ဟု ဆိုလို သည်။ ။ ထိုသုံးမျိုးတို့တွင် မီးစာဝတ္ထု၌ ရိုးရိုးရဲရဲ မစွဲမီတည် ရှိသော ဥတုခေါ်သော မီးမျိုးစေ့စုသည် အနု မည်၏။ မီးစာ ဝတ္ထု၌ ရိုးရိုးရဲရဲ စွဲသော မီးခဲသည် အရင့် မည်၏။ တောက်၍ ထသော မီးတောက်သည် အလျှံမည်၏။ ။ မီးစာဟူ၍ မုန်ညှင်း စေ့မျှအကြွင်းအကျန်မရှိသော အခါ မီးခဲ မီးလျှံတို့သည် အကြွင်း အကျန်မရှိ ကွယ်ငြိမ်းကုန်၏။ ။ ဥတုခေါ်သော ဓာတ်နို့တို့သည် သာလျှင် မီးလောင်ရာ နယ်တခွင်၌ ကောင်းကင်နှင့်အပြည့်ကျန်ရှိ လေ၏။ ကျောက်တောင်ကြီးဥပမာမျှ ကြာလေ၏။

သံဝဇ္ဇကပ်ပြီး၏။

သံဝဇ္ဇဌာယိကပ်

မီးလောင်ပြီးစ ထိုကာလ..... မီးလောင်ရာ နယ်တခွင်မှာ ကောင်းကင်နှင့် အပြည့် ကျန် ရှိကြကုန်သော ဥတုမျိုးစေ့တို့သည် အထူးထူး အပြားပြား များ ကုန်၏။ အောက် သိလာပထဝီကို လောင်သော မီးတို့မှ ကျန်ရှိကြ ကုန်သော ဥတုတို့သည် နောင်ထိုနေရာမှာ သိလာပထဝီ ဖြစ်

ပေါ်နိုင်ရန် သိလာပထဝီမျိုး အနေနှင့် ကျန်ရှိကြကုန်၏။ ။
 ထိုအတူ စကြဝဠာတောင်ကို လောင်သောမီးသတ္တရဘန်တောင်
 တို့ကို လောင်သောမီး မြင်းရိတ်တောင်ကို လောင်သော မီးတို့မှ
 ကျန်ရှိကြကုန်သော ဥတုတို့သည်လည်း နောင် ထိုထို နေရာတို့မှာ
 စကြဝဠာတောင် စသည်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြရန် ကျောက်ပထဝီမျိုး
 အနေနှင့် ကျန်ရှိကုန်၏။ ပံသုပထဝီ တည်ရာ၌ ပံသုပထဝီမျိုး
 အနေနှင့် ကျန်ရှိကုန်၏။ နေ၊ လ၊ နက္ခတ် တာရာတို့ကို လောင်
 သောမီး ထိုထိုနတ်တုံ၊ ဗြဟ္မာတုံတို့ကို လောင်သောမီးတို့မှ ကျန်
 ရှိကြကုန်သော ဥတုတို့သည်လည်း ထိုအတူပင်တည်း။ ။မီး
 လောင်ရာ နယ်တစ်ခုမှာ ကောင်းကင်နှင့်အပြည့် ကျန်ရှိကြကုန်
 သော ဥတုတို့သည် တဖြေးဖြေး ပွားစီးကြကုန်၍ ကာလကြာမြင့်
 လတ်သော် မိဗန်းတိမ်၊ မိဗန်းဓာတ်၊ မိဗန်းဥတု၊ မိဗန်းရာသီ အဖြစ်သို့
 ရောက်၍ တည်ကြကုန်၏။ ကျောက်တောင်ကြီး ဥပမာ တခုစာ
 ကြာမြင့်လေ၏။

သံဝဇ္ဇဌာယိကပ်ပြီး၏။

ဝိဝဇ္ဇကဏ္ဍ

စ၍ဖြစ်လာ ထိုကမ္ဘာ.....ကမ္ဘာတည်ထောင်ခြင်း ဟူသော
 “ဝိဝဇ္ဇကဏ္ဍ” ပေါ်လိုလတ်သော်
 မိဗန်းတိမ်၊ မိဗန်းဓာတ်၊ မိဗန်းဥတု၊ မိဗန်းရာသီ အနေနှင့် တည်ရှိ
 ကြကုန်သော ထိုဥတုတို့မှ ဧတုဦးစွာ မိဗန်းသေး၊ မိဗန်းဖွဲ တို့သည်
 ရွာကုန်၏။ ထိုအခါ၌ လေတို့သည် သံဝဇ္ဇဌာယိကပ် ထက်ဝက်ခန့်
 ကာလမှ နောက်၌ ပူရှိန်၊ ပူငွေ့ အသျှင်း မတွေ့ကြရကုန်သဖြင့်
 အလွန်ထက်အလွန် အေးမြကြကုန်၏။ ထိုလေတို့နှင့် တွေ့ထိကြ
 ကုန်သော မိဗန်းရေ၊ မိဗန်းဓာတ်တို့သည် များသောအားဖြင့် မိဗန်း
 သီး၊ မိဗန်းခဲတွေ ဖြစ်ကြလေကုန်၏။ တရွေတရွေ တိုးပွားကြကုန်
 သဖြင့် ကာလကြာမြင့်လတ်သော် ယူဇနာတရာရှိ တထောင်ရှိ

ကြီးမားစွာ ရွာကုန်၏။ ပဌမဈာန် ဗြဟ္မဒုဘုံ တိုင်အောင် ရေခဲ
 မိန်းခဲတို့သည် ပြည့်လေကုန်၏။ စကြဝဠာ ကုဋေတသိန်းသည်
 ရေခဲ မိန်းခဲ တပြင်ထဲ တည်ရှိလေ၏။ ထိုရေခဲတို့နှင့် ထိစပ်ကြ
 ကုန်ရာ အောက်အောက်ရေတို့သည်လည်း ခဲ၍ခဲ၍ လိုက်ကြကုန်
 ၏။ ထိုရေတို့၏ နေရာမှ အပသို့ ထွက်ကြကုန်သော လေတို့သည်
 ထိုရေတို့ကို ဝန်းရံလျက် တည်ကုန်၏။ မိန်းခဲရွာမှ ပြတ်စဲလတ်
 သော် ထိုရေခဲ မိန်းခဲတို့သည် တဖြေးဖြေး လျှောကျ လေ
 ကုန်၏။ အောက်၌ ကမ္ဘာကိုခံရသော ရေ၊ လေတို့သည် မိန်းခဲ
 မိန်းခဲ အားကြီးလှသောအခါ မဆောင်ကြဉ်းနိုင် ရှိကြကုန်ရာ ပိုမို
 သမျှသော မိန်းခဲ၊ မိန်းခဲတို့သည် အောက်ကောင်းကင်သို့
 လျှောကျလေကုန်၏။ မဟာပထဝီ တည်ရာသို့ ကျရောက်သော
 အခါ ကမ္ဘာကိုခံသော လေတို့သည် ဆောင်ကြဉ်း နိုင်ကြကုန်
 သောအခါ မိမိတို့အဟုန်ဖြင့် ပိတ်ဆို့ကုန်လျက် ရွက်ဆောင်မြဲ
 ရွက်ဆောင်ကြလေကုန်၏။

ဗြဟ္မဒုဘုံနှင့် နတ်ဘုံများ.....ထို ရေခဲပြင်ကြီးသည် အစဉ်
 အတိုင်း လျှောကျလေရာ ထိုထို
 ဌာနများ၌ ရှိကြကုန်သော ဥတုအထူးတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဗြဟ္မဒုဘုံ
 နေရာ၌ ဗြဟ္မဒုဘုံဖြစ်၍ လာကုန်၏။ နတ်ဘုံနေရာ၌ နတ်ဘုံဖြစ်၍
 လာကုန်၏။ မြင်းမိုရ်တောင်နေရာ၌ မြင်းမိုရ်တောင်ဖြစ်၍လာကုန်၏။
 စကြဝဠာတောင်နေရာ၌ စကြဝဠာတောင်ဖြစ်၍ လာကုန်၏။ သတ္တ
 ရာဘန်တောင်တို့၏ နေရာ၌ သတ္တရာဘန်တောင်တို့သည် ဖြစ်၍လာ
 ကုန်၏။ ပံသုပထဝီနေရာ၌ ပံသုပထဝီ ဖြစ်၍လာ၏။ သီလာပထဝီ
 နေရာ၌ သီလာပထဝီ ဖြစ်၍လာ၏။ သီဒါသမုဒ္ဒရာတို့ နေရာ၌
 သီဒါ သမုဒ္ဒရာတို့သည် ဖြစ်၍ လာကုန်၏။ နေ၊ လ၊ နက္ခတ်
 တာရာတို့သည်မူကား နှင်းမြူ၊ နှင်းခိုးတို့ ဖုံးအုပ်လျက် ရှိနေကြ
 ကုန်၏။ နေ၊ လ၊ နက္ခတ်၊ တာရာ၊ ဘုံဗိမာန်ဖြစ်၍နေကြကုန်၏။ နေ၊
 လ၊ နက္ခတ်၊ တာရာ၊ ဘုံဗိမာန်ဖြစ်၍ နေကြ ကုန်သော ရွှေ၊ ငွေ

ရတနာတို့သည် အလွန်ပေါကြကုန်၏။ မြေမှအထက်ကောင်းကင်
တစ်လုံးတို့၌ မလှုပ်မရှား တည်နေသော လေသေ၊ လေထကြီး
သည် ခံလေ၏။ အတွင်း၌ ဌာတို့သည် ထိုလေသေတို့ကို ယုံ
ဆော်၍ ကောင်းကင်၌ ယုံကြကုန်၏။

ကပ်ဦးသားတို့ဖြစ်စေ မြင်မိရ်တောင်သတ္တရဘန်တောင်
တို့မှ အပသို့ ထွက်သော လေရှင်
တို့နှင့်အပ၌ စကြဝဠာ တောင်ပိုင်းကြီးမှ အတွင်းသို့ ထွက်သော
လေရှင်တို့သည်တိုက်ဆိုင်ကြကုန်ရာမြင်းမိရ်တောင်ကိုမဏ္ဍိုင်ပြု၍
စကြဝဠာတောင်ပိုင်းကြီးအလိုက် ပတ်ဝိုက်တုန်လျှင်းအဟုန်ပြင်း
စွာ လက်ျာရစ် လှည့်လည်၍နေသော လေဗွေဝဲကြီးလေဗွေဝန်း
ကြီး လေဗွေစက်ပိုင်းကြီးသည်ရှိ၏။ ထိုလေဗွေဝန်းကြီးသည် နေ၊
လ၊ နက္ခတ်၊ တာရာ တို့ကို အမြဲတွန်းဆောင် လွှင့်နေလေ၏။ ဘုံ
ဗိမာန် အပေါ် အလေးသို့ လိုက်၍ အမြန် အနှေး အပြေးအသွား
ခြားနားလျက်ရှိကြကုန်၏။ အထက်ဗြဟ္မာ့ပြည်မှစတင်၍ ဥပပါတ်
သန္ဓေဖြင့် မြေမပေါ်မီခင် ရေအပြင်ကြီး၏ အထက်မှ ကျရောက်
ပေါ်ပေါက်လာကြကုန်သော ဗြဟ္မာလားတူ ကပ်ဦးသူတို့လည်း
မိမိတို့ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါတို့ဖြင့် ကောင်းကင်အပြင်မှာ သွား
လာ ရပ်ဆိုင်းနေကြကုန်ရာ ကာလကြာက မြေအစတွင်ရေအပြင်
မှာ ဖြစ်ပေါ်လာသော မြေလွှာ မြေဆီများကို စားသုံးကြကုန်၍
ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ ကွယ်ပျောက် မှောင်ကြီးရောက်ခါမှ နေနှင့်
လကို တသကြကုန်ရာ နေလ နက္ခတ်တာရာတို့သည် ထိုအခါ
မှ ထင်လင်းစွာပေါ်လာကြလေကုန်သတည်း။

ရေခဲတွေသာ.....ဤဝိဝဇ္ဇကပ် စကားရပ်၌ အလွန်ထက်
အလွန် အေးမြလှကုန်သော လေတို့၏
တွေ့ထိမှုကြောင့် ကမ္ဘာမိဃ်း၊ ကမ္ဘာရေတို့ အခဲအပြင်တွေ ဖြစ်
ကြကုန်သည်ဟူရာ၌ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အချို့သော မြေပေါ်၌ မိဃ်း
သီးမိဃ်း ကြီးစွာရှာ၍ လူသူ ကွဲ နွမ်း များပင် ပျက်စီးကြောင်း၊

အိမ်ရာ တိုက်တာများ ပြုပျက်ကြောင်း၊ ဆောင်းရာသီ အခါတွင် ဟိမဝန္တာ တောတောင်များမှာ ကောင်းကင်မှ ကျလာသော ဆီးနှင်းတို့သည် မြေသို့ရောက်၍ အလွန်အေးမြသော လေတို့နှင့် ထွေကြရာ ဆီးနှင်းခဲတွေ တောင်ရှိ ကမ်းရှိ ဖြစ်ကြကြောင်း၊ ဇမ္ဗူဒီပါ၏ မြောက်အရပ်မျက်နှာတို့၌ ဆောင်းရာသီအခါ အေးမြ လှစွာသော ဇောတို့၏ ထွေထိမှုကြောင့် သမုဒ္ဒရာပင်လယ်ရေနယ် တစ်ခု ခဲပျဉ်၍နေသောကြောင့် လှေ မီးသင်္ဘောများ မသွား မလာနိုင်ရှိနေကြကြောင်း၊ မြောက်အရပ်ဒေသရှုနိုင်ငံရှိ မြစ်ကြီး မြစ်ငယ်တို့မှာလည်း ထို့အတူ ဆောင်းရာသီ၌ မြစ်ရေ၊ ချောင်းရေ ခဲပျဉ်၍နေသောကြောင့် လှေ မီးသင်္ဘောများ မသွား နိုင် မလာနိုင်ရှိနေကြောင်း၊ ဆောင်းရာသီအခါ၌ ငါတို့နိုင်ငံတွင် မိန်းကုတ် မိန်းမိတ်စသော ရှမ်းပြည် နယ်ပယ်များမှာလည်း ဆီးနှင်းခဲမှု ထင်ရှားရှိနေကြောင်းများကို မြော်ထောက်ကြလေ။ ရေခဲပြုလုပ်သော ပညာရှိကြီးများ နှင့်လည်း ညှိနှိုင်းကြလေ။

ယခုပြဆိုခဲ့သော ဆီးနှင်းခဲ၊ ရေခဲတို့မှာမူကား နေပူ၊ လေပူ တို့ နှင့် ထွေထိမှုရှိနေသောကြောင့် မကြာမီအရေဖြစ်မြဲဖြစ်၍သွားကုန် ၏။ ။ ကမ္ဘာရေပြင် ကမ္ဘာရေခဲတို့မှာ မူကား သံဝဋ္ဌဌာယီ နောက်ပိုင်းမှစ၍ ဝိဝဋ္ဌကပ်ပတ်လုံး နေပူ၊ လေပူဟူ၍ မထွေထိ ကြသဖြင့် အရေဖြစ်ရန် အရေးနှင့် အဝေးကြီး ဝေးကြလျက် ခက်မာသည်ထက် ခက်မာဘက်သို့သာ ရောက်ကြလေကုန်၏။

ဝိဝဋ္ဌကပ်ပြီး၏။

ဝိဝဋ္ဌဌာယီကပ်

အန္တရကပ်မှာတယူဇနာ... ဤသို့မြင်းမိုရ်၊ စကြဝဠာ စသည် တို့ တည်ထောင်၍ ပြည့်စုံကြ သော အခါမှစ၍ တဖန်ဤကမ္ဘာကြီး ပျက်စီးပြန်ရန် ကမ္ဘာပျက် မိန်းကြီး ရှာသည် တိုင်အောင် ကြာကာသ လောကကြီးသည်

ကျောက်တောင်ကြီး ဥပမာ တခုစာမျှ အစွန့်ရှည်ကြာစွာ တည်
လေ၏။ အနုမတဂ္ဂသံယုတ် ဝေပုလ္လသုတ်ပါဠိတော်၌ “ဤကမ္ဘာ
တွင်ပွင့်ကြကုန်သော ဘုရားငါးဆူတို့တွင် တဆူနှင့်တဆူအကြား
မှာ ဤမဟာပထဝီ မြေကြီးသည် တယူဇနာခန့် တယူဇနာခန့်
တိုးတက်၏။ ဝေပုလ္လတောင်သည် တယူဇနာခန့် တယူဇနာခန့်
မြေထဲသို့ မြုပ်လေ၏” ဟူ၍ ဟောတော် မူသောကြောင့် ပံသု
ပထဝီ မြေကြီးသည် အန္တရကပ် တကပ် တကပ် အတွင်းမှာ
တယူဇနာ တယူဇနာ တက်မြဲဟု သိအပ်၏။ ။ အန္တရကပ် ဆို
သည်ကား ကမ္ဘာဦးအခါ၌ လူတို့၏ အသက်တမ်းသည် အံသခေါ်
တမ်းဖြစ်၏။ လူတို့သည် နှစ်ပေါင်း အံသခေါ် အသက် ရှည်ကြ
ကုန်၏။ ။ အံသခေါ်တမ်းမှ တရွှေ့ တရွှေ့ ဆုတ်ယုတ် လေရာ
ဆယ်နှစ်တမ်းသို့ ဆိုက်၏။ ဆယ်နှစ်တမ်းမှ တရွှေ့ တရွှေ့ တက်
ပြန်ရာ အံသခေါ်တမ်းသို့ ရောက်ပြန်၏။ ဤသို့ အံသခေါ်တမ်းမှ
ဆုတ်၍ တဖန် အံသခေါ်တမ်းသို့ ရောက်ပြန်သော ကာလသည်
အန္တရကပ် တကပ်မည်၏။

ဘုရားပွင့်သည့်ကပ်.....ယခု တည်ရှိသော ဤဝိဝဇ္ဇာယိ
ကပ်သည် အန္တရ ကပ်ပေါင်း ၆၄
ပြန် တည်နေ၏။ ။ ကမ္ဘာဦးပဌမ အန္တရကပ်၌ ကကုသန်
ဘုရား ပွင့်တော်မူ၏။ ဒုတိယအန္တရကပ်၌ ကောဏာဂုံ ဘုရား
ပွင့်တော်မူ၏။ တတိယ အန္တရကပ်၌ ကဿပဘုရား ပွင့်တော်
မူ၏။ စတုတ္ထ အန္တရကပ်၌ ငါတို့သခင် အရှင်ဂေါတမ ဘုရား
ပွင့်တော်မူ၏။ နောက် ပဉ္စမ အန္တရကပ်၌ မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်
တော်မူလတ္တံ့။ နောက်၌ အန္တရကပ်ပေါင်း ၅၉ ကျန်ရှိ၏။ ဘုရား
ပွင့်မှုမရှိလေပြီ။

ဝိဝဇ္ဇာယိကပ်ပြီး၏။

ဩကာသလောက

ဖန်ဆင်းသူ ရှာဘွယ်မလို...ဝိဝဋ္ဌဌာယိ၌ ဤမျှလောက် ကြီး
ကျယ်စွာတည်ရှိမှုသည် နောက်
ကမ္ဘာပျက်မီး ကြီးကျယ်စွာပေါ်လာသို့ဖြစ်၏။ ကမ္ဘာပျက်မီးပေါ်
လာရန် ဖန်ဆင်းသူကို ရှာကြံဘွယ်မရှိ။ ကမ္ဘာပျက်မီး ကြီးကျယ်
စွာလောင်မှုသည် နောက်ကမ္ဘာသစ် တည်ထောင်ရန် ဥတုအ
သိုက်အအုံကြီးကျယ်စွာ ပေါ်လာသို့ဖြစ်၏။ ။ဥတု အသိုက်အအုံ
ပေါ်လာရန် ဖန်ဆင်းသူကို ရှာကြံဘွယ်မရှိ။ ။ဥတုအသိုက်အအုံ
ကြီးကျယ်မှုသည် ကမ္ဘာပြု ချမ်းကြီး ကြီးကျယ်စွာ ပေါ်လာသို့
ဖြစ်၏။ ကမ္ဘာပြုချမ်း ပေါ်လာရန် ဖန်ဆင်းသူကို ရှာကြံဘွယ်
မရှိ။ ။ကမ္ဘာပြုချမ်းကြီးကျယ်စွာရှာမှုသည် မဟာပထဝီမြင်း
မိရ်တောင် အစရှိသော ဩကာသလောကကြီး ဖြစ်ပေါ်သို့ဖြစ်၏။

ထာဝရဘုရားပင်မတော်နိုင် ဤဩကာသလောက ကြီး
ကိုဖန်ဆင်းသူ အခြားရှာကြံ
ဘွယ်မရှိ။ ။ဤဩကာသလောကကြီး ကြီးကျယ်စွာ တည်မှု
သည်ကမ္ဘာမီးကြီး ကြီးကျယ်စွာ လောင်သို့ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင်
ဖန်ဆင်းသူကို ရှာကြံဘွယ် ကိစ္စ မရှိသည့်ပြင် ထာဝရဘုရား
ပေါင်း တသောင်းအား တသိန်းအားနှင့်ပင် တားဆီး နိုင်ခွင့်မရ
အောင် ကြီးကျယ်လှသော “ဓမ္မနိယာမ” ၏ အစွမ်း အားဖြင့်
ရှေး၌လည်း အစမရှိ။ နောက်၌လည်း အဆုံးမရှိ။ အနုမဟဂ္ဂ
သံသရာ ကမ္ဘာ အဆက်ဆက်ကြီးဖြစ်လေသတည်း။

ဩကာသလောကကြီးပြီး၏။

သင်္ခါရလောက

၁-မူလဗီဇံ၊ အမြစ်မျိုးစေ့။

၂-ခန္ဓဗီဇံ၊ ပင်ကိုယ်မျိုးစေ့။

- ၃-ဖလုဗီဇံ၊ အဆစ်မျိုးစေ့။
- ၄-အဂ္ဂဗီဇံ၊ အညွန့်မျိုးစေ့။
- ၅-ဗိဇုဗီဇံ၊ အစေ့မျိုးစေ့။

ဟူ၍လာသော မျိုးစေ့ ငါးပါးတို့မှ ပေါက်ရောက်ကြကုန်သော သစ်ပင် ဝါးပင် အုန်းပင် ထန်းပင် ချုံပင် နွယ်ပင် မြက်ပင် ကောက်ပင် ပဲပင် အစရှိကုန်သော သင်္ခါရ လောကတို့၏ “ဗိဇု နိယာမ၊ ဥတုနိယာမ” ၂-ပါးတို့ကြောင့် ဖြစ်ပွားပုံကိုပြဆိုပေအံ့။

သရက်မျိုးစေ့.....ဗိဇုဆိုသည်ကား လောက ဝေါဟာရ အားဖြင့် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အမြစ်၊ ပင်ကိုယ်၊ အဆစ်၊ အညွန့်၊ အစေ့တို့ကိုဆိုသည်။

ဓာတ်တို့ကိုသာ ပြဆိုသော အဘိဓမ္မာ ဒေသနာ နည်းအားဖြင့် မူကားအမြစ်မျိုးစေ့တစ်ခုမှာ ဓာတ်ရှစ်ပါး ရှိ၏။ မြေဓာတ် တပါး၊ ရေဓာတ်တပါး၊ ဖိဇဓာတ်တပါး၊ လေဓာတ်တပါး၊ အဆင်းဓာတ် တပါး၊ အနံ့ဓာတ်တပါး၊ ရသဓာတ်တပါး၊ ဩဇာဓာတ်တပါး ထိုရှစ်ပါးတို့တွင် ဖိဇဓာတ် တပါးသည်သာလျှင် အပင်အညွှောက် တို့ကို ပေါက်ရောက်စေတတ်သည်ဖြစ်၍ မျိုးစေ့ အမှန် ဖြစ်၏။ ကြွင်းကျန်သော ဓာတ်ခုနစ်ပါးတို့သည် အပင်အညွှောက် တို့ကို ပေါက်ရောက် စေတတ်သော သတ္တိ မရှိကြကုန် သောကြောင့် မျိုးစေ့ဓာတ်မဟုတ်ကြကုန်။ မျိုးစေ့ဓာတ်၏ အဆောက်အဦ အခြံ အရံမျှဖြစ်ကြကုန်၏။ ပင်ကိုယ်မျိုးစေ့၊ အဆစ်မျိုးစေ့၊ အညွန့်မျိုး စေ့၊ အစေ့မျိုးစေ့တို့၌လည်း ထိုအတူ သရက်ပင်သည် ဘယ်မှ ဖြစ်သနည်း-မေး။ ။ဓာတ်အပြား ဓမ္မအပြားတို့ကို မသိကြကုန် သော လူအများတို့ အလိုအားဖြင့် သရက်ပင်သည် သရက်စေ့မှ ဖြစ်သည်-ဟူ၍ဖြေ။

အဘိဓမ္မာဓာတ် ပညာကို တတ်ကြကုန်သော သူတို့၏ အလို အားဖြင့် သရက်ပင်သည် သရက်စေ့၌ တည်ရှိသော ဥတုခေါ်

သော တေဇောမီးဓာတ်မှ ဖြစ်သည်-ဟု ဖြေ။ ။လောကီသား လူအများတို့သည် အဘိဓမ္မာဓာတ်ပညာ အမျိုးတို့ကို မတတ်ကြ ကုန်။ဓမ္မအပြားဓာတ်အပြားတို့ကို မသိကြကုန်။ မိမိတို့မျက်စိမှာ ထင်မြင်တိုင်းကိုသာ ပြောဆိုမှတ်သားကြကုန်၏။ ။“အက်မှ အေ,ဘီအေ” စသော အနောက်နိုင်ငံဖြစ် ဓာတ်ခွဲကျမ်းများ ငါတို့ဗုဒ္ဓဘာသာ,“အဘိဓမ္မာ”ဓာတ်ခွဲ ကျမ်းစာများကို တတ် ကျွမ်း လိမ္မာသူတို့မှသာ တခုသော သရက်စေ့အတွင်းမှာ ဓာတ် ပေါင်းမည်မျှ ဓမ္မပေါင်းမည်မျှ ရှိသည်ဟုသိနိုင်ကြကုန်၏။

သရက်မျိုးစေ့ဓာတ်ခွဲ.....သရက်စေ့၌ ဓာတ်ခွဲပုံကား။ ။

အဖတ်သဘောသည် မြေဓာတ်မျိုး ဖြစ်၏။ အရည်သဘောသည်ရေဓာတ်မျိုးဖြစ်၏။ပူမှု နွေးမှု အေးမှု သဘောသည် မီးဓာတ်မျိုးဖြစ်၏။ ပွရွမှုသဘောသည် လေဓာတ် မျိုးဖြစ်၏။အဆင်းသည် ဝဏ္ဏဓာတ်မည်၏။ အနံ့သည် ဂန္ဓဓာတ် မည်၏။ အရသာသည် ရသဓာတ်မည်၏။ အဆီ အစေးသည် ဩဇာဓာတ်မည်၏။ ။ဓာတ် ရှစ်ပါးကိုဉာဏ်ဖြင့် အသီးအသီး ထုတ်ယူခဲ့သော်သရက်စေ့ဟူ၍ပင် မရှိပြီ။ ထို့အတူ သရက်ပင် တို့ကိုလည်း ဓာတ်ရှစ်ပါး ခွဲနည်းနှင့် ဖျက်ဆီး၍ ရှုလိုက်လျှင် သရက်ပင်ဟူ၍ မရှိကြကုန်။ ဓာတ်တုံး ဓာတ်ခဲ တို့သာ ဖြစ်၍ နေကုန်၏။

ခပ်သိမ်းသောမျိုးစေ့ ခပ်သိမ်းသော သစ်ပင် တို့မှာလည်း ဤနည်းအတူ သိလေ။

ဓာတ်ပညာ ဓာတ်မျက်စိ မရှိကြကုန်သော သူတို့၏အလိုအား ဖြင့် သရက်ပင်သည် သရက်စေ့မှ ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဖြေဆိုခဲ့သော် ယခုရှိနေကြသော နောက်ဖြစ်သရက်ပင်တို့မှာ သရက်စေ့ကဖြစ် သည်ဆိုနိုင်၏။ ကမ္ဘာဦး၌ အစဆုံး သရက်ပင်ကို သရက်စေ့မှ ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်။ ။အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုအခါ၌သရက် စေ့မရှိသေးသောကြောင့်တည်း။ ။ဤအရာ၌ဓာတ်ပညာ ဓာတ်

မျက်စိ မရှိကြကုန်သော သူတို့သည် မပြောတတ်ပြီဟူ၍ သော်
 ၎င်း၊ ထာဝရဘုရား ဖန်ဆင်းသည် ဟူ၍ သော်၎င်း ဆိုကြကုန်
 ရာ၏။

ဓာတ်ပညာ၊ ဓာတ်မျက်စိ ရှိကြကုန်သော သူတို့သည်မူကား
 ယခုရှိနေသောသရက်ပင်များသည်လည်း စင်စစ်အားဖြင့်သရက်
 စေ့မှဖြစ်ကြသည် မဟုတ်၊ သရက်စေ့၌ ဓာတ်ရှစ်ပါး ရှိသည်တွင်
 ဥတုဟူသော မီးဓာတ်မျိုး တပါးမှ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုမီးဓာတ်မျိုး
 သည်လည်း ကမ္ဘာဦးအခါ၌ ကမ္ဘာ၏မျိုးစေ့ကြီးဖြစ်ကြကုန်သော
 ကမ္ဘာဥတုတို့၏အထဲမှာ သရက်ပင်ဖြစ်ပေါ်ရန် သရက်ဥတုံမျိုး၊
 ပိန္နပင်ဖြစ်ပေါ်ရန် ပိန္နဥတုမျိုး စသည်ဖြင့် ခပ်သိမ်းသော သစ်ပင်
 မျိုးဖြစ်ပေါ်ကြရန် ဥတုမျိုးအသီးအသီး ပါရှိသည်။ အလွန် သိမ်
 မွေသော မီးဓာတ်မျိုး အထူးဖြစ်ကြသည်။ ။ စိမ်းရှင်သော သစ်
 ပင်တို့ကို ပေါက်ရောက် စေတတ်သောကြောင့် **ဟရိတဓာတ်မီး**
 ဟူ၍ ခေါ်ရ၏။ ထိုဟရိတခေါ်ရသော ဥတုဓာတ်မီး အထူးသည်
 သာလျှင် သစ်ပင်တို့၏ ဗီဇအမှန် ဖြစ်သတည်း။ ။ ထို့ကြောင့်
 ထိုအခါ၌ သရက်စေ့မရှိသော်လည်း သရက်ပင် ပေါက်နိုင်၏။ ပိန္န
 စေ့ မရှိသော်လည်း ပိန္နပင် ပေါက်နိုင်၏။ ထိုထိုအစေ့ မရှိသော်
 လည်း ထိုထိုအပင် ပေါက်နိုင်၏ဟု ဖြေကြကုန်၏။

ထိုဟရိတဗီဇ ခေါ်ရသော ဥတုအထူး မီးဓာတ်အထူး တို့
 သည် ကမ္ဘာဦးအခါမှ နောက်၌ မြေဩဇာ ရေဩဇာ ဆုတ်ယုတ်
 သည့်အခါ အချို့သော သစ်ပင်မျိုးတို့မှာ အမြစ်၌ အတည်ကျကြ
 ကုန်၏။ အချို့သော သစ်ပင်မျိုးတို့မှာ ပင်ကိုယ်၌ အတည်ကျကြ
 ကုန်၏။ အချို့သော သစ်ပင်မျိုးတို့မှာ အဆစ်၌ အတည်ကျကြ ကုန်
 ၏။ အချို့သော သစ်ပင်မျိုးတို့မှာ အညွန့်၌ အတည်ကျကြ ကုန်
 ၏။ သရက်ပင်မျိုး ပိန္နပင်မျိုး စသည်တို့မှာ အစေ့၌ အတည်ကျကြ
 ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ၌ သရက်ပင် ပိန္နပင်တို့သည် အစေ့
 မှသာ ဖြစ်နိုင်ကြကုန်၏။

မီးခြစ်ဆေးခဲဥပမာ.....ဥပမာကား ဂွေးအခါ တို့၌ ကန့်
 ကျောက်ခဲတို့ကိုခြစ်လျှင်မီးတောက်
 လေရာ၏။ ယခုအခါ၌မူကား ထိုခတ်ကျောက်တို့မှအဆီကို ထုတ်
 ချ်ပြုလုပ်သော မီးခြစ်ဆေးခဲတို့၌ ထိုခတ်မီးသည် စုမိ လုံးမိပြန်
 သည်ဖြစ်၍ မီးခြစ်ဆေးခဲတို့ကိုခြစ်မှ မီးတောက် လေသကဲ့သို့
 တည်း။ ။သေရက်စေ့၊ပိန့်စေ့ အစရှိကုန်သော ခပ်သိမ်းသော မျိုး
 စေ့တို့သည် မီးခြစ်ဆေးခဲနှင့် တူကြကုန်၏။ သရက်ပင် ပိန့်ပင်
 အစရှိကုန်သော ခပ်သိမ်းသော သစ်ပင်တို့သည် မီးခြစ် ဆေးခဲ
 တို့မှ တောက်ထသောမီးတောက်တို့နှင့်တူကြကုန်၏။ ။မြေခတ်၊
 ရေခတ်၊မီးခတ်၊လေခတ် ဟူသော ခတ်ကြီးလေးပါးတို့တွင်
 မီးခတ်တပါးသည်သာလျှင် သစ်ပင်တည်းဟူသော မီးတောက်
 တို့ကို ပေါက်ရောက်ပွားဖီးစေနိုင်၏။ ကြွင်းသော ခတ်ကြီးသုံးပါး
 တို့သည် အထောက်အကူမျှသာ ဖြစ်ကြလေကုန်၏။ ။မီးခတ်
 သည် လူတို့၌ အမိနှင့် တူ၏။ သစ်ပင် အပေါင်းတို့သည် လူတို့၌
 သားသွီးတို့နှင့် တူကြကုန်၏။

ထိုမိဖေတို့၌ ပေါက်ရောက်ကြသော အခါ၌လည်း အညွှောက်
 အပင် အကိုင်း အခက် အရွက် အညွန့် အဖူး အငုံ အပွင့် အသီး
 အစေ့ အဆန် အပွေး အခွံ အခေါက် အသား အနှစ် အဆင်း အနံ့
 အရသာ အလုံးစုံတို့ကို ဗီဇနိယာမ တရားသည် အုပ်စိုးလျက်
 ရှိ၏။ ဗီဇ၏ အမျိုးအရိုးကို အကုန်လိုက်ကြရကုန်၏။ ။လိုက်
 ပုံကား ပိန့်စေ့တခုကို စိုက်ပျိုးရာ၌အညွှောက်ငယ် ပေါ် ခဲ့သည်
 ရှိသော် ဂွေးဂွေးသော ပိန့်ပင် အစဉ်အဆက်တို့၏ အညွှောက်
 သဏ္ဌာန်မျိုးသည်သာ ပေါက်ရောက်ရ၏။ အုန်းညွှောက်၊ ထန်း
 ညွှောက် စသည် မပေါက်ရ။ မဖောက်ပြန်ရ။ အပင် အကိုင်း
 အခက် အရွက် အသီး စသည်တို့၌လည်း ထိုနည်းတူ။ ။အချို့
 သော သစ်ပင်မျိုးတို့၌ ဤဗီဇနိယာမ စီရင်ချက်နှင့် တင့်တယ်
 ဆန်းကြယ်လျက် ရှိကြသော အပင်သဏ္ဌာန် အကိုင်းသဏ္ဌာန်

အခက်သဏ္ဌာန် အရွက်သဏ္ဌာန် အပွင့်သဏ္ဌာန် အသီးသဏ္ဌာန်
တို့ကို လူဖြစ်သူ ပန်းချီဆရာတို့ပင် တူအောင်မရေးနိုင်ကြကုန်၏။

ဤကား ‘‘ဗိဇနိယာမ’’ ၏အစွမ်းတည်း။

သီးချိန်တန်သီး ပွင့်ချိန်တန်ပွင့်..... ‘‘ဥတုနိယာမ’’ အစွမ်း

မူကား တန်ခူး ကဆုန်
နယုန်စသော တဆယ့်နှစ်ရာသီတို့တွင် ထိုထိုလ ထိုထိုသမယတို့၌
သူ့အခါ သူ့သမယနှင့်သူ ပွင့်ကြ သိကြမြဲဖြစ်ကုန်၏။ သူ့အခါ
သမယတိုင်ရောက်လျှင် တောအရပ်ရပ်ကို လှည့်လည်၍ ကြွေး
ကြော်သူ လှုံဆော်သူ မရှိဘဲ ထိုအပင်မျိုးမှန်လျှင် ထိုအခါသမယ
၌ တောတိုင်း တောင်တိုင်းကပင် ပွင့်ကြသိကြကုန်၏။ ။ဤကား
ဥတုနိယာမ၏ အစွမ်းတည်း။ ။ထိုဥတုသည် နွေဥတု၊ မိဃ်း
ဥတု၊ ဆောင်းဥတုဟူ၍ သုံးပါးရှိ၏။ နွေဓာတ်မီး မိဃ်းဓာတ်မီး
ဆောင်းဓာတ်မီးဟူ၍ သုံးပါးရှိ၏ဆိုလို၏။

စိမံသူမရှိ.....နွေဥတု၌ ပူမှုသည် မိဃ်းဥတု ပေါ်လာရန်
အကြောင်းပေတည်း။ မိဃ်းဥတုမှာ မိဃ်းရွာမှု
သည် ဆောင်းဥတု ပေါ်လာရန် အကြောင်းပေတည်း။ ဆောင်း
ဥတု၌ သီတဓာတ်မီးပွားစီး၍ သီတဓာတ်နဲ့ ကုန်ခန်းမှုသည် နွေဥ
တုပေါ်လာရန် အကြောင်းပေတည်း။ ။နွေဥတုပူမှုသည် မိဃ်း
ဥတုပေါ်လာရန် အကြောင်းပေတည်း။ ။ဤနည်းအတိုင်း တစုံ
တယောက်သောသူ၏ စိမံဖန်ဆင်းမှုမရှိဘဲ ဥတုလျှင် ဥတုချင်း
အဆင့်ဆင့် ပြုပြင်ချက်နှင့် ကမ္ဘာပျက်သည် တိုင်အောင် ဥတု
သုံးပါး နှစ်စဉ် လစဉ် ဆက်လက်၍ သွားလေ၏။ သစ်ပင်ချိုမြိန်
တို့သည်လည်း ဥတုသုံးပါးတို့ ပြုပြင်ချက်အတိုင်း အစဉ်လိုက်ကြ
ကုန်၏။

ဤကား သင်္ခါရလောက၌ ‘‘ဥတုနိယာမ’’ ၏အရာကို ပြဆိုချက်တည်း။

သင်္ခါရလောကပြီး၏။

ဩကာသနှင့် သင်္ခါရ

ဩကာသလောက၊ သင်္ခါရလောက နှစ်ပါးနှင့် ဆက်ဆံသော ဓမ္မနိယာမ စကားကို ပြဆိုပြီးအံ့။ ။ ဓာတ်ပညာ၊ ဓာတ်မျက်စိ အလင်းမရှိကြကုန်သော မှောင်တွင်းသားတို့သည် တန်ခိုးအစွမ်း မည်သည် သိတတ် ကြိတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့မှာသာ ရှိ၏။ မသိတတ် မကြိတတ်သော တော၊ တောင်၊ မြေ၊ ရေ စသည်တို့မှာ မရှိဟု ထင်တတ်ကြကုန်၏။

ဓာတ်တုံးဓာတ်ခဲတို့သာ အဘိဓမ္မာအလိုအားဖြင့် မူကား ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍မရှိ၊ သတ္တဝါ ဟူ၍မရှိ၊ တောဟူ၍မရှိ၊ တောင်ဟူ၍မရှိ။ အလုံးစုံသော ဩကာသလောက အဆောက်အဦစု၊ သင်္ခါရလောက အဆောက်အဦစု၊ သတ္တလောကအဆောက်အဦစုသည် ဓာတ်ပုံ၊ ဓာတ်စု၊ ဓာတ်တုံး၊ ဓာတ်ခဲတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ။ တန်ခိုးအစွမ်း ဆိုသည် ထိုထိုကိစ္စ ထိုထိုအကျိုး၏ ပြီးစီးရန်အစွမ်းကို ဆိုသတည်း။ တခုသော ဝတ္ထုရှိပေ၍ တစုံတခုသော ကိစ္စအကျိုး ပြီးစီးခဲ့သော် ထိုတခုသော ဝတ္ထုမှာ တန်ခိုးအစွမ်း ရှိသည်ကို သိအပ်၏။ ထိုတန်ခိုးသည် ခပ်သိမ်းသော ဓာတ်မျိုးတို့မှာ အနည်းအများအားဖြင့် ရှိကြ၏။

မြေကြီးသည် ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရလောက၊ သတ္တလောကတို့ကို ရွက်ဆောင်နိုင်သော တန်ခိုးအစွမ်းရှိ၏။ သတ္တဝါတို့၌ ထိုတန်ခိုးမရှိ။ မိန်းမရေတို့သည် ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရလောက၊ သတ္တလောကတို့ကို ချိုးမြှောက် စောင့်ရှောက် နိုင်သော တန်ခိုးအစွမ်း ရှိပေ၏။ ထိုတန်ခိုးသည် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၌ မရှိ။ မီးသည်၎င်း၊ နေဗိမာန်ကြီးသည်၎င်း၊ ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရလောက၊ သတ္တလောကတို့၌ ရင့်ခြင်း၊ ကျက်ခြင်း၊ ထက်သန်ခြင်း အရောင်အလင်း ထွန်းလင်းတောက်ပခြင်းတို့ကို ဖြစ်စေနိုင်သော တန်ခိုးအစွမ်းရှိ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၌ ထိုတန်ခိုးမရှိ။ ။ တော၊ တောင်

တို့၌ပေါက်ရောက်သော ဆေးပင်၊ ဆေးမြစ်တို့၌ အနာရောဂါ တို့ကို ပျောက်စေ နိုင်သော တန်ခိုးရှိ၏။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၌ ထို တန်ခိုးမရှိ။ ။ယုတ်စွာအဆုံး ထမင်းကျက်မှုကိစ္စ၌ ထမင်း စားရခြင်းအကျိုးမှာ မြေမရှိ ရေမရှိ ထမင်းမရှိ မီးမရှိချေကာ လူတန်ခိုး သက်သက်နှင့် ကျက်အောင်မစွမ်းနိုင်ပြီ။ မြေရေ ထင်း မီး တို့ စုံညီမှ လူတို့တန်ခိုးရှိနိုင်တော့သည်။ ။ထိုကြောင့် မြေရေ ထင်း မီး တို့မှာလည်း သူတို့၏ဆိုင်ရာ၌ သူတို့အားလျော်စွာ ကိစ္စသိဒ္ဓိ တန်ခိုး ရှိကြသည်ကို သိအပ်၏။

အထူးမှာမူကား ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့မှာ သိတတ်သောစိတ်ရှိ၏။ သိတတ်သောဉာဏ်ရှိ၏။ ထိုကြောင့် ရေ၏ ဆိုင်ရာ၌ ရေကိုရှာကြ၍ အသုံးပြုတတ်ကြ၏။ ထင်း၏ဆိုင်ရာ၌ ထင်းကိုရှာကြ၍အသုံးပြုတတ်ကြ၏။ မီး၏ဆိုင်ရာ၌ မီးကိုရှာကြ၍ အသုံးပြုတတ်ကြ၏။

ဤကား ဓာတ်ပညာရှိ အဘိဓမ္မာပညာရှိတို့၏ အလင်းကြိုးပေတည်း။

ယခုအခါ၌ အနောက်နိုင်ငံသားဓာတ်ပညာရှိ ကြီးများတို့သည် တောအရပ်ရပ်တောင်အရပ်ရပ်တို့၌ ဓာတ်တန်ခိုးကြီး တို့ကိုအားထုတ် ရှာကြံကြကုန်၏။ ။ဩကာသလောက သင်္ခါရလောကတို့၌ ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းသူ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ မရှိပါဘဲလျက် ဖြစ်ပေါ်ရန်အကြောင်း စုံလင်ခဲ့သော် သူ့အကြောင်းနှင့် သူ့ သူ့အခါနှင့် သူ့ အသီးသီး ဖြစ်ပေါ်မှု မြဲကြခြင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ချိန် ပျက်ချိန် ကျလျှင်လည်း ဆုတ်ယုတ်ပျက်ဆုံးမှုမြဲကြခြင်း၊ အလုံးစုံတို့သည် ဓမ္မနိယာမအားဖြင့် ပြီးစီးကြကုန်၏။

သတ္တလောက၌ ကမ္မနိယာမ

လောကဓာတ်ကျမ်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်း ယခုအခါသတ္တလောက၏ကမ္မနိယာမ အချက် တို့ကို ပြဆိုပေအံ့။ ။အနောက်နိုင်ငံဖြစ်ဓာတ်

ခွဲကျမ်းတို့၌ ရုပ်ဓာတ်ခွဲနည်းသာ လာ၏။ နာမ်ဓာတ်ခွဲနည်း မလာ။ နာမ်ဓာတ်ခွဲနည်းသည် ရုပ်ဓာတ်ခွဲနည်းထက်အဆအထောင်မက ကြီးကျယ်၏။ နက်နဲ၏။ ခက်ခဲ၏။ ငါတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အဘိဓမ္မာ၌ သာ လာရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤမှနေောက်၌ “အက်ဖအေ, ဘီအေ” ပညာရှိတို့၏ အရာမဟုတ်ပြီ။ အဘိဓမ္မာပညာရှိ တို့၏အရာသာ ဖြစ်၏။ ။ သတ္တဝါတယောက်၏ သန္တာန်မှာ ရုပ်ခန္ဓာ အစဉ်နာမ် ခန္ဓာအစဉ်ပူ၍ အစဉ်နှစ်ပါးရှိ၏။ ရုပ်ဓာတ်အစဉ် နာမ်ဓာတ် အစဉ်ဟူ၍ အစဉ်နှစ်ပါးရှိ၏ဆိုလိုသည်။ ။ ထိုတွင် ရုပ်ဓာတ်အစဉ် ဟူသော ကိုယ်ကောင် သဏ္ဌာန်သည် တဘဝ တဘဝလျှင် သေ ရာ၌တခါတခါအစဉ်ပြတ်၏။

နာမ်ဓာတ်အစဉ်သည်မူကား အစဉ်ပြတ်သည် ဟူ၍မရှိ။ အနု မတဂ္ဂသံသရာ၌ အနန္တရပစ္စည်းတဆက်ထည်း ဆက်လျက်ရှိ၏။ ကမ္ဘာပျက်၍ အောက်တုံစုမရှိသောအခါ ထိုနာမ် အစဉ်တို့သည် မိမိတို့ကံပို့ဆောင်ရာ အထက် အထက် တုံတို့၌ အဆင့် အဆင့် ဖြစ်ပေါ် ကြလေကုန်၏။ ကမ္ဘာတည်ထောင်၍ လာပြန်သော အခါ အကုသိုလ်ဘက်က အခွင့်သာပြန်သဖြင့် ထိုနာမ် အစဉ် တို့သည် အောက် အောက်တုံတို့၌ ကျရောက်ကြ ပြန်ကုန်၏။ နာမ်အစဉ် ရောက်ရာ ရောက်ရာတို့၌ ရုပ်ခန္ဓာတို့သည်လည်း အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။

ဤကား တစုံတယောက်သောသူ ပြုလုပ် ဖန်ဆင်းမှု မရှိဘဲ ကမ္မနိယာမအားဖြင့် သတ္တလောက၏ ဖြစ်နေပုံ တည်း။

ကံလှုံ့ဆော်မှု...ကံဆိုသည်ကား နာမ်အစဉ်မှာစိတ်ဝိညာဏ် နှင့်အတူပါသော စေတနာ ဓာတ်ကြီးကိုဆို သတည်း။ ထိုစေတနာဓာတ်ကြီးသည် ခပ်သိမ်းသော အရေးကိစ္စ တို့၌စိတ်ဝိညာဏ်ကို အတွင်လှုံ့ဆော်၍ ထကြွသမားကြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် စေတနာလည်း ခေါ်၏။ စိတ်ဝိညာဏ်ကို အတွင်လှုံ့

ဆော်ခြင်း မရှိက ဘယ် ကိစ္စတခုမျှ ပြီးစီးကြမည် မဟုတ်။ စိတ်
ဝိညာဏ်ကို အတွင်ယုံဆော် ထကြွသူရှိပေ၍သာလျှင်ထိုထိုကိစ္စ
ပြီးစီးကြ၏။ ထိုကြောင့် ထိုယုံဆော်မှု ကြီးသည် ခပ်သိမ်းသော
ကိစ္စတို့မှာ အမှုသည်ရင်းကြီးဖြစ်ပေ၏။ ထိုကြောင့် “ကမ္မံ၊ ကံ” ဟူ
၍လည်း ဆိုရ၏။ ယုံဆော် ပုံကား—တောသို့ သွားရ၍ ရေအိုင်
တခုမှာ ငါးတွေရှိနေသည်ကို မြင်၏။ ဖမ်းယူရန်ကိစ္စ၌ယုံ ဆော်
သူမထခဲ့လျှင် မြင်ရုံနှင့်ပြီး၏။ စေတနာဓာတ်ကြီး ယုံဆော်၍ ထမှ
သာလျှင် ဖမ်းယူမှု ကိစ္စပေါ်လာ၏။ ထိုကြောင့် ထိုကိစ္စမှာ သူ
သည်သာလျှင် အမှုသည် ရင်းကြီးဖြစ်ချေ၍ “ကမ္မံ၊ ကံ” ဟူ၍ဆိုရ
လေသတည်း။

စိတ်ဝိညာဏ်နှင့် ထိုစေတနာဟူသောကံသည် တွဲဘက်၍ဖြစ်
ကြကုန်ငြားသော်လည်း ဓာတ်သဘော အားဖြင့် ကွဲပြားလျက်ရှိ
ကြ၏။ ထိုအတူ သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ သောမနဿ ဒေါ
မနဿ လောဘ ဒေါသ မောဟ မာန ဣဿာ မစ္ဆရိယတို့
သည်၎င်း၊ သဒ္ဓါပညာ အလိမ္မာ သတိ ဟိရိ ဩတ္တပ္ပ မေတ္တာ
ကရုဏာသည်တို့သည်၎င်း၊ စိတ်ဝိညာဏ်မှ အသီးအခြား တို့
သာတည်း။ ဟင်းချိုရေချက်ရာ၌ စိတ်ဝိညာဏ်သည် ရေနှင့် တူ၏။
စေတနာအစရှိကုန်သော ထိုတရား တို့သည် ထိုရေ၌ ပါရှိကြ
ကုန်သော ဟင်းသီးမျိုး ဟင်းရွက်မျိုး ဆီဆား ငြုတ် ကြက်သွန်
စသည်တို့နှင့် တူကုန်၏။ မျက်မြင်အားဖြင့် ရှေးနှောလျက် ရှိကြ
ကုန်သော်လည်း အရသာ အာ ဖြင့် အသီးအသီးပေါ်လျက် ရှိကြ
လေကုန်၏။ ထိုအတူ စေတနာ အစရှိကုန်သော တရားတို့သည်
ဝိညာဏ်နှင့်ရှေးနှောလျက် ရှိကုန်ငြားသော်လည်း ဓာတ်ကိစ္စအား
ဖြင့် အသီးအသီး ကွဲပြားလျက် ရှိကြကုန်၏။ ရေ၏ကိစ္စကို ဆား
သည်မဆောင်နိုင်။ ဆား၏ကိစ္စကို ရေသည် မဆောင်နိုင်။ ထို
အတူ စိတ်ဝိညာဏ်၏ကိစ္စကို စေတနာသည် မဆောင်နိုင်။ စေ
တနာ၏ ကိစ္စကို စိတ်ဝိညာဏ်သည်မဆောင်နိုင်။ ။ထိုစေတနာ

ဓာတ်ကြီးသည် သရက်မျိုးစေ့ပိန့်မျိုးစေ့တို့ကဲ့သို့ သတ္တလောက
အရာ၌မျိုးစေ့ဓာတ်ကြီးဖြစ်၏။

ပဋိသန္ဓေခန္ဓာအပင်.....သရက်မျိုးစေ့တို့မှ သရက်ပင်တွေ
ပေါက်ရကုန်သကဲ့သို့ ပိန့်မျိုးစေ့တို့မှ
ပိန့်ပင်တွေ ပေါက်ရကုန်သကဲ့သို့၊ ထိုစေတနာ မျိုးစေ့တို့မှ ထိုထို
ဘဝတို့၌ ငွေ့ပင် နတ်ပင်တွေ ပေါ်ပေါက်ရကုန်၏။ ခွေးပင် ဝက်
ပင်တွေ ပေါ်ပေါက်ရကုန်၏။ လူကိုယ်ကောင် နတ်ကိုယ်ကောင်
ခွေးကိုယ်ကောင် ဝက်ကိုယ်ကောင် တို့ကို လူပင် နတ်ပင် ခွေး
ပင် ဝက်ပင် ဆိုလိုက်သည်။ သရက်စေ့ ပိန့်စေ့ အစရှိသော ရုပ်
မျိုးစေ့တို့မှ သရက်ပင် ပိန့်ပင် အစရှိသော ရုပ်ပင်တို့ ပေါက်ရ
သကဲ့သို့ ဤစေတနာဟူသော နာမ်မျိုးစေ့တို့မှ ထိုထိုဘုံဘဝတို့၌
ပဋိသန္ဓေပိညာဏ်ဟူသော နာမ်ပင်တွေပေါက်ရကုန်၏။ ။ ထိုစေ
တနာဟူသော ကံသည် သတ္တဝါတဦးတယောက်၏ သန္တာန်မှာ
သုစရိုက်ကံ အမျိုးမျိုးရှိ၏။ ဒုစ္စရိုက်ကံအမျိုးမျိုးရှိ၏။ ။ ထိုတွင်
သေခါနီးအခါ၌ စိတ်ကောင်း နှလုံးကောင်း ဖြစ်ခိုက်နှင့် ကြိုကြိုက်ခဲ့
၍ သုစရိုက်ကံအခွင့်သာခံသော် ထိုသူကို သုစရိုက်ကံမျိုးက သုဂ
တိဘဝသို့ပို့ဆောင်၏။ သေခါနီး အခါ၌ စိတ်မကောင်း နှလုံးမ
ကောင်း ဖြစ်ခိုက်နှင့် ကြိုကြိုက်၍ ဒုစ္စရိုက်ကံအခွင့်သာခံသော် ထိုသူ
ကို ဒုစ္စရိုက်ကံမျိုးက ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ပစ်ချ၏။ ။ သစ်ပင် မျိုးစေ့တို့
သည် ကျရောက်ရာမြေ၌ အပင်သစ် တို့ကို ပေါက်စေကြကုန်
သကဲ့သို့ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ မျိုးစေ့တို့ သည်လည်း ကျ
ရောက်ရာဘုံဘဝတို့၌ ပဋိသန္ဓေခန္ဓာအပင် အသစ်တို့ကို ပေါက်
စေ ပေါ်စေကြကုန်၏။

ထိုထိုဘုံဘဝတို့၌ ပဋိသန္ဓေခန္ဓာအသစ်ပေါ်ပေါက်သော အခါ
ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း ထိုဘဝသို့ ရောက်သည့်မည်၏။ ထိုကံ
သည်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုဘဝသို့ ပို့ဆောင်ပစ်ချသည် ဟူ၍
လောကီ ဝေါဟာရအားဖြင့် ပြောဆိုရ၏။ ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ ထို

ဘဝ၌ အသက်ကိုလည်း ကံပေး၍ ရသည်၊ ခန္ဓာကိုလည်း ကံပေး၍ ရသည် ဤသို့စသည်ဖြင့် ဆိုရ၏။

သရက်၊ ပိန္နဲ အစရှိကုန်သော သစ်၊ ရ လောကတို့၏ ဟရိတ ခေါ်သော ဗီဇဓာတ်ကြီးသည် အသက်မရှိ၊ စိတ်မရှိ၊ ဉာဏ်မရှိ။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် အပင် အသစ်အသစ် ပေါက်ပွားရန် ကိစ္စမှာ အဘယ်မျှလောက် တန်ခိုးကြီးသည်ဟု သိမြင်ကြ ကုန်ပြီ။ သတ္တလောကတို့၏ ဗီဇကြီး ဖြစ်ပေသော ထိုစေတနာဓာတ်ကြီးမှာမူ ကား အသက်လည်းရှိ၏၊ စိတ်လည်းရှိ၏၊ ဉာဏ်လည်းရှိ၏။ ထိုကြောင့် ဘဝအသစ်အသစ် ခန္ဓာအသစ်အသစ်တို့ ဖြစ်ပွားမှု၌ ဆိုသွယ်ရာ မရှိပြီ။

မချအမှန်အားဖြင့်မူကား ရှေးဘဝမှ ထိုကံကို အားထုတ်စဉ် အခါ၌လည်း ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဟူ၍မရှိ၊ ရုပ်ဓာတ်မျိုး နာမ်ဓာတ်မျိုး အစုအခဲသာရှိ၏။ နောက်ဘဝ၌လည်း ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ဟူ၍ ပေါ်လာသည်မဟုတ်။ ရုပ်သစ်ခဲ၊ နာမ်သစ်ခဲ မှုသာတည်း။ ။ ဤသို့လျှင် သုစရိုက်ကံ၏ သုဂတိဘဝသို့ ပို့ဆောင်မှု ဒုက္ခရိုက်ကံ၏ ဒုဂတိဘဝသို့ ပစ်ချမှု၊ မြဲခြင်းသည် “ကမ္မနိယာမ” ဖြင့်ပြီး၏။ တစ်တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါက ပို့ဆောင်ရသည် ပစ်ချရသည် ဟူ၍မရှိ။ ။ သစ်၊ ရ လောက၌ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော “ဗီဇနိယာမ” မည်သည် သစ်ပင်တို့၌သာ ရထိုက်သည်မဟုတ်၊ သတ္တဝါတို့၌လည်း ရထိုက်၏။ သတ္တဝါတို့၌ “ဗီဇနိယာမ” ဆိုသည်ကား မိဘနှစ်ပါးတို့မှဖြစ်ပွားသော “သုက္ကသောဏိတ” ခေါ်သော ဗီဇဓာတ်မျိုး၏ “နိယာမ” အချက်ပေတည်း။ ထို“ဗီဇနိယာမ” သည် သားငယ်၏ သန္တာန်၌ “ကမ္မနိယာမ” ၏ အဖော်သဟဲကြီးပေတည်း။ အမိဖြစ်သူ၏ ထိုဓာတ်အစုသည် ပျိုးခင်းလယ်တွင် သမန်းပြင် မြေဓာတ်နှင့်တူ၏။ အဘဖြစ်သူ၏ ထိုဓာတ်စုသည် ပျိုးခင်းလယ်တွင် သမန်းပြင်ရှိ ရေဓာတ်နှင့်တူ၏။ ကံခေါ်သော နာမ်ဓာတ်မျိုးစေ့ကြီးသည် ပျိုးခင်းလယ်တွင် သမန်းပြင် မြေရေ၌ ကြိပ်

မြုပ်နှစ်၍ နေသော စပါးမျိုးစေ့နှင့်တူ၏။ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်သည် ထိုမျိုးစေ့မှဖြစ်သော စပါးညှောက်နှင့်တူ၏။ ထိုအညှောက်သည် ပင် ထိုဘဝ၌ဖြစ်ပွားသမျှသော ရုပ်ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့၏ မျိုးစေ့အရာ၌ တည်ပြန်၏။ ထိုကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အစဉ်ကို ပြဆိုရာ၌ ထိုပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်ကို သရက်မျိုးစေ့ ပိန္နဲမျိုးစေ့တို့နှင့် အတူပြု၍ ပြဆိုမှု လာလတ္တံ့။

မျိုးရိုးစဉ်လာ.....သရက်မျိုးစေ့မှ ပေါက်ရောက်သော အညှောက် အပင် စသည် တို့သည် “ဗီဇနိယာမ” အစွမ်းကြောင့် သရက်ညှောက် သရက်ပင် စသည်တို့သာ ဖြစ်လာရကုန်သကဲ့သို့ ထိုထိုအမိမျိုး အဘမျိုးတို့၌ ကံပစ်ချ၍ ဖြစ်ပွားကြကုန်သော သား၊ သမီး ဖြစ်သူတို့သည် မိဘမှ ဖြစ်ပွားကြလျှင် “ဗီဇနိယာမ” ၏ အစွမ်းဖြင့် မိမျိုး ဘမျိုး အသွင်အပြင်သို့ အစဉ်လိုက်စား၍ ကြီးပွားကြရကုန်၏။ သား၊ သမီး ဖြစ်သူတို့ကို မြင်ကြလျှင် သင်တို့ မိဘ တိုးဘေးတို့သည် မြန်မာမျိုးဖြစ်သည် ရှမ်းမျိုးဖြစ်သည်ဟု သိနိုင်ကြကုန်၏။ ။ နွားမျိုးမှဖြစ်လျှင် နွားအသွင် ခွေးမျိုးမှဖြစ်လျှင် ခွေးအသွင် ကျီးငှက်မျိုးမှဖြစ်လျှင် ကျီးအသွင် ကျီးအဆင်း မျိုင်းငှက်မျိုးမှဖြစ်လျှင် မျိုင်းအဆင်း မျိုင်းအသွင် အကုန်မြင်ကြစေ။

ဤကား “ကမ္မနိယာမ” ၌ “ဗီဇနိယာမ” ရောနှောကြပုံတည်း။

ကြီးသောကံနှင့် ငယ်သောကံ...ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ နှစ်မျိုးတို့တွင် ကုသိုလ်သည် ပြုစဉ်အခါ၌ ကြီးသောကံ ငယ်သောကံ အဆင့်ဆင့် ရှိပြန်၏။ တပဲတန်လှူသောကံ တမူးတန်လှူသောကံ တမတ်တန်လှူသောကံ တကျပ်တန်လှူသောကံ တဆယ်တန်လှူသောကံ တရာတန် တထောင်တန် တသောင်းတန် တသိန်းတန် တသန်းတန် တကုဋေတန် စသည်တို့တည်း။

ကြီးသော ကံသည် ကြီးသောမင်းမျိုး၌ ပဋိသန္ဓေကို ပေးနိုင်၏။
 မင်း၏ ပဋိသန္ဓေကို ရသည်နှင့်တပြိုင်နက် အာဘုရင်သူ အမိ ဖြစ်
 သူတို့ ပိုင်ဆိုင်သမျှသော ထီးနန်းတိုင်းပြည် စသည် အလုံးစုံတို့
 သည် ထိုသူငယ်၏ အမွေခံဥစ္စာတို့ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤကား ကံပေး၍
 ရပုံတည်း။ သို့ရာတွင် ပျက်ကွက်ရန်အကြောင်းအမျိုးမျိုးရှိသေး၏။
 သေဋ္ဌေးမျိုး သူကြွယ်မျိုးတို့မှာ ပဋိသန္ဓေပေးရာတို့၌လည်း ထို
 အတူတည်း။ ။ အချို့သောကံသည် သေးငယ်၏။ လုပ်စား ကိုင်
 စားမျိုး၌ ပဋိသန္ဓေပေး၏။ ကံအကျိုးအခြေသေး၏။ ဒုတိယပဓာန
 စကားကြီး၌ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ယခုပစ္စုပ္ပန်ကံ ဉာဏ် ဝိနိယတို့
 သည်သာ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်ကုန်၏။ ကံမည်သည် အထွေထွေ
 အပြားပြားအလွန်များ၏။ ပြောဘွယ် သိဘွယ် အလွန် ကျယ်၏။

သတ္တလောက၌ ကမ္မနိယာမ အမြွက်ပြီး၏။

သတ္တလောက၌ ဖိတ္တနိယာမ

ဖိတ်အမျိုးမျိုး..... မြင်စိတ်မျိုး၊ ကြားစိတ်မျိုး၊ နံစိတ်မျိုး၊ လျက်
 စိတ်မျိုး၊ တွေ့စိတ်မျိုး၊ ကြံစိတ် သိစိတ်မျိုး
 ဟူ၍ ဤကိုယ်၌ စိတ်ခြောက်မျိုးရှိ၏။

ထိုတွင်မျက်လုံးမှာ ဖြစ်ပေါ်သော စိတ်သည် မြင်စိတ်မည်၏။
 နားတွင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်သောစိတ်သည် ကြားစိတ်မည်၏။ နှာခေါင်း
 တွင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်သော စိတ်သည် နံစိတ်မည်၏။ လျှာအပြင်မှာ
 ဖြစ်ပေါ်သောစိတ်သည် လျက်စိတ်မည်၏။ အချို့အချဉ် စသော
 ရသာရုံတို့ကို ချိုမှန်း၊ ချဉ်မှန်း စသည်ဖြင့် သိမှုကို လျက်စိတ် ခေါ်
 သည်။ ။ တကိုယ်လုံး၌ဖြစ်ပေါ်သောစိတ်သည် တွေ့စိတ်မည်၏။
 နှလုံးအိမ်တွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်သောစိတ်သည် ကြံစိတ် သိစိတ် မည်၏။
 ထိုစိတ်တို့၏ အာရုံတရားတို့သည်လည်း ခြောက်မျိုးရှိကုန်၏။ အ
 ဆင်းအာရုံတမျိုး၊ အသံအာရုံတမျိုး၊ အနံ့အာရုံတမျိုး၊ အရသာ

အာရုံတမျိုး၊ ကိုယ်၌ထိခိုက်ရန် အာရုံတမျိုး၊ ထွေထွေလာလာ ကြံ
သိရန်အာရုံတမျိုး။ ။မျက်စိမျက်နှာနှင့် အဆင်းအာရုံ တွေဆုံ၍
နေကြဆဲအခါ၌ မျက်လုံးမှာ မြင်စိတ်ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအဆင်းကိုမြင်
၏။ ထိုအာရုံနှင့် မျက်နှာ လွှဲပြန်လျှင် ထိုမြင်စိတ် မျက်ဆုံးပြန်၏။
အဆင်းဝတ္ထု အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲတိုင်း မြင်စိတ်အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲ
၏။ ။နားဥပစာ၌ အသံအာရုံ ပေါ်လာတိုင်း နားတွင်းမှာ ကြား
စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုအသံကြား၏။ ထိုအသံစဲပြန်လျှင် ထိုကြား
စိတ် မျက်ဆုံးပြန်၏။ အသံအမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲတိုင်း ကြားစိတ်
အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲ၏။

အနံ့အာရုံတို့နှင့် နှာခေါင်းတွင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်သော နံစိတ်
မျိုး၊ အချို၊ အချဉ် စသောရသာရုံတို့နှင့် လျှာအပြင်မှာ ဖြစ်
ပေါ်သောလျက်စိတ်မျိုး တို့မှာလည်းထိုနည်းတူမှတ်လေ။

တွေ့စိတ် သည့်ကား တကိုယ်လုံးမှာ ဖြစ်ပေါ်၏။ မြဲမြံထက်
သောအပ်သွားနှင့် ထိုး၍စမ်းသော် နာမှန်းသိရာကိုယ်အင်္ဂါ အလုံး
စုံတို့သည် တွေ့စိတ်မျိုး၏ ဖြစ်ပေါ်ရာ ဌာနကြီးပင်တည်း။ ။ထို
တွေ့စိတ်သည် ထိမှန်း သိရုံလည်းရှိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ ပါရှိသော
အခါ နာစိတ် အမျိုးမျိုး၊ ကျင်စိတ် အမျိုးမျိုး၊ ယားစိတ် ယံစိတ်
ကျိန်းစိတ် စပ်စိတ် အောင့်စိတ် အင့်စိတ် နင့်စိတ် စူးစိတ် ထုန်စိတ်
ကျင်စိတ် ကိုက်စိတ် ခဲစိတ် ပူစိတ် အိုက်စိတ် အေးစိတ် ချမ်းစိတ်
စသည်အမျိုးမျိုးရှိ၏။ လူအများ တို့သည်မူကား ထိုနာမှု ကျင်မှု
စသည်တို့ကို စိတ်ဓာတ်ဟူ၍ မသိနိုင်ကြကုန်။ ဝိညာဏ်ဓာတ်ဟူ၍
မသိကြကုန်။ နာဓိဓာတ်ဟူ၍ မသိကြကုန်။ ကျောက်ကုန်း အပြင်
မှာ နေပြင်းစွာပူသောအခါ ကျောက်ကုန်းရေပေါ်မှာ ထိုစိတ်တွေ
အသင်္ချေ အနန္တဖြစ်နေ၏။ လူအများတို့သည်မူကား ထိုစိတ်တွေ
ကို ကျောက်ကုန်းရေ ဟူသော ရုပ်အစုနှင့် တရတည်း ယူ၍
ကျောက်ကုန်းရေ ပူသည် ဟူ၍သာ မှတ်ယူ ပြောဆိုတတ်ကြ
ကုန်၏။

ဦးခေါင်းကိုက်သည်ဟု သိကြ၏။ဦးခေါင်းတွင်းမှာ ဒုက္ခဝေဒ
 နာနှင့်ယှဉ်သော ကိုက်ဝိညာဏ်မျိုး ဖြစ်ပေါ်၍ နေသည်ဟု မသိ
 ကြ။ထိုထို ကိုယ်အင်္ဂါတို့၌ နာမှုပေါ်သည်၊ နာမှုပျောက်သည်
 စသည်တို့၌လည်း ထိုနည်းတူသိလေ။ ။နှလုံးတွင်း၌ ဖြစ်ကြကုန်
 သော သိစိတ် ကြံစိတ် တို့သည် မူကား လောဘစိတ် အမျိုးမျိုး
 ဒေါသစိတ် အမျိုးမျိုး မောဟစိတ်အမျိုးမျိုး သဒ္ဓါစိတ် အမျိုးမျိုး
 မေတ္တာစိတ် အမျိုးမျိုး ပညာစိတ်အမျိုးမျိုးစသည်ဖြင့် အလွန်များ
 ပြားကုန်၏။ လောဘအာရုံနှင့် တွေ့ကြုံသော အခါလောဘ ခေါ်
 သော စိတ်ကြီးနှင့်ဘက်တွဲ၍နှလုံးထဲမှာဖြစ်ပေါ်လာသော သိမှုကြံ
 မှုကို လောကစိတ်ဆိုသည်။

ဒေါသစိတ် စသည်တို့၌လည်း ထိုအတူသိလေ။

ထိုစိတ်တို့သည် နှလုံးသွေးထဲမှာ တလှည့်စီတလှည့်စီဖြစ်ချည်
 ပေါ်ချည် ပျက်ဆုံးချည် နေကြကုန်၏။ စိတ်နှစ်မျိုးကွဲ၍ တပြိုင်ထဲ
 ဖြစ်ပေါ်သည်ဟူ၍မရှိ။တချပျက်ဆုံးမှတချပေါ်ရ၏။ ။ဥပမာကား
 တယောက်သော သူမှာ နတ်ကောင်း နတ်ဆိုး အမျိုးမျိုး ပူးဝင်
 ရာ၏။နှစ်ဦးပြိုင်၍ ပူးဝင်သည်မရှိ။တဦးထွက်မှ တဦးဝင် သကဲ့
 သို့တည်း။ ။ကိုယ်အင်္ဂါ နှုတ်အင်္ဂါတို့ကို ခဏခြင်း ခဏခြင်း
 လှုပ်ရှားလျှင် သွားမှု လာမှု ပြောမှု ဆိုမှု စသည်တို့ကို ပြုလုပ်နိုင်
 သော စိတ်တန်ခိုးကြီးတို့သည် ထိုနှလုံးဌာနမှ ဖြစ်ပွား ကြကုန်၏။
 လူအများတို့သည်မူကား ထိုနှလုံးဌာနမှ ဖြစ်ပွားကြ ကုန်သောစိတ်
 တို့ကို တလှည့်စီ တလှည့်စီ ပေါ်ချည် ဖြစ်ချည် နေကြသည် ဟူ၍
 မသိကြကုန်။ ထွေထွေလာလာ ကြံတတ် သိတတ်သော စိတ်
 တချထဲ အမြဲတည်ရှိ၍နေသည်ထင်မှတ်ကြကုန်၏။

ဤကားစိတ်အမျိုးမျိုးခွဲပုံတည်း။

စိတ်တို့၏ဖြစ်ရာဌာန……ယခု အခါ၌ ဝိသေသ ဖြစ်သော
 “စိတ္တနိယာမ” အချက်ကို ပြဆို
 ပေအံ့။ ။စိတ်တို့၏ ရှေ့နောက်စိတ်တန်း၍ ဖြစ်စဉ်ကို ဝီထိ ဆို၏။

ထိုဝိထိသည် မြင်ဝိထိ၊ ကြားဝိထိ၊ နံဝိထိ၊ လျက်ဝိထိ၊ တွေ့ဝိထိ၊ သိ ဝိထိ ဟူ၍ ခြောက်ပါးရှိ၏။ ။ ထိုထိုအဆင်းကို မြင်ကြရာ၌ မြင်ဝိထိ ဖြစ်ပုံကား ဆင်ခြင်စိတ် မြင်စိတ် ခံယူစိတ် စုံစမ်းစိတ် ပြဓာန်းစိတ် ခံစားစိတ် နောက်လိုက်စိတ် ဟူ၍ စိတ် ခုနစ်မျိုး အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပြီ။ ထိုစိတ်ခုနစ်မျိုးတို့တွင် မြင်စိတ်သည် မျက်လုံး၌ဖြစ်၍ ကြွင်းသောစိတ်ခြောက်မျိုးတို့သည် နှလုံးအိမ်တွင်းမှ ဖြစ်ကြသော စိတ်မျိုးတို့သာတည်း။ ။ ထိုထိုအသံကို ကြားကြရာ၌ ကြားဝိထိ ဖြစ်ပုံကား ဆင်ခြင်စိတ် ကြားစိတ် ခံယူစိတ် နောက်၌ ရှေ့အတိုင်း။ ။ ထိုထိုအနံ့ကိုနံကြရာ၌ နံဝိထိ ဖြစ်ပုံကား ဆင်ခြင်စိတ် နံစိတ် ခံယူစိတ် နောက်၌ ရှေ့အတိုင်း။ ။ ထိုထိုအရသာကိုသိကြရာ၌ လျက်ဝိထိဖြစ်ပုံကား။ ။ ဆင်ခြင်စိတ် လျက်စိတ် ခံယူစိတ် နောက်၌ ရှေ့အတိုင်း။ ။ ထိုထိုတွေ့ထိမှုကို တွေ့ကြံရာ၌ တွေ့ဝိထိ ဖြစ်ပုံကား ဆင်ခြင်စိတ် တွေ့စိတ် ခံယူစိတ် နောက်၌ ရှေ့အတိုင်း။ ။ ကြားစိတ်သည် နား၌ ဖြစ်ပေါ်၏။ နံစိတ်သည် နှာခေါင်း၌ဖြစ်၏။ လျက်စိတ်သည် လျှာ၌ ဖြစ်၏။ တွေ့စိတ်သည် ကိုယ်အင်္ဂါတို့၌ဖြစ်၏။ ကြွင်းသောစိတ်ခြောက်မျိုးတို့သည် နှလုံးအိမ်တွင်းမှာချည်းဖြစ်ကြကုန်၏။

သူရိုးဥပမာ ဥပမာကား မင်းအိမ်တခုမှာ ညအခါ၌တံခါး ပိတ်လျက် တအိမ်လုံး အိပ်ပျော်၍ နေကြကုန်၏။ သူရိုးတယောက်သည် လာ၍ တံခါးကိုဖွင့်၍ မင်းခစား တယောက်သည် နိုး၍ တံခါးမှာ လူလားဟု ဆင်ခြင်၍ တံခါးစောင့်ကို နိုး၍ အကြည့်ခိုင်း၏။ တံခါးစောင့်သည် တံခါးသေ့ပေါက်မှကြည့်၏။ မြင်၏။ အိပ်ဘာန်စောင့် တယောက်ကိုပြော၏။ အိပ်ဘာန်စောင့်သည်ထံ၌ သူရိုးကိုဖမ်း၏။ မိ၏။ မလွှတ်ပြီ။ မင်းအရာရှိတယောက်သည် ထံ၌ စစ်၏။ စစ်တမ်း စစ်ချက်တင်၏။ အရာရှိတယောက်က စစ်တမ်း စစ်ချက်ကို ကြည့်၍ ခိုးသူ အမှန်ဖြစ်ကြောင်း ပြဓာန်း၏။ မင်းက ပြဓာန်းချက် အတိုင်း စီရင်ချက်

ချာ၏။ ။မင်လုလင်တို့က သူခိုးထံမှ မူးစ မတ်စ ညှစ်ယူကြ၏။ အမှုတချဉ်း၏။ ။လူတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာသည် မင်းအိမ်နှင့် တူ၏။ ဘဝင်စိတ် ကျချီ နေဆဲအခါသည် မင်းအိမ်မှာ အိပ်ပျော်၍နေကြ သည်နှင့် တူ၏။ မျက်စိ နား စသော ခြောက်ခွါရ ခြောက်ဌာန သည် မင်းအိမ်တံခါးနှင့် တူ၏။ အပဉ္စရှိသော အာရုံစုသည် သူခိုး နှင့် တူ၏။ အာရုံခွါရတွေ့ဆုံကြမှုသည် တံခါးဖွင့်နှင့် တူ၏။ ။ ဆင်ခြင်စိတ် စသည်သည် မင်းစားယောက်ျား စသည်နှင့် တူ၏။ ဤမြင်မှု ကြားမှု နံမှု လျက်မှု တွေ့ထိမှု စသည်ကား ကိုယ်ခန္ဓာ တွင်းမှာ ဓာတ်အချင်းချင်း ဆောင်ကြမှု သက်သက်သာ ရှိသေး သည်။ ။ပုဂ္ဂိုလ်မှာမူကား ငါမြင်သည် ငါကြားသည် ငါနံသည် ငါလျက်သည် ငါတွေ့သည်ဟု အသိမပေါ်သေး၊ ဥပမာကိုလည်း ဓာတ်တို့၏ ဖြစ်စဉ်နှင့်သာ စပ်ယှဉ်၍ယူ။

ဤကား ပဉ္စခွါရငါးစိတ် ဖြစ်ပုံတည်း။

သိ ဗီထိဖြစ်ပုံ.....အဆင်းစသော အာရုံ ငါးပါးတို့နှင့် တကွ လောကဓမ္မအာရုံ အလုံးစုံ တို့ကို သိကြ ကြံကြရာ၌ သိစိတ် ဖြစ်ပုံကား ဆင်ခြင်စိတ် တွင်ကျယ်စိတ် နောက်လိုက်စိတ် ဟူ၍ သုံးမျိုးရှိ၏။ ပဉ္စခွါရငါးစိတ်တို့၌ ခံစားစိတ် နှင့် ဤမနောခွါရ စိတ်၌ တွင်ကျယ်စိတ် တို့ကို “ဇောစိတ်” ဟူ၍ခေါ်၏။ အရှိန် အဟုန် ထက်သန် ပြင်းထန်သော စိတ်မျိုး ဆိုလိုသည်။ ။ထိုတွင် ဤမနောခွါရ ဇောစိတ်သည် အတွင် ကျယ်ဆုံးဖြစ်၏။ ။သတ္တလောကကြီး၌ နေ့တရုန်းရုန်း ညတရုန်း ရုန်း တရုန်းရုန်း တည့်ညံ့ ရှိနေကြသည်မှာ ဤမနောခွါရဇော တန်ခိုးတို့၏ အတတ်ပေတည်း။ နှလုံးတွင်း၌ ဤဇောတန်ခိုးကြီးတို့ ဆိတ်ကင်း၍နေသောအခါ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့သည်အသေ ကောင်တွေနှင့် အလားတူ ကြကုန်၏။ ။မျက်စိ၌ မြင်၍လည်း မြင်မှန် မသိကြကုန်။ နား၌ ကြား၍လည်း ကြားမှန်း မသိကြကုန်။ နှာခေါင်း၌ နံ၍လည်း နံမှန်း မသိကြကုန်။ လျှာ၌ လျက်၍လည်း

လျက်ရမှန်းမသိကြကုန်။ ကိုယ်အင်္ဂါနှင့် တွေ့၍လည်း တွေ့ကြမှန်း မသိကြလေကုန်။ ။ နှလုံးတွင်း၌ ဤမနောဒွါရ ဇောတန်ခိုးကြီးတို့ ကျရောက် ပေါ်ပေါက်လာသော အခါမှသာ မြင်လျှင် မြင်မှန်းသိကြ ကုန်၏။ ကြားလျှင် ကြားမှန်းသိကြကုန်၏။ နံလျှင် နံမှန်းသိကြကုန် ၏။ လျက်လျှင် လျက်မှန်း သိကြကုန်၏။ တွေ့လျှင် တွေ့မှန်း သိကြ ကုန်၏။ ။ ထို့ကြောင့် ဤမနောဒွါရဝီရိယံ တို့သည် မြင်ဝီရိယံ၏ နောက်မှာလည်း များစွာ ဖြစ်ပွားကြကုန်၏။ ကြားဝီရိယံ၊ နံဝီရိယံ၊ လျက် ဝီရိယံ၊ တွေ့ဝီရိယံ၏ နောက်မှာလည်း များစွာ ဖြစ်ပွားကြကုန်၏။ ။ မြင်ဝီရိယံသည်တို့နှင့် မစပ်ရှက်ဘဲ ကြံဖန်မှု သက်သက်တို့နှင့် ဖြစ်ကြကုန်သည်ကား သာ၍များကုန်၏။

စက်ရုံကြီးကဲ့သို့..... ဤသို့ ဖြစ်ကြရာ၌ ဘယ်သူ တဦး တယောက်မှ ထိုသို့ ဖြစ်ကြရန် စီမံ ဖန်ဆင်း ရသည်မဟုတ်။ “စိတ္တနိယာမ” အားဖြင့် အဆိုလိုစိပြီးစဉ်ပြီး တစည်းတရုံး တလုံး တဖွဲ့တည်း ဖြစ်မြဲ ဓမ္မတာအတိုင်း ဖြစ်ကြကုန် ၏။ စက်ရုံကြီးတို့မှာ အရင်းစက်ခလုပ်ပေါ်တခုကို လှုပ်ရှားလိုက် လျှင် အဆက်ဆက် စက်ကိရိယာ အများတို့သည် တားမရ ဆီးမရ အဆုံးတိုင် လည်ကြကုန်သကဲ့သို့ မျက်စိ မျက်နှာနှင့် အဆင်း အာရုံ တွေ့ဆုံခဲ့သည် ရှိသော် အမြင်ဝီရိယံ အသိ ဝီရိယံ တို့သည် တားမရ ဆီးမရ ဖြစ်ကြကုန်၏။ မျက်စိ မျက်နှာ မမှိတ်သာ မလွှဲ သာ ရှိနေရာ၌ “ငါမမြင်လို” ဟု ငို၍ပင် နေငြား သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုဝီရိယံစိတ်တို့သည် မြင်မှုဒုက္ခနှင့် အတင်း အဓမ္မ နှိပ်စက်ကြကုန်လတ္တံ့။

ထို့အတူ ခွေးသံ ဝက်သံ တီးသံ မှတ်သံတို့နှင့် တွေ့ဆုံကြရာ ၌ “ငါမကြားလို” ဟု ငို၍ပင် နေငြားသော်လည်း အကြား အသိ ဝီရိယံစိတ်အပေါင်းတို့သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြားမှု ဒုက္ခနှင့် အတင်း အဓမ္မ နှိပ်စက်ကြကုန်လတ္တံ့။ ။ ခွေးပုပ် လူပုပ် စသည်နှင့် တွေ့ဆုံ ကြရာ၌ နံဝီရိယံ သိဝီရိယံ စိတ်အပေါင်းတို့သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို နံမှု ဒုက္ခနှင့် အတင်း အဓမ္မ နှိပ်စက် ကြကုန်လတ္တံ့။ အလွန် ခါးစပ်

သော ဓာတ်စာ ဆေးစာတို့ကို စားသောက်ကြရာ၌ လျက်စိထိ သိစိထိတို့သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ခါးမှု၊ စပ်မှု ဒုက္ခနှင့် အတင်းအဓမ္မ နှိပ်စက်ကြကုန်လတ္တံ့။ ။ အဖျားအနာကြုံကြိုက်ရာတို့၌ တကိုယ် လုံးမှာ ဖြစ်ပေါ်သော ပူစိတ်၊ လောင်စိတ်တို့သည်၎င်း၊ အနာပေါက် ရာ ကိုယ်အင်္ဂါတို့၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော နာစိတ် ကျင်စိတ်တို့သည် ၎င်း၊ ထိုအဖျား၊ ထိုအနာ မပျောက်ငြိမ်းသမျှ က္ခာလပတ်လုံး ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပူဒုက္ခ၊ လောင်ဒုက္ခ၊ နာဒုက္ခ၊ ကျင်ဒုက္ခတို့နှင့် အတင်း အဓမ္မ နှိပ်စက်ကြကုန်လတ္တံ့။ ။ ထင်ရှား စေခြင်းငှါ အနိဋ္ဌာရုံ တို့နှင့် ဇေတ္တဆုံမှုကို ပြဆိုလိုက်သည်။ ။ ဣဋ္ဌာရုံတို့နှင့် ဇေတ္တဆုံရာ တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်း “စိတ္တနိယာမ” ဖြစ်ပုံတို့ကို အကုန် ဖြစ်ကြစေ။

သတ္တလောက၌ စိတ္တနိယာမဖြစ်ပုံပြီး၏။

သတ္တလောက၌ ဓမ္မနိယာမ

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို သတ္တ လောက၏ “ဓမ္မနိယာမ”တရားဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။

- ၁။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ။
 - ၂။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ။
 - ၃။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။
 - ၄။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ။
 - ၅။ သဠာယတနပစ္စယာ ဗသေသ။
 - ၆။ ဗသပစ္စယာ ဝေဒနာ။
 - ၇။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ။
 - ၈။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ။
 - ၉။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ။
 - ၁၀။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ။
 - ၁၁။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ။
- ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အကြောင်း အကျိုးစုံ(၁၁)

၁။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ

လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ ခေါ်ကြသော ကိုယ်ခန္ဓာစုသည် ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ် သတ္တဝါမဟုတ် လူ, နတ်, ဗြဟ္မာမဟုတ်။ အလွန်ကြောက် မက်ဘွယ်ကောင်းလှသော ရုပ်ဓာတ်စု, နာမ်ဓာတ်စုမျှသာ ဖြစ်သည် ကို ထင်လင်းစွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုရုပ်ဓာတ်စု, နာမ်ဓာတ်စုကို အဖန်ဖန် ပြုစု မျိုးထောင်ခြင်း ဟူသော သင်္ခါရ တရားတို့ ဖြစ်ပွားကြကုန်သည်။

၂။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ

သင်္ခါရ ဟူသော မျိုးစေ့တရား ပွားများခြင်းကြောင့် နောက် ဘဝ၌ ဝိညာဏ်ဟူသော အကျိုးဗလ ပဓာန ဓာတ်မျိုးကြီး ဖြစ် ပေါ်သည်။

၃။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ

ဝိညာဏ် ဟူသော ပဓာန ဓာတ်မျိုးကြီး ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် နာမကာယကြီး, ရူပကာယကြီး ပွားစီးဖြစ်ပေါ်သည်။ ။(ဗဿ ဝေဒနာ, သညာ, စေတနာ အစရှိသော စေတသိက် နာမ်စုကို နာမ ကာယဆိုသည်။)

၄။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ

နာမကာယကြီး, ရူပကာယကြီး ပွားစီးဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ရူပကာယ၌ အာရုံတို့၏ ဆိုက်ဝင်ရန် ရုပ်ကြည်ငါးပါး, နာမ ကာယ၌ အာရုံတို့၏ ဆိုက်ဝင်ရန် မနောအကြည်တပါး, အကြည် ခြောက်ပါး တံခါးခြောက်ခုဖြစ်ပေါ်သည်။ ။(စက္ခု, သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ, ကာယ ရုပ်ကြည်ငါးပါး)။

၅။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော

အကြည်ခြောက်ပါး တံခါးခြောက်ခု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကြောင့် တခု တခုသော ခွါရ၌ အကြည် အာရုံ ဝိညာဏ်သုံးခု လုံးထွေးမှု ဟူသော ဖဿခြောက်ပါး ဖြစ်ပွားသည်။

၆။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ

အကြည် အာရုံ ဝိညာဏ်သုံးခု လုံးထွေးမှု ဟူသော ဖဿ ခြောက်ပါး ဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ခံစားမှု၊ စံစားမှုဟူသော ဝေဒနာ ခြောက်ပါးဖြစ်ပွားသည်။

၇။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ

ခံစားမှု၊ စံစားမှု ဟူသော ဝေဒနာ ခြောက်ပါး ဖြစ်ပွား ခြင်း ကြောင့် ခံစားမှု၏ အသိုက်အအုံ အလုံးစုံတို့ကို သာယာ တွယ် တာမှု ဟူသော တဏှာခြောက်ပါးဖြစ်ပွားသည်။

၈။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ

သာယာတွယ်တာမှု ဟူသော တဏှာခြောက်ပါးဖြစ်ပွားခြင်း ကြောင့် အတွယ်အစွဲ မြဲကြီးမြဲခြင်း ဟူသော ဥပါဒါနံ တရားဖြစ် ပွားသည်။

၉။ ဥပါဒါနပစ္စယာ အဝေါ

အတွယ်အစွဲ မြဲကြီးမြဲခြင်း ဟူသော ဥပါဒါနံ တရား ဖြစ်ပွား ခြင်းကြောင့် ဥပါဒါနံ အစီး အပွားကို လိုက်စား အားထုတ်မှု ဟူသော သုစရိတ ဒုစ္စရိတ ဘဝနွှစ်ပါးဖြစ်ပွားသည်။

၁၀။ အဝပစ္စယာ ဇာတိ

သုစရိတ ဒုစ္စရိတ ဘဝနွှစ်ပါး ဖြစ်ပွား ခြင်းကြောင့် စုတိ၏ နောက်၌ ခန္ဓာ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဟူသော ဇာတိတရား ဖြစ်ပွားသည်။

၁၁။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ

အသစ် အသစ် ဖြစ်ပေါ်မှု ရှိနေ ခြင်းကြောင့် သစ်သမျှ ဟောင်းခြင်း ဖြစ်ပေါ် သမျှ ပျောက်ပျက်ရခြင်း ဟူသော ဇရာ မရဏတရားဖြစ်ပွားသည်။

ဤကားအစုံ ၁၁ - ၏ အနက်။

- ၁။ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ-အတိတ်ဘဝ၌ ရှိခဲ့သော တရားရှစ်ပါး။
 ၂။ ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် သဗ္ဗာယတန ဗဿ ဝေဒနာ တဏှာ ဥပါဒါန် ဘဝ-ယခုပစ္စုပ္ပန်တရားရှစ်ပါး။
 ၃။ ဇာတိ ဇရာ မရဏ-နောက် အနာဂတ်ဘဝ၌ ဖြစ်ပေါ် လတ္တံ့သောတရားသုံးပါး။

ဖန်ဆင်းသည့်မရှိ.....ဝိညာဏ်သည် ယခုဘဝ၏အစပေတည်း။

ယခုဘဝ ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်းကား အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရပေတည်း။ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရသည်ကား ယခုဘဝ ၏ ရှေ့တည်း။ အတိတ်ဘဝပေါ်၏။ အတိတ်ဘဝ ဆိုသည်ကား ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ်စသည် ရှစ်ပါး တို့ပင်တည်း။ ထိုဘဝ၌လည်း ဝိညာဏ် အစ ပေါ်ပြန်၏။ ထိုဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ရန် အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ ရှေ့ဘဝပေါ်ပြန်၏။ အတိတ်သံသရာ၌ အနုမတဂ္ဂအစ မရှိပေါ်လေ၏။ ။ဇာတိသည်အနာဂတ်ဘဝ၏ အစပေတည်း။ အနာဂတ်ဘဝ ဆိုသည်ကား ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် စသည် ရှစ်ပါး ပင်တည်း။ ထိုရှစ်ပါးတို့တွင် ကမ္မဘဝအင်္ဂါသည် အဆုံးအင်္ဂါ ဖြစ်ပြန်၏။ ထိုအင်္ဂါကြောင့် ထိုမှ နောက်ဘဝ၌ ဇာတိ ပေါ်ရပြန် ၏။ ။ထိုမှနောက်ဘဝဆိုသည်ကား ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ်စသည် အင်္ဂါရှစ်ပါး ပင်တည်း။ ။ထိုရှစ်ပါး တို့တွင် ကမ္မဘဝ အင်္ဂါ ကြောင့် နောက်ဘဝ၌ ဇာတိပေါ်ရပြန်၏။ အနာဂတ် သံသရာ၌ အနုမတဂ္ဂ အဆုံးမရှိပေါ် လေ၏။ အဝိဇ္ဇာတဏှာတို့ကို ပယ်သတ် နှိုင်းမှ ဆုံးတော့သည်။ ။ဤသို့လျှင် တစုံ တယောက်သော သူ ပြုလုပ် ဖန်ဆင်းမှု မရှိဘဲ အနုမတဂ္ဂ သံသရာကာလ၌ နာမ်ဓမ္မ ရုပ်ဓမ္မတို့၏အကြောင်းအကျိုးအဆက်ဆက်အစဉ်မြဲ၍နေသည်ကို ဓမ္မနိယာမဆိုသတည်း။

အကြောင်းအကျိုးဖြစ်ပုံဥပမာ.....တခုသော ဘဝဖြစ်ပေါ် ရာ၌ အဝိဇ္ဇာသည်မြေနှင့် တူ၏။ တဏှာသည် မိန်းမရေနှင့် တူ၏။ သင်္ခါရဟူသော စေတ

နာဓာတ်ကြီးသည် သရက်မျိုးစေ့နှင့်တူ၏။ နောက်ဘဝ၌ ဝိညာဏ်
 သည် သရက်မျိုးစေ့မှပေါ်ပေါက်သော သရက်ညှောက်ငယ်နှင့်
 တူ၏။ နာမ ကာယကြီး၊ ရူပကာယကြီး နှစ်ပါးသည် သရက်
 ညှောက်ငယ်မှ ဆက်လက်ကြီးပွား၍သွားသော သရက်ပင်ကြီး
 နှင့်တူ၏။ ။ နာမကာယကြီး ဆိုသည်မှာ ဖဿ ဝေဒနာ သညာ
 စေတနာစသည်၊ ဝိတက္က ဝိစာရ ဝိရိယစသည်၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊
 မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ စသည်၊ သဒ္ဓါ သတိ ဟိရိုဩတ္တပ္ပ ပညာ
 စသည်ဖြင့် စိတ်ဝိညာဏ်၏ အခြံအရံ နာမ်ခေါ်သော တရားမျိုး
 များပြားလျက်ရှိသောကြောင့် နာမကာယကြီး ဆိုပေသည်။ ။
 သဠာယတနုခြောက်ပါးသည် သရက်ပွင့်ခိုင်စုံနှင့်တူ၏။ ။ ဖဿ
 ခြောက်ပါးသည် သရက်ပွင့်တံစုနှင့် တူ၏။ ။ ဝေဒနာခြောက်
 ပါးသည် သရက်ပွင့် စုနှင့်တူ၏။ ။ တဏှာ ခြောက်ပါးသည်
 သရက်သီးကင်းစုနှင့် တူ၏။ ။ ဥပါဒါန် လေးပါးသည် သရက်
 သီးရင့်စုနှင့် တူ၏။ ။ ကမ္မဘဝသည် သရက်စေ့နှင့်တူ၏။ ။ ဇာတိ
 သည် ထိုသရက်စေ့မှ ပေါက်သော နောက်သရက်ပင်နှင့် တူ၏။
 အကြောင်းအကျိုးအဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပွား၍သွားပုံမျှကို ပြသောဥပမာ
 တည်း။

သတ္တလောက၌ ဓမ္မနိယာမ ဖြစ်ပုံပြီး၏။

ပညတ်နှင့်ပရမတ်ခွဲပုံ

သစ္စာနှစ်မျိုး..... ဤလောက သုံးပါး၏ဖြစ်ပုံကို ပြောဆိုသူတို့
 သည် သစ္စာနှစ်မျိုး ဝေါဟာရ နှစ်မျိုးတို့ကို
 သိမှတ်ရင်းရှိကြကုန်ရာ၏။ ။ သစ္စာနှစ်မျိုးဆိုသည်ကား သမ္မုတိ
 သစ္စာတမျိုး ပရမတ္ထ သစ္စာတမျိုး။ သမ္မုတိသစ္စာ ဆိုသည်ကား
 ထိုထို လူမျိုးတို့မှာ အမှန်ပြု၍ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြသောစကားမျိုး
 တည်း။ ။ ငါတို့မြန်မာနိုင်ငံ၌ နွားကို နွားဟူ၍ ကျွဲကို ကျွဲဟူ၍
 ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုလျှင် အမှန် ကျ၏။ သမ္မုတိ သစ္စာ ဖြစ်၏။ ။

အဘယ်ကြောင့် အမှန်ကျသနည်း။ ဤနိုင်ငံမှာ လူအများတို့ ခေါ်
ဝေါ်ရိုး ပြောဆိုရိုး ရှိသည့် အတိုင်း ပြောဆိုသည်ဖြစ်၍ ဘယ်သူ
မှ လှည့်စားရာမကျသောကြောင့် အမှန်ဖြစ်ပေသတည်း။ နွားဟူ
သော သတ္တဝါ ကျွဲဟူသော သတ္တဝါသည် လောက၌ ဧကန်ရှိအမှန်
ရှိ ဖြစ်၏။ ဤအကောင်ကြီးသည် နွားအမှန်ဖြစ်၏။ ကျွဲအမှန် ဖြစ်
၏။ သမ္ဗုဒ္ဓိသစ္စာပေတည်း။ ။ဤသမ္ဗုဒ္ဓိသစ္စာသည် လူအများ
ခေါ် ဝေါ်မှုသို့ အစဉ်လိုက်၏။ လူအများ ညီညာလျှင် ပြောင်းချင်
တိုင်း ပြောင်းနိုင်၏။ ညီညာ၍ပြောင်းရွှေ့ ပြောဆိုလျှင် အချင်းချင်း
လှည့်စားမှုမရှိပြီ။

ပရမတ္ထ သစ္စာဆိုသည်ကား ဓာတ်သဘာဝ ဓမ္မသဘာဝ တို့
နှင့် အခြောင့်ကျသော စကားမျိုးတည်း။ မသိမှုကို မောဟခေါ်၏။
သိမှုကို ဉာဏ်ခေါ်၏။ အခြောင့်ကျ၏။ မသိမှုကို ဉာဏ်၊ သိမှုကို
မောဟ ပြောင်းရွှေ့၍ မရ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ပြောင်းရွှေ့
ခဲ့လျှင် ပရမတ္ထ သစ္စာပျက်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်တတ်၏။ သမ္ဗုဒ္ဓိသစ္စာ
ပျက်လျှင် မုသာဝါဒ ဖြစ်တတ်၏။ ပရမတ္ထသစ္စာပျက်ခဲ့လျှင် ဒိဋ္ဌိ
ဖြစ်တတ်၏။ ။ဝေါဟာရနှစ်မျိုး ဆိုသည်ကား သုတ္တန် ဝေါဟာရ
တမျိုး အဘိဓမ္မာ ဝေါဟာရတမျိုး။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ဗြဟ္မာ လူ
နတ်မိန်းမ ယောက်ျားအစရှိသော ဝေါဟာရမျိုးသည် သုတ္တန်
ဝေါဟာရမျိုးမည်၏။ ။သမ္ဗုဒ္ဓိသစ္စာ၏ဆိုင်ရာပေတည်း။ ။
နာမ် ရုပ် ဗျာဓိ ဝေဒနာ ပထဝီ အာပေါ အစရှိသော ဝေါဟာ
ရမျိုးသည် အဘိဓမ္မာ ဝေါဟာရမျိုးမည်၏။ ပရမတ္ထသစ္စာ၏
ဆိုင်ရာပေတည်း။

‘သံတခြားသမိတ်တခြား.....’ ‘သံသပိတ်’ ဟူသော စကား၌
သမ္ဗုဒ္ဓိ သစ္စာ အလိုအားဖြင့်
သံသည် ပင်လျှင်သပိတ်။ သပိတ်သည်ပင်လျှင်သံ။ သံနှင့် သပိတ်
သပိတ်နှင့်သံ မကွဲပြားကြ ဟူ၍ ပြောကြကုန်လတ္တံ့။ ။ ပရမတ္ထ
သစ္စာ အလိုအားဖြင့် သံသည်သပိတ်မဟုတ်၊ သပိတ်သည် သံ

မဟုတ်၊ သံကားတခြား၊ သပိတ်ကား တခြားဟူ၍ပြောရမည်။ ။
ယုတ္တိမူကားသံ၏အနက်ကားသံသားတည်း။ သပိတ်၏အနက်ကား
ဝန်းဝန်းဝိုင်းဝိုင်း ထင်မြင် ရသော သဏ္ဌာန် ပညတ်တည်း။ ။
ထိုကြောင့် သံ ဟူသော အမည်သည် အိုး ဖြစ်စေ ခွက် ဖြစ်
စေ ထားမ ပေါက်ဆိန် ဖြစ်စေ သံသားရှိရာ အလုံးစုံတို့၌အကုန်
လိုက်၏။ သပိတ်ဟူသော အမည်သည် သံကို လုပ်သည် ဖြစ်စေ
မြေကို ရွှေကို ငွေကို လုပ်သည် ဖြစ်စေ ထိုသဏ္ဌာန်မျိုး ရှိရာတို့၌
အကုန်လိုက်၏။ သံအမည်ရှိရာတိုင်းတို့၌ သပိတ် အမည် မလိုက်။
သပိတ်အမည်ရှိရာတိုင်းတို့၌ သံအမည်မလိုက်။

ထိုသံသပိတ်ကိုပင် ဖျက်ဆီး၍ အိုး ခွက် စသည် ပြုလုပ်ခဲ့
သော် သံအိုး သံခွက် စသည်ဖြင့် သံ အမည်သည်သာ လိုက်
၏။ ထိုသံပင် ဖြစ်သော်လည်း သဏ္ဌာန်တမျိုး ပြောင်းရွှေ့၍ သွား
ခဲ့လျှင် သပိတ် အမည် မလိုက်နိုင်ပြီ။ ။ ထိုကြောင့် အဘိဓမ္မာ
နည်းအလိုအားဖြင့် ထိုသံသပိတ်မှာပင် သံသည် သပိတ် မဟုတ်၊
သပိတ်သည် သံမဟုတ်။ သံကားတခြား၊ သပိတ်ကားတခြား။ သံ၏
အနက်ကား သံသားတည်း။ သပိတ်၏အနက်ကား သဏ္ဌာန်တည်း။
သံသားသည် သဏ္ဌာန်မဟုတ်။ သဏ္ဌာန်သည် သံသား မဟုတ်။
သံ သည်ကား သပိတ်သည် လုပ်၍ ဖြစ်လာသည် မဟုတ်။ သံ
ကျောက် စသည်တို့မှ ဖြစ်လာ၏။ သဏ္ဌာန်သည်မူကား သပိတ်
သည် လုပ်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော အာဂန္တု ပညတ်ကြီးပေတည်း။ ။
ဤသို့ အဘိဓမ္မာနည်းအားဖြင့် သံသားနှင့်သဏ္ဌာန်ကို ညွှန်၍
ခွဲခြမ်းလိုက်သည်ရှိသော် သဏ္ဌာန်သည် သံကဲ့သို့ အမျိုးဇာတိနှင့်
ရှိသော ဝတ္ထုမျိုးမဟုတ်။ ထိုသို့ အမျိုးဇာတိနှင့် ရှိသော ဝတ္ထုမျိုး
မဟုတ်သည့်အတွက် သပိတ်ဟူ၍မရှိဟုပြောဆိုပိုင်လေတည်း။

လောက၌ သန်းဥသဏ္ဌာန် သန်းပြ သဏ္ဌာန် ဆံပင်
သဏ္ဌာန် မွေးညှင်းသဏ္ဌာန် မြူမှုန့်သဏ္ဌာန် သဲမှုန့်သဏ္ဌာန်

တို့မှစ၍ သက်ရှိသက်မဲ့ အလုံးစုံ အကုန်သဏ္ဌာန် အသွင်
ထင်မြင်သမျှတို့ကိုသိတ်သဏ္ဌာန်မျိုးချည်းမှတ်လေ။ ။
သစ္စာနှစ်မျိုးဝေါဟာရနှစ်မျိုးခွဲနည်းပြီး၏။

ရုပ်ဇာတ်ခွဲပုံဥပမာ

လောကဝေါဟာရအားဖြင့် သာ.....ကိုယ်သဏ္ဌာန်၌ခေါင်း
သဏ္ဌာန်ဖြစ်၍ နေကြ

ကုန်သော ရုပ်တုံးရုပ်ခဲ ဓာတ်တုံးဓာတ်ခဲတို့၌ ဓာတ်ခွဲပုံ ဥပမာ
ကား သတ္တဝါသည် တဘဝမှတဘဝသို့ ပြောင်းရွှေ့ ပါသလော
မေးခဲ့သော် မေးသောသူသည် ဉာဏ်ပညာ နှံ့သောသူ ဖြစ်ခဲ့အံ့၊
သမ္မုတိ သစ္စာမျိုးနှင့် ဖြေဆိုရာ၏။ ။ ဖြေဆိုပုံကား ပြောင်းရွှေ့
ပါ၏။ ကုသိုလ်တရားကို အားထုတ်သော သူသည် သေသည်မှ
နောက်၌ သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ရသည်၊ ကုသိုလ်တရားကို အား
မထုတ်သောသူသည် သေသည်မှနောက်၌ ဒုဂတိဘဝသို့ ရောက်
ရသည်ဟူ၍ ဖြေဆိုရာ၏။ ။ ဉာဏ်ပညာထက်သန်သောသူဖြစ်ခဲ့
အံ့၊ အရာ ဌာနသို့ လိုက်၍ သမ္မုတိ သစ္စာ နည်းမျိုးနှင့် သော်လည်း
ဖြေဆိုရာ၏။ ။ ပရမတ္ထသစ္စာနည်းမျိုးနှင့် သော်လည်း ဖြေဆိုရာ
၏။ ။ ပရမတ္ထသစ္စာ နည်းမျိုးနှင့် ဖြေဆိုပုံကား သတ္တဝါ ဟူ၍
မရှိ၊ မရှိသော သတ္တဝါကို အရှိလုပ်၍ ပြောင်းရွှေ့သည် မပြောင်း
ရွှေ့သည်ဟု ပြောခွင့်မရှိ၊ ရုပ် နာမ် တရား နှစ်ပါးသာရှိ၏။ ထိုနှစ်
ပါးသည်လည်း ယခုမျက်မှောက်ဘဝမှာပင် တဌာနကတဌာနသို့
ပြောင်းရွှေ့ခြင်းမရှိကြ။ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာဌာန၌ပင်လျှင် ချုပ်ဆုံး ကြ၏။
အဘယ်မှာ ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်မည်နည်း။ ဤဘဝ၌ ဖြစ်
ပွားကြသော ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကြောင့် စုတိ၏ အခြားမဲ့၌
ဘဝတပါးမှာ နာမ်အသစ် ရုပ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်လေ၏။ ဤသို့
ဖြစ်ပေါ်သည်ကိုပင် လောက ဝေါဟာရအားဖြင့် သတ္တဝါသည်
တဘဝမှ တဘဝတို့ ပြောင်းရွှေ့သည်ဟု ခေါ်ကြရသည် ဟူ၍
ဖြေဆိုရာ၏။

လမ်းကြီးဥပမာ.....ဤအရာ၌ ဥပမာတခုကို ပြဆိုပေအံ့။ ။

အလွန် သိမ်မွေ့ လှစွာသော သဲတို့ကို လမ်းကြီး တခုလုပ်ရာ၏။ ဆယ်ပိုင်ခန့် ရှည်၏။ အနံ သုံးတောင် အထူ နှစ်တောင်ရှိ၏။ ဤလမ်းကြီး၌ သမ္ဗုဒ္ဓိသစ္စာနည်း အားဖြင့် လမ်းကြီးတခုရှိ၏။ အလျားအနံ အထူမည်မျှရှိ၏၊ မည်သည့်ရွာမှ မည်သည့်ရွာသို့ ရောက်၏၊ မည်သည့်နေရာ၌ဖြေငုံ၏၊ မည်သည့် နေရာ၌ ကောက်၏၊ ကွေ့၏၊ မိုမောက်၏၊ နိမ့်ရှိုင်း၏ဟူ၍ ပြော ပေရာ၏။ အဘိဓမ္မာနည်းအားဖြင့် ပြောမူကား လမ်းဟူ၍ပင် မရှိ။ အလွန်သိမ်မွေ့သော သဲလုံးတို့သာရှိကုန်၏။ သဲပုံကြီး၊ သဲစုကြီး သာ ဖြစ်၏။ အလျားအနံ အထူ၊ အမို၊ အမောက်၊ အနိမ့်၊ အရှိုင်း၊ အကောက်၊ အကွေ့ ဟူ၍မရှိ။ ဘယ်ဌာနကစ၍ ဘယ်ဌာနသို့ ရောက်သည်ဟူ၍မရှိ။

ဤနှင့်အတူ တခုတခုသော ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားသည်လည်း ယခုပစ္စက္ခ ဘဝ၌ပင် ဘယ်ဌာနက ဘယ်ဌာနသို့ ရောက်သည် ဟူ၍မရှိ။ ဖြစ်ရာဌာန၌သာ ချုပ်ရာ၏။ အဘယ်မှာ ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်မည်နည်း။ ဤဥပမာ၌ သဲမှုန့်တို့ကို အသီးအသီး ပြု ၍ ရှုမြှော်လိုက်သည်ရှိသော် လမ်းကြီးသဏ္ဌာန် ကွယ်ပျောက် လေ သကဲ့သို့ မြေမှုန့်၊ ကျောက်မှုန့်တို့ကို အသီးအသီးပြု၍ ရှုမြှော်လိုက် သည် ရှိသော် မဟာပထဝီ မြေကြီးသဏ္ဌာန် စကြဝဠာတောင်၊ မြင်းမိုရ်တောင်၊ သတ္တရဘန်တောင်သဏ္ဌာန်တို့သည်လည်း ဉာဏ် ၌ အကုန်ကွယ်ပျောက်လေကုန်၏။ မြေမှုန့်အစု၊ ကျောက်မှုန့်အစု တို့သာ ရှိကြကုန်၏။ ။သစ်ပင်ချုံနွယ် အပေါင်း တို့ကိုလည်း ထောင်းထု ကြိတ်နယ်၍ ရှုခဲ့သော် သူ့သဏ္ဌာန်စုနှင့် သူ့အမည် စု အကုန်ကွယ်ပျောက်၍ မြေမှုန့်စုတို့သည်သာ ကျန်ရှိကုန်လတ္တံ့။

နာမ်တရားမပြောင်းရွှေ့.....တခုတခုသော ရုပ်တရား၊ နာမ် တရားသည်တဌာနမှတဌာနသို့ နှမ်းစေ့တခုစာမျှ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းမရှိ။ ထွက်သက်ခဏ၌ ဖြစ်ပေါ်

သော ရုပ်နာမ်စုသည် ဝင်သက်ခဏသို့ မရောက်၊ ထွက်သက်
ခဏ၌သာ ချုပ်ကုန်၏။ ဝင်သက်ခဏ၌ ဖြစ်ပေါ်သော နာမ်ရုပ်စု
သည် ထွက်သက်ခဏသို့မရောက်၊ ဝင်သက်ခဏ၌သာ ချုပ်ကုန်
၏။ ။ချုပ်ပုံကား စီး၍နေသော မြစ်ရေကို စေ့စေ့ရှု တလှုပ်လှုပ်
တရွရွ နေသည်ကို မြင်ရ၏။ လှုပ်မှု၊ ရွရွမှု ဟူသည် ရုပ်သစ် ရုပ်
ဟောင်း ပြောင်းလဲမှုတည်း။

အဘိဓမ္မာ၌ ရုပ်သစ်ရုပ်ဟောင်း နာမ်သစ်နာမ်ဟောင်း ပြောင်း
လဲမှုကို လောက၌ လှုပ်သည်ရှားသည်ခေါ်၏။ ထိုမြစ်ရေအထဲမှာ
မလှုပ်မရှားဘဲ တည်ငြိမ်၍ နေသော ရေမှုန့်ငယ် တချက် တွေ
အောင်ရှာလေ။ မလှုပ်မရှားဘဲ နှမ်းစေ့ခန့်မျှ ဌာနပြောင်းရွှေ့နိုင်
သော ရေမှုန့်ငယ် တချက် တွေအောင်ရှာလေ။ မလှုပ်မရှားဘဲ
အသက်တရှုစာမျှ ခဏပြောင်းရွှေ့နိုင်သော ရေမှုန့်ငယ် တချက်
တွေအောင်ရှာလေ။ တည်ငြိမ်သည်ကိုမတွေ့ မတည်မငြိမ် တရွရွ
နေသည်ကိုသာ တွေ့၏။ မြစ်ရေတပြင်လုံး တရွရွနေသည်ကိုသာ
မြင်ရ၏။ ။ဖြစ်မှု၊ တည်မှု၊ ပျက်မှု သုံးခုရှိ၏။ အမူအရာ တမျိုး
တမျိုး ပေါ်သည်ကား ရုပ်ကလာပ်သစ် ဖြစ်မှုတည်း။ တမျိုးတမျိုး
ကွယ်ဆုံးသည်ကား ရုပ်ကလာပ်ဟောင်း ချုပ်မှု ပျက်မှုတည်း။
ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ကွယ်ဆုံးမှု နှစ်ခုတို့၏အကြား၌ ဖြစ်ပေါ်သည်အတိုင်း
အမူအရာမပျက်ဘဲ တည်နေသည်ကား တည်မှုတည်း။ အနုစိတ်၌
အစေ့အစပ် ကြည့်ရှုသည်ရှိသော် မြစ်ရေတပြင်လုံးမှာ တည်မှုကို
ပင် ရှာကြံ၍မရ၊ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု နှစ်ခုကိုသာ မြင်ရ၏။

မှန်ပြောင်းဖြင့်.....ယခုအခါ၌ ရန်ကုန်မြို့ သိပ္ပံကျောင်းကြီး
များမှာ ငယ်သည်ကို ကြိုးအောင်ဖွင့်နိုင်
သော ဓာတ်မှန်၊ ဓာတ်မီး ပညာကြီးများနှင့် ကြည့်ရှုသော်လည်း
တည်ငြိမ်မှု ဦးဇာတိကို ပသာဒစက္ခုတွင် မြင်နိုင်ရန်မရှိ။ ပကတိ
မျက်စိတွင် မထင်နိုင် မမြင်နိုင်အောင် သိမ်မွေ့ လှသော ဖြစ်မှု
ပျက်မှုတို့ကိုမူကား ထိုပညာရှိကြီးများနှင့် ကြည့်ရှုလျှင် ထင်

ရှားစွာ မြင်ကြကုန်၏။ ။မီးသောရေတို့၌ အဆင်း ဟူသော ဝဏ္ဏဓာတ်၏ လှုပ်ရှားမှုကိုမြင်၍ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း လျင်မြန်မှုကို သိရ၏။ ။မီးသော ရေသေတို့၌မူကား ရေနှင့်အပြည့်ရှိနေသော ဥတုဟူသော မီးဓာတ်ကြီးသည် ပူသောအခါ ပူရှိန်တရွရွ အေးသောအခါ အေးရှိန်တရွရွ တရှိန်ရှိန် ထလျက်သာနေ၏။ မီးဓာတ် မည်သည် တည်ငြိမ်သော ဓာတ်မျိုးမဟုတ်။ ထိုရေတွင်းသို့ သက်ဆင်း၍ စုံစမ်းလျှင် ရေတွင်းရှိ ကိုယ်အင်္ဂါတို့၌ ရေပူဖြစ်လျှင် ပူရှိန်တွေတရွရွ ရေအေးဖြစ်လျှင် အေးရှိန်တွေတရွရွ ခိုက်တိုက် ထိုးဆွ၍ တရွရွနေမှုတွေကို တွေ့ရှိရ၏။ ထိုရေကန်တခုလုံး နေ့နေ့ညည တရှိန်ရှိန် တရွရွ နေသည်ကို မြင်နိုင်၏။

ထိုတွင် ပူရှိန်သည် ပံသုပထဝီ မြေမျိုးတို့၌ ပွားစီး၏။ ပံသုပထဝီမြေကြီးနှင့် သစ်ပင် ချုံနွယ်တို့မှာ ပူရှိန်ဥတု ပွားစီးမှုနှင့် နေ့နေ့ညည တရှိန်ရှိန် တရွရွ ရှိနေကြကုန်၏။ အေးရှိန်သည် သိလာပထဝီမျိုးတို့၌ ပွားစီး၏။ အောက်၌ သိလာပထဝီ မြေကြီးနှင့် မြင်းမိုရ်တောင်၊ စကြဝဠာတောင်၊ သတ္တရဘန်တောင်၊ ဟိမဝန္တာတောင် ကျောက်ဓာတ်မျိုး၊ ကြေးဓာတ်မျိုး၊ သံဓာတ်မျိုးတို့သည် အေးရှိန်ဥတု ပွားစီးမှုနှင့် နေ့နေ့ညည တရှိန်ရှိန် တရွရွ ရှိနေကြကုန်၏။

ဝိညာဏ် အစဉ်အားဖြင့်သာရာဟု အရပ်မှ ကြီးစွာ လာသော လေမုန်တိုင်းကြီးမှာ တည်နေမှု တခုကို တွေ့အောင်ရှာ၍ မရ။ မြစ်ရေအယဉ် ကဲ့သို့ လေယဉ် ပြန့်ပွားလှုပ်ရှားမှုကိုသာ မဟာပထဝီမြေကြီး မြင်းမိုရ်တောင်ကြီးတို့၌ရှိသော တခုသော ရုပ်သည်ပင်လျှင် မချုပ်မပျက်ဘဲ တဌာနမှ တဌာနသို့ တကာလမှ တကာလသို့ ပြောင်းရွှေ့သည် မရှိချေ။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့ သန္တာန်မှာ ဤဘဝ၌ ရှိနေသော နာမ်တရားတို့သည်မူကား ဤဘဝတွင် မချုပ် မပျက်ကြကုန်မူ၍ နောက်ဘဝသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ကြရန် အဘယ်မှာ ရှိချေတုံအံ့နည်း။

ပြဆိုခဲ့ပြီးသော သဲလင်းကြီး ဥပမာ၌ သဲလုံးတို့၏ အစဉ် အစဉ် အားဖြင့်သာလျှင် “သည်လင်းကြီးသည် သည်နေရာမှ ဟိုနေရာသို့ ရောက်သည်၊ သည်ရှာမှ ဟိုရှာသို့ရောက်သည်” ဟူ၍၎င်း၊ မြစ်ရေဥပမာ၌ ရေမှုန်ရုပ်စုတို့၏ အစဉ်အားဖြင့်သာလျှင် “ဤမြစ်ရေသည် ဟိမဝန္တာမှစ၍ ပင်လယ်သို့ ကျအောင် စီးလာသည်” ဟူ၍၎င်း၊ လေမှုန်တိုင်း ဥပမာ၌ လေမှုန်ရုပ်စုတို့၏ အစဉ် အားဖြင့်သာလျှင် “လေမှုန်တိုင်းကြီးသည် ဤရှာမှထိုရှာသို့ ရောက်သည်” ဟူ၍၎င်း၊ ပြောဆိုကြရကုန်သကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်မှာလည်း အသစ်အဟောင်း အပြောင်းအလဲ မစွဲမပြတ် ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ်၊ ဝိညာဏ်ဓာတ်တို့၏ အစဉ်အားဖြင့်သာလျှင် “ဤနေရာမှ ထိုနေရာ ဤခဏမှ ထိုခဏ ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့ ပြောင်းရွှေ့ကုန်သည်” ဟု ပြောဆိုကြရကုန်၏။

ဤကားအဘိဓမ္မာပညာရှိတို့၏ ဥာဏ်အလင်းကြီး ပေတည်း။

တပြိုင်နက်သာ.....ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ် ဝိညာဏ်ဓာတ်တို့၏ အစဉ်အားဖြင့်သာလျှင် “ဤဘဝမှ ချုပ်၍ ထိုဘဝမှာ အသစ်ပေါ်သည်” ဆိုခဲ့သော် လူ့ပြည်မှ စုတေ၍ လူ့ပြည်၌ ဖြစ်သောသူ၊ လူ့ပြည်မှစုတေ၍ အထက် နတ်ပြည် ဗြဟ္မာပြည်တို့၌ ဖြစ်သောသူ၊ လူ့ပြည်မှ စုတေ၍ အောက်ဇရဲတုံတို့၌ ဖြစ်သောသူ၊ ဤသူတို့သည်ဤလူ့ပြည်၌ တပြိုင်နက် စုတေကြကုန်သော် လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာပြည်၊ ဇရဲပြည် တို့၌ တပြိုင်နက် ရောက်နိုင်ကြကုန်သလော။ အကာအဆီး အနီးအဝေး အလျောက် ရှေ့နောက် ခြားနားခြင်း ရှိကြကုန်သလော။ ။ ခြားနားခြင်း မရှိကြကုန်။ တပြိုင်နက် ရောက်နိုင်ကြကုန်သည်။ အကာအဆီး ရှိနေခဲ့လျှင် ဖောက်ထွင်း၍ မသွားနိုင် မလာနိုင်၊ နီးလျှင် အလျင်ရောက်သည်၊ ဝေးလျှင် နောက်မှ ရောက်သည် ဟူသော ခြားနားမှုသည် ရုပ်တရားတို့၌သာရှိ၏။ နာမ်တရားတို့၌မရှိ။ ။ ရုပ်တရားသည် ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော တရားမျိုးဖြစ်၍ အကာ

အဆီးရှိလျှင် တိုက်ခိုက်၍နေတတ်၏။ ဗောက်ထွင်း၍ မသွားနိုင်။ အာရုံကို ယူတတ်သော တရားမျိုးမဟုတ်။ အာရုံကို လှမ်းမှု ယူမှု မရှိ။ ရုပ်အစဉ်ရွှေ့ရှား၍ သွားမှု လာမှုသာရှိ၏။ ထိုကြောင့် နီးလျှင် နီးသည် အလျောက် အလျှင် ရောက်တတ်၏။ ဝေးလျှင် ဝေးသည် အလျောက် နောက်မှရောက်တတ်၏။ ။တန်ခိုးအရာမျိုးကို ချန် လှပ်၍ ဆိုသည်။

ရှင်တရားလိုမဟုတ်.....နာမ်တရားသည်အလွန်သိမ်မွေ့သော တရားမျိုးဖြစ်သည် တကြောင်း၊ အာရုံ ကို သိမှု ယူမှုရှိသည်တကြောင်း၊ သို့အတွက်ကြောင့် အကာ အဆီး၊ အနီး၊ အဝေး၊ ခြားနားခြင်းမရှိ။ အာရုံ ပြုလိုလျှင် ယခုပင် မဟာအဝိဇ္ဇာကို လှမ်းယူသမှုအာရုံပြုနိုင်၏။ စုတိကျ၍ ဤဘဝ ဤသန္တာန် ပျက်ဆုံးသော အခါ၌လည်း အာရုံပြုမှုအတိုင်း ယခုပင် အဝိဇ္ဇာရဲ၌ဖြစ်နိုင်၏။ ယခုပင်နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်နိုင်၏။ နာမ်တရားဖြစ်ရာမှာ ရုပ်ခန္ဓာလည်း ပေါ်ရတော့သည်။ ။ထိုထို ဘဝ၌ နာမ်ခန္ဓာရုပ်ခန္ဓာဆက်လက်ကာပေါ်ခဲ့လျှင် သမ္မုတိသစ္စာ နည်းအားဖြင့် “ဘယ်လူသည်ယခုသေ၍ ငရဲပြည်မှာ ဖြစ်လေ၏။ နတ်ပြည်မှာဖြစ်လေ၏” ဟုပြောကြဆိုကြရတော့သည်။

ဤသတ္တဝါသည် တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြောင်းရွှေ့ ပါသလော-ဟူသော မေးခွန်း၌ အဘိဓမ္မာ ဓာတ်ပညာ အလင်းကြီးကို ပြဆိုချက်တည်း။

ဤအလင်းကြီးအလိုမှာ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဟူ၍ မရှိ သောကြောင့် မရှိသည်ကိုအရှိလုပ်၍ နောက်ဘဝသို့ ပြောင်းသည် မပြောင်း သည်ဟု ပြောဆိုခွင့်မရှိဟု ဖြေ၏။ ။အဘိဓမ္မာ ဓာတ်ပညာ အလင်းမှ ကင်းကွာကြကုန်သော မှောင်တွင်းသားတို့သည်မူကား ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ၊ သတ္တဝါမရှိဟူသော စကားကို မကြားလိုကြကုန်။ အ မှားကြီးထင်ကြကုန်၏။ ကြောင်ကြောင်မှားကြီးထင်ကြကုန်၏။ ။

ရှေ့ပညတ်နှင့်ပရမတ် ခွဲခဏ်းမှာလာခဲ့သော သံသပိတ် ဥပမာ ကို ဤနေရာ၌ ဆောင်၍ဖြေရာ၏။

မှောင်တွင်းသားတို့အလို.....မှောင်တွင်း သားတို့အလို ထို သပိတ်၌ သံသညပ်ပင်လျှင် သပိတ်သပိတ်သညပ်ပင်လျှင်သံ၊ သံနှင့်သပိတ် သပိတ်နှင့်သံ မကွဲကြ ဟု ဖြေဆိုခဲ့ပြီ။ ထိုသူတို့ကား သပိတ် သဏ္ဌာန်နှင့် သံသားကိုခြား နားစွာ မြင်နိုင်ရန် ဉာဏ်အလင်းမရှိကြကုန်သောကြောင့်သံသား ကို သပိတ်သဏ္ဌာန်၏ အတ္တပြု၍ သံသညပ်ပင်လျှင် သပိတ် သပိတ် သညပ်ပင်လျှင်သံ၊ သံနှင့်သပိတ် သပိတ်နှင့်သံ မကွဲကြဟု ယူကြ ကုန်သည်။ ထိုသူတို့သည် လောက၌ သပိတ်ဟူ၍မရှိ ဟူသော စကားကို မကြားလို ရှိကြကုန် လတ္တံ့။ အမှားကြီး ထင်ကြကုန် လတ္တံ့။ ကြောင်တောင်မှားကြီးထင်ကြကုန်လတ္တံ့။

အလင်းသမားတို့အလို.....အလင်း ဘက်၌ မူကား သံသား သညပ်သာ အမှန် ရှိ၏။ သပိတ် သဏ္ဌာန်ကြီးသည်ကား အမှန်ရှိမဟုတ်၊ စိတ်ထဲတွင်သာ ထင်မြင် ရသော သဏ္ဌာန် ပညတ်ကြီးသာတည်း။ ထိုကြောင့် သံသားကို သပိတ်သဏ္ဌာန်၏ အမာခံ အထည်ခံ အတ္တမပြုဘဲ တခြားစီ ခွဲလိုက် သော် သပိတ်သဏ္ဌာန်သည်မရှိဟူသော အရေအတွက်သို့ ရောက် လေ၏။ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ရုပ်ဓာတ်သား နာမ်ဓာတ်သားစု သည် သံသားနှင့်တူ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်သဏ္ဌာန် သတ္တဝါသဏ္ဌာန် လူ သဏ္ဌာန် နတ်သဏ္ဌာန် မိန်းမ သဏ္ဌာန် ယောက်ျား သဏ္ဌာန် ခေါင်းသဏ္ဌာန် ကိုယ်သဏ္ဌာန်စသော သဏ္ဌာန် ကြီးငယ်စုသည် သပိတ်သဏ္ဌာန်နှင့်တူ၏။

ဆံပင်တချို့ အဖတ်သဘောသည် မြေဓာတ် မည်၏။ အရည် သဘောသည် ရေဓာတ်မည်၏။ ပူမှု အေးမှုသည် မီးဓာတ်မည်၏။ ပွရွရန်သဘောသည် လေဓာတ်မည်၏။ အဆင်းသည် ဝဏ္ဏဓာတ် မည်၏။ အနံ့သည် ဂန္ဓဓာတ် မည်၏။ အရသာသည် ရသဓာတ်

မည်၏။ အဆီမျိုးသည် ဩဇာဓာတ်မည်၏။ ။ရုပ်ဓာတ်သားစု
ပေတည်း။ ။လုံးလုံး ရှည်ရှည် သဏ္ဌာန်သည် ဆံပင်မည်၏။
ဓာတ်သားစုသည် သံသားနှင့်တူ၏။ ဆံပင်သဏ္ဌာန်သည် သပိတ်
သဏ္ဌာန်နှင့်တူ၏။ ဆံပင်အဖတ်သဘောကို ဆံပင်ဟု ဆိုခဲ့သော်
မြေဓာတ်ကို သတ္တဝါဟု စွပ်စွဲခြင်းဖြစ်၏။ အဖတ်သဘောကား
မြေဓာတ်တည်း။ ဆံပင် မဟုတ်ဟု ဆိုခဲ့သော် ဟုတ်မှန်သော
အနတ္တဉာဏ်ဖြစ်၏။

ဤနည်းအတိုင်းတကိုယ်လုံး၌အတ္တအနတ္တနည်းကို
ရှင်းလင်းစွာမြင်ကြလေ။

အမှောင်သမားတို့ကားမှောင်တွင်းသားတို့မှာ ရုပ်ဓာတ်
နာမ်ဓာတ်တို့ကို သတ္တဝါ၏အတ္တ

ဝါ၏ အတ္တဟု ယူကြလျက် ရှိသောကြောင့် ဤဘဝ ရုပ်နာမ်စု
သည် စုတိတွင် ချုပ်ဆုံးသည်ဟု ယူကြလျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ် သတ္တ
ဝါသည်လည်း စုတိတွင် ပျက်ဆုံးသည်ဟု “ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ” ဖြစ်လေ
၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်စုတိတွင် မဆုံး နောက်ဘဝတွင် ကူး
ပြောင်းသည်ဟု ယူကြလျှင် အတ္တဖြစ်သော နာမ်ရုပ်စုသည် အချို့
အချို့နောက်ဘဝသို့ကူးပြောင်းသည်ဟု “သဿတဒိဋ္ဌိ” ဖြစ်၏။
ရုပ်နာမ်မှ အလွတ်ကြံဆ၍ ယူကြသော အတ္တဇီဝ အယူမျိုးလည်း
ရှိ၏။ သေရာမှာ ပြတ်သည်ဟု ယူလျှင် “ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ” ဖြစ်၏။ သေ
ရာမှာ မပြတ် ခန္ဓာအိမ်တခုပျက်လျှင် ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ
ပို့ချရာ၌ ခန္ဓာအိမ်အသစ်နှင့် နေပြန်သည်ဟုယူလျှင် “သဿတ
ဒိဋ္ဌိ” ဖြစ်၏။

ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါအတ္တ ဇီဝ အယူ ကင်းပျောက်၍
အဘိဓမ္မာ အလင်းပေါက်ခဲ့လျှင် သောတာပန် အဖြစ်သို့
ရောက်၍ ဘဝဆက်တိုင်း အပါယ်ငရဲမှ အမြဲ ကင်းငြိမ်း
ခြင်းဟူသော ပဌမနိဗ္ဗာန်ကြီးပေါက်လေ၏။

သတ္တလောက၌ ဓမ္မနိယာမအချက်၌ ခက်ဆစ်ခက်ပိုင်းစုကို
ရွေးကောက် ရှင်းလင်းခင်းပြီး၏။

လောကသုံးပါး၏ အချုပ်အခြာ

ဩကာသလောက... ၌ သံဝဋ္ဌကပ်, သံဝဋ္ဌဌာယိကပ်, ဝိဝဋ္ဌကပ်, ဝိဝဋ္ဌဌာယိကပ်ဟူသော အသင်္ချေယျကပ်ကြီးလေးပါးနှင့် ထိုကပ်ကြီး လေးပါးကို အစဉ်အတိုင်း ပြုပြင်သော သံဝဋ္ဌမီးဓာတ် သံဝဋ္ဌဌာယိမီးဓာတ် ဝိဝဋ္ဌမီးဓာတ် ဝိဝဋ္ဌဌာယိ မီးဓာတ် ဟူ၍ ကမ္ဘာမီး ဓာတ်ကြီး လေးပါးသည် အချုပ်။ ။ဥဏှတေဇော သီတတေဇောနှစ်ပါးသည် အခြာ။

သင်္ခါရလောက.....၌ ဝိမုန္တ ဥတု, ဝသန္တဥတု, ဟေမန္တ ဥတု ဟူသော ဥတုသုံးပါးနှင့် မျိုးစေ့ကြီးငါးပါးသည် အချုပ်။ ။ဥဏှတေဇော သီတတေဇောနှစ်ပါးသည် အခြာ။

သတ္တလောက.....၌ ပဒိုစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါတဆယ့်နှစ်ပါးနှင့် အဝိဇ္ဇာ တဏှာဟူသော မူလနှစ်ပါးသည် အချုပ်။ ။ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံနှစ်ပါးသည် အခြာ။

လောကကြီး သုံးပါး၌ ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ် တရား နှစ်ပါးနှင့် နိယာမ တရား ငါးပါးသည် အချုပ်။ ။ဇာတိ ဇရာ မရဏ တရားသုံးပါးနှင့် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ တရား သုံးပါးသည် အခြာ။

အလုံးစုံ အုပ်ခြုံမိသည်ကို အချုပ်ဆိုသည်။
အထူးထင်ရှားသည်ကို အခြာဆိုသည်။

နိဂုံး

မုဂ္ဂလာလယ်တီအရညမ္ဘိ၊ မုဂ္ဂလာဇနေဟိ ကာရိတေ။

မနောရမ္မေ စင်္ကမ္ဘိ၊ ဝသန္တေန မယာ ကတာ။ ။

နိယာမဒီပနိနာမ၊ ရန်ကုန် ဇနေဟိ ပတ္တိတာ။

ဘာသန္တရဝိဇယာယ၊ ဒွိသက္ကေ ဧကသာကိယေ။ ။

မုံရွာလယ်တီ အရညမှီ၊ မုံရွာမြို့ လယ်တီ တောကျောင်း
တိုက်တွင်း၌။ မုံရွာစနေဟိ၊ မုံရွာမြို့ ကမ်းနားရပ်နေ အိမ်နံ့တော်
ရရွှေနေ “မောင်ကျော့၊ မောင်စံလင်း” အမျိုးရှိကုန်သော မုံရွာ
မြို့သားတို့သည်။ ကာရိတော၊ ဆောက်လုပ် စေအပ်သော။ မနော
ရမ္မေစက်မမှီ၊ မနောရမံစကြိကျောင်းကြီး၌။ ဝသန္တေန၊ ၁၂၇၂-
ခုနှစ်အတွင်း သီတင်းဝါကပ်ဆို နေထိုင်သော။ မယာ၊ လယ်တီ
ဆရာ ငါသည်။ ရန်ကုန်စနေဟိ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဓမ္မသာဝနဗုဒ္ဓသာသ
နာပြုအသင်းကြီး၏ အကြီးအချုပ် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူဖြစ်၍ မောင်ရွှေ
ရှိန်နှင့် အသင်းသား အပေါင်းတို့သည်။ ဘာသန္တရ၊ ပိဇယာယ၊
ဘာသာတပါးကို အောင်မြင်ခြင်း၌။ ပတ္တိတာ၊ တောင့်တအပ်
သော။ နိယာမဒိပနိနာမ၊ နိယာမဒိပနီ အမည်တွင်လစ် ဤကျမ်း
သစ်ကို။ ဒွိသတ္တေန္ဒေကသာကိယေ၊ မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၂၇၂-ခု
ဝါခေါင်လပြည့်နေ့၌။ ကတာ၊ စီရင်ဖန်တီး ပြီးစီး အောင်မြင်
လေတော့သတည်း။

နိယာမဒိပနီကျမ်းပြီး၏။

